

**RADA
EVROPSKÉ UNIE**

**Brusel 16. května 2012
(OR. en)**

**14764/1/11
REV 1**

**Inte rinstitucionální spis:
2011/0249 (NLE)**

**WTO 329
AMLAT 84
SERVICES 96
COMER 193**

PRÁVNÍ PŘEDPISY A JINÉ AKTY

Předmět : Obchodní dohoda mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně
a Kolumbií a Peru na straně druhé

OBCHODNÍ DOHODA
MEZI EVROPSKOU UNIÍ A JEJÍMI ČLENSKÝMI STÁTY NA JEDNÉ STRANĚ
A KOLUMBIÍ A PERU NA STRANĚ DRUHÉ

BELGICKÉ KRÁLOVSTVÍ,

BULHARSKÁ REPUBLIKA,

ČESKÁ REPUBLIKA,

DÁNSKÉ KRÁLOVSTVÍ,

SPOLKOVÁ REPUBLIKA NĚMECKO,

ESTONSKÁ REPUBLIKA,

IRSKO,

ŘECKÁ REPUBLIKA,

ŠPANĚLSKÉ KRÁLOVSTVÍ,

FRANCOUZSKÁ REPUBLIKA,

ITALSKÁ REPUBLIKA,

KYPERSKÁ REPUBLIKA,

LOTYŠSKÁ REPUBLIKA,

LITEVSKÁ REPUBLIKA,

LUCEMBURSKÉ VELKOVÉVODSTVÍ,

MAĎARSKO,

MALTA,

NIZOZEMSKÉ KRÁLOVSTVÍ,

RAKOUSKÁ REPUBLIKA,

POLSKÁ REPUBLIKA,

PORTUGALSKÁ REPUBLIKA,

RUMUNSKO,

REPUBLIKA SLOVINSKO,

SLOVENSKÁ REPUBLIKA,

FINSKÁ REPUBLIKA,

ŠVÉDSKÉ KRÁLOVSTVÍ,

SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ VELKÉ BRITÁNIE A SEVERNÍHO IRSKA,

smluvní strany Smlouvy o Evropské unii a Smlouvy o fungování Evropské unie, dále jen „členské státy Evropské unie“,

a

EVROPSKÁ UNIE

na jedné straně a

KOLUMBIJSKÁ REPUBLIKA (dále jen „Kolumbie“)

a

PERUÁNSKÁ REPUBLIKA (dále jen „Peru“),

dále také jen „signatářské andské země“,

na straně druhé,

S OHLEDEM NA význam historických a kulturních vazeb, na zvláštní přátelské vztahy a spolupráci mezi Evropskou unií a jejími členskými státy a signatářskými andskými zeměmi a s ohledem na jejich přání podporovat hospodářskou integraci mezi stranami;

ODHODLÁNY posílit tyto vazby tím, že budou dál stavět na existujících mechanismech, jimiž se tyto vztahy mezi Evropskou unií a jejími členskými státy a signatářskými andskými zeměmi řídí;

POTVRZUJÍCE svůj závazek vůči Chartě Organizace spojených národů a Všeobecné deklaraci lidských práv;

PŘISPÍVAJÍCE k harmonickému rozvoji a rozšíření světového i regionálního obchodu a nabízejíce urychlení mezinárodní spolupráce;

PŘEJÍCE SI podporovat komplexní hospodářský rozvoj s cílem zmírnit chudobu a vytvářet nové pracovní příležitosti a lepší pracovní podmínky a také zvýšit na svých územích životní úroveň prostřednictvím liberalizace a rozšíření obchodu a investic mezi svými územími;

ODHODLÁNY provádět tuto dohodu v souladu s cíli udržitelného rozvoje, včetně podpory hospodářského pokroku, respektování pracovních práv a ochrany životního prostředí, v souladu s mezinárodními závazky, k nimž strany přistoupily;

VYCHÁZEJÍCE ze svých příslušných práv a povinností podle Dohody o zřízení Světové obchodní organizace z Marrákeše (dále jen „Dohoda o WTO“);

ODHODLÁNY odstranit deformace vzájemného obchodu a předcházet vytváření zbytečných překážek obchodu;

ODHODLÁNY zavést jasná a oboustranně výhodná pravidla řídící jejich obchod, podněcovat obchod a investice mezi sebou a podporovat pravidelný dialog o těchto záležitostech mezi sebou;

HODLAJÍCE podporovat konkurenceschopnost svých společností na mezinárodních trzích zřízením předvídatelného právního rámce pro své obchodní a investiční vztahy;

BEROUC NA VĚDOMÍ rozdíly v úrovni hospodářského a sociálního rozvoje mezi signatářskými andskými zeměmi a Evropskou unií a jejími členskými státy;

POTVRZUJÍCE svá práva na co nejvyšší míru využívání flexibility stanovené v mnohostranném rámci na ochranu veřejných zájmů;

UZNÁVAJÍCE, že signatářské andské země jsou členy Andského společenství a že rozhodnutí Andského společenství 598 požaduje, aby pokud jeho členské země uzavírají s třetími zeměmi obchodní dohody, byl ve vzájemných vztazích mezi členskými státy Andského společenství zachován andský právní systém;

UZNÁVAJÍCE význam příslušných regionálních integračních procesů Evropské unie a signatářských andských zemí v rámci Andského společenství,

SE DOHODLY TAKTO:

HLAVA I

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

KAPITOLA 1

ZÁSADNÍ PRVKY

ČLÁNEK 1

Obecné zásady

Úcta k demokratickým zásadám a základním lidským právům stanoveným ve Všeobecné deklaraci lidských práv a k zásadě právního státu je základem vnitřních i vnějších politik stran. Úcta k těmto zásadám představuje základní prvek této dohody.

ČLÁNEK 2

Odzbrojování a nešíření zbraní hromadného ničení

1. Strany zastávají názor, že šíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů do rukou státních i nestátních aktérů představuje jednu z nejzávažnějších hrozeb pro mezinárodní stabilitu a bezpečnost.
2. Strany proto souhlasí s tím, že budou spolupracovat a přispívat k boji proti šíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů prostřednictvím úplného dodržování a vnitrostátního provádění svých stávajících závazků v rámci dohod, smluv a jiných relevantních mezinárodních závazků o odzbrojování a nešíření zbraní hromadného ničení.
3. Strany budou spolupracovat, aby přispěly k cíli odzbrojování a nešíření zbraní hromadného ničení, a dohodly se, že budou společně usilovat o dosažení obecné platnosti a provádění smluv týkajících se těchto záležitostí.
4. Strany souhlasí s tím, že odstavce 1 a 2 tohoto článku představují zásadní prvek této dohody.

KAPITOLA 2

OBECNÁ USTANOVENÍ

ČLÁNEK 3

Zřízení oblasti volného obchodu

V souladu s článkem XXIV Všeobecné dohody o clech a obchodu 1994 (dále jen „GATT 1994“) a článkem V Všeobecné dohody o obchodu službami (dále jen „GATS“) strany zřizují oblast volného obchodu.

ČLÁNEK 4

Cíle

Cílem této dohody je:

- a) postupná a stupňovitá liberalizace obchodu zbožím v souladu s článkem XXIV GATT 1994;

- b) zjednodušení obchodu zbožím, a to zejména používáním dohodnutých ustanovení o clech a usnadnění obchodu, norem, technických předpisů a postupů posuzování shody a sanitárních a fytosanitárních opatření;
- c) postupná liberalizace obchodu službami v souladu s článkem V GATS;
- d) rozvoj prostředí vedoucího ke zvýšení investičních toků, a zejména ke zlepšení podmínek pro usazování mezi stranami na základě zásady zákazu diskriminace;
- e) zjednodušení obchodu a investic mezi stranami prostřednictvím liberalizace běžných plateb a pohybů kapitálu souvisejících s přímými investicemi;
- f) účinné a oboustranné otevírání trhů stran s veřejnými zakázkami;
- g) přiměřená a účinná ochrana práv k duševnímu vlastnictví v souladu s mezinárodními pravidly, která platí mezi stranami, při zajištění rovnováhy mezi právy majitelů práv k duševnímu vlastnictví a veřejným zájmem;
- h) vykonávání hospodářských činností, především těch, jež se týkají vztahů mezi stranami, v souladu se zásadou volné hospodářské soutěže;

- i) zavedení rychlého, účinného a předvídatelného mechanismu pro řešení sporů;
- j) podpora mezinárodního obchodu s ohledem na dosažení cíle udržitelného rozvoje a úsilí o integraci a promítnutí tohoto cíle do obchodních vztahů stran; a
- k) zajištění, aby spolupráce v oblasti technické pomoci a posílení obchodních kapacit stran přispěly k provádění této dohody a k optimálnímu využití příležitostí, jež tato dohoda nabízí, podle stávajícího právního a institucionálního rámce.

ČLÁNEK 5

Vztah k Dohodě o WTO

Strany potvrzují svá vzájemná práva a povinnosti podle Dohody o WTO.

ČLÁNEK 6

Definice stran

1. Pro účely této dohody se rozumí:

- „stranou“ Evropská unie nebo její členské státy nebo Evropská unie a její členské státy v rámci svých příslušných oblastí pravomoci podle Smlouvy o Evropské unii a Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „strana EU“) nebo každá ze signatářských andských zemí;
- „stranami“ na jedné straně strana EU a na druhé straně každá ze signatářských andských zemí.

2. Stanoví-li tato dohoda zvláštní a individuální závazky, pokud jde o některý členský stát Evropské unie nebo signatářskou andskou zemi, odkazuje tato dohoda na danou konkrétní zemi či země.

3. V souladu s článkem 7 se pojmy „jiná strana“ nebo „ostatní strany“, je-li takový pojem v této dohodě použit, ve vztahu k signatářským andským zemím rozumí strana EU.

ČLÁNEK 7

Obchodní a hospodářské vztahy, na něž se vztahuje tato dohoda

1. Ustanovení této dohody se použijí na dvoustranné obchodní a hospodářské vztahy mezi každou jednotlivou signatářskou andskou zemí na jedné straně a stranou EU na straně druhé; nikoli však na obchodní a hospodářské vztahy mezi jednotlivými signatářskými andskými zeměmi¹.
2. Práva a povinnosti ustanovené stranami v této dohodě nemají vliv na práva a povinnosti mezi signatářskými andskými zeměmi jakožto členskými státy Andského společenství.

ČLÁNEK 8

Plnění povinností

1. Každá strana odpovídá za dodržování všech ustanovení této dohody a přijme veškerá nezbytná opatření k provedení závazků, které z ní plynou, včetně jejich dodržování ústředními, regionálními nebo místními vládami a orgány a také nevládními subjekty při výkonu pravomocí delegovaných takovými vládami a orgány².

¹ Toto ustanovení nelze vykládat v neprospěch závazků přijatých mezi signatářskými andskými zeměmi a stranou EU v člancích 10 a 105.

² Strany chápou pojem „ústřední, regionální nebo místní vlády a orgány“ tak, že zahrnuje orgány a vlády stran na všech úrovních.

2. Domnívá-li se některá strana, že jiná strana neplní své závazky podle této dohody, uchýlí se tato strana výhradně k mechanismu řešení sporů stanovenému v hlavě XII (Řešení sporů) a řídí se jím.

3. Aniž jsou dotčeny stávající mechanismy politického dialogu mezi stranami, může kterákoli strana okamžitě přijmout vhodná opatření v souladu s mezinárodním právem, poruší-li jiná strana zásadní prvky uvedené v člancích 1 a 2 této dohody. Tato jiná strana může požádat o urychlené svolání zasedání dotčených stran do patnácti dnů, aby se důkladně přezkoumala situace a byla nalezena přijatelná řešení. Opatření budou úměrná porušení závazků. Přednostně se použijí taková opatření, která nejméně narušují fungování této dohody. Tato opatření se zruší, jakmile pominou důvody jejich přijetí.

ČLÁNEK 9

Zeměpisná oblast působnosti

1. Tato dohoda se vztahuje na jedné straně na území, na které se vztahují Smlouva o Evropské unii a Smlouva o fungování Evropské unie, za podmínek v nich stanovených, a na straně druhé na území Kolumbie a na území Peru, podle okolností³.

³ Pro upřesnění strany prohlašují, že odkazy na území obsažené v této dohodě se chápou výhradně pro účely odkazu na zeměpisnou oblast její působnosti.

2. Bez ohledu na odstavec 1 se tato dohoda použije rovněž na celní území Evropské unie, pokud toto území zahrnuje oblasti, jež nejsou pokryty předchozí definicí území.

ČLÁNEK 10

Regionální integrace

1. Strany uznávají význam, který má pro podporu hospodářského a sociálního rozvoje signatářských andských zemí a Evropské unie regionální integrace, díky níž je možné upevnit vztahy mezi stranami a napomoci dosažení cílů této dohody.
2. Strany uznávají a potvrzují důležitost jednotlivých postupů regionální integrace mezi členskými státy Evropské unie a členskými státy Andského společenství jako mechanismu pro získání více obchodních příležitostí a podpory svého účinného začlenění do světového hospodářství.
3. Strany uznávají, že rozvoj regionální integrace andské oblasti bude záviset na členských státech Andského společenství.
4. Strany uznávají, že signatářské andské země musí ve svých vzájemných vztazích dodržovat andský právní systém v souladu s rozhodnutím Andského společenství 598.

5. S ohledem na zájem stran o přidružení mezi oběma regiony, kdy by se stranami této dohody staly všechny členské státy Andského společenství, přezkoumá Výbor pro obchod příslušná ustanovení, zejména ustanovení tohoto článku a článku 105, s ohledem na jejich přizpůsobení nové situaci a na podporu procesu regionální integrace.

KAPITOLA 3

OBECNÉ DEFINICE

ČLÁNEK 11

Definice

Není-li uvedeno jinak, rozumí se pro účely této dohody:

- „dny“ kalendářní dny včetně víkendů a svátků;
- „zbožím strany“ nebo „produktem strany“ domácí produkty, jak jsou chápány v GATT 1994, nebo zboží a produkty, na nichž se dohodnou strany, a patří mezi ně rovněž produkty nebo zboží pocházející z dotčené strany, jak jsou definovány v článku 19;

- „právníčkou osobou“ jakýkoli právní subjekt řádně založený nebo jinak organizovaný podle platného práva, za účelem zisku nebo za jiným účelem, v soukromém nebo státním vlastnictví, včetně jakékoli korporace, trustu, partnerství, společného podniku, podniku jednotlivce nebo sdružení;
- „opatřením“ jakékoli jednání nebo opomenutí strany, včetně právních předpisů, postupů, rozhodnutí, správních aktů nebo praxe nebo jakékoli jiné formy;
- „osobou“ fyzická nebo právnická osoba.

HLAVA II

INSTITUCIONÁLNÍ USTANOVENÍ

ČLÁNEK 12

Výbor pro obchod

1. Strany zřizují Výbor pro obchod. V tomto výboru zasedají zástupci strany EU a zástupci každé ze signatářských andských zemí.

2. Výbor pro obchod zasedá nejméně jednou za rok na úrovni ministrů nebo zástupců, které tato úroveň určí. Kromě toho se Výbor pro obchod může na písemnou žádost kterékoli strany sejít kdykoli na úrovni vyšších úředníků zmocněných k příslušnému rozhodování.

3. Zasedání Výboru pro obchod se konají střídavě v Bogotě, Bruselu a Limě, nedohodnou-li se strany jinak. Výboru pro obchod předsedají střídavě jednotlivé strany vždy po dobu jednoho roku.

4. Aniž je dotčen odstavec 1, může Výbor pro obchod zasednout ve složení strana EU a jedna signatářská andská země, pokud jde o záležitosti:

- a) týkající se výhradně dvoustranných vztahů mezi stranou EU a takovou signatářskou andskou zemí; nebo
- b) prodiskutované na zasedání v rámci „specializovaného subjektu“, jehož se účastnily pouze strana EU a jedna signatářská andská země, přičemž tato záležitost byla postoupena Výboru pro obchod.

Vyjádří-li jiná signatářská andská země zájem o záležitost probíranou na takovém zasedání, může se ho zúčastnit pod podmínkou předchozího souhlasu strany EU a dotčené signatářské andské země.

ČLÁNEK 13

Úkoly Výboru pro obchod

1. Výbor pro obchod:

- a) dohlíží na provádění této dohody a správné uplatňování jejích ustanovení a usnadňuje je a zvažuje další možnosti, jak dosáhnout jejích obecných cílů;
- b) posuzuje výsledky uplatňování této dohody, zejména vývoj obchodu a hospodářských vztahů mezi stranami;
- c) dohlíží na práci všech specializovaných subjektů zřízených v rámci této dohody a doporučuje nezbytná opatření;
- d) posuzuje a přijímá rozhodnutí, jež předpokládá tato dohoda a která se týkají jakékoli záležitosti postoupené výboru specializovanými subjekty zřízenými podle této dohody;
- e) dohlíží na uplatňování článku 105;
- f) sleduje další vývoj této dohody;

- g) aniž jsou dotčena práva stanovená v hlavě XII (Řešení sporů) a jiná ustanovení této dohody, hledá nejvhodnější způsob, jak předcházet nebo řešit veškeré obtíže, jež mohou vyvstat v souvislosti se záležitostmi, jež jsou předmětem této dohody;
- h) na svém prvním zasedání přijme jednací řád a kodex chování pro rozhodce uvedené v článku 315;
- i) stanoví výši odměn a nákladů, jež mají být rozhodcům vyplaceny a proplaceny;
- j) přijímá svůj jednací řád a harmonogram zasedání a stanoví pořad jednání;
- k) projednává jakékoli další záležitosti týkající se oblastí, jež jsou předmětem této dohody.

2. Výbor pro obchod může:

- a) zřídit specializované subjekty a pověřit je určitými úkoly;
- b) přijímat či žádat informace od kterékoli zainteresované osoby;

- c) schválit zahájení jednání o prohloubení liberalizace, které již bylo v odvětvích pokrytých touto dohodou dosaženo;
- d) posuzovat změny či úpravy ustanovení této dohody, jež podléhají dokončení vnitřních právních postupů každé strany;
- e) přijímat výklad ustanovení této dohody⁴. K takovému výkladu přihlížejí rozhodčí soudy zřízené podle hlavy XII (Řešení sporů);
- f) přijímat v rámci plnění svých úkolů jakákoli jiná opatření, na nichž se strany dohodnou;
- g) pokračit v plnění cílů této dohody v ní předvídanými změnami:
 - i) přílohy I (Harmonogramy odstraňování cel) v zájmu přidání jednoho či více zboží vyloučeného z harmonogramu odstraňování cel strany;
 - ii) harmonogramů stanovených v příloze I (Harmonogramy odstraňování cel) v zájmu rychlejšího odstraňování cel;

⁴ Výklad, který Výbor pro obchod schválí, nepředstavuje změnu ani úpravu ustanovení této dohody.

- iii) specifických pravidel původu stanovených v příloze II (Definice pojmu „původní produkty“ a metody správní spolupráce);
- iv) zadavatelů vyjmenovaných v dodatku 1 přílohy XII (Veřejné zakázky);
- v) seznamů závazků stanovených v přílohách VII (Seznam závazků v oblasti usazování) a VIII (Seznam závazků týkajících se přeshraničního poskytování služeb) a výhrad stanovených v příloze IX (Výhrady týkající se dočasné přítomnosti fyzických osob pro účely podnikání); a
- vi) jiných ustanovení, jež může Výbor pro obchod změnit v souladu s výslovným ustanovením této dohody.

Každá strana provede v souladu se svými platnými právními postupy změny uvedené v tomto odstavci.

3. Výbor pro obchod může přezkoumat dopad této dohody na mikropodniky a malé a střední podniky stran, včetně veškerých výsledných výhod.
4. Strany si v co největší míře ve Výboru pro obchod vyměňují informace o dohodách zřizujících či pozměňujících celní unie nebo zóny volného obchodu a na žádost informace o jiných závažných záležitostech týkajících se obchodní politiky každé strany se třetími zeměmi.

5. Při plnění kteréhokoli z úkolů stanovených v tomto článku smí Výbor pro obchod přijmout jakékoli rozhodnutí, jež tato dohoda předpokládá.

ČLÁNEK 14

Přijímání rozhodnutí

1. Výbor pro obchod rozhoduje na základě konsensu.
2. Rozhodnutí Výboru pro obchod jsou pro strany závazná a strany přijmou veškerá opatření nezbytná k jejich provedení.
3. V případech uvedených v čl. 12 odst. 4 přijímají veškerá rozhodnutí strana EU a dotčená signatářská andská země a taková rozhodnutí jsou účinná pouze mezi těmito stranami, pokud tato rozhodnutí nemají vliv na práva a povinnosti jiné signatářské andské země.

ČLÁNEK 15

Specializované subjekty

1. Touto dohodou se zřizují následující podvýbory:
 - a) Podvýbor pro otázky přístupu na trh;

- b) Podvýbor pro zemědělství;
 - c) Podvýbor pro technické překážky obchodu;
 - d) Podvýbor pro cla, usnadnění obchodu a pravidla původu;
 - e) Podvýbor pro veřejné zakázky;
 - f) Podvýbor pro obchod a udržitelný rozvoj;
 - g) Podvýbor pro sanitární a fytosanitární opatření; a
 - h) Podvýbor pro duševní vlastnictví.
2. Ve všech specializovaných subjektech zřízených podle této dohody zasedají zástupci strany EU a zástupci každé ze signatářských andských zemí.
3. Příslušný rozsah pravomocí a povinností specializovaných subjektů zřízených podle této dohody jsou definovány v příslušných hlavách.
4. Výbor pro obchod smí zřídit další podvýbory, pracovní skupiny nebo jiné specializované subjekty, které mu budou nápomocny při výkonu jeho činností. Výbor pro obchod stanoví složení, povinnosti a jednacím řád takových specializovaných subjektů.

5. Specializované subjekty informují Výbor pro obchod v dostatečném předstihu o harmonogramu svých zasedání a o pořadu jednání. Podávají rovněž na každém zasedání výboru zprávu o své činnosti.
6. Bez ohledu na ustanovení odstavce 2 smí specializovaný subjekt zasedat ve složení zástupců strany EU a zástupců jedné ze signatářských andských zemí, pokud se jedná o záležitostech, jež se týkají výhradně dvoustranného vztahu strany EU a takové signatářské andské země.
7. Vyjádří-li jiná signatářská andská země zájem o záležitost probíranou na takovém zasedání, může se ho zúčastnit pod podmínkou předchozího souhlasu strany EU a dotčené signatářské andské země.

ČLÁNEK 16

Koordinátoři dohody

1. Každá strana jmenuje koordinátora dohody a uvědomí o tom všechny ostatní strany nejpozději při vstupu této dohody v platnost⁵.

⁵ Pro upřesnění se v případě strany EU oznámení považuje za platné, bylo-li předáno Evropské komisi.

2. Koordinátoři dohody:

- a) připravují program a koordinují přípravu zasedání Výboru pro obchod;
- b) sledují případná rozhodnutí přijatá Výborem pro obchod;
- c) fungují jako kontaktní místa usnadňující komunikaci mezi stranami o jakékoli záležitosti, jež je předmětem této dohody, není-li v této dohodě stanoveno jinak;
- d) přijímají oznámení a informace předávané podle této dohody, včetně oznámení a informací předávaných Výboru pro obchod, není-li stanoveno jinak; a
- e) projednávají jakoukoli jinou záležitost, jež může mít vliv na fungování této dohody, požádá-li o to Výbor pro obchod.

3. Koordinátoři dohody se scházejí podle potřeby.

HLAVA III

OBCHOD ZBOŽÍM

KAPITOLA 1

PŘÍSTUP ZBOŽÍ NA TRH

ODDÍL 1

OBEČNÁ USTANOVENÍ

ČLÁNEK 17

Cíl

Strany během přechodného období, jež počíná vstupem této dohody v platnost, postupně liberalizují obchod zbožím v souladu s ustanoveními této dohody a s článkem XXIV GATT 1994.

ČLÁNEK 18

Oblast působnosti

Není-li v této dohodě stanoveno jinak, vztahuje se tato kapitola na obchod zbožím mezi stranami.

ČLÁNEK 19

Definice

Pro účely této hlavy:

- „clo“ zahrnuje jakákoli cla nebo poplatky jakéhokoli druhu, včetně jakékoli formy přirážky k dani nebo příplatku, jež se ukládají při dovozu zboží nebo v souvislosti s ním. „Clo“ však nezahrnuje:
 - a) poplatky rovnající se vnitřní dani uložené v souladu s článkem III GATT 1994;
 - b) antidumpingové, vyrovnávací nebo ochranné clo uplatňované v souladu s GATT 1994 a podle okolností s Dohodou WTO o provádění článku VI GATT 1994 (dále jen „Dohoda o antidumpingu“), s Dohodou WTO o subvencích a vyrovnávacích opatřeních (dále jen „Dohoda o subvencích“) a s Dohodou WTO o ochranných opatřeních (dále jen „Dohoda o ochranných opatřeních“);

- c) poplatky nebo jiné dávky ukládané v souladu s článkem VIII GATT 1994;
- „původní produkt nebo zboží“ je takový produkt nebo zboží, který splňuje pravidla původu stanovená v příloze II (Definice pojmu „původní produkty“ a metody správní spolupráce).

ČLÁNEK 20

Zařazení zboží

Zařazení zboží v rámci obchodu mezi stranami odpovídá ustanovením celní nomenklatury každé strany v souladu s harmonizovaným systémem popisu a číselného označování zboží 2007 (dále jen „HS“) a jeho následnými změnami.

ČLÁNEK 21

Národní zacházení

1. Každá strana udělí zboží jiné strany národní zacházení v souladu s článkem III GATT 1994, včetně vysvětlujících poznámek. Za tímto účelem jsou článek III GATT 1994 a jeho vysvětlující poznámky obdobně začleněny do této dohody a jsou její nedílnou součástí.
2. Pro upřesnění strany potvrzují, že národním zacházením se rozumí, pokud jde o vládu či orgán na jakékoli úrovni, zacházení, jež není o nic méně příznivé než zacházení, jež vláda či orgán na dotyčné úrovni udílí obdobnému, přímo soutěžícímu nebo nahraditelnému domácímu zboží, včetně zboží pocházejícího z území v působnosti vlády či orgánu na dané úrovni⁶.

⁶ Kolumbie a strana EU chápou toto ustanovení tak, že nebrání zachovat a vymáhat monopoly na alkoholické nápoje zřízené v Kolumbii.

ODDÍL 2

ODSTRAŇOVÁNÍ CEL

ČLÁNEK 22

Odstraňování cel

1. Není-li v této dohodě stanoveno jinak, každá strana odstraní svá cla na zboží pocházející z jiné strany v souladu s přílohou I (Harmonogramy odstraňování cel).
2. Základní celní sazba pro jednotlivé druhy zboží, na niž se mají uplatňovat postupná snížení podle odstavce 1, je stanovena v příloze I (Harmonogramy odstraňování cel).
3. Pokud některá ze stran kdykoli po dni vstupu této dohody v platnost sníží své uplatňované clo podle doložky nejvyšších výhod, uplatní se takové clo, pouze je-li nižší než clo vypočtené v souladu s přílohou I (Harmonogramy odstraňování cel).

4. Na žádost některé ze stran se strany poradí o urychlení a rozšíření rozsahu odstraňování cel stanoveného v příloze I (Harmonogramy odstraňování cel).
5. Rozhodnutím Výboru pro obchod urychlit nebo rozšířit rozsah odstraňování cel v souladu s čl. 13 odst. 2 písm. g) se nahradí jakákoli celní sazba nebo řázková kategorie, která je pro dané zboží stanovena v příloze I (Harmonogramy odstraňování cel).
6. Není-li v této dohodě stanoveno jinak, nesmí žádná strana zvýšit clo stanovené v příloze I (Harmonogramy odstraňování cel) jako základní sazba ani přijmout nové clo na zboží pocházející z jiné strany.
7. Odstavec 6 žádné straně nebrání:
 - a) zvýšit po jednostranném snížení clo na úroveň stanovenou v příloze I (Harmonogramy odstraňování cel) pro příslušný rok; nebo
 - b) zachovat či zvýšit clo v souladu s Ujednáním WTO o pravidlech a řízení při řešení sporů nebo hlavou XII (Řešení sporů).

ODDÍL 3

NESAZEBNÍ OPATŘENÍ

ČLÁNEK 23

Dovozní a vývozní omezení

Žádná ze stran nesmí přijmout ani zachovat zákaz či omezení vztahující se na dovoz jakéhokoli zboží z jiné strany nebo na vývoz nebo prodej na vývoz jakéhokoli zboží určeného pro území jiné strany, nestanoví-li tato dohoda jinak nebo není-li to v souladu s článkem XI GATT 1994 a jeho vysvětlujícími poznámkami. Za tímto účelem jsou článek XI GATT 1994 a jeho vysvětlující poznámky obdobně začleněny do této dohody a jsou její nedílnou součástí.

ČLÁNEK 24

Poplatky a dávky

1. V souladu s článkem VIII GATT 1994 a jeho vysvětlujícími poznámkami každá ze stran zajistí, aby byly veškeré poplatky a dávky jakékoli povahy (jiné než cla a poplatky rovnocenné vnitřní dani nebo jiným vnitřním poplatkům uplatňovaným v souladu s článkem III GATT 1994 a antidumpingová a vyrovnávací cla) ukládané při dovozu nebo vývozu nebo v souvislosti s dovozem a vývozem omezeny na částku odpovídající přibližným nákladům na poskytnuté služby a nepředstavovaly nepřímou ochranu domácímu zboží nebo zdanění dovozu nebo vývozu k fiskálním účelům.
2. Žádná ze stran nepožaduje konzulární transakce⁷, včetně souvisejících poplatků a dávek, v souvislosti s dovozem jakéhokoli zboží jiné strany.
3. Každá strana zpřístupní a udržuje, nejlépe prostřednictvím internetu, aktualizované informace o všech poplatcích a dávkách ukládaných v souvislosti s dovozem nebo vývozem.

⁷ Pro účely tohoto odstavce se „konzulárními transakcemi“ rozumějí požadavky, aby zboží některé ze stran určené k vývozu na území jiné strany muselo být nejprve předloženo ke kontrole konzulovi dovážející strany na území vyvážející strany za účelem získání konzulárních faktur nebo víza pro obchodní faktury, osvědčení původu, manifesty, vývozní prohlášení odesílatele nebo jakoukoli jinou celní dokumentaci požadovanou při dovozu nebo v souvislosti s ním.

ČLÁNEK 25

Vývozní cla a daně

Není-li v této dohodě stanoveno jinak, žádná strana nepřijme ani nezachová žádné clo nebo daň, kromě vnitřních poplatků uplatňovaných v souladu s článkem 21, ukládané při vývozu zboží na území jiné strany nebo v souvislosti s ním.

ČLÁNEK 26

Dovozní a vývozní licenční řízení

1. Žádná strana nepřijme ani nezachová opatření, jež by nebylo v souladu s Dohodou WTO o dovozním licenčním řízení (dále jen „Dohoda o dovozních licencích“), která je obdobně začleněna do této dohody a je její nedílnou součástí.
2. Každá strana uplatňuje ustanovení obsažená v Dohodě o dovozních licencích obdobně na veškerá licenční řízení pro vývoz do jiné strany. Oznámení stanovené v článku 5 Dohody o dovozních licencích se mezi stranami provádí s ohledem na licenční řízení pro vývoz.

3. „Vydáváním dovozních licencí“ se rozumí správní řízení používaná pro uplatňování dovozních licenčních režimů vyžadujících předložení žádosti nebo jiné dokumentace (jiné, než která je vyžadována pro celní účely) příslušnému správnímu orgánu a stanovená jako podmínka pro dovoz do dovážející strany.

ČLÁNEK 27

Státní obchodní podniky

1. Pro účely této dohody se „státními obchodními podniky“ rozumějí veřejné a neveřejné podniky, ať se nacházejí kdekoli, na ústřední nebo nižší úrovni, včetně marketingových komisí, jimž jsou svěřena jedinečná nebo zvláštní práva nebo privilegia, a to i prostřednictvím legislativní nebo ústavní pravomoci, jimiž prostřednictvím svých nákupů nebo prodejů ovlivňují úroveň nebo směřování dovozu a vývozu⁸.
2. Strany uznávají, že státní obchodní podniky by neměly podnikat tak, aby vytvářely překážky obchodu, a za tímto účelem přijímají závazky stanovené v tomto článku.

⁸ Pro upřesnění se má za to, že do této definice státních obchodních podniků spadají podniky produkující alkoholické nápoje, jež jednají v rámci „*monopolio rentístico*“, jak je uvedeno v článku 336 Politické ústavy Kolumbie.

3. Strany potvrzují svá stávající práva a povinnosti podle článku XVII GATT 1994, jeho vysvětlujících poznámek a doplňujících ustanovení a Ujednání o výkladu článku XVII Všeobecné dohody o clech a obchodu 1994, jež jsou obdobně začleněny do této dohody a jsou její nedílnou součástí.

4. Každá strana zejména zajistí, aby státní obchodní podniky při nákupu a prodeji nebo vždy, když uplatňují pravomoc, včetně legislativní nebo ústavní pravomoci, již na ně strana přenesla na ústřední nebo nižší úrovni, dodržovaly závazky, jež na sebe v této dohodě každá strana přijala.

5. Ustanoveními tohoto článku nejsou dotčena práva a povinnosti stran podle hlavy VI (Veřejné zakázky).

6. V souvislosti s oznámením předloženým stranami podle článku XVII GATT 1994 se strana, která obdrží žádost o doplňkové informace o účinku státních obchodních podniků na dvoustranný obchod, vynasnaží zajistit co největší transparentnost při vyřizování těchto žádostí, jež se týkají informací relevantních pro zjištění, zda státní obchodní podniky dodržují příslušné závazky podle této dohody v souladu s ustanoveními čl. XVII odst. 4 písm. d) GATT 1994, pokud jde o důvěrné informace.

ODDÍL 4

ZEMĚDĚLSKÉ ZBOŽÍ

ČLÁNEK 28

Oblast působnosti

Tento oddíl se vztahuje na opatření přijatá či zachovaná stranami ve vztahu k obchodu zemědělským zbožím (dále jen „zemědělské zboží“) mezi nimi, jenž spadá pod definici v příloze I Dohody WTO o zemědělství (dále jen „Dohoda o zemědělství“)⁹.

⁹ V případě Kolumbie a pro účely použití tohoto článku zahrnuje „zemědělské zboží“ rovněž tyto podpoložky: 2905 45 00, 3302 10 10, 3302 10 90, 3823 11 00, 3823 12 00, 3823 13 00, 3823 19 00, 3823 70 10, 3823 70 20, 3823 70 30, 3823 70 90 a 3824 60 00.

ČLÁNEK 29

Ochranná opatření v oblasti zemědělství

1. Bez ohledu na ustanovení článku 22 může strana uplatňovat ochranná opatření v oblasti zemědělství ve formě dodatečného dovozního cla na původní zemědělské zboží zahrnuté v jejím seznamu v příloze IV (Ochranná opatření v oblasti zemědělství), pokud jsou splněny podmínky stanovené v tomto článku. Výše jakéhokoli dodatečného dovozního cla a jakéhokoli dalšího cla na takové zboží nesmí překročit nižší z těchto sazeb:

- a) uplatňovanou celní sazbu podle doložky nejvyšších výhod; nebo
- b) základní sazbu stanovenou v příloze I (Harmonogramy odstraňování cel).

2. Strana může uplatňovat ochranné opatření založené na množství po dobu kteréhokoli kalendářního roku, pokud při vstupu původního zboží na její celní území objem dovozu původního zboží během takového roku překračuje spouštěcí úroveň pro takové zboží stanovenou v seznamu této strany v příloze IV (Ochranná opatření v oblasti zemědělství).

3. Jakékoli dodatečné clo uplatňované stranou podle odstavců 1 a 2 musí být v souladu se seznamem dané strany v příloze IV (Ochranná opatření v oblasti zemědělství).

4. Žádná ze stran nesmí uplatňovat ochranné opatření v oblasti zemědělství podle tohoto článku a současně přijmout nebo zachovat v souvislosti se stejným zbožím:

- a) ochranné opatření podle kapitoly 2 (Nápravná opatření); nebo
- b) opatření podle článku XIX GATT 1994 a Dohody o ochranných opatřeních.

5. Žádná strana nesmí přijmout nebo zachovat ochranné opatření v oblasti zemědělství:

- a) ode dne, kdy se na zboží vztahuje osvobození od cla podle přílohy I (Harmonogramy odstraňování cel), není-li stanoveno jinak v písmeni b); nebo
- b) po uplynutí přechodného období stanoveného v seznamu strany v příloze IV (Ochranná opatření v oblasti zemědělství); nebo
- c) které zvýší clo v rámci celní kvóty.

6. Do deseti dnů od uplatnění ochranného opatření v oblasti zemědělství podle odstavců 1 a 2 tuto skutečnost strana uplatňující opatření písemně oznámí dotčené vyvážející straně a poskytne jí příslušné údaje a odůvodnění takového opatření. Strana uplatňující opatření poskytne dotčené vyvážející straně příležitost ke konzultaci ohledně podmínek jeho uplatňování v souladu s uvedenými odstavci.

7. Každá strana si zachovává práva a povinnosti podle článku 5 Dohody o zemědělství kromě obchodu zemědělskými produkty, jež podléhají preferenčnímu zacházení.

ČLÁNEK 30

Systém cenových pásem

Nestanoví-li tato dohoda jinak:

- a) Kolumbie smí uplatňovat Andský systém cenových pásem stanovený v rozhodnutí Andského společenství 371 v platném znění nebo následné systémy pro zemědělské zboží zahrnuté do uvedeného rozhodnutí;
- b) Peru smí uplatňovat Systém cenových pásem stanovený v nejvyšším výnosu č. 115-2001-EF v platném znění nebo následné systémy pro zemědělské zboží zahrnuté do uvedeného výnosu.

ČLÁNEK 31

Systém vstupních cen

Není-li v této dohodě stanoveno jinak, smí strana EU uplatňovat systém vstupní ceny stanovený v nařízení Komise (ES) č. 1580/2007 ze dne 21. prosince 2007, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 2200/96, (ES) č. 2201/96 a (ES) č. 1182/2007 v odvětví ovoce a zeleniny, a jeho změnách nebo následné systémy.

ČLÁNEK 32

Vývozní subvence a jiná opatření s rovnocenným účinkem

1. Pro účely tohoto článku je výraz „vývozní subvence“ chápán ve smyslu čl. 1 písm. e) Dohody o zemědělství, včetně veškerých změn uvedeného článku.
2. Společným cílem stran je spolupráce ve WTO na dosažení dohody a odstranění vývozních subvencí a jiných opatření s rovnocenným účinkem ve vztahu k zemědělskému zboží.

3. Po vstupu této dohody v platnost nesmí žádná strana zachovat, zavést nebo opětovně zavést vývozní subvence nebo jiná opatření s rovnocenným účinkem ve vztahu k zemědělskému zboží, které je plně a okamžitě liberalizováno, nebo které je plně, ale nikoli okamžitě liberalizováno a využívá bezcelní kvóty při vstupu této dohody v platnost v souladu s přílohou I (Harmonogramy odstraňování cel) a je určeno pro území jiné strany.
4. Žádná ze stran nesmí zachovat, zavést nebo opětovně zavést vývozní subvence nebo jiná opatření s rovnocenným účinkem ve vztahu k zemědělskému zboží, které je plně, ale nikoli okamžitě liberalizováno a nevyužívá bezcelní kvóty při vstupu této dohody v platnost, ode dne, kdy je toto zboží plně liberalizováno.
5. Aniž jsou dotčeny odstavce 3 a 4, pokud strana zachová, zavede nebo opětovně zavede subvence nebo jiná opatření s rovnocenným účinkem ve vztahu k vývozu zemědělského zboží, které je částečně nebo plně liberalizováno, do jiné strany, smí dovážející strana uplatnit dodatečnou sazbu, která zvýší dovozní clo na takové zboží až na úroveň buď uplatňovaného cla podle doložky nejvyšších výhod nebo základní sazby stanovené v příloze I (Harmonogramy odstraňování cel), podle toho, co je nižší, po dobu stanovenou pro zachování vývozních subvencí.
6. Aby dovážející strana zrušila dodatečnou sazbu uplatňovanou v souladu s odstavcem 5, poskytne vyvážející strana podrobné informace prokazující soulad s ustanoveními tohoto článku.

ČLÁNEK 33

Správa a provádění celních kvót

1. Každá strana provádí a spravuje celní kvóty pro dovoz zemědělského zboží stanovené v příloze I (Harmonogramy odstraňování cel) v souladu s článkem XIII GATT 1994, včetně jeho vysvětlujících poznámek, a v souladu s Dohodou o dovozních licencích.
2. Strany spravují celní kvóty pro dovoz zemědělského zboží podle zásady „kdo dřív přijde, je dřívě na řadě“.
3. Na žádost vyvážející strany s ní dovážející strana konzultuje správu celních kvót dovážející strany. Tyto konzultace nahrazují konzultace podle článku 301, pokud splňují požadavky stanovené v odstavci 9 uvedeného článku.

ODDÍL 5

ŘÍZENÍ SPRÁVNÍCH CHYB

ČLÁNEK 34

Řízení správních chyb

Pokud se příslušné orgány kterékoli strany při řádné správě preferenčního systému vývozu, a zejména při uplatňování ustanovení přílohy II (Definice pojmu „původní produkty“ a metody správní spolupráce), zmýlí a tato chyba má dopady na dovozní cla, může kterákoli strana, která je těmito dopady dotčena, poté, co je záležitost po technické stránce mezi dotčenými stranami prodiskutována v Podvýboru pro cla, usnadnění obchodu a pravidla původu zřízeného článkem 68, požádat Výbor pro obchod, aby posoudil možnosti přijetí veškerých vhodných opatření za účelem vyřešení této situace. Rozhodnutí Výboru pro obchod o vhodných opatřeních se přijme dohodou mezi dotčenými stranami.

ODDÍL 6

PODVÝBORY

ČLÁNEK 35

Podvýbor pro přístup na trh

1. Strany zřizují Podvýbor pro přístup na trh složený ze zástupců každé strany.
2. Podvýbor se schází na žádost některé ze stran nebo Výboru pro obchod a projednává záležitosti, jež vyvstanou v rámci této kapitoly a jimiž se nezabývá jiný podvýbor.
3. Úkolem podvýboru je mimo jiné:
 - a) podporovat obchod zbožím mezi stranami, a to i prostřednictvím konzultací o urychlení a rozšíření rozsahu odstraňování cel podle této dohody a případně jiných záležitostí;
 - b) řešit veškerá nesazební opatření, jež mohou omezovat obchod zbožím mezi stranami a případně je postoupit ke zvážení Výboru pro obchod;

- c) poskytovat poradenství a doporučení Výboru pro obchod, pokud jde o potřeby spolupráce v oblasti přístupu na trh;
- d) konzultovat a snažit se řešit rozpory, jež mohou mezi stranami vyvstat ohledně změn harmonizovaného systému, včetně zařazení zboží, s cílem zajistit, aby nedošlo ke změnám povinností žádné strany v rámci této dohody.

ČLÁNEK 36

Podvýbor pro zemědělství

1. Strany zřizují Podvýbor pro zemědělství, v němž zasedají zástupci strany EU a každé signatářské andské země.
2. Podvýbor pro zemědělství:
 - a) sleduje a podporuje spolupráci při provádění a správě oddílu 4 v zájmu usnadnění obchodu zemědělským zbožím mezi stranami;
 - b) řeší veškeré neoprávněné překážky obchodu zemědělským zbožím mezi stranami;

- c) konzultuje k otázkám, jichž se týká oddíl 4, ve spolupráci s ostatními příslušnými podvýbory, pracovními skupinami nebo jinými specializovanými subjekty podle této dohody;
- d) hodnotí vývoj obchodu zemědělskými produkty mezi stranami a dopad této dohody na zemědělství každé strany, jakož i fungování nástrojů podle této dohody, a doporučuje Výboru pro obchod jakékoli vhodné kroky;
- e) vykonává jakékoli doplňkové úkoly, které mu svěří Výbor pro obchod; a
- f) oznamuje Výboru pro obchod výsledky své práce podle tohoto odstavce a předkládá mu je k posouzení.

3. Podvýbor pro zemědělství se schází nejméně jednou ročně. Za zvláštních okolností a na žádost některé ze stran se po dohodě stran podvýbor sejde nejpozději 30 dnů po dni podání takové žádosti. Zasedání Podvýboru pro zemědělství se mohou také konat na dvoustranné úrovni a předsedají jim zástupci strany, na jejímž území se zasedání koná.

4. Podvýbor pro zemědělství přijímá všechna rozhodnutí na základě konsenzu.

KAPITOLA 2

NÁPRAVNÁ OPATŘENÍ

ODDÍL 1

ANTIDUMPINGOVÁ A VYROVNÁVACÍ OPATŘENÍ

ČLÁNEK 37

Obecná ustanovení

1. Strany potvrzují svá práva a povinnosti podle Dohody o antidumpingu, Dohody o subvencích a Dohody WTO o pravidlech původu (dále jen „Dohoda o pravidlech původu“).
2. Uloží-li orgán Andského společenství jménem dvou nebo více členských států Andského společenství antidumpingové clo nebo vyrovnávací opatření nebo přijme-li cenový závazek, je jediným fórem pro soudní přezkum příslušný soudní orgán Andského společenství.
3. Strany zajistí, aby antidumpingová opatření nebyla ve vztahu ke stejnému produktu uplatňována souběžně regionálními orgány a státními orgány. Stejně pravidlo platí pro vyrovnávací opatření.

ČLÁNEK 38

Transparentnost

1. Strany se dohodly, že nápravná opatření v oblasti obchodu by měla být využívána v plném souladu s příslušnými požadavky WTO a měla by vycházet z transparentního systému.
2. Strany uznávají výhody právní jistoty a předvídatelnosti pro hospodářské subjekty a každá z nich zajistí, aby její domácí právní předpisy týkající se nápravných opatření v oblasti obchodu byly plně v souladu s příslušnými pravidly WTO.
3. Aniž je dotčen čl. 6 odst. 5 Dohody o antidumpingu a čl. 12 odst. 4 Dohody o subvencích, zajistí každá strana, aby byly v souladu s jejími domácími právními předpisy co nejdříve po uložení prozatímních opatření a v každém případě před přijetím jakéhokoli konečného rozhodnutí úplně a smysluplně zveřejněny zásadní posuzované skutečnosti, z nichž rozhodnutí uplatnit či neuplatnit opatření vychází. Zveřejnění takových informací se provádí písemnou formou a poskytne zainteresovaným stranám dostatek času k vyjádření.
4. Nezdrží-li to zbytečně šetření, poskytne vyšetřující orgán kterékoli zainteresované straně na její žádost možnost slyšení, aby mohla v průběhu šetření nápravných opatření vyjádřit své názory.

ČLÁNEK 39

Přihlédnutí k veřejnému zájmu

V souladu se svým domácím právem poskytnou strana EU a Kolumbie průmyslovým uživatelům a dovozcům výrobku, který je předmětem šetření, a případně také zájmovým organizacím spotřebitelů příležitost předat informace, které jsou relevantní pro šetření. Tyto informace vezme vyšetřující orgán v úvahu, pokud jsou relevantní a jsou řádně doloženy důkazy a podány ve lhůtě stanovené v domácím právu.

ČLÁNEK 40

Pravidlo nižšího cla

Aniž jsou dotčena jejich práva podle Dohody o antidumpingu a Dohody o subvencích, pokud jde o použitelnost antidumpingových a vyrovnávacích cel, považují strana EU a Kolumbie za žádoucí, aby uložené clo bylo nižší než odpovídající rozpětí dumpingu nebo subvence, dostačuje-li takové nižší clo k odstranění újmy, jež vznikla domácímu výrobnímu odvětví.

ČLÁNEK 41

Vyšetřující orgány

Pro účely tohoto oddílu:

- „vyšetřujícím orgánem“ se rozumí:
 - a) v případě Kolumbie Ministerstvo obchodu, průmyslu a cestovního ruchu nebo jeho nástupce;
 - b) v případě Peru Národní ústav obrany hospodářské soutěže a ochrany duševního vlastnictví nebo jeho nástupce; a
 - c) v případě strany EU Evropská komise.

ČLÁNEK 42

Výjimky z mechanismu řešení sporů

Hlava XII (Řešení sporů) se na tento oddíl nevztahuje.

ODDÍL 2

MNOHOSTRANNÁ OCHRANNÁ OPATŘENÍ

ČLÁNEK 43

Obecná ustanovení

Každá strana si zachovává práva a povinnosti podle článku XIX GATT 1994, Dohody o ochranných opatřeních a Dohody o pravidlech původu.

ČLÁNEK 44

Transparentnost

Bez ohledu na článek 43 poskytne strana, která zahajuje šetření nebo která hodlá přijmout ochranná opatření, na žádost jiné strany okamžitě ad hoc písemné oznámení všech důležitých informací, včetně informací o případném zahájení ochranného šetření o předběžných a konečných závěrech šetření.

ČLÁNEK 45

Nesouběžné uplatňování ochranných opatření

Žádná strana nesmí současně uplatnit ve vztahu ke stejnému produktu:

- a) dvoustranné ochranné opatření v souladu s oddílem 3 (Dvoustranná ochranná doložka) této kapitoly; a
- b) opatření podle článku XIX GATT 1994 a Dohody o ochranných opatřeních.

ČLÁNEK 46

Vyšetřující orgán

Pro účely tohoto oddílu se vyšetřujícím orgánem rozumí:

- a) v případě Kolumbie Ministerstvo obchodu, průmyslu a cestovního ruchu nebo jeho nástupce;
- b) v případě Peru Národní ústav obrany hospodářské soutěže a ochrany duševního vlastnictví; a
- c) v případě strany EU Evropská komise.

ČLÁNEK 47

Výjimky z mechanismu řešení sporů

S výjimkou článku 45 se hlava XII (Řešení sporů) na tento oddíl nevztahuje.

ODDÍL 3

DVOUSTRANNÁ OCHRANNÁ DOLOŽKA

ČLÁNEK 48

Použití dvoustranného ochranného opatření

1. Bez ohledu na oddíl 2 (Mnohostranná ochranná opatření), pokud se v důsledku koncesí podle této dohody produkt pocházející z jedné strany dováží na území jiné strany v takovém zvýšeném množství, v absolutních číslech nebo v poměru k domácí výrobě, a za takových podmínek, které představují nebo hrozí způsobit vážnou újmu domácímu výrobnímu odvětví vyrábějícímu obdobné nebo přímo soutěžící produkty, může dovážející strana přijmout vhodná opatření v souladu s podmínkami a postupy stanovenými v tomto oddílu.

2. Strana smí uplatňovat dvoustranná ochranná opatření pouze během přechodného období¹⁰.

ČLÁNEK 49

Oznamování a konzultace

1. Strana okamžitě oznámí dotčené vyvážející straně, že zahajuje šetření a uplatňuje předběžná a konečná opatření.
2. Domnívá-li se strana, že nastaly okolnosti uvedené v článku 48 pro uplatnění nebo rozšíření konečného opatření, poskytne dotčené straně náležitou příležitost ke konzultacím v souladu s právními předpisy každé strany s cílem přezkoumat dostupné informace, vyměnit si stanoviska o uplatňování nebo rozšíření opatření a najít vzájemně přijatelné řešení.
3. Konzultace uvedené v odstavci 2 začnou do 15 dnů ode dne, kdy dotčená strana obdrží od vyšetřujícího orgánu výzvu ke konzultaci.

¹⁰ Přechodné období znamená 10 let ode dne vstupu této dohody v platnost. U veškerého zboží, pro něž harmonogram strany uplatňující opatření uvedený v příloze I (Harmonogramy odstraňování cel) stanoví období pro odstranění cel 10 nebo více let, se „přechodným obdobím“ rozumí lhůta pro odstranění cel stanovená v harmonogramu pro takové zboží, plus tři roky.

4. Nedosáhne-li se do 45 dnů ode dne, kdy dotčená strana obdrží výzvu ke konzultaci, uspokojivého řešení, může dovážející strana přijmout opatření k nápravě okolností v souladu s tímto oddílem.
5. Strana může dočasně uplatňovat dvoustranné ochranné opatření, aniž by nejprve konzultovala druhou stranu.

ČLÁNEK 50

Druh opatření

Dvoustranné ochranné opatření uplatňované dovážející stranou podle článku 48 může spočívat v jednom nebo více z následujících opatření:

- a) pozastavení dalšího snižování cla na dotčený produkt stanoveného v harmonogramu této strany v příloze I (Harmonogramy odstraňování cel); nebo
- b) zvýšení cla na dotčený produkt na úroveň, jež nepřevyšuje sazbu podle doložky nejvyšších výhod uplatňovanou vůči produktu a platnou v době, kdy se opatření přijímá, nebo základní sazbu, jak je stanovena v harmonogramu této strany v příloze I (Harmonogramy odstraňování cel) podle toho, která z nich je nižší.

ČLÁNEK 51

Postup šetření

1. Strana smí uplatnit dvoustranné ochranné opatření pouze na základě šetření svých příslušných orgánů v souladu s článkem 3 Dohody o ochranných opatřeních, a za tímto účelem je uvedený článek obdobně začleněn do této dohody a je její nedílnou součástí.
2. Šetření prováděné stranou podle odstavce 1 musí splňovat požadavky čl. 4 odst. 2 písm. a) a c) Dohody o ochranných opatřeních, a za tímto účelem je čl. 4 odst. 2 písm. a) a c) Dohody o ochranných opatřeních obdobně začleněn do této dohody a je její nedílnou součástí.
3. Kromě odstavce 2 musí strana, jež provádí šetření, prokázat na základě objektivních důkazů, že existuje příčinná souvislost mezi zvýšením dovozu produktu vyvážející stranou a vážnou újmou nebo její hrozbou.
4. Každá strana zajistí, aby její příslušné orgány prováděly taková šetření ve lhůtách, jež jsou stanoveny v jejích domácích právních předpisech a které nepřekročí dvanáct měsíců ode dne zahájení šetření.

ČLÁNEK 52

Podmínky a doba trvání opatření

1. Žádná ze stran neuplatní dvoustranné ochranné opatření:
 - a) v rozsahu a trvání větším, než může být v dané době nezbytné k tomu, aby se předešlo vážné újmě nebo aby byla napravena podle článku 48;
 - b) po dobu přesahující dva roky; tato lhůta může být výjimečně prodloužena o další dva roky, pokud:
 - i) příslušné orgány dovážející strany v souladu s příslušnými postupy článku 51 stanoví, že opatření je nadále nezbytné v zájmu předejití vážné újmě nebo její nápravy podle článku 48; a
 - ii) existují důkazy o tom, že se domácí průmyslové odvětví přizpůsobuje;

celková doba uplatnění ochranného opatření, včetně období počátečního uplatňování a jakéhokoli jeho prodloužení, nesmí přesáhnout čtyři roky.

2. Ukončí-li strana dvoustranné ochranné opatření, celní sazba je taková, jaká by se podle přílohy I (Harmonogramy odstraňování cel) dané strany uplatňovala, nebylo-li by opatření přijato.

ČLÁNEK 53

Prozatímní opatření

1. Za kritických okolností, kdy by prodlení mohlo způsobit obtížně napravitelnou škodu, může strana uplatnit dvoustranné ochranné opatření na prozatímním základě poté, co jsou předběžně zjištěny jasné důkazy, že se dovoz produktů pocházejících z vyvážející strany zvýšil v důsledku snížení či odstranění cla podle přílohy I (Harmonogramy odstraňování cel) a že tento dovoz působí nebo hrozí způsobit vážnou újmu podle článku 48.
2. Trvání jakýchkoli prozatímních opatření nepřekročí 200 dní a během této doby musí dotčená strana splňovat požadavky článku 49 a čl. 51 odst. 1, 2 a 3.
3. Strana okamžitě uhradí veškeré zvýšení cla uplatňované podle odstavce 1, pokud šetření nevede ke zjištění, že jsou splněny požadavky článku 48. Doba trvání veškerých prozatímních opatření se započítává do doby popsané v čl. 52 odst. 1 písm. b).

ČLÁNEK 54

Kompenzace

1. Strana hodlající prodloužit dvoustranné ochranné opatření konzultuje se stranou, na jejíž produkty se opatření vztahuje, v zájmu dosažení vzájemné dohody o vhodných kompenzacích ve formě koncesí, které mají zásadně rovnocenný účinek na obchod. Dovážející strana poskytne příležitost k těmto konzultacím nejpozději 30 dní před prodloužením dvoustranného ochranného opatření.
2. Pokud konzultace podle odstavce 1 nevedou k dohodě o kompenzaci do 30 dnů od nabídky konzultace a dovážející strana se rozhodne ochranné opatření prodloužit, může strana, na jejíž produkty se ochranné opatření vztahuje, pozastavit uplatňování zásadně rovnocenných koncesí na obchod strany prodlužující opatření.

ČLÁNEK 55

Opakované použití opatření

Na dovoz produktu, na který se dříve vztahovalo ochranné opatření podle tohoto oddílu, se nepoužije žádné takové opatření nebo se použije pouze jednou za dobu, jež se rovná polovině doby, po kterou bylo toto opatření již dříve používáno, za předpokladu, že období, kdy se opatření nepoužívalo, činí nejméně jeden rok.

ČLÁNEK 56

Nejvzdálenější regiony Evropské unie¹¹

1. Je-li produkt pocházející ze signatářských andských zemí dovážen na území nejvzdálenějších regionů Evropské unie v takovém zvýšeném množství a za takových podmínek, že působí nebo hrozí způsobit vážné zhoršení hospodářské situace v nejvzdálenějších regionech Evropské unie, může strana EU po posouzení alternativních řešení výjimečně přijmout ochranná opatření omezená na území dotčených regionů.
2. Ochranná opatření pro nejvzdálenější regiony Evropské unie se použijí v souladu s ustanoveními této kapitoly.

¹¹ V době podpisu této dohody jsou nejvzdálenějšími regiony Evropské unie: Guadeloupe, Francouzská Guayana, Martinik, Réunion, Svatý Martin, Azory, Madeira a Kanárské ostrovy. Tento článek se uplatňuje rovněž na země nebo území, jež mění svůj status na nejvzdálenější region rozhodnutím Evropské rady v souladu s postupy uvedenými v čl. 355 odst. 6 Smlouvy o fungování Evropské unie od data přijetí uvedeného rozhodnutí. Pokud nejvzdálenější region Evropské unie mění svůj status jako takový podle stejného postupu, neuplatní se na něj tento článek od data příslušného rozhodnutí Evropské rady. Strana EU oznámí ostatním stranám změny týkající se území považovaných za nejvzdálenější regiony Evropské unie.

ČLÁNEK 57

Příslušný orgán

Pro účely tohoto oddílu se příslušným orgánem rozumí:

- a) v případě Kolumbie Ministerstvo obchodu, průmyslu a cestovního ruchu nebo jeho nástupce;
- b) v případě Peru Ministerstvo zahraničního obchodu a cestovního ruchu nebo jeho nástupce; a
- c) v případě strany EU Evropská komise.

KAPITOLA 3

CELNÍ SPOLUPRÁCE A USNADNĚNÍ OBCHODU

ČLÁNEK 58

Cíle

1. Strany uznávají význam celní spolupráce a zjednodušení obchodu v rozvíjejícím se globálním obchodním prostředí. Strany se dohodly posílit spolupráci v této oblasti s cílem zajistit, aby příslušné právní předpisy a postupy každé z nich i správní kapacita jejich příslušných správ splňovaly cíle účinné kontroly a podpory usnadnění obchodu.

2. Strany uznávají, že nesmějí být nijak ohroženy legitimní cíle veřejné politiky, včetně cílů souvisejících s bezpečností, předcházení podvodům a boje proti podvodům.

ČLÁNEK 59

Postupy v oblasti cel a obchodu

1. Každá strana zavede účinné, transparentní a zjednodušené postupy, aby se snížily náklady a zajistila předvídatelnost pro dovozce a vývozce.

2. Strany se dohodly, že jejich příslušné obchodní a celní právní předpisy a postupy budou založeny na:

- a) mezinárodních nástrojích a normách platných v oblasti cel a obchodu, včetně podstatných prvků revidované Kjótské úmluvy o zjednodušení a sladění celních režimů (dále jen „revidovaná Kjótská úmluva“), Mezinárodní úmluvy o harmonizovaném systému popisu a číselného označování zboží (dále jen „Úmluva o HS“), rámce norem Světové celní organizace (WCO) pro zabezpečení a zjednodušení celosvětového obchodu (dále jen „WCO SAFE“) a modelu celních údajů WCO (dále jen „datový model“);
- b) ochraně a usnadnění obchodu prostřednictvím účinného prosazování a dodržování právních požadavků;

- c) přiměřených, nediskriminačních a podvodům předcházejících požadavcích pro hospodářské subjekty;
- d) používání jednotného správního dokumentu nebo jeho elektronického ekvivalentu pro účely vyplňování celních prohlášení při dovozu a vývozu;
- e) používání moderních celních technik, včetně hodnocení rizika, zjednodušených postupů pro vstup a propouštění zboží, kontrol po propuštění zboží a metod auditu společností;
- f) postupném rozvoji systémů, včetně systémů založených na informačních technologiích, pro usnadnění elektronické výměny dat mezi hospodářskými subjekty, celními správami a dalšími souvisejícími úřady. Za tímto účelem každá strana v co největší míře postupně usiluje o zřízení jediné přepážky („single window“) v zájmu usnadnění operací zahraničního obchodu;
- g) pravidlech zajišťujících, že všechny sankce uložené za porušení celních předpisů nebo procesních požadavků jsou úměrné a nediskriminační a jejich uložení nevede k nepatřičným průtahům při propouštění zboží;
- h) poplatcích a dávkách, které jsou přiměřené, nepřevyšují náklady na službu poskytovanou v souvislosti s konkrétní transakcí a nejsou vypočítávány ad valorem. Za konzulární služby se poplatky ani dávky neukládají;

- i) odstranění požadavků na povinné konání kontrol před odesláním nebo rovnocenných požadavků; a
- j) potřebě zajistit, aby všechny příslušné správní orgány, jež se podílejí na administrativní a fyzické kontrole zboží určeného k dovozu nebo vývozu, vykonávaly své činnosti pokud možno souběžně a na jediném místě.

3. Ke zlepšení pracovních postupů a k zajištění toho, že operace budou nediskriminační, průhledné, účinné, celistvé a odůvodněné, každá strana:

- a) učiní další kroky k omezení, zjednodušení a standardizaci údajů a dokladů požadovaných celními orgány a jinými úřady;
- b) kdekoli to bude možné, zjednoduší požadavky a formality, pokud jde o rychlé odbavení a propuštění zboží, jež dovozcům umožní provádět celní odbavení bez placení cla, na základě složení jistoty, která v souladu s domácími právními předpisy zajišťuje zaplacení konečného cla, poplatků a dávek;
- c) zajistí účinné, rychlé, nediskriminační a snadno dostupné postupy, které zaručí právo na odvolání proti nařízení nebo rozhodnutí celní správy ve věci dovozu nebo vývozu zboží nebo zboží v tranzitu. K těmto postupům by měly mít snadný přístup i mikropodniky a malé a střední podniky; a

- d) v rámci uplatňování opatření, která jsou založena na zásadách příslušných mezinárodních úmluv a nástrojů v této oblasti, zajistí zachování nejvyššího standardu bezúhonnosti.

ČLÁNEK 60

Předběžná rozhodnutí

1. Na písemnou žádost a před dovozem zboží na její území vydá každá strana v souladu se svými domácími právními předpisy prostřednictvím svých příslušných orgánů písemně předběžná rozhodnutí o celním zařazení, původu nebo jakýchkoli jiných souvisejících záležitostech, na kterých se strany dohodnou.
2. S výhradou požadavků na zachování důvěrnosti podle svého práva každá strana zveřejňuje, pokud možno elektronicky, svá předběžná rozhodnutí o sazebním zařazení a jakýchkoli jiných souvisejících záležitostech, na kterých se strany dohodnou.
3. V zájmu usnadnění obchodu strany do svého dvoustranného dialogu zařadí pravidelné aktualizace změn svých právních předpisů týkajících se záležitostí uvedených v odstavcích 1 a 2.

4. Všechny procesní otázky vydávání předběžných rozhodnutí upraví domácí právní předpisy každé strany v souladu s mezinárodními normami WCO. Tyto postupy se zveřejní a budou veřejně dostupné.

ČLÁNEK 61

Řízení rizik

1. Každá strana využívá systémy řízení rizik, aby svým celním orgánům umožnila zaměřit kontroly na vysoce rizikové operace a aby urychlila propouštění zboží s nízkým rizikem.
2. Dovážející strana si je vědoma úsilí, jež vyvážející strana vynakládá ve vztahu k bezpečnosti obchodního dodavatelského řetězce.
3. Strany usilují o výměnu informací o technikách řízení rizik používaných jejich celními orgány, přičemž respektují důvěrnost informací, a kdykoli je to nezbytné, předávají si poznatky.

ČLÁNEK 62

Oprávněný hospodářský subjekt

Strany podporují provádění pojmu oprávněného hospodářského subjektu (dále jen „OHS“) v souladu s WCO SAFE. Strana udělí bezpečnostní status OHS a výhody zjednodušení obchodu hospodářským subjektům, jež splňují celní bezpečnostní normy, v souladu se svými domácími právními předpisy.

ČLÁNEK 63

Tranzit

1. Strany zajistí volný tranzit přes svá území cestou nejvhodnější pro tranzit.
2. Veškerá omezení, kontroly nebo požadavky musí sledovat oprávněné cíle veřejné politiky, nesmí být diskriminující a musí být úměrné a jednotně uplatňované.
3. Aniž jsou dotčeny zákonné celní kontroly a dohled nad zbožím v tranzitu, poskytují strany přepravě v tranzitu na území kterékoli strany nebo z tohoto území zacházení neméně příznivé, než jaké poskytují přepravě v tranzitu přes své území.

4. Strany používají režimy dopravy pod celním dohledem umožňující tranzit zboží bez nutnosti platit clo nebo jiné poplatky, s výhradou složení příslušné jistoty.
5. Strany podporují ujednání o regionálním tranzitu s cílem omezit překážky obchodu.
6. Strany vycházejí z mezinárodních norem a nástrojů platných v oblasti tranzitu a používají je.
7. Strany zajistí spolupráci a koordinaci mezi všemi příslušnými orgány a úřady na svých územích s cílem usnadnit přepravu v tranzitu a podporovat přeshraniční spolupráci.

ČLÁNEK 64

Vztahy s obchodní veřejností

Strany se dohodly, že:

- a) zajistí, aby veškeré právní předpisy týkající se cel, celní postupy a cla, poplatky a platby byly veřejně přístupné, pokud možno elektronicky, případně společně s nezbytnými vysvětlivkami;

- b) bude v co největší míře zajištěna přiměřená lhůta mezi zveřejněním nových nebo pozměněných právních předpisů týkajících se cel, celních postupů a cel, poplatků a plateb a jejich vstupem v platnost;
- c) dají obchodní veřejnosti příležitost vyjádřit se k legislativním návrhům týkajícím se cel a celních postupů. Za tímto účelem každá strana zavede konzultační mechanismus mezi správou a obchodní veřejností;
- d) zveřejní příslušná správní oznámení, včetně požadavků úřadů a vstupních procedur, pracovní doby a postupů celních úřadů v přístavech a na hraničních přechodech a kontaktních míst pro vyřizování žádostí o informace;
- e) budou podněcovat spolupráci mezi hospodářskými subjekty a příslušnými orgány s působností v oblasti obchodu používáním objektivních a veřejně přístupných postupů v zájmu boje proti podvodům a ilegálním činnostem, posílí bezpečnost dodavatelského řetězce a usnadní obchod; a
- f) zajistí, aby jejich příslušné celní a související požadavky a postupy trvale odpovídaly potřebám obchodní veřejnosti, řídily se osvědčenými postupy a aby co nejméně omezovaly obchod.

ČLÁNEK 65

Celní hodnota

Pravidla pro celní hodnotu uplatňovaná v obchodě mezi stranami se řídí Dohodou o provádění článku VII GATT 1994 (dále jen „Dohoda o celní hodnotě“).

ČLÁNEK 66

Celní spolupráce

1. Strany podporují a usnadňují spolupráci mezi svými celními správami, aby zajistily plnění cílů stanovených v této kapitole, a především aby zaručily zjednodušení celních postupů a usnadnění zákonného obchodu, a současně si zachovaly své kontrolní možnosti.
2. Spolupráce podle odstavce 1 zahrnuje mimo jiné:
 - a) výměnu informací o celních předpisech, postupech a technikách v těchto oblastech:
 - i) zjednodušení a modernizace celních postupů; a

- ii) vztahy s obchodní veřejností;
 - b) rozvoj společných iniciativ ve vzájemně dohodnutých oblastech; a
 - c) podporu koordinace mezi souvisejícími úřady.
3. Spolupráce při uplatňování celních opatření v oblasti ochrany práv k duševnímu vlastnictví celními orgány probíhá v souladu s hlavou VII (Duševní vlastnictví).

ČLÁNEK 67

Vzájemná pomoc

Správní orgány stran si poskytují vzájemnou správní pomoc v celních záležitostech v souladu s ustanoveními přílohy V (Vzájemná správní pomoc v celních záležitostech).

ČLÁNEK 68

Podvýbor pro cla, usnadnění obchodu a pravidla původu

1. Strany zřizují Podvýbor pro cla, usnadnění obchodu a pravidla původu složený ze zástupců každé strany. Podvýbor se schází v den a s pořadem jednání, na nichž se strany předem dohodly, a předsedá mu každá strana střídavě vždy jeden rok. Podvýbor podává zprávy Výboru pro obchod.
2. Podvýbor mimo jiné:
 - a) sleduje provádění a správu této kapitoly a přílohy II (Definice pojmu „původní produkty“ a metody správní spolupráce);
 - b) slouží jako fórum pro konzultace a diskuse o všech celních záležitostech, včetně konkrétních celních postupů, celní hodnoty, celních režimů, celní nomenklatury, celní spolupráce a vzájemné správní pomoci v celních věcech;
 - c) slouží jako fórum pro konzultace a diskuse o otázkách spojených s pravidly původu a správní spoluprací;

- d) posiluje spolupráci na rozvoji, uplatňování a vynucování celních postupů, společné správní pomoci v celních věcech, pravidlech původu a správní spolupráci;
- e) předkládá Výboru pro obchod návrhy na změny přílohy II (Definice pojmu „původní produkty“ a metody správní spolupráce) k přijetí;
- f) slouží jako fórum pro konzultace a diskuse o žádostech ohledně kumulace původu podle článků 3 a 4 přílohy II (Definice pojmu „původní produkty“ a metody správní spolupráce);
- g) usiluje o dosažení vzájemně přijatelných řešení, dojde-li mezi stranami k neshodám po provedení procesu ověřování podle článku 31 přílohy II (Definice pojmu „původní produkty“ a metody správní spolupráce); a
- h) usiluje o dosažení vzájemně přijatelných řešení, dojde-li mezi stranami k neshodám ohledně celního zařazení zboží. Není-li věc vyřešena během těchto konzultací, postoupí se Výboru pro harmonizovaný systém WCO. Taková rozhodnutí jsou pro zúčastněné strany závazná.

3. Strany si mohou sjednat schůzky ad hoc na téma celní spolupráce nebo pravidel původu a vzájemné správní pomoci.

ČLÁNEK 69

Technická pomoc v oblasti cel a usnadnění obchodu

1. Strany uznávají význam technické pomoci v oblasti cel a usnadnění obchodu v zájmu provádění závazků stanovených v této kapitole.

2. Strany se dohodly, že budou spolupracovat zejména, ale nikoli výhradně, v těchto záležitostech:

- a) podpora institucionální spolupráce mezi stranami;
- b) předávání zkušeností a budování kapacit v právních a technických věcech k rozvoji a prosazování celních předpisů;
- c) používání moderních celních technik, včetně řízení rizika, předběžných závazných rozhodnutí, určení celní hodnoty, zjednodušených postupů pro vstup a propouštění zboží, kontrol po propuštění zboží, metod auditu společností a OHS;

- d) zavedení postupů odrážejících v proveditelné míře mezinárodní nástroje a normy použitelné v oblasti cel a obchodu, včetně pravidel WTO a nástrojů a norem WCO, mimo jiné revidované Kjótské úmluvy a WCO SAFE; a
- e) usnadnění, harmonizace a automatizace celních postupů.

ČLÁNEK 70

Provádění

Ustanovení čl. 59 odst. 2 písm. f) a článku 60 se použije pro Peru dva roky po vstupu této dohody v platnost.

KAPITOLA 4

TECHNICKÉ PŘEKÁŽKY OBCHODU

ČLÁNEK 71

Cíle

Cílem této kapitoly je:

- a) zjednodušit a zintenzívnit obchod zbožím a získat účinný přístup na trhy stran díky lepšímu provádění Dohody WTO o technických překážkách obchodu (dále jen „Dohoda TBT“);
- b) zabránit vzniku a podporovat odstraňování zbytečných technických překážek obchodu; a
- c) posilovat spolupráci mezi stranami v oblastech zahrnutých v této kapitole.

ČLÁNEK 72

Definice

1. Pro účely této kapitoly se použijí definice v příloze 1 Dohody TBT.
2. Dále se použijí tyto definice:
 - „dočasným označením“ se rozumí připevnění informací k výrobku za použití nálepek, visaček nebo jiných odstranitelných etiket nebo připojení informací na balení výrobku;
 - „trvalým označením“ se rozumí připevnění informací k výrobku pevně, tzn. natištěním, vyšitím, vyrytím nebo podobně.

ČLÁNEK 73

Vztah s Dohodou TBT

Strany potvrzují svá práva a povinnosti podle Dohody TBT, jež je obdobně začleněna do této dohody a je její nedílnou součástí.

ČLÁNEK 74

Oblast působnosti

1. Ustanovení této kapitoly se vztahují na přípravu, přijímání a uplatňování technických předpisů, norem a postupů posuzování shody včetně veškerých jejich změn a doplnění, jež mohou ovlivnit obchod zboží mezi stranami.
2. Tato kapitola se nevztahuje na:
 - a) nákupní specifikace vypracované vládními orgány pro výrobní nebo spotřební požadavky těchto orgánů; a
 - b) sanitární a fytosanitární opatření.

ČLÁNEK 75

Spolupráce a zjednodušení obchodu

1. Strany se dohodly, že spolupráce mezi orgány a subjekty ve veřejném i soukromém sektoru, jež se podílejí na technických předpisech, normalizaci, posuzování shody, akreditaci, metrologii a hraničních kontrolách a doзору nad trhem, je pro zjednodušení obchodu mezi stranami důležitá. Za tímto účelem se strany zavazují k:

- a) posílení vzájemné spolupráce v zájmu zjednodušení přístupu na své trhy a zlepšení vzájemného povědomí o svých systémech a porozumění jim;
- b) posílení, rozvoji a podpoře iniciativ zjednodušujících obchod a vycházejících z příslušných zkušeností. Tyto iniciativy mohou mimo jiné zahrnovat:
 - i) výměnu informací, zkušeností a údajů, vědeckou a technickou spolupráci a využívání osvědčených regulačních postupů;
 - ii) zjednodušení certifikace a správních požadavků stanovených normami či technickými předpisy a odstranění požadavků na registraci nebo předběžné povolení, jež nejsou nezbytné z hlediska ustanovení Dohody TBT;

- iii) snahu o sblížení, sjednocení nebo dosažení rovnocennosti technických předpisů a postupů posuzování shody. Rovnocennost nepřináší stranám a priori žádnou povinnost, není-li výslovně stanoveno jinak;
- iv) přezkum, v rámci budoucí revize právních předpisů, možnosti využít akreditace nebo určení jako nástroje k uznávání subjektů posuzování shody usazených na území jiné strany; a
- v) podporu a zjednodušení spolupráce a výměnu informací mezi odpovídajícími veřejnými či soukromými subjekty stran.

2. Zadržuje-li strana zboží pocházející z území jiné strany na místě vstupu z důvodu zjištěného nesouladu s technickými předpisy, uvědomí bezodkladně dovozce o důvodech zadržení.

3. Na žádost jiné strany věnuje kterákoli strana náležitou pozornost návrhům této jiné strany na spolupráci podle této kapitoly.

ČLÁNEK 76

Technické předpisy

1. Strany používají jako základ pro přípravu svých technických předpisů mezinárodní normy, nejsou-li takové mezinárodní normy neúčinné nebo nevhodné k dosažení oprávněných sledovaných cílů. Na žádost jiné strany uvede kterákoli strana důvody, proč nepoužila jako základ pro přípravu svých technických předpisů mezinárodní normy.
2. Na žádost jiné strany, jež má zájem o vypracování podobného technického předpisu, a aby se co nejvíce omezilo zdvojení nákladů, poskytne žádaná strana žádající straně pokud možno veškeré informace, technické studie, hodnocení rizika nebo jiné dostupné relevantní podklady, s výjimkou důvěrných informací, z nichž strana vycházela při tvorbě takového technického předpisu.

ČLÁNEK 77

Normy

1. Každá strana se zavazuje k tomu, že:
 - a) bude udržovat účinnou komunikaci mezi svými regulačními orgány a normalizačními institucemi;
 - b) při rozhodování, zda ve smyslu článků 2 a 5 a přílohy 3 Dohody TBT existuje mezinárodní norma, pokyny či doporučení, bude uplatňovat *rozhodnutí Výboru o zásadách pro rozvoj mezinárodních norem, pokynů a doporučení ve vztahu k článkům 2, 5 a příloze 3 Dohody*, přijaté Výborem WTO pro technické překážky obchodu ze dne 13. listopadu 2000;
 - c) podpoří spolupráci svých normalizačních orgánů s příslušnými normalizačními orgány jiné strany v rámci mezinárodních normalizačních aktivit. Taková spolupráce může probíhat v mezinárodních normalizačních orgánech nebo na regionální úrovni, vyzve-li k tomu odpovídající normalizační orgán, nebo prostřednictvím memoranda o porozumění mimo jiné s cílem rozvíjet společné normy;
 - d) zapojí se do výměny informací o používání norem stranami v souvislosti s technickými předpisy a v co nejvyšší míře zajistí, aby normy nebyly závazné;

- e) zapojí se do výměny informací o normalizačních postupech každé strany a o rozsahu využití mezinárodních, regionálních a subregionálních norem jakožto základu pro národní normy; a
 - f) zapojí se do výměny obecných informací o dohodách o spolupráci uzavřených se třetími zeměmi o otázkách normalizace.
2. Každá strana doporučí, aby nevládní normalizační orgány nacházející se na jejím území dodržovaly ustanovení tohoto článku.

ČLÁNEK 78

Posuzování shody a akreditace

1. Strany uznávají, že existuje široká řada mechanismů, jež na území jedné strany usnadní přijímání výsledků postupů posuzování shody prováděných na území jiné strany. Strany se tedy mohou dohodnout na:
- a) přijetí prohlášení o shodě od dodavatele;
 - b) přijetí výsledků postupů posuzování shody provedených subjekty nacházejícími se na území jiné strany;

- c) tom, že subjekt posuzování shody nacházející se na území jedné strany může uzavřít dobrovolnou dohodu o vzájemném uznávání se subjektem posuzování shody nacházejícím se na území jiné strany, pokud jde o přijímání výsledků jeho postupů posuzování shody;
- d) uznání subjektů posuzování shody nacházejících se na území jiné strany; a
- e) přijetí akreditačních postupů pro kvalifikaci subjektů posuzování shody nacházejících se na území jiné strany.

2. Za tímto účelem se strany zavazují, že:

- a) zajistí, aby mohly nevládní subjekty využívané pro posuzování shody vstupovat do hospodářské soutěže;
- b) podpoří přijímání výsledků postupů posuzování shody, k nimž došly subjekty uznávané podle mnohostranné akreditační dohody nebo dohody, již uzavřely některé jejich příslušné subjekty posuzování shody;
- c) zváží zahájení jednání o dohodě, jež by usnadňovala přijímání výsledků postupů posuzování shody na jejich územích prováděných subjekty nacházejícími se na území jiné strany, je-li to v zájmu stran a existují-li pro to ekonomické důvody; a

- d) budou své subjekty posuzování shody podněcovat k účasti na dohodách se subjekty posuzování shody jiné strany v zájmu přijímání výsledků postupů posuzování shody.

ČLÁNEK 79

Transparentnost a oznamování

1. Každá strana předá elektronicky kontaktním místům stanoveným v článku 10 Dohody TBT přímo nebo prostřednictvím sekretariátu WTO své navrhované technické předpisy a postupy posuzování shody nebo předpisy či postupy přijaté v zájmu řešení naléhavých existujících nebo hrozících problémů týkajících se bezpečnosti, zdraví, ochrany životního prostředí nebo národní bezpečnosti v souladu s Dohodou TBT. Elektronické předávání technických předpisů a postupů posuzování shody zahrnuje rovněž elektronický odkaz na plné znění dokumentu, jehož se oznámení týká, nebo jeho výtisk.
2. Každá strana rovněž zveřejní nebo elektronicky předá předlohy nebo návrhy technických předpisů a postupů posuzování shody nebo předpisů či postupů přijatých v zájmu řešení naléhavých existujících nebo hrozících problémů týkajících se bezpečnosti, zdraví, ochrany životního prostředí nebo národní bezpečnosti v souladu s technickým obsahem příslušných mezinárodních norem.

3. V souladu s odstavci 1 a 2 poskytne každá strana období nejméně 60, a je-li to možné 90, dnů ode dne elektronického předání navrhovaných technických předpisů a postupů posuzování shody, aby mohly ostatní strany a jiné zainteresované subjekty předložit písemné připomínky. Strana přihlédne k odůvodněným žádostem o prodloužení lhůty pro zasílání připomínek.
4. Strana při předkládání navrhovaného technického předpisu k veřejné konzultaci řádně zohlední připomínky jiné strany a na žádost jiné strany poskytne písemné odpovědi na její připomínky.
5. Každá strana zveřejní nebo veřejně zpřístupní v tištěné či elektronické formě odpovědi na podstatné připomínky, jež obdržela, nejpozději v den zveřejnění konečného technického předpisu nebo postupu posuzování shody.
6. Každá strana poskytne na žádost jiné strany informace o technických přepisech a postupech posuzování shody, které přijala nebo navrhuje k přijetí.
7. Mezi zveřejněním technického předpisu a postupu posuzování shody a jeho vstupem v platnost musí uběhnout doba nejméně šesti měsíců, je-li to proveditelné s ohledem na dosažení legitimních cílů v tomto období. Strana přihlédne k odůvodněným žádostem o prodloužení této lhůty.

8. Strany zajistí, aby veškeré přijaté a platné technické předpisy a postupy posuzování shody byly veřejně a zdarma přístupné na úředních internetových stránkách a byly přehledně umístěné a snadno dostupné. Pokyny k použití technických předpisů, pokud existují, se případně rovněž poskytnou.

ČLÁNEK 80

Hraniční kontroly a dozor nad trhem

Strany se zavazují, že:

- a) si budou vyměňovat informace a zkušenosti o svých hraničních kontrolách a dozoru nad trhem, kromě případů, kdy je dokumentace důvěrná; a
- b) zajistí, aby hraniční kontroly a dozor nad trhem prováděly příslušné orgány a aby za tímto účelem využívaly akreditovaných, určených nebo delegovaných subjektů, a přitom se vyhnuly střetům zájmů mezi těmito subjekty a hospodářskými subjekty, na něž se vztahuje kontrola nebo dozor.

ČLÁNEK 81

Značení a označování

1. Pokud některá strana požaduje povinné značení nebo označování výrobků:
 - a) vyžaduje se trvalé značení nebo označování pouze tehdy, jsou-li informace pro spotřebitele nebo uživatele výrobku důležité nebo uvádí-li se, že je výrobek v souladu s povinnými technickými požadavky;
 - b) mohou se vyžadovat dodatečné informace na balení či obalu výrobku ve formě dočasné etikety, je-li to nezbytné k zajištění dozoru příslušných orgánů nad trhem;
 - c) v souvislosti s informacemi uvedenými v písmenu b) dotčená strana při přezkumu platných pravidel zváží možnost vyžadovat, aby byly informace sdělovány jiným způsobem;
 - d) není-li to nezbytné z důvodu rizika výrobku pro zdraví či život lidí, zvířat či rostlin, životní prostředí nebo národní bezpečnost, nevyžaduje taková strana jako podmínku pro prodej na svých příslušných trzích, aby byly etikety nebo značení schvalovány, registrovány a certifikovány. Tímto písmenem nejsou dotčena opatření, která strana přijme v souladu se svými domácími pravidly za účelem kontroly souladu etiket s povinnými požadavky, a opatření na kontrolu postupů, jež mohou spotřebitele uvést v omyl;

- e) požaduje-li strana, aby hospodářské subjekty používaly identifikační číslo, musí být vydáno bez zbytečné prodlevy;
- f) pokud tím nedochází ke klamání a není to rozporuplné či zavádějící ve vztahu k informacím, které jsou požadovány v zemi určení zboží, povolí taková strana:
 - i) informace v jazycích jiných než v jazyce požadovaném v zemi určení zboží;
 - ii) mezinárodní nomenklatury, piktoqramy, symboly či grafická znázornění; a
 - iii) doplňkové informace k informacím požadovaným v zemi určení zboží;
- g) nejsou-li dodrženy legitimní cíle stanovené v Dohodě TBT, toleruje taková strana dočasné či snímatelné etikety nebo sdělování informací v návodu k výrobku, na jeho obalu či balení místo toho, aby byly vytištěny na výrobku nebo na něj byly fyzicky připevněny.

2. Požaduje-li strana značení či označování textilií, oděvů nebo obuvi:

- a) může tato strana požadovat, aby trvalé značení či označování obsahovalo pouze tyto informace:
 - i) v případě textilií a oděvů: obsah vláken, zemi původu, bezpečnostní pokyny pro zvláštní užití a návod na údržbu; a

- ii) v případě obuvi: převládající materiály hlavních částí, bezpečnostní pokyny pro zvláštní užití a zemi původu;

b) tato strana nestanoví:

- i) požadavky na fyzické charakteristiky nebo vzhled etikety, aniž jsou dotčena opatření takové strany na ochranu spotřebitelů před klamavou reklamou;
- ii) povinnost trvale označovat oděvy, které mají takovou velikost, jež značení znemožňuje nebo by jím došlo ke znehodnocení oděvu; a
- iii) u zboží prodávaného v páru povinnost označovat obě části, jsou-li ze stejného materiálu a mají-li stejný vzhled.

3. Strany použijí tento článek nejpozději jeden rok od vstupu této dohody v platnost.

ČLÁNEK 82

Technická pomoc a budování kapacit v oblasti obchodu

Strany uznávají význam technické pomoci a budování kapacit v oblasti obchodu při usnadňování provádění ustanovení této kapitoly, jež by se mělo zaměřit mimo jiné na:

- a) budování kapacit vnitrostátních institucí, jejich technické infrastruktury a vybavení a školení lidských zdrojů;
- b) podporu a usnadnění účasti v mezinárodních subjektech relevantních pro tuto kapitolu; a
- c) posílení vztahů mezi subjekty jednotlivých stran zabývajících se normami, technickými předpisy, posuzováním shody, akreditací, metrologií, hraničními kontrolami a dozorem nad trhem.

ČLÁNEK 83

Podvýbor pro technické překážky obchodu

1. Strany zřizují Podvýbor pro technické překážky obchodu složený ze zástupců každé strany.

2. Podvýbor:

- a) sleduje a hodnotí provádění, správu a dodržování této kapitoly;
- b) vhodným způsobem řeší veškeré problémy, na něž v souvislosti s touto kapitolou a Dohodou TBT některá ze stran upozorní;
- c) přispívá ke stanovování priorit v oblasti spolupráce a programů technické pomoci v oblasti norem, technických předpisů, postupů posuzování shody, akreditace, metrologie, hraničních kontrol a dozoru nad trhem a posuzuje pokrok a výsledky, jichž bylo dosaženo;
- d) vyměňuje informace o výsledcích dosažených na nevládních, regionálních a mnohostranných fórech podílejících se na činnostech, jež se týkají norem, technických předpisů a postupů posuzování shody;
- e) na žádost některé ze stran konzultuje veškeré záležitosti, jež vyvstanou v souvislosti s touto kapitolou a Dohodou TBT;
- f) je-li to nutné v zájmu dosažení cílů této kapitoly, ustavuje pracovní skupiny, jež se zabývají specifickými problémy v souvislosti s touto kapitolou a Dohodou TBT, přičemž jasně vymezí rozsah a pravomoci těchto pracovních skupin;

- g) je-li to vhodné, zprostředkovává v souladu s touto kapitolou dialog a spolupráci mezi regulačními subjekty;
- h) podle čl. 75 odst. 1 písm. b) této kapitoly vypracovává a průběžně reviduje pracovní program záležitostí sdíleného zájmu stran;
- i) zkoumá veškeré další záležitosti týkající se této kapitoly, jež mohou pomoci zlepšit přístup na trhy stran;
- j) přezkoumává tuto kapitolu na základě nového vývoje v rámci Dohody TBT a rozhodnutí a doporučení Výboru WTO pro technické překážky obchodu a navrhuje možné změny této kapitoly;
- k) informuje, považuje-li to za vhodné, Výbor pro obchod o provádění této kapitoly; a
- l) přijímá jakákoli další opatření, jež by podle názoru stran mohly napomoci provádění této kapitoly a Dohody TBT a usnadnění obchodu.

3. V zájmu snazšího provádění této kapitoly zodpovídají zástupci každé strany v podvýboru za koordinaci s orgány ústřední vlády, místními orgány veřejné moci, nevládními subjekty a vhodnými osobami na území této strany a na žádost jiné strany je zvou k účasti na zasedáních podvýboru. Zástupci stran komunikují o veškerých záležitostech týkajících se této kapitoly.

4. Pokud se strany nedohodnou jinak, jsou konzultace podle odst. 2 písm. e) konzultacemi podle článku 301, jsou-li splněny požadavky stanovené v odstavci 9 uvedeného článku.

5. Podvýbor může zasedat ve složení zástupců strany EU a zástupců jedné ze signatářských andských zemí, pokud jedná o záležitostech, jež se týkají výhradně dvoustranného vztahu strany EU a takové signatářské andské země. Vyjádří-li jiná signatářská andská země zájem o záležitost projednávanou na takovém zasedání, může se ho zúčastnit pod podmínkou předchozího souhlasu strany EU a dotčené signatářské andské země.

6. Pokud se strany nedohodnou jinak, zasedá podvýbor nejméně jednou ročně. Zasedání se členové podvýboru účastní osobně, nebo se zasedání koná jiným způsobem, na němž se strany dohodnou.

ČLÁNEK 84

Výměna informací

1. Veškeré informace nebo vysvětlení poskytované na žádost strany v souladu s ustanoveními této kapitoly se poskytují v tištěné nebo elektronické podobě ve lhůtě 60 dnů, která může být prodloužena na základě předchozího odůvodnění strany předávající informace.

2. Pokud jde o dotazy, jež by měla zodpovídat kontaktní místa, a o vyřizování a zpracování těchto žádostí v souladu s článkem 10 Dohody TBT nebo s touto kapitolou, uplatňují strany doporučení Výboru WTO pro technické překážky obchodu přijatá dne 4. října 1995.

KAPITOLA 5

SANITÁRNÍ A FYTOSANITÁRNÍ OPATŘENÍ

ČLÁNEK 85

Cíle

1. Cílem této kapitoly je:
 - a) chránit život a zdraví lidí, zvířat a rostlin na území stran a současně usnadnit obchod mezi stranami v oblasti sanitárních a fytosanitárních opatření;

- b) spolupracovat na dalším provádění Dohody o WTO o uplatňování sanitárních a fytosanitárních opatření (dále jen „Dohoda SPS“);
- c) zajistit, aby sanitární a fytosanitární opatření nevytvářela neopodstatněné překážky obchodu mezi stranami;
- d) vytvořit mechanismy a postupy účinného řešení problémů, jež mohou mezi stranami vyvstat v důsledku rozvoje a provádění sanitárních a fytosanitárních opatření;
- e) posílit komunikaci a spolupráci mezi příslušnými orgány stran ve věci sanitárních a fytosanitárních opatření;
- f) usnadnit provádění zvláštního a diferencovaného zacházení s přihlédnutím k asymetriím mezi stranami.

ČLÁNEK 86

Práva a povinnosti

Strany potvrzují svá práva a povinnosti podle Dohody SPS. Strany rovněž podléhají ustanovením této kapitoly.

ČLÁNEK 87

Oblast působnosti

1. Tato kapitola se vztahuje na všechna sanitární a fytosanitární opatření, která mohou přímo nebo nepřímo ovlivňovat obchod mezi stranami.
2. Tato kapitola se nevztahuje na normy, technické předpisy a postupy posuzování shody vymezené v Dohodě TBT, ledaže odkazují na sanitární a fytosanitární opatření.
3. Navíc se tato kapitola vztahuje na spolupráci stran v oblasti dobrých životních podmínek zvířat.

ČLÁNEK 88

Definice

1. Pro účely této kapitoly se použijí definice v příloze A Dohody SPS.
2. Strany se mohou pro uplatňování této kapitoly dohodnout na jiných definicích, přičemž vezmou v úvahu glosáře a definice příslušných mezinárodních organizací.

ČLÁNEK 89

Příslušné orgány

Pro účely této kapitoly jsou příslušnými orgány každé strany orgány uvedené v dodatku 1 přílohy VI (Sanitární a fytosanitární opatření). Strany se vzájemně informují o veškerých změnách těchto příslušných orgánů.

ČLÁNEK 90

Obecné zásady

1. Sanitární a fytosanitární opatření se nepoužijí jako neoprávněné překážky obchodu mezi stranami.
2. Postupy stanovené v této kapitole se použijí:
 - a) transparentně;
 - b) bez zbytečného prodlení; a
 - c) v souladu s podmínkami a požadavky, včetně nákladů, jež nesmějí být vyšší než skutečná cena služby a musí být spravedlivé v porovnání s poplatky účtovanými v případě obdobných domácích produktů stran.

3. Strany nevyužijí postupy uvedené v odstavci 2 ani žádosti o dodatečné informace k tomu, aby zpomalily přístup dovážených produktů na své trhy bez vědeckých a technických důvodů.

ČLÁNEK 91

Dovozní požadavky

1. Obecné dovozní požadavky jedné strany se týkají produktů jiné strany.
2. Každá strana zajistí, aby produkty vyvážené do jiné strany splňovaly sanitární a fytosanitární požadavky dovážející strany.
3. Dovážející strana zajistí, aby byly dovozní podmínky uplatňovány přiměřeným a nediskriminačním způsobem.
4. Strana při veškerých změnách svých dovozních požadavků strany zváží stanovení přechodného období odpovídajícího povaze změn, které má zabránit přerušení obchodního toku produktů a umožnit vyvážející straně, aby podle této změny upravila své postupy.

5. Zahrnuje-li dovážející strana do svých dovozních požadavků hodnocení rizik, zahájí toto posouzení neprodleně a informuje vyvážející stranu o tom, jak dlouhou dobu bude k jeho provedení potřebovat.
6. Dojde-li dovážející strana k závěru, že produkty vyvážející strany splňují její sanitární a fytosanitární dovozní požadavky, povolí tato strana dovoz těchto produktů do 90 pracovních dnů¹² po dni, kdy k tomuto závěru dospěla.
7. Poplatky za kontroly mohou hradit pouze náklady vynaložené příslušným orgánem při provádění dovozních kontrol. Poplatky za kontroly musí být spravedlivé ve vztahu k poplatkům, které se účtují za kontrolu obdobných domácích produktů.
8. Dovážející strana informuje vyvážející stranu co nejdříve o veškerých změnách týkajících se poplatků a o důvodech pro tyto změny.

ČLÁNEK 92

Dovozní postupy

1. Pokud jde o dovoz živočišných produktů, poskytne vyvážející strana dovážející straně seznam zařízení, která splňují požadavky dovážející strany.

¹² Pro účely této kapitoly se „pracovními dny“ rozumějí pracovní dny strany, pro niž platí lhůta.

2. Dovážející strana na žádost vyvážející strany doprovázenou příslušnými zárukami schválí zařízení uvedená v odstavci 3 dodatku 2 přílohy VI (Sanitární a fytosanitární opatření), která se nacházejí na území vyvážející strany, bez předchozí kontroly jednotlivých zařízení. Toto schválení musí být v souladu s podmínkami a požadavky dodatku 2 přílohy VI (Sanitární a fytosanitární opatření) a platí pouze pro kategorie produktů, jejichž dovoz byl povolen.
3. Nevyžadují-li se dodatečné informace, přijme dovážející strana v souladu se svými platnými právními postupy nezbytná legislativní nebo správní opatření, jimiž povolí dovoz produktů ze zařízení zmíněných v odstavci 2, a to do čtyřiceti pracovních dnů poté, co obdrží žádost podle odstavce 2.
4. Podvýbor pro sanitární a fytosanitární opatření může změnit požadavky a ustanovení pro schválení zařízení ve vztahu k produktům živočišného původu stran. Odpovídající změny dodatku 2 přílohy VI (Sanitární a fytosanitární opatření) přijme Výbor pro obchod.
5. Dovážející strana pravidelně předkládá záznamy o zamítnutých zásilkách, včetně informací o nesrovnalostech, které byly důvodem k zamítnutí.

ČLÁNEK 93

Ověřování

1. Každá strana má za účelem zachování důvěrnosti při účinném provádění této kapitoly právo v mezích působnosti této kapitoly:
 - a) provádět v souladu s pokyny stanovenými v dodatku 3 přílohy VI (Sanitární a fytosanitární opatření) ověření kontrolního systému orgánů jiné strany nebo jeho části; náklady na toto ověření nese strana, která ověření provádí; a
 - b) obdržet od jiné strany informace o kontrolním systému a o výsledcích kontrol provedených v rámci tohoto systému.
2. Strana provádějící ověření na území jiné strany podle tohoto článku sdělí této jiné straně výsledky a závěry ověřování.
3. Pokud se dovážející strana rozhodne provést ověřovací návštěvu u vyvážející strany, musí být tato návštěva vyvážející straně oznámena nejméně šedesát pracovních dnů před svým uskutečněním, s výjimkou naléhavých případů nebo pokud se dotčené strany dohodnou jinak. Jakékoli změny takové návštěvy musí dohodnout dotčené strany.

ČLÁNEK 94

Opatření týkající se zdraví zvířat a rostlin

1. Strany uznávají pojetí oblastí prostých škodlivých organismů a nemocí a oblastí s nízkým výskytem škodlivých organismů a nemocí v souladu s Dohodou SPS, jakož i normami, pokyny nebo doporučeními Světové organizace pro zdraví zvířat (dále jen „OIE“) a Mezinárodní úmluvou o ochraně rostlin (dále jen „IPPC“).
2. Podle odstavce 1 Podvýbor pro sanitární a fytosanitární opatření zavede vhodný postup uznávání oblastí prostých škodlivých organismů a nemocí a oblastí s nízkým výskytem škodlivých organismů a nemocí, přičemž přihlédne k veškerým relevantním mezinárodním normám, pokynům nebo doporučením. Takový postup zahrne rovněž situace související s ohnisky výskytu škodlivých organismů nebo nákazy a reinfestacemi.
3. Při určování oblastí uvedených v odstavcích 1 a 2 zváží strany takové faktory, jako je zeměpisné vymezení, ekosystémy, epidemiologický dohled a efektivnost sanitárních nebo fytosanitárních kontrol v této oblasti.
4. Strany v úzké spolupráci stanoví oblasti prosté škodlivých organismů a nemocí a oblasti s nízkým výskytem škodlivých organismů a nemocí s cílem nastolit vzájemnou důvěru v postupy jednotlivých stran při určování oblastí prostých škodlivých organismů a nemocí a oblastí s nízkým výskytem škodlivých organismů a nemocí.

5. Při určování oblastí prostých škodlivých organismů a nemocí a oblastí s nízkým výskytem škodlivých organismů a nemocí, ať již poprvé, nebo v návaznosti na ohnisko nákazy zvířat nebo na opětovné zavlečení rostlinných škodlivých organismů, vychází dovážející strana při vlastním určování nakažového statusu a fytosanitárního stavu vyvážející strany nebo jejích částí v zásadě z informací, jež poskytne vyvážející strana v souladu s Dohodou SPS a normami OIE a IPPC a přihlédne k tomu, jaké oblasti určila vyvážející strana.
6. Pokud dovážející strana neuzná oblasti stanovené vyvážející stranou jako oblasti prosté škodlivých organismů a nemocí a oblasti s nízkým výskytem škodlivých organismů a nemocí, poskytne dovážející strana na žádost vyvážející strany informace, na jejichž základě bylo rozhodnutí přijato, a/nebo uskuteční co nejdříve konzultace, aby zvažila jiné možné dohodnuté řešení.
7. Vyvážející strana poskytne dostatečné důkazy, aby bylo dovážející straně objektivně prokázáno, že dotčené oblasti jsou a pravděpodobně zůstanou oblastmi prostými škodlivých organismů nebo nemocí, případně oblastmi s nízkým výskytem škodlivých organismů nebo nemocí. Za tímto účelem poskytne vyvážející strana dovážející straně na požádání rozumný přístup k inspekci, provedení zkoušek nebo jiným příslušným krokům.
8. Strany uznávají zásadu rozčlenění na jednotky podle OIE a zásadu stanovišť produkce prostých škodlivých organismů podle IPPC. Podvýbor pro sanitární a fytosanitární opatření posoudí jakákoli budoucí doporučení OIE nebo IPPC v této záležitosti a učiní odpovídající doporučení.

ČLÁNEK 95

Rovnocennost

Podvýbor pro sanitární a fytosanitární opatření může vypracovat ustanovení o rovnocennosti a učinit Výboru pro obchod odpovídající doporučení. Tento podvýbor rovněž vypracuje postupy pro uznávání rovnocennosti.

ČLÁNEK 96

Transparentnost a výměna informací

1. Strany:

- a) usilují o transparentnost, pokud jde o sanitární a fytosanitární opatření platná pro obchod, a zejména sanitární a fytosanitární požadavky uplatňované na dovoz z ostatních stran;
- b) podporují vzájemné pochopení sanitárních a fytosanitárních opatření každé strany a jejich uplatňování;
- c) vyměňují si informace o otázkách souvisejících s rozvojem a použitím sanitárních a fytosanitárních opatření, včetně nových dostupných vědeckých důkazů, jež ovlivňují nebo mohou ovlivnit obchod mezi stranami, s cílem minimalizovat jejich nepříznivý dopad na obchod;

- d) na žádost některé ze stran do patnácti pracovních dnů po dni podání žádosti sdělí požadavky platné pro dovoz konkrétních produktů, včetně případů, kdy je třeba provést hodnocení rizika;
- e) na žádost některé ze stran sdělí, v jaké fázi se nachází povolení dovozu konkrétních produktů.

2. Kontaktní místa stran určená k výměně informací zmíněná v tomto článku jsou uvedena v dodatku 4 přílohy VI (Sanitární a fytosanitární opatření). Informace se zasílají poštou, faxem nebo elektronickou poštou. Informace zasílané elektronickou poštou mohou nést elektronický popis a zasílají se pouze mezi kontaktními místy.

3. Jakmile se informace uvedené v tomto článku zpřístupní prostřednictvím oznámení WTO v souladu s odpovídajícími pravidly nebo jakmile se výše uvedené informace zpřístupní na úředních, veřejně přístupných a bezplatných internetových stránkách dotčené strany uvedených v dodatku 4 přílohy VI (Sanitární a fytosanitární opatření), považuje se výměna informací za uskutečněnou.

ČLÁNEK 97

Oznámení a konzultace

1. Každá strana ostatním stranám písemně do dvou pracovních dnů oznámí všechna vážná nebo významná rizika pro zdraví lidí, zvířat nebo rostlin, včetně potravinových krizí.
2. Oznámení uvedená v odstavci 1 se předají kontaktním místům uvedeným v dodatku 4 přílohy VI (Sanitární a fytosanitární opatření). Strany se v souladu s článkem 96 vzájemně informují o veškerých změnách kontaktních míst. Písemná oznámení uvedená v odstavci 1 se zasílají poštou, faxem nebo elektronickou poštou.
3. Pokud má některá strana vážné obavy týkající se rizika pro zdraví lidí, zvířat nebo rostlin v souvislosti s produkty, se kterými se mezi stranami obchoduje, požádat vyvážející stranu o konzultace ohledně této situace. Tyto konzultace se uskuteční co nejdříve. Během těchto konzultací se každá strana snaží poskytnout veškeré nezbytné informace, aby se zabránilo narušení obchodu.
4. Konzultace uvedené v odstavci 3 mohou probíhat elektronickou poštou, videokonferencí nebo audiokonferencí nebo jakýmkoli jinými technickými prostředky, které mají strany k dispozici. Strana, která žádá o konzultaci, zajistí vypracování zápisu z konzultací.

ČLÁNEK 98

Mimořádná opatření

1. Dovážející strana může ze závažných důvodů spojených se zdravím lidí, zvířat nebo rostlin přijmout bez předchozího oznámení prozatímní a přechodná opatření nezbytná k ochraně zdraví lidí, zvířat nebo rostlin. Pokud jde o zásilky přepravované mezi stranami, zváží dovážející strana nejvhodnější a nejprůměrnější řešení, aby zabránila zbytečným narušením obchodu.
2. Strana, která přijímá opatření podle odstavce 1, informuje ostatní strany co nejdříve a v každém případě nejpozději jeden pracovní den po přijetí opatření. Ostatní strany mohou požádat o informace o sanitární situaci strany, jež opatření přijímá, a o samotném opatření. Strana, jež opatření přijímá, odpoví, jakmile je požadovaná informace k dispozici.
3. Na žádost některé ze stran a v souladu s ustanoveními článku 97 zahájí strany do patnácti pracovních dnů ode dne, kdy obdrží žádost, konzultace o situaci. Účelem těchto konzultací je zabránit zbytečným narušením obchodu. Strany mohou zvážit možnosti snazšího provádění nebo nahrazení opatření.

ČLÁNEK 99

Alternativní opatření

1. Na žádost vyvázející strany a s ohledem na opatření, jež přijala dovážející strana a která mají vliv na obchod (včetně stanovení zvláštních limitů pro doplňkové látky, rezidua a kontaminující látky), zahájí dotčené strany konzultace v souladu s článkem 97 s cílem dohodnout se na dodatečných dovozních podmínkách nebo alternativních opatřeních, jež má uplatňovat dovážející strana. Takové dodatečné dovozní podmínky nebo alternativní opatření mohou případně vycházet z mezinárodních norem nebo z opatření vyvázející strany, jež zajišťují úroveň ochrany rovnocennou úrovni ochrany dovážející strany. Článek 95 se na tato opatření nevztahuje.
2. Na žádost dovážející strany poskytne vyvázející strana veškeré potřebné informace požadované právními předpisy dovážející strany, včetně výsledků svých úředních laboratoří nebo jakýchkoli jiných vědeckých informací, aby mohly být posouzeny příslušnými vědeckými pracovišti. Je-li to dohodnuto, přijme dovážející strana právní nebo správní opatření, aby umožnila dovoz na základě takové dohody.
3. Nejsou-li příslušné vědecké důkazy dostatečné, může strana dočasně přijmout sanitární a fytosanitární opatření na základě dostupných relevantních informací. V takovém případě se strana snaží získat dodatečné informace nezbytné k vypracování přesnějšího hodnocení rizik, aby mohla dovážející strana dané sanitární a fytosanitární opatření odpovídajícím způsobem přezkoumat.

ČLÁNEK 100

Zvláštní a rozdílné zacházení

Podle článku 10 Dohody SPS, pokud signatářská andská země zjistí problémy s navrhovaným opatřením oznámeným stranou EU, může ve svých poznámkách předložených straně EU podle článku 7 Dohody SPS požádat o možnost danou otázku projednat. Dotčené strany zahájí konzultace, jejichž cílem je dohodnout se na:

- a) alternativních podmínkách dovozu, jež má dovážející strana uplatňovat; a/nebo
- b) technické pomoci podle článku 101; a/nebo
- c) přechodném šestiměsíčním období, jež lze výjimečně prodloužit o další období nejvýše šesti měsíců.

ČLÁNEK 101

Technická pomoc a posílení kapacity v oblasti obchodu

1. V souladu s ustanoveními hlavy XIII (Technická pomoc a budování kapacity v oblasti obchodu) se strany dohodly, že budou posilovat spolupráci a přispívat k provádění a co nejlepšímu využívání této kapitoly, aby se optimalizovaly její výsledky, rozšířily se možnosti a aby z ní strany měly co největší užitek, pokud jde o veřejné zdraví, zdraví zvířat a rostlin a bezpečnost potravin. Tato spolupráce se rozvíjí v právním a institucionálním rámci spolupráce mezi stranami.
2. V zájmu dosažení těchto cílů se strany dohodly přiznat zvláštní význam potřebám v oblasti spolupráce zjištěným Podvýborem pro sanitární a fytosanitární opatření a předávání těchto informací, jak je stanoveno v hlavě XIII (Technická pomoc a budování kapacity v oblasti obchodu). Tento podvýbor může zmíněné potřeby rovněž přezkoumávat.

ČLÁNEK 102

Spolupráce v oblasti dobrých životních podmínek zvířat

Podvýbor pro sanitární a fytosanitární opatření podporuje spolupráci mezi stranami v oblasti dobrých životních podmínek zvířat.

Podvýbor pro sanitární a fytosanitární opatření

1. Strany zřizují Podvýbor pro sanitární a fytosanitární opatření jako fórum, které zajišťuje a sleduje provádění této kapitoly a projednává veškeré záležitosti, jež by mohly mít vliv na dodržování jejích ustanovení. Podvýbor pro sanitární a fytosanitární opatření může přezkoumávat tuto kapitolu a vydávat příslušná doporučení.
2. V Podvýboru pro sanitární a fytosanitární opatření zasedají zástupci jmenovaní každou stranou. Tento podvýbor se schází k řádnému zasedání nejméně jednou za rok v den a na místě vzájemně dohodnutém a na žádost některé ze stran se schází na zvláštním zasedání. Podvýbor pro sanitární a fytosanitární opatření se sejde k prvnímu řádnému zasedání během prvního roku po vstupu této dohody v platnost. Podvýbor pro sanitární a fytosanitární opatření přijme na tomto prvním zasedání svůj pracovní řád. Před zasedáními strany dohodnou pořad jednání. Podvýbor může zasedat rovněž prostřednictvím videokonference či audiokonference.
3. Podvýbor pro sanitární a fytosanitární opatření:
 - a) rozvíjí a sleduje provádění této kapitoly;
 - b) slouží jako fórum, na němž se diskutuje o problémech vznikajících s uplatňováním sanitárních a fytosanitárních opatření a této kapitoly a hledají se možná řešení;

- c) jedná o potřebě zavést společné studijní programy, zejména pokud jde o zavedení zvláštních limitů;
- d) zjišťuje potřeby v oblasti spolupráce;
- e) vede konzultace stanovené v článku 104 ohledně řešení sporů vzniklých při uplatňování této kapitoly;
- f) vede konzultace podle článku 100 této kapitoly týkající se zvláštního a rozdílného zacházení;
a
- g) vykonává veškeré další činnosti, na nichž se strany vzájemně dohodnou.

4. Podvýbor pro sanitární a fytosanitární opatření může zřídit ad hoc pracovní skupiny, jež mají vykonávat zvláštní úkoly, a stanoví jejich povinnosti a pracovní postupy.

ČLÁNEK 104

Řešení sporů

1. Pokud se strana domnívá, že sanitární a fytosanitární opatření jiné strany je nebo by mohlo být v rozporu se závazky podle této kapitoly nebo že tato jiná strana porušila závazek stanovený v této kapitole týkající se sanitárních a fytosanitárních opatření, může požádat o technické konzultace v Podvýboru pro sanitární a fytosanitární opatření. Příslušné orgány stanovené v dodatku 1 přílohy VI (Sanitární a fytosanitární opatření) jsou při těchto konzultacích nápomocny.

2. Pokud se strany sporu nedohodnou jinak, platí, že v případě, kdy spor podléhá konzultacím v Podvýboru pro sanitární a fytosanitární opatření podle odstavce 1, tyto konzultace nahrazují konzultace podle článku 301, jestliže splňují požadavky stanovené v odstavci 9 uvedeného článku. Konzultace v Podvýboru pro sanitární a fytosanitární opatření se považují za ukončené do třiceti dnů od podání žádosti, pokud se strany nedohodnou, že budou v konzultacích pokračovat. Tyto konzultace se mohou uskutečnit prostřednictvím videotelefonu, videokonference nebo jakýmkoli jiným technickým prostředkem, na kterém se konzultující strany vzájemně dohodnou.

KAPITOLA 6

ČLÁNEK 105

Pohyb zboží

1. Strany uznávají, že regionální integrační proces dosáhl v rámci Evropské unie na jedné straně a mezi signatářskými andskými zeměmi v rámci Andského společenství na straně druhé různého stupně. V tomto ohledu budou strany jednat tak, aby dosáhly cíle, jímž je vytvoření podmínek vedoucích k volnému pohybu zboží z ostatních stran mezi svými územími. V tomto ohledu:

- a) produkty pocházející ze signatářské andské země požívají volného pohybu zboží na území Evropské unie za podmínek stanovených ve Smlouvě o fungování Evropské unie pro volný pohyb zboží pocházejícího ze třetích zemí;
- b) pokud jde o pohyb zboží, s výhradou ustanovení Úmluvy o andské subregionální integraci (dále jen „Kartagenská úmluva“), signatářské andské země si vzájemně poskytují zacházení neméně příznivé než zacházení poskytované podle této dohody straně EU. Tento závazek nepodléhá hlavě XII (Řešení sporů);

- c) s ohledem na článek 10 vynaloží signatářské andské země co největší úsilí, aby usnadnily pohyb zboží pocházejícího z Evropské unie mezi svými územími a aby zamezily zdvojení postupů a kontrol.

2. Vedle odstavce 1 :

- a) pokud jde o celní záležitosti, uplatňují signatářské andské země na zboží pocházející z Evropské unie a přivážené z jiné signatářské andské země ty nejprůzračnější celní postupy platné pro zboží z jiných signatářských andských zemí;
- b) pokud jde o technické překážky obchodu:
 - i) signatářské andské země povolí, aby zboží pocházející z Evropské unie využívalo harmonizovaných norem, technických předpisů a postupů posuzování shody platných pro obchod mezi signatářskými andskými zeměmi;
 - ii) v oblastech zájmu vynaloží signatářské andské země co největší úsilí při prosazování postupné harmonizace norem, technických předpisů a postupů posuzování shody;

c) pokud jde o sanitární a fytosanitární opatření, signatářské andské země dovolí, aby zboží pocházející z Evropské unie využívalo harmonizovaných postupů a požadavků platných pro obchod. Podvýbor pro sanitární a fytosanitární opatření přezkoumá uplatňování tohoto odstavce.

3. V případě, že se všechny členské státy Andského společenství stanou stranami této dohody, přezkoumají signatářské andské země tuto novou situaci a navrhnou straně EU vhodná opatření ke zlepšení podmínek pohybu zboží pocházejícího z Evropské unie mezi členskými státy Andského společenství, a zejména k zamezení zdvojení postupů, ukládání cel a jiných poplatků, inspekci a kontrol.

4. Podle odstavce 3 vynaloží signatářské andské země co největší úsilí na podporu harmonizace svých právních předpisů a postupů v oblasti technických předpisů a sanitárních a fytosanitárních opatření a na podporu harmonizace nebo vzájemného uznávání kontrol a inspekci.

5. V souladu s odstavcem 1 strany v právním a institucionálním rámci spolupráce mezi nimi vyvinou mechanismy spolupráce, při zohlednění svých potřeb a situace.

KAPITOLA 7

VÝJIMKY

ČLÁNEK 106

Výjimky z hlavy o obchodu zbožím

1. Za podmínky, že se taková opatření neuplatňují způsobem, který by byl prostředkem svévolné nebo neoprávněné diskriminace mezi stranami, kde panují stejné podmínky, nebo skrytým omezením obchodu zbožím mezi stranami, nelze žádné ustanovení této dohody vykládat tak, že by kterékoli straně bránilo v přijetí nebo prosazování opatření, která:
- a) jsou nezbytná pro ochranu veřejné mravnosti nebo pro udržení veřejného pořádku¹³;
 - b) jsou nutná k ochraně života a zdraví lidí, zvířat nebo rostlin, včetně environmentálních opatření k tomu účelu nezbytných;
 - c) se vztahují k dovozu nebo vývozu zlata nebo stříbra;

¹³ Výjimku týkající se veřejného pořádku lze uplatnit, pouze pokud je skutečně a dostatečně závažně ohrožen některý ze základních zájmů společnosti.

- d) jsou nezbytná k zajištění souladu s právními předpisy, které nejsou neslučitelné s ustanoveními této dohody, včetně opatření týkajících se vynucování celních opatření, prosazování monopolů fungujících v souladu s článkem 27, ochrany práv k duševnímu vlastnictví a předcházení klamavým praktikám;
- e) se vztahují k produktům práce vězňů;
- f) jsou zavedena v zájmu ochrany národních památek umělecké, historické nebo archeologické hodnoty;
- g) se týkají zachování živých a neživých vyčerpatelných přírodních zdrojů, pokud taková opatření platí současně s omezeními domácí výroby nebo spotřeby;
- h) jsou přijata v zájmu splnění závazků z jakékoli mezivládní dohody o komoditách, jež je v souladu s kritérii, která byla předložena stranám a nebyla jimi zamítnuta, nebo která byla stranám sama předložena a nebyla zamítnuta¹⁴;

¹⁴ Výjimka uvedená v tomto písmeni zahrnuje všechny dohody o komoditách splňující zásady schválené Hospodářskou a sociální radou v usnesení 30 (IV) ze dne 28. března 1947.

- i) zahrnují omezení vývozu domácích materiálů nezbytných k zajištění základních množství takových materiálů pro domácí zpracovatelský průmysl během období, kdy je domácí cena těchto materiálů držena pod světovou cenou jako součást vládního stabilizačního plánu; nejsou-li taková omezení prováděna tak, aby zvyšovala vývoz nebo ochranu poskytovanou tomuto domácímu průmyslu a neodchylují-li se od ustanovení této dohody o nediskriminaci; a
- j) jsou nezbytná k získávání nebo distribuci produktů obecně nebo místně nedostatkových produktů, jsou-li všechna taková opatření v souladu se zásadou, že všechny strany mají právo na rovný podíl mezinárodních zásob takových produktů, a jsou-li všechna taková opatření, která nejsou v souladu s ostatními ustanoveními této dohody, zrušena, jakmile pominou okolnosti, kvůli kterým byla přijata.

2. Strany jsou srozuměny s tím, že chce-li strana přijmout jakékoli opatření podle odst. 1 písm. i) a j), poskytne ostatním stranám veškeré relevantní informace s cílem nalézt řešení přijatelné pro všechny strany. Strany se mohou dohodnout na jakýchkoli prostředcích, jež jsou zapotřebí k vyřešení situace strany, jež hodlá přijmout opatření. Není-li do 30 dnů dosaženo dohody, může tato strana při vývozu dotčeného produktu uplatňovat opatření podle odst. 1 písm. i) a j). Pokud nelze poskytnout informace nebo provést posouzení předem, protože nastaly výjimečné a vážné okolnosti vyžadující okamžité jednání, může tak strana, která hodlá opatření přijmout, učinit a neprodleně o tom informuje ostatní strany.

HLAVA IV

OBCHOD SLUŽBAMI, USAZOVÁNÍ A ELEKTRONICKÝ OBCHOD

KAPITOLA 1

OBEČNÁ USTANOVENÍ

ČLÁNEK 107

Cíl a oblast působnosti

1. Strany, potvrzující své závazky podle Dohody o WTO a s ohledem na usnadnění vzájemné hospodářské integrace, udržitelný rozvoj a trvalou integraci do globálního hospodářství a s přihlédnutím k rozdílům v úrovni rozvoje jednotlivých stran, tímto stanoví nezbytná ustanovení pro postupnou liberalizaci usazování a obchodu službami a pro spolupráci v oblasti elektronického obchodování.
2. Žádné ustanovení této hlavy nelze vykládat tak, že by vyžadovalo po kterékoli straně privatizaci státních podniků nebo ukládalo jakoukoli povinnost, pokud jde o veřejné zakázky.

3. Ustanovení této hlavy se nevztahují na subvence poskytované stranou¹⁵.
4. Ustanovení této hlavy se nevztahují na služby poskytované při výkonu veřejné moci.
5. S výhradou ustanovení této hlavy si každá strana zachovává právo vykonávat své pravomoci a zachovávat a zavádět novou právní úpravu pro dosažení legitimních cílů veřejné politiky.
6. Tato hlava se nevztahuje na opatření týkající se fyzických osob, jež usilují o přístup na trh práce některé ze stran, ani na opatření týkající se občanství, trvalého pobytu nebo zaměstnání v trvalém pracovním poměru.
7. Žádná ustanovení této hlavy nebrání kterékoli straně, aby uplatňovala opatření pro regulaci vstupu fyzických osob na své území nebo jejich dočasného pobytu na svém území, včetně opatření potřebných pro ochranu integrity svých hranic a k zajištění spořádaného pohybu fyzických osob přes ně, pokud tato opatření nejsou uplatňována způsobem, který odstraňuje nebo narušuje výhody, které kterékoli straně vznikají na základě specifického závazku v této hlavě a jejích přílohách¹⁶.

¹⁵ Pro účely tohoto odstavce zahrnuje pojem „subvence“ státem podporované půjčky, záruky a pojistky.

¹⁶ Pouhý vízový požadavek pro fyzické osoby z určité země a nikoli pro fyzické osoby z jiných zemí se nepovažuje za opatření, jež odstraňuje nebo narušuje výhody vyplývající ze specifického závazku.

ČLÁNEK 108

Definice

Pro účely této hlavy:

- „dohodou o hospodářské integraci“ se rozumí dohoda podstatně liberalizující obchod službami a usazování podle pravidel WTO;
- „právníčkou osobou strany“ se rozumí právnická osoba zřízená podle práva dané strany, která má na jejím území sídlo, správní ústředí nebo hlavní provozovnu; má-li právnická osoba na území strany pouze sídlo nebo správní ústředí, nepovažuje se za právnickou osobu této strany, pokud její činnosti nemají skutečnou a trvalou vazbu na hospodářství dané strany¹⁷;
- „opatřením“ se rozumí každé opatření strany, ať už ve formě právního předpisu, pravidla, postupu, rozhodnutí, správního aktu nebo v jakékoli jiné podobě;

¹⁷ Ustanovení této hlavy se vztahují rovněž na přepravní společnosti založené mimo Evropskou unii a signatářské andské země, avšak řízené státními příslušníky členského státu Evropské unie nebo signatářské andské země, jsou-li jejich plavidla registrována v souladu s příslušnými právními předpisy daného členského státu Evropské unie nebo signatářské andské země a plují-li pod vlajkou členského státu Evropské unie nebo signatářské andské země.

- „opatřeními přijatými nebo zachovávanými stranou“ se rozumí opatření přijatá či zachovávaná:
 - a) ústředními, regionálními nebo místními orgány veřejné moci; a
 - b) nevládními orgány při výkonu pravomocí přenesených na ně ústředními, regionálními nebo místními orgány veřejné moci;
- „fyzickou osobou strany“ se rozumí fyzická osoba, jež má státní příslušnost některého členského státu Evropské unie nebo signatářské andské země v souladu s příslušnými domácími právními předpisy¹⁸;
- „službou“ se rozumí jakákoli služba v jakémkoli odvětví kromě služeb poskytovaných při výkonu veřejné moci;
- „službou poskytovanou při výkonu veřejné moci“ se rozumí jakákoli služba, která není poskytována na komerčním základě, ani není v hospodářské soutěži s jedním nebo více poskytovateli služeb;
- „poskytovatelem služby strany“ se rozumí jakákoli fyzická nebo právnická osoba strany, která poskytuje službu nebo usiluje o poskytnutí služby;
- „poskytování služby“ zahrnuje výrobu, distribuci, marketing, prodej a dodání služby.

¹⁸ Pro účely této hlavy se fyzická osoba strany s dvojí státní příslušností některého z členských států Evropské unie a signatářské andské země považuje výhradně za státního příslušníka strany, k níž prokáže dominantní státní příslušnost, která nejpřesněji odpovídá skutečnosti. Pro tyto účely se dominantní státní příslušností, která nejpřesněji odpovídá skutečnosti, rozumí státní příslušnost strany, k níž má fyzická osoba silnější vazby, s přihlédnutím k faktorům, jako jsou mimo jiné její obvyklé bydliště, rodinné vazby, místo zdanění nebo místo, kde vykonává svá politická práva.

ČLÁNEK 109

Pracovní skupiny

V nezbytné a oprávněné míře smí Výbor pro obchod zřídit pracovní skupinu, mezi jejíž úkoly patří mimo jiné:

- a) diskuse o regulačních otázkách týkajících se usazování, obchodu službami a elektronického obchodu;
- b) navrhování pokynů a strategií, jež signatářským a ne-signatářským zemím umožní, aby se staly bezpečným místem ochrany osobních údajů. Za tímto účelem přijme pracovní skupina program spolupráce, v němž stanoví prioritní aspekty vedoucí k tomuto cíli, zejména pokud jde o příslušné postupy homologace systémů ochrany údajů;
- c) hledání nezbytných mechanismů, jež se budou zabývat aspekty zahrnutými v článku 162;
- d) doporučování mechanismů, jež pomohou mikropodnikům a malým a středním podnikům překonávat překážky, s nimiž se potýkají při využívání elektronického obchodování;
- e) zvýšení bezpečnosti elektronických transakcí, elektronické správy a dalších;

- f) podpora účasti soukromého sektoru na školeních a přijímání kodexů chování, smluvních modelů, pokynů a mechanismů shody týkajících se elektronického obchodu společně s aktivní účastí na fórech organizovaných mezi stranami;
- g) zavádění mechanismů spolupráce na digitálních akreditacích a certifikacích pro elektronické transakce a vzájemné uznávání digitálních certifikátů; a
- h) aktivní účast na regionálních a mnohostranných fórech v zájmu podpory rozvoje elektronického obchodu.

KAPITOLA 2

USAZOVÁNÍ

ČLÁNEK 110

Definice

Pro účely této kapitoly:

- „pobočkou právnické osoby“ se rozumí místo podnikání, které nemá právní subjektivitu a jež:
 - a) má rys trvalosti, například odbočka mateřské organizace;

- b) má vlastní vedení; a
- c) je hmotně vybavena pro obchodní jednání se třetími osobami; takže tyto třetí osoby, i když vědí, že případně potřeby vznikne právní vztah s mateřskou organizací se sídlem v zahraničí, nemusí jednat přímo s mateřskou organizací, nýbrž mohou uzavírat obchody v místě podnikání, které tvoří odbočkou;
- „hospodářská činnost“ nezahrnuje činnosti prováděné při výkonu veřejné moci, tj. činnosti neprováděné na komerčním základě, ani v hospodářské soutěži s jedním nebo více hospodářskými subjekty;
- „usazením“ se rozumí jakýkoli druh obchodního nebo profesního usazení¹⁹ vzniklý na základě:
 - a) ustavení, nabytí nebo udržování právnické osoby²⁰; nebo
 - b) vytvoření nebo udržování pobočky nebo zastoupenína území strany za účelem výkonu hospodářské činnosti;

¹⁹ Pojem „obchodní nebo profesní usazení“ zahrnuje zřízení jakékoli produktivní hospodářské činnosti, ať už průmyslové nebo obchodní, týkající se výroby zboží a poskytování služeb.

²⁰ „Ustavením“ a „nabytím“ právnické osoby se rozumí vložení kapitálové účasti do právnické osoby s cílem vytvořit nebo udržovat dlouhodobé hospodářské vztahy.

- „investorem strany“ jakákoli fyzická či právnická osoba dané strany, která se snaží konkrétními činnostmi vykonávat, vykonává či vykonávala hospodářskou činnost na území jiné strany prostřednictvím usazení;
- „opatření strany ovlivňující usazování,“ zahrnují opatření týkající se veškerých činností, na něž se vztahuje definice usazování;
- „dceřinou společností právnické osoby strany“ se rozumí právnická osoba, která je skutečně řízena jinou právnickou osobou dotčené strany²¹.

ČLÁNEK 111

Oblast působnosti

Tato kapitola se vztahuje na opatření přijatá či zachovaná stranami ovlivňující usazování²² v oblasti jakékoli hospodářské činnosti, s výjimkou:

- a) těžby, výroby a zpracování jaderného materiálu;

²¹ Právnická osoba je řízena jinou právnickou osobou, pokud má tato druhá právnická osoba pravomoc jmenovat většinu jejích ředitelů nebo jinak zákonně řídit její činnost.

²² Pro větší jistotu, a aniž jsou dotčeny stanovené povinnosti, tato kapitola neobsahuje ustanovení o ochraně investic, jako jsou ustanovení týkající se specificky vyvlastnění a spravedlivého a nestranného zacházení, ani o postupech řešení sporů mezi investorem a státem.

- b) výroby zbraní, střeliva a válečného materiálu a obchodu s nimi;
- c) audiovizuálních služeb;
- d) vnitrostátní námořní kabotáže²³;
- e) zpracování, třídění a likvidace toxického odpadu; a
- f) vnitrostátních a mezinárodních leteckých přepravních služeb, pravidelných i nepravidelných, a služeb přímo spjatých s uplatňováním přepravních práv, kromě:
 - i) služeb spojených s opravou a údržbou letadel, během níž je stroj vyřazen z provozu;
 - ii) prodeje a marketingu leteckých přepravních služeb;
 - iii) služeb počítačového rezervačního systému (CRS); a
 - iv) pozemních odbavovacích služeb a služeb řízení letiště.

²³ Aniž je dotčen rozsah činností, které lze považovat za kabotáž podle příslušných vnitrostátních právních předpisů, zahrnuje vnitrostátní námořní kabotáž ve smyslu této kapitoly dopravu cestujících nebo zboží mezi přístavem nebo místem v signatářské andské zemi nebo v členském státě Evropské unie a jiným přístavem nebo místem v téže signatářské andské zemi nebo v témže členském státě Evropské unie, včetně jeho kontinentálního šelfu, a dopravu, která začíná i končí ve stejném přístavu nebo místě v signatářské andské zemi nebo v členském státě Evropské unie.

ČLÁNEK 112

Přístup na trh

1. Pokud jde o přístup na trh prostřednictvím usazení, poskytuje každá strana provozovnám a investorům jiné strany zacházení neméně příznivé, než jaké poskytuje podle zvláštních závazků obsažených v příloze VII (Seznam závazků v oblasti usazování).
2. V odvětvích, pro která byly přijaty závazky týkající se přístupu na trh, jsou opatření, která strana nesmí přijmout ani zachovávat, ať už v rámci regionálního členění nebo na celém svém území, není-li v příloze VII (Seznam závazků v oblasti usazování) stanoveno jinak, vymezena jako:
 - a) omezení počtu usazení, ať už formou číselných kvót, monopolů, výhradních práv nebo jiných požadavků na usazování, jako jsou testy ekonomické potřeby;
 - b) omezení celkové hodnoty transakcí nebo aktiv formou číselných kvót nebo požadavkem na provedení testu ekonomické potřeby;
 - c) omezení celkového počtu operací nebo celkového množství produkce vyjádřeného v určených číselných jednotkách formou kvót nebo požadavku na provedení testu ekonomické potřeby²⁴;

²⁴ Ustanovení odst. 2 písm. a), b) a c) se nevztahují na opatření přijatá za účelem omezení produkce zemědělského výrobku.

- d) omezení celkového počtu fyzických osob, jež mohou být zaměstnány v konkrétní hospodářské činnosti nebo jež může provozovna zaměstnat a které jsou nezbytné pro výkon hospodářské činnosti a jsou s ní přímo spojeny, formou číselných kvót nebo požadavku na provedení testu ekonomické potřeby;
- e) omezení účasti zahraničního kapitálu ve formě maximální procentní výše držby akcií či podílů cizinci nebo celkové hodnoty jednotlivých nebo úhrnných zahraničních investic; a
- f) opatření, která omezují nebo vyžadují specifické typy usazení (dceřiná společnost, pobočka, zastoupení) nebo společné podniky, jejichž prostřednictvím může investor jiné strany vykonávat hospodářskou činnost²⁵.

²⁵ Každá strana může požadovat, aby v případě zřízení právnické osoby podle jejího práva investoři přijali konkrétní právní formu. Je-li tento požadavek uplatňován nediskriminačním způsobem, nemusí být jeho zachování nebo přijetí stranami uvedeno v příloze VII (Seznam závazků v oblasti usazování).

ČLÁNEK 113

Národní zacházení

1. V odvětvích, pro která jsou v příloze VII (Seznam závazků v oblasti usazování) pro Kolumbii stanoveny závazky přístupu na trh, a při dodržení všech podmínek a požadavků v ní stanovených, poskytuje Kolumbie provozovněm a investorům strany EU, pokud jde o veškerá opatření ovlivňující usazování, zacházení neméně příznivé, než jaké poskytuje vlastním obdobným²⁶ provozovněm a investorům.
2. V odvětvích, pro která jsou v příloze VII (Seznam závazků v oblasti usazování) pro Peru stanoveny závazky přístupu na trh, a při dodržení všech podmínek a požadavků v ní stanovených, poskytuje Peru provozovněm a investorům strany EU, pokud jde o veškerá opatření ovlivňující usazování, zacházení neméně příznivé, než jaké poskytuje vlastním provozovněm a investorům za obdobných okolností²⁷.
3. V odvětvích, pro která jsou v příloze VII (Seznam závazků v oblasti usazování) pro stranu EU stanoveny závazky přístupu na trh, a při dodržení všech podmínek a požadavků v ní stanovených, poskytuje strana EU, pokud jde o veškerá opatření ovlivňující usazování, provozovněm a investorům signatářských andských zemí zacházení neméně příznivé, než jaké poskytuje vlastním obdobným provozovněm a investorům.

²⁶ Pro upřesnění není pojmem „obdobný“ dotčen pojem „obdobné okolnosti“, jenž Kolumbie schválila nebo schválí v jiných mezinárodních dohodách.

²⁷ Pro upřesnění je třeba uvést, že práva, která, pokud jde o služby a poskytovatele služeb strany EU, vyplývají z povinností Peru podle GATS, zůstávají plně vymahatelná v rámci WTO, zejména pokud jde o použití zásady „obdobné služby a poskytovatelé služeb“, jak je uvedeno v článku XVII GATS.

4. Konkrétní závazky přijaté podle tohoto článku nelze vykládat tak, že vyžadují po kterékoli straně, aby vyrovnávala přirozené soutěžní znevýhodnění způsobené zahraniční povahou příslušných investorů.

ČLÁNEK 114

Seznam závazků

Odvětví, na něž se podle této kapitoly vztahují závazky jednotlivých stran, a veškeré výhrady nebo omezení přístupu na trh a/nebo národního zacházení platné pro usazené podniky a investory jiné strany v těchto odvětvích jsou uvedeny v příloze VII (Seznam závazků v oblasti usazování).

ČLÁNEK 115

Jiné dohody

1. Žádné ustanovení této hlavy nelze vykládat tak, že omezuje práva a povinnosti stran a jejich investorů stanovené v kterékoli stávající nebo budoucí mezinárodní dohodě týkající se investic, jejímiž stranami jsou členský stát Evropské unie a signatářská andská země.

2. Aniž je dotčen odstavec 1, nepoužije se při údajných porušeních ustanovení této kapitoly mechanismus řešení sporů stanovený v jakékoli stávající nebo budoucí mezinárodní dohodě týkající se investic, jejímiž stranami jsou Evropská unie, členský stát Evropské unie nebo signatářská andská země.

ČLÁNEK 116

Podpora investic a přezkum

1. S ohledem na postupnou liberalizaci investic se Evropská unie a signatářské andské země pokusí v rámci svých příslušných pravomocí podporovat prostředí lákavé pro vzájemné investice.

2. Podpora uvedená v odstavci 1 povede ke spolupráci, jejíž součástí bude mimo jiné přezkum právního rámce pro investice, investičního prostředí a toku investic mezi stranami, a to v souladu s jejich závazky v mezinárodních dohodách. Tento přezkum se uskuteční do pěti let od vstupu této dohody v platnost a poté v pravidelných odstupech.

KAPITOLA 3

PŘESHraniČNÍ POSKYTOVÁNÍ SLUŽEB

ČLÁNEK 117

Definice

Pro účely této kapitoly:

- „přeshraničním poskytováním služeb“ se rozumí poskytování služby:
 - a) z území jedné strany na území jiné strany (způsob 1); a
 - b) na území strany spotřebiteli služby pocházejícímu z jiné strany (způsob 2);
- „opatření strany ovlivňující přeshraniční poskytování služeb“ zahrnuje opatření, jež se týká:
 - a) nákupu, placení nebo využívání služby; a
 - b) přístupu ke službám, u kterých strany požadují, aby se všeobecně nabízely veřejnosti, a jejich využívání v souvislosti s přeshraničním poskytováním služeb.

ČLÁNEK 118

Oblast působnosti

Tato kapitola se vztahuje na opatření stran ovlivňující přeshraniční poskytování služeb všech odvětví, kromě:

- a) audiovizuálních služeb;
- b) námořní kabotáže států²⁸; a
- c) vnitrostátních a mezinárodních leteckých přepravních služeb, pravidelných i nepravidelných, a služeb přímo spjatých s uplatňováním přepravních práv, kromě:
 - i) služeb spojených s opravou a údržbou letadel, během níž je stroj vyřazen z provozu;
 - ii) prodeje a marketingu leteckých přepravních služeb;

²⁸ Aniž je dotčen rozsah činností, které lze považovat za kabotáž podle příslušných vnitrostátních právních předpisů, zahrnuje vnitrostátní námořní kabotáž ve smyslu této kapitoly dopravu cestujících nebo zboží mezi přístavem nebo místem v signatářské andské zemi nebo v členském státě Evropské unie a jiným přístavem nebo místem v téže signatářské andské zemi nebo v témže členském státě Evropské unie, včetně jeho kontinentálního šelfu, a dopravu, která začíná i končí ve stejném přístavu nebo místě v signatářské andské zemi nebo v členském státě Evropské unie.

- iii) služeb počítačového rezervačního systému (CRS); a
- iv) pozemních odbavovacích služeb a služeb řízení letiště.

ČLÁNEK 119

Přístup na trh

1. Pokud jde o přístup na trh prostřednictvím přeshraničního poskytování služeb, poskytuje každá strana službám a poskytovatelům služeb jiné strany zacházení neméně příznivé, než jaké poskytuje podle zvláštních závazků obsažených v příloze VIII (Seznam závazků týkajících se přeshraničního poskytování služeb).
2. V odvětvích, pro která byly přijaty závazky týkající se přístupu na trh, jsou opatření, která strana nesmí přijmout ani zachovávat, ať už v rámci regionálního členění nebo na celém svém území, není-li v příloze VIII (Seznam závazků týkajících se přeshraničního poskytování služeb) stanoveno jinak, vymezena jako:
 - a) omezení počtu poskytovatelů služeb, ať už formou číselných kvót, monopolů, výhradních poskytovatelů služeb nebo požadavků na provedení testu ekonomické potřeby;

- b) omezení celkové hodnoty transakcí služeb nebo aktiv formou číselných kvót nebo požadavkem na provedení testu ekonomické potřeby; a
- c) omezení celkového počtu operací služeb nebo celkového množství produkce služeb vyjádřeného určenými číselnými jednotkami formou kvót nebo požadavku na provedení testu ekonomické potřeby²⁹.

ČLÁNEK 120

Národní zacházení

1. V odvětvích, pro která jsou v příloze VIII (Seznam závazků týkajících se přeshraničního poskytování služeb) pro Kolumbii stanoveny závazky přístupu na trh, a při dodržení všech podmínek a požadavků v ní stanovených, poskytuje Kolumbie, pokud jde o jakákoli opatření ovlivňující přeshraniční poskytování služeb, službám a poskytovatelům služeb strany EU zacházení neméně příznivé, než jaké poskytuje vlastním obdobným službám a poskytovatelům služeb.

²⁹ Ustanovení odst. 2 písm. c) se netýká opatření strany, která omezují vstupy pro poskytování služeb.

2. V odvětvích, pro která jsou v příloze VIII (Seznam závazků týkajících se přeshraničního poskytování služeb) pro Peru stanoveny závazky přístupu na trh, a při dodržení všech podmínek a požadavků v ní stanovených, poskytuje Peru, pokud jde o jakákoli opatření ovlivňující přeshraniční poskytování služeb, službám a poskytovatelům služeb strany EU zacházení neméně příznivé, než jaké poskytuje vlastním službám a poskytovatelům služeb za obdobných podmínek³⁰.

3. V odvětvích, pro která jsou v příloze VIII (Seznam závazků týkajících se přeshraničního poskytování služeb) pro stranu EU stanoveny závazky přístupu na trh, a při dodržení všech podmínek a požadavků v ní stanovených, poskytne strana EU, pokud jde o jakákoli opatření ovlivňující přeshraniční poskytování služeb, službám a poskytovatelům služeb signatářských andských zemí zacházení neméně příznivé, než jaké poskytuje vlastním obdobným službám a poskytovatelům služeb.

4. Konkrétní závazky přijaté podle tohoto článku nelze vykládat tak, že vyžadují po kterékoli straně, aby vyrovnávala přirozené soutěžní znevýhodnění způsobené zahraniční povahou příslušných služeb nebo poskytovatelů služeb.

³⁰ Pro upřesnění je třeba uvést, že práva, která, pokud jde o služby a poskytovatele služeb strany EU, vyplývají z povinností Peru podle GATS, zůstávají plně vymahatelná v rámci WTO, zejména pokud jde o použití zásady „obdobné služby a poskytovatelé služeb“, jak je uvedeno v článku XVII GATS.

ČLÁNEK 121

Seznam závazků

Odvětví, na něž se podle této kapitoly vztahují závazky jednotlivých stran, a veškeré výhrady či omezení přístupu na trh a/nebo národního zacházení platné pro služby a poskytovatele služeb jiné strany v těchto odvětvích jsou uvedeny v příloze VIII (Seznam závazků týkajících se přeshraničního poskytování služeb).

KAPITOLA 4

DOČASNÁ PŘÍTOMNOST FYZICKÝCH OSOB PRO ÚČELY PODNIKÁNÍ

ČLÁNEK 122

Oblast působnosti

Tato kapitola se vztahuje na veškerá opatření strany týkající se vstupu klíčových zaměstnanců, stážistů-absolventů, prodejců podnikatelských služeb, poskytovatelů smluvních služeb, nezávislých odborníků a krátkodobých návštěvníků na její území a jejich dočasného pobytu na jejím území pro účely podnikání v souladu s čl. 107 odst. 6.

ČLÁNEK 123

Definice

Pro účely této kapitoly se rozumí:

- „prodejci podnikatelských služeb“ fyzické osoby, které zastupují poskytovatele služby strany a usilují o dočasný vstup na území jiné strany za účelem jednání o prodeji služeb nebo uzavření dohod o prodeji služeb pro uvedeného poskytovatele služeb. Prodejci podnikatelských služeb se neangažují v přímém prodeji široké veřejnosti a nedostávají odměnu ze zdroje nacházejícího se uvnitř hostitelské strany;
- „obchodní návštěvou“ fyzické osoby, které pracují jako vedoucí zaměstnanci odpovědní za zřízení provozovny. Obchodní návštěvy nevykonávají žádné přímé transakce s širokou veřejností a nedostávají odměnu ze zdroje nacházejícího se uvnitř hostitelské strany;
- „smluvními poskytovateli služeb“ fyzické osoby zaměstnávané právnickou osobou jedné strany, která nemá provozovnu na území jiné strany a která uzavřela s konečným spotřebitelem z jiné strany v dobré víře (nikoli prostřednictvím agentury, jak vymezuje kód 872 Centrální klasifikace produkce Organizace spojených národů, dále jen „CPC“) smlouvu o poskytování služeb, která vyžaduje dočasnou přítomnost jejích zaměstnanců na území dané strany za účelem plnění smlouvy o poskytování služeb³¹;

³¹ Smlouva o poskytování služeb musí být v souladu s právními předpisy a požadavky strany, kde se smlouva plní.

- „stážisty-absolventy“ fyzické osoby zaměstnávané právnickou osobou jedné strany nebo její pobočkou nejméně jeden rok, mající vysokoškolské vzdělání a dočasně převedené do provozovny právnické osoby na území jiné strany za účelem rozvoje kariéry nebo pro zaškolení v oblasti obchodních technik nebo metod³²;
- „nezávislími odborníky“ fyzické osoby podílející se na poskytování služby a registrované jako osoby samostatně výdělečně činné na území strany, které nemají provozovnu na území jiné strany a které uzavřely s konečným spotřebitelem z jiné strany v dobré víře (nikoli prostřednictvím agentury, jak vymezuje CPC 872) smlouvu o poskytování služeb, která vyžaduje jejich dočasnou přítomnost na území této strany za účelem plnění smlouvy o poskytování služeb³³;

³² Přijímající podnik může být povinen předložit program školení pro dobu pobytu ke schválení předem a doložit tak, že účelem pobytu je zaškolení. V Rakousku, České republice, Německu, Francii, Španělsku a Maďarsku musí školení souviset se získaným vysokoškolským vzděláním.

³³ Smlouva o poskytování služeb musí být v souladu s právními předpisy a požadavky strany, kde se smlouva plní.

- „osobami převedenými v rámci společnosti“ fyzické osoby zaměstnávané právnickou osobou nebo její pobočkou nebo působící v nich jako partneři nejméně jeden rok, které jsou dočasně převedeny do provozovny, kterým může být dceřiná společnost, pobočka nebo partnerská společnost právnické osoby na území jiné strany. Dotyčná fyzická osoba musí náležet k jedné z těchto kategorií:
 - a) „manažeři“, jimiž se rozumějí osoby, které zaměstnává právnická osoba jako vedoucí pracovníky a které v první řadě vykonávají vedení provozovny, dostávají pokyny zejména od správní rady nebo od akcionářů podniku nebo od jim rovnocenných osob a jsou pod jejich obecným dohledem, včetně osob, které:
 - i) řídí provozovnu nebo její oddělení nebo nižší útvar;
 - ii) vykonávají dohled a kontrolu nad ostatními kontrolními, odbornými nebo vedoucími zaměstnanci;
 - iii) mají pravomoc osobně přijímat a propouštět zaměstnance nebo doporučovat jejich přijetí a propuštění nebo provádět jiné personální záležitosti;
- nebo

- b) „odborníci“, jimiž se rozumí osoby, které pracují v právnické osobě a jež mají neobvyklé znalosti zásadního významu týkající se činnosti, výzkumného vybavení, techniky, vývoje, postupů nebo vedení provozovny. Při hodnocení takových znalostí se přihlíží nejenom ke znalostem specifickým pro daný podnik, ale také k tomu, zda má daná osoba vysokou kvalifikaci pro práci nebo živnost, která vyžaduje specifické technické znalosti, včetně příslušnosti k akreditované profesi;
- „klíčovými zaměstnanci“ fyzické osoby, které zaměstnává právnická osoba jedné ze stran jiná než nezisková organizace³⁴ a které jsou odpovědné za zřízení nebo řádnou kontrolu, správu a provoz provozovny, včetně „obchodních návštěv“ odpovědných za usazení a „osob převedených v rámci společnosti“; a
- „kvalifikací“ diplomy, osvědčení a jiné doklady (formální kvalifikace) vystavené orgánem k tomu určeným právními nebo správními předpisy, osvědčující úspěšné dokončení odborného vzdělání.

³⁴ Zmínka o „právnické osobě jiné než nezisková organizace“ se vztahuje pouze na Belgii, Českou republiku, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francii, Irsko, Itálii, Litvu, Lotyšsko, Lucembursko, Kypr, Maltu, Německo, Nizozemsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Slovinsko, Spojené království, Španělsko a Peru.

Klíčoví zaměstnanci a stážisté-absolventi

1. Pro každé odvětví, jehož se týkají závazky v souladu s kapitolou 2 (Usazování) této hlavy, při dodržení ve všech výhrad uvedených v příloze VII (Seznam závazků v oblasti usazování) nebo v dodatku 1 přílohy IX (Výhrady týkající se dočasné přítomnosti fyzických osob pro účely podnikání), umožní každá strana investorům jiné strany zaměstnávat ve svém podniku fyzické osoby této jiné strany za předpokladu, že tito zaměstnanci jsou klíčovými zaměstnanci nebo stážisty-absolventy, jak je vymezuje článek 123. Vstup a dočasný pobyt klíčových zaměstnanců a stážistů-absolventů nepřesáhne v případě převedení v rámci společnosti tři roky³⁵, v případě obchodních návštěv devadesát dnů v kterémkoli dvanáctiměsíčním období a v případě stážistů jeden rok.

2. Pro každé odvětví, jehož se týkají závazky v souladu s kapitolou 2 (Usazování) této hlavy, jsou opatření, která strana nesmí přijmout ani zachovávat, ať už v rámci regionálního členění nebo na celém svém území, není-li v dodatku 1 přílohy IX (Výhrady týkající se dočasné přítomnosti fyzických osob pro účely podnikání) stanoveno jinak, vymezena jako diskriminační omezení a omezení celkového počtu fyzických osob, které může investor zaměstnávat jako klíčové zaměstnance nebo stážisty-absolventy v daném odvětví, formou početních kvót nebo požadavku na provedení testu ekonomické potřeby.

³⁵ U Kolumbie je maximální délka pobytu osob převedených v rámci společnosti dva roky, kterou lze o jeden rok prodloužit. U Peru může pracovní smlouva trvat až tři roky. Délka pobytu osob převedených v rámci společnosti je však maximálně jeden rok, přičemž tuto lhůtu lze prodloužit, jsou-li zachovány podmínky nutné k povolení tohoto převodu osob v rámci společnosti.

ČLÁNEK 125

Prodejci podnikatelských služeb

Pro každé odvětví, jehož se týkají závazky v souladu s kapitolou 2 (Usazování) nebo kapitolou 3 (Přeshraniční poskytování služeb), při dodržení všech výhrad uvedených v příloze VII (Seznam závazků v oblasti usazování) a VIII (Seznam závazků týkajících se přeshraničního poskytování služeb), povolí každá strana vstup a dočasný pobyt prodejcům podnikatelských služeb na dobu až devadesáti dnů v jakémkoli dvanáctiměsíčním období.

ČLÁNEK 126

Smluvní poskytovatelé služeb

1. Strany potvrzují svá práva a povinnosti vyplývající z jejich závazků podle GATS, pokud jde o vstup a dočasný pobyt smluvních poskytovatelů služeb.

2. Kolumbie a strana EU umožní poskytování služeb na svém území prostřednictvím přítomnosti fyzických osob, smluvními poskytovateli služeb strany EU a Kolumbie, s výhradou podmínek stanovených v odstavci 4 a v dodatku 2 přílohy IX (Výhrady týkající se dočasné přítomnosti fyzických osob pro účely podnikání) pro každé z těchto odvětví:

- a) služby právního poradenství v oblasti mezinárodního práva veřejného a zahraničního práva; v případě strany EU se právo Evropské unie nepovažuje za mezinárodní právo veřejné ani za zahraniční právo;
- b) účetní služby a vedení účetnictví;
- c) daňové poradenství;
- d) služby architektů;
- e) urbanistické služby a služby v oblasti krajinářské architektury;
- f) inženýrské služby;
- g) integrované inženýrské služby;
- h) lékařské (včetně služeb psychologů) a zubařské služby;
- i) veterinární služby;

- j) služby porodních asistentek;
- k) služby poskytované zdravotními sestrami, rehabilitačními pracovníky a zdravotníky;
- l) počítačové a související služby;
- m) průzkum trhu a veřejného mínění;
- n) poradenské služby v oblasti řízení;
- o) služby související s podnikovým poradenstvím;
- p) designérské služby;
- q) chemické inženýrství, farmacie a fotochemie;
- r) služby v oblasti kosmetických technologií;
- s) specializované technologické, inženýrské, marketingové a prodejní služby pro automobilové odvětví;
- t) komerční služby v oblasti návrhářství a marketingu pro módní textilní, oděvní, obuvnický průmysl a doplňky; a
- u) údržba a opravy zařízení včetně dopravních zařízení, zejména v kontextu smluv o službách po prodeji a leasingu.

3. Peru a strana EU umožní poskytování služeb na svém území prostřednictvím přítomnosti fyzických osob, smluvními poskytovateli služeb strany EU a Peru, s výhradou podmínek stanovených v odstavci 4 a v dodatku 2 přílohy IX (Výhrady týkající se dočasné přítomnosti fyzických osob pro účely podnikání) pro každé z těchto odvětví:

- a) služby právního poradenství v oblasti mezinárodního práva veřejného a zahraničního práva; v případě strany EU se právo Evropské unie nepovažuje za mezinárodní právo veřejné ani za zahraniční právo;
- b) účetní služby a vedení účetnictví;
- c) daňové poradenství;
- d) služby architektů;
- e) urbanistické služby a služby v oblasti krajinářské architektury;
- f) inženýrské služby;
- g) integrované inženýrské služby;
- h) lékařské (včetně služeb psychologů) a zubařské služby;
- i) veterinární služby;

- j) služby porodních asistentek;
- k) počítačové a související služby;
- l) průzkum trhu a veřejného mínění;
- m) poradenské služby v oblasti řízení; a
- n) služby související s podnikovým poradenstvím.

4. Zá vazky přijaté stranami podléhají těmto podmínkám:

- a) fyzické osoby se musí účastnit poskytnutí služby na dočasném základě jako zaměstnanci právnické osoby, která získala smlouvu na poskytování služeb na období nepřesahující dvanáct měsíců;
- b) fyzické osoby vstupující na území jiné strany musí nabízet takové služby jako zaměstnanci právnické osoby poskytující služby po dobu nejméně jednoho roku bezprostředně předcházejícího dni podání žádosti o vstup na území dotčené jiné strany; fyzická osoba navíc musí mít ke dni podání žádosti o vstup na území strany nejméně tříletou odbornou zkušenost³⁶ v oblasti, která je předmětem smlouvy;

³⁶ Pro účely tohoto odstavce se „odbornou zkušeností“ rozumí odborná zkušenost nabytá po dosažení plnoletosti.

- c) fyzické osoby vstupující na území jiné strany musí:
- i) mít vysokoškolské vzdělání nebo kvalifikaci prokazující rovnocennou úroveň znalostí³⁷;
a
 - ii) mít odbornou kvalifikaci, pokud je vyžadována pro výkon činnosti podle právních předpisů nebo požadavků strany, kde je služba poskytována;
- d) fyzická osoba nesmí dostávat za poskytování služeb odměnu jinou, než je odměna vyplácená právnickou osobou, v níž je zaměstnána, během jejího pobytu na území jiné strany;
- e) vstup a dočasný pobyt fyzických osob na území dotčené strany nesmí v souhrnu přesáhnout délku šesti měsíců, nebo, v případě Lucemburska, dvacet pět týdnů v jakémkoli dvanáctiměsíčním období nebo po dobu trvání smlouvy, podle toho, co je kratší;
- f) přístup udělený na základě tohoto článku se vztahuje pouze na službu, která je předmětem smlouvy, a neuděluje právo používat profesní označení smluvní strany, kde se služba poskytuje;

³⁷ Nezískala-li dotyčná osoba vzdělání či kvalifikaci na území strany, kde je služba poskytována, může tato strana posoudit rovnocennost tohoto vzdělání či kvalifikace s vysokoškolským vzděláním požadovaným na jejím území.

- g) počet osob, na které se vztahuje smlouva o poskytování služby, není větší, než je nezbytné pro plnění smlouvy, jak to mohou stanovit právní předpisy a požadavky strany, kde je služba poskytována;
- h) další diskriminační omezení, včetně počtu fyzických osob ve formě testů ekonomické potřeby, jak se uvádí v dodatku 2 přílohy IX (Výhrady týkající se dočasné přítomnosti fyzických osob pro účely podnikání).

ČLÁNEK 127

Nezávislí odborníci

1. Strany potvrzují svá práva a povinnosti vyplývající z jejich závazků podle GATS, pokud jde o vstup a dočasný pobyt nezávislých odborníků.
2. Kolumbie a strana EU umožní poskytování služeb na svém území nezávislými odborníky strany EU a Kolumbie prostřednictvím přítomnosti fyzických osob, s výhradou podmínek stanovených v odstavci 4 a v dodatku 2 přílohy IX (Výhrady týkající se dočasné přítomnosti fyzických osob pro účely podnikání) pro každé z těchto odvětví:
 - a) služby právního poradenství v oblasti mezinárodního práva veřejného a zahraničního práva; v případě strany EU se právo Evropské unie nepovažuje za mezinárodní právo veřejné ani za zahraniční právo;

- b) služby architektů;
- c) inženýrské služby;
- d) integrované inženýrské služby;
- e) počítačové a související služby;
- f) průzkum trhu a veřejného mínění;
- g) poradenské služby v oblasti řízení;
- h) služby související s podnikovým poradenstvím;
- i) překladatelské a tlumočnické služby; a
- j) specializované technologické, inženýrské, marketingové a prodejní služby pro automobilové odvětví.

3. Peru a strana EU umožní poskytování služeb na svém území nezávislémi odborníky strany EU a Peru prostřednictvím přítomnosti fyzických osob, s výhradou podmínek stanovených v odstavci 4 a v dodatku 2 přílohy IX (Výhrady týkající se dočasné přítomnosti fyzických osob pro účely podnikání) pro každé z těchto odvětví:

- a) služby právního poradenství v oblasti mezinárodního práva veřejného a zahraničního práva; v případě strany EU se právo Evropské unie nepovažuje za mezinárodní právo veřejné ani za zahraniční právo;

- b) služby architektů;
- c) inženýrské služby;
- d) integrované inženýrské služby;
- e) počítačové a související služby;
- f) průzkum trhu a veřejného mínění;
- g) poradenské služby v oblasti řízení; a
- h) služby související s podnikovým poradenstvím.

4. Závazky přijaté stranami podléhají těmto podmínkám:

- a) fyzické osoby se musí účastnit poskytování služby na dočasném základě jako osoby samostatně výdělečně činné registrované na území jiné strany a musí mít uzavřenou smlouvu o poskytování služeb na období nepřesahující dvanáct měsíců;
- b) fyzické osoby vstupující na území jiné strany musí mít ke dni podání žádosti o vstup na území jiné strany nejméně šestiletou odbornou zkušenost v oblasti činnosti, která je předmětem smlouvy;

- c) fyzické osoby vstupující na území jiné strany musí:
- i) mít vysokoškolské vzdělání nebo kvalifikaci prokazující rovnocennou úroveň znalostí³⁸;
a
 - ii) mít odbornou kvalifikaci, pokud je vyžadována pro výkon činnosti podle právních předpisů nebo požadavků strany, kde je služba poskytována;
- d) vstup a dočasný pobyt fyzických osob na území dotčené strany nesmí v souhrnu přesáhnout délku šesti měsíců, nebo, v případě Lucemburska, dvacet pět týdnů v jakémkoli dvanáctiměsíčním období nebo po dobu trvání smlouvy, podle toho, co je kratší;
- e) přístup udělený podle tohoto článku se vztahuje pouze na službu, která je předmětem smlouvy; neuděluje právo používat profesní označení smluvní strany, kde se služba poskytuje; a
- f) další diskriminační omezení, včetně počtu fyzických osob ve formě testů ekonomické potřeby, jak se uvádí v dodatku 2 přílohy IX (Výhrady týkající se dočasné přítomnosti fyzických osob pro účely podnikání).

³⁸ Nezískala-li dotyčná osoba vzdělání či kvalifikaci na území strany, kde je služba poskytována, může tato strana posoudit rovnocennost tohoto vzdělání či kvalifikace s vysokoškolským vzděláním požadovaným na jejím území.

ČLÁNEK 128

Krátkodobé návštěvy pro účely podnikání

1. Strany v souladu se svými příslušnými právními předpisy usilují o usnadnění vstupu a dočasného pobytu krátkodobých návštěv pro účely podnikání na svém území s cílem provádět tyto činnosti³⁹:

- a) výzkum a projektování: pracovníci provádějící technický, vědecký a statistický výzkum jménem společnosti usazené na území jiné strany;
- b) marketingový průzkum: pracovníci provádějící průzkum nebo analýzu, včetně průzkumu trhu, pro společnost usazenou na území jiné strany;
- c) veletrhy a výstavy: pracovníci účastníci se veletrhu za účelem propagace své společnosti nebo jejích produktů či služeb; a
- d) pracovníci v cestovním ruchu (zástupci hotelů, agenti cestovních kanceláří, průvodci nebo tour operátoři) účastníci se konferencí nebo výstav či veletrhů cestovního ruchu nebo vystupující na nich nebo provádějící zájezd, který začal na území jiné strany;

³⁹ Činnosti vyjmenované pod písmeny c) a d) se použijí pouze mezi Kolumbií a stranou EU.

pokud tyto krátkodobé návštěvy:

- a) nezabývají se prodejem svého zboží nebo služeb široké veřejnosti ani samy nedodávají své zboží nebo služby;
- b) při svém dočasném pobytu samy nedostávají žádnou odměnu od zdroje nacházejícího se na území Evropské unie nebo signatářské andské země; a
- c) nezabývají se poskytováním služby v rámci smlouvy uzavřené mezi právnickou osobou, která nemá komerční přítomnost na území Evropské unie nebo signatářské andské země, kde krátkodobé návštěvy pro účely podnikání pobývají dočasně a zákazník je na území Evropské unie nebo signatářské andské země.

2. Tento vstup a dočasný pobyt krátkodobých návštěv z jedné strany na území jiné strany, je-li povolen, nesmí v žádném dvanáctiměsíčním období přesahovat 90 dnů.

KAPITOLA 5

PŘEDPISOVÝ RÁMEC

ODDÍL 1

OBECNĚ POUŽITELNÁ USTANOVENÍ

ČLÁNEK 129

Vzájemné uznávání

1. Žádné ustanovení této hlavy nebrání žádné ze stran požadovat, aby fyzické osoby měly potřebnou kvalifikaci a/nebo odborné zkušenosti požadované pro dotčenou oblast činnosti na území, kde je služba poskytována.
2. Strany podpoří příslušné zastupitelské profesní organizace, aby v rámci svých území společně rozvíjely a poskytovaly Výboru pro obchod doporučení ke vzájemném uznávání, pokud jde o plné nebo částečné splnění kritérií, která každá ze stran uplatňuje v oblasti provozování služeb, udělování povolení, licencí a osvědčení investorům a poskytovatelům služeb, a zejména u odborných služeb, investory a poskytovateli služeb.

3. Po obdržení doporučení uvedeného v odstavci 2 Výbor pro obchod v přiměřené lhůtě doporučení přezkoumá, aby určil, zda je v souladu s touto dohodou.
4. Pokud Výbor pro obchod podle odstavce 3 dospěje k závěru, že doporučení je v souladu s touto dohodou a existuje dostatečná míra souladu mezi příslušnými právními předpisy stran, projednají strany prostřednictvím svých příslušných orgánů dohodu o vzájemném uznávání požadavků, kvalifikací, licencí a dalších právních předpisů s cílem zavést uvedené doporučení.
5. Jakákoli dohoda, již je dosaženo podle odstavce 4, musí být v souladu s příslušnými ustanoveními dohody WTO, a zejména s článkem VII GATS.

ČLÁNEK 130

Transparentnost a poskytování důvěrných informací

1. Každá strana:
 - a) bezodkladně reaguje na všechny žádosti jiné strany o specifické informace o veškerých svých obecně použitelných opatřeních nebo mezinárodních dohodách, které se týkají této hlavy nebo ji ovlivňují; a

b) zřídí jedno nebo více informačních míst, která investorům a poskytovatelům služeb jiné strany na požádání poskytnou konkrétní informace o všech záležitostech uvedených v písmenu a). Tato informační místa jsou uvedena v příloze X (Informační místa pro obchod službami, usazování a elektronický obchod). V informačních místech nemusí být uloženy právní předpisy.

2. Žádné ustanovení této hlavy nevyžaduje od žádné strany, aby poskytla důvěrné informace, jejichž zveřejnění by narušilo vymáhání zákonů nebo by bylo jinak v rozporu s veřejným zájmem nebo by bylo na újmu oprávněným obchodním zájmům konkrétních veřejných či soukromých podniků.

ČLÁNEK 131

Domácí právní předpisy

1. V odvětvích, kde jsou přijaty specifické závazky, zajistí každá strana, aby byla všechna obecně použitelná opatření zahrnutá v této hlavě spravována rozumně, objektivně a nestranně.

2. V případech, kdy se vyžaduje povolení pro poskytnutí služby nebo pro usazení, pro něž byl přijat specifický závazek, informují příslušné orgány strany v přiměřené lhůtě po podání žádosti považované podle domácích právních předpisů za úplnou žadatele o rozhodnutí v dané věci. Na žádost žadatele mu příslušné orgány strany poskytnou bez zbytečného odkladu informace o stavu žádosti.

3. Každá strana zachová nebo zřídí soudní, rozhodčí nebo správní orgány nebo řízení, které umožní na žádost dotčeného investora nebo poskytovatele služby bezodkladně přezkoumat správní rozhodnutí týkající se usazování, přeshraničního poskytování služeb nebo dočasné přítomnosti fyzických osob pro účely podnikání a v odůvodněných případech přijmout přiměřená opatření k nápravě. Nejsou-li tato řízení nezávislá na orgánu pověřeném přijmout příslušné správní rozhodnutí, strany zajistí, aby tato řízení skutečně skýtala možnost objektivního a nestranného přezkoumání.

4. Po nezbytných konzultacích mezi stranami bude tento článek případně změněn, aby se v této hlavě odrazily výsledky jednání podle čl. VI odst. 4 GATS nebo výsledky podobných jednání vedených na jiných mnohostranných fórech, jichž se strany účastní, poté, co vstoupí v platnost z nich vyplývající závazky.

5. Dokud nebudou dokončena jednání podle čl. VI odst. 4 GATS, jak je uvedeno v odstavci 4, nepoužije žádná strana licenční a kvalifikační požadavky, postupy a technické normy, jež maří nebo poškozují jejich specifické závazky způsobem, jenž:

- a) není v souladu s kritérii stanovenými v čl. VI odst. 4 písm. a), b) a c) GATS; a
- b) nemohl se v době, kdy byl specifický závazek přijímán, od dotčené strany rozumně očekávat.

6. Při rozhodování, zda strana plní své povinnosti podle odstavce 5, je třeba přihlédnout k mezinárodním normám příslušných mezinárodních organizací⁴⁰ uplatňovaným uvedenou stranou.

⁴⁰ Pojem „příslušné mezinárodní organizace“ se týká mezinárodních subjektů, jejichž členství je otevřené pro mezinárodní subjekty stran.

ODDÍL 2

POČÍTAČOVÉ SLUŽBY

ČLÁNEK 132

Ujednání týkající se počítačových služeb

V rozsahu, ve kterém je obchod počítačovými službami liberalizován v souladu s kapitolami 2 (Usazování), 3 (Přeshraniční poskytování služeb) a 4 (Dočasná přítomnost fyzických osob pro účely podnikání), strany potvrzují porozumění vymezené v následujících písmenech:

- a) kód CPC 84 používaný pro charakteristiku počítačových a souvisejících služeb pokrývá základní funkce používané k poskytování všech počítačových a souvisejících služeb: počítačové programy vymezené jako soubory instrukcí potřebných pro chod a komunikaci počítačů (včetně jejich vývoje a zavádění), zpracování a ukládání dat a související služby, jako je poradenství a školení pro pracovníky zákazníků. Technologický pokrok vedl ke zvýšení nabídky těchto služeb v rámci souborů nebo balíčků souvisejících služeb, které mohou obsahovat některé nebo všechny tyto základní funkce. Například web-hostingové služby nebo hosting domény, služby vytěžování dat (data mining) a výpočetního gridu (grid computing) jsou tvořeny kombinací základních funkcí počítačových služeb;

- b) počítačové a související služby, bez ohledu na to, zda jsou poskytovány po síti, včetně internetu, zahrnují všechny služby, které obsahují:
- i) poradenství, strategie, analýzu, plánování, specifikaci, navrhování, vývoj, instalaci, zavádění, integraci, testování, ladění, aktualizaci, podporu, technickou pomoc nebo správu počítačů nebo počítačových systémů;
 - ii) počítačové programy vymezené jako soubor instrukcí potřebných pro chod a komunikaci počítačů (práce na nich a jich samotných) a poradenství, strategie, analýzu, plánování, specifikaci, navrhování, vývoj, instalaci, zavádění, integraci, testování, ladění, aktualizaci, úpravu, údržbu, podporu, technickou pomoc, správu nebo používání počítačových programů;
 - iii) zpracování dat, ukládání dat, hostování dat nebo databázové služby;
 - iv) služby oprav a údržby kancelářské techniky a zařízení včetně počítačů; nebo
 - v) služby odborného vzdělávání pro pracovníky klientů týkající se počítačových programů, počítačů nebo počítačových systémů, jinde nezařazené;

- c) počítačové a související služby umožňují poskytování jiných služeb (např. bankovníctví) jak elektronickými, tak jinými prostředky. Nicméně existuje důležitý rozdíl mezi umožňující službou (např. web-hosting nebo aplikační hosting) a obsahovou nebo základní službou, která se poskytuje elektronickým způsobem (např. bankovníctví). V takových případech se na obsahovou nebo základní službu nevztahuje kód CPC 84.

ODDÍL 3

POŠTOVNÍ A KURÝRNÍ SLUŽBY

ČLÁNEK 133

Oblast působnosti

Tento oddíl stanoví zásady předpisového rámce pro všechny poštovní a kurýrní služby v souladu s kapitolami 2 (Usazování), 3 (Přeshraniční poskytování služeb) a 4 (Dočasná přítomnost fyzických osob pro účely podnikání).

ČLÁNEK 134

Definice

Pro účely tohoto oddílu a kapitoly 2 (Usazování), 3 (Přeshraniční poskytování služeb) a 4 (Dočasná přítomnost fyzických osob pro účely podnikání) se rozumí:

- „individuální licenci“ oprávnění, koncese nebo povolení jiného typu udělené individuálnímu poskytovateli regulačním orgánem, které je vyžadováno před poskytováním dané služby; a
- „univerzální službou“ trvalé poskytování poštovní služby ve stanovené kvalitě ve všech místech na území strany za dostupné ceny pro všechny uživatele.

ČLÁNEK 135

Předcházení postupům, jež v odvětví poštovních a kurýrních služeb narušují hospodářskou soutěž

V souladu s ustanoveními hlavy VIII (Hospodářská soutěž) každá strana přijme nebo zachová přiměřená opatření, která by poskytovatelům, kteří, ať už sami nebo společně, mají v důsledku svého postavení na trhu schopnost podstatně ovlivnit podmínky účasti (pokud jde o cenu a nabídku) na příslušném trhu s poštovními a kurýrními službami, bránila zavádět nebo používat postupy narušující hospodářskou soutěž.

ČLÁNEK 136

Univerzální služba

Každá strana má právo definovat druh závazku spojeného s univerzální službou, který si přeje přijmout nebo zachovat. Taková povinnost nebude sama o sobě považována za protisoutěžní za předpokladu, že bude spravována průhledným, nediskriminačním a z hlediska hospodářské soutěže neutrálním způsobem a že nebude zatěžovat více, než je nezbytné pro druh univerzální služby vymezené stranou.

ČLÁNEK 137

Individuální licence

1. Strana vyžaduje individuální licence u služeb pouze v rámci univerzální služby⁴¹:

⁴¹ V Kolumbii je oficiální provozovatel nebo koncesionář poštovních služeb právnická osoba, jež dodává univerzální poštovní služby v rámci koncesní smlouvy. Zbývající poštovní služby podléhají rychlému licenčnímu řízení spravovanému ministerstvem informací a komunikačních technologií. V Peru je jmenovaný poštovní subjekt právnickou osobou, jež má v rámci zákonem zaručené koncese a neexkluzivně povinnost poskytovat poštovní služby v celé zemi. Ostatní poštovní služby podléhají povolovacímu režimu udílenému ministerstvem dopravy a komunikací.

2. Vyžaduje-li strana individuální licenci, je třeba veřejně zpřístupnit tyto informace:
- a) veškerá licenční kritéria a lhůtu, jež je běžně požadována za účelem rozhodnutí o žádosti o licenci; a
 - b) podmínky jednotlivých licencí.
3. Zamítne-li strana udělit individuální licenci, informuje na požádání žadatele o důvodech zamítnutí. Každá strana zavede či zachová postupy pro odvolání nebo případně pro přezkum nezávislým orgánem⁴². Tyto postupy musí být transparentní, nediskriminační a založené na objektivních kritériích.

ČLÁNEK 138

Nezávislost regulačních orgánů

Regulační orgány musí být právně odděleny od jakéhokoli poskytovatele poštovních a kurýrních služeb a nejsou mu odpovědné. Rozhodnutí regulačních orgánů a postupy, jež používají, musí být nestranné vůči všem účastníkům na trhu.

⁴² Pro upřesnění je třeba uvést, že tento nezávislý orgán může mít soudní povahu.

ODDÍL 4

TELEKOMUNIKAČNÍ SLUŽBY

ČLÁNEK 139

Oblast působnosti

Tento oddíl stanoví zásady předpisového rámce pro telekomunikační služby jiné než vysílání⁴³ v souladu s kapitolami 2 (Usazování), 3 (Přeshraniční poskytování služeb) a 4 (Dočasná přítomnost fyzických osob pro účely podnikání)⁴⁴⁴⁵.

⁴³ „Vysíláním“ se rozumí nepřerušovaný řetězec vysílání vyžadovaný pro šíření signálů televizních a rozhlasových programů široké veřejnosti, ale nezahrnuje spojení mezi provozovateli.

⁴⁴ Mezi stranou EU a Peru se tento oddíl použije pouze pro telekomunikační služby nabízené široké veřejnosti, jež zahrnují přenosy informací poskytnutých spotřebitelem v reálném čase mezi dvěma nebo více místy bez jakékoli změny mezi konečnými místy ve formě nebo v obsahu informací spotřebitele.

⁴⁵ Mezi stranou EU a Kolumbií se tento oddíl použije rovněž pro telekomunikační služby s přidanou hodnotou. Pro upřesnění je třeba uvést, že pro účely tohoto oddílu a přílohy VII (Seznam závazků v oblasti usazování) a přílohy VIII (Seznam závazků týkajících se přeshraničního poskytování služeb) se pro Kolumbií a stranu EU „telekomunikačními službami s přidanou hodnotou“ rozumí telekomunikační služby, u nichž poskytovatelé „přidávají hodnotu“ k informacím zákazníků zvětšením jejich formy nebo obsahu nebo jejich ukládáním či vyhledáváním.

ČLÁNEK 140

Definice

Pro účely tohoto oddílu se rozumí:

- „hlavními telekomunikačními zařízeními“ zařízení veřejné telekomunikační sítě a služeb⁴⁶, která:
 - a) jsou výhradně či převážně poskytována jediným poskytovatelem nebo omezeným počtem poskytovatelů; a
 - b) za účelem poskytování služby není ekonomicky ani technicky možné je nahradit;
- „propojením“ spojování s poskytovateli veřejných telekomunikačních transportních sítí nebo služeb⁴⁷, které mají uživatelům jednoho poskytovatele umožnit komunikaci s uživateli jiného poskytovatele a přístup ke službám jiného poskytovatele;
- „hlavním poskytovatelem“ v odvětví telekomunikací poskytovatel, který je schopen podstatně ovlivnit podmínky účasti (pokud jde o cenu a nabídku) na příslušném trhu s telekomunikačními službami v důsledku kontroly nad hlavními zařízeními nebo využívání svého postavení na trhu;

⁴⁶ Pro upřesnění se „veřejné telekomunikační transportní služby“ chápou podle definice obsažené v příloze o telekomunikacích GATS.

⁴⁷ Pro upřesnění se „veřejné telekomunikační transportní služby“ chápou podle definice obsažené v příloze o telekomunikacích GATS.

- „regulačním orgánem“ orgán nebo orgány v odvětví telekomunikací pověřené regulací telekomunikací uvedených v tomto oddíle; a
- „telekomunikačními službami“ veškeré služby, jejichž předmětem je vysílání a příjem elektromagnetických signálů a které nezahrnují hospodářskou činnost, jejímž předmětem je poskytování obsahu, k jehož transportu jsou nutné telekomunikační služby.

ČLÁNEK 141

Opatření na ochranu hospodářské soutěže týkající se velkých poskytovatelů

V souladu s ustanoveními hlavy VIII (Hospodářská soutěž) každá strana přijme nebo zachová vhodná opatření, která mají zabránit poskytovatelům, kteří jednotlivě či ve spojení zaujímají postavení hlavního poskytovatele, v uplatňování či zachovávání postupů narušujících hospodářskou soutěž. Postupy narušující hospodářskou soutěž zahrnují zejména:

- a) křížové financování narušující hospodářskou soutěž nebo snižování marže ⁴⁸;

⁴⁸ Odkaz na „snižování marže“ platí pouze pro stranu EU.

- b) využívání informací získaných od soutěžitelů za účelem narušení hospodářské soutěže; a
- c) včasné neposkytnutí technických informací o hlavních zařízeních a obchodně významných informací, které jsou pro poskytování služeb nezbytné, ostatním poskytovatelům služeb.

ČLÁNEK 142⁴⁹

Další povinnosti velkých poskytovatelů

1. V souladu s příslušnými domácími právními předpisy a postupy stanovenými každou stranou uloží regulační orgán každé strany, je-li to vhodné, velkým poskytovatelům:
 - a) povinnost transparentnosti ve vztahu k propojení a/nebo přístupu. Má-li velký poskytovatel povinnost nediskriminace, jak je stanoveno v písmeni b), může regulační orgán požadovat, aby velký poskytovatel zveřejnil dostatečně podrobnou referenční nabídku, z níž vyplývá, že poskytovatelé nemusí platit za zařízení, jež nejsou zapotřebí pro požadovanou službu. Taková referenční nabídka obsahuje rovněž popis příslušných nabídek rozdělených do složek podle potřeb trhu a příslušných podmínek, včetně cen;

⁴⁹ Tento článek není součástí závazků přijímaných mezi stranou EU a Peru v rámci této dohody, aniž jsou dotčeny vnitrostátní právní předpisy každé strany. Mezi stranou EU a Kolumbií se tento článek použije pouze pro telekomunikační služby, jež zahrnují přenosy informací poskytnutých spotřebitelem v reálném čase mezi dvěma nebo více místy bez jakékoli změny mezi konečnými místy ve formě nebo v obsahu informací spotřebitele.

- b) povinnost nediskriminace ve vztahu k propojení a/nebo přístupu:
- i) zajistit, aby velcí poskytovatelé na jejich územích uplatňovali pro poskytovatele telekomunikačních služeb jiné strany rovnocenné podmínky za rovnocenných okolností, poskytují-li rovnocenné služby; a
 - ii) u služeb a informací pro ostatní poskytovatele za stejných podmínek a ve stejné kvalitě, jak poskytují vlastní služby nebo služby svých dceřiných společností nebo partnerů;
- c) povinnost ohledně úhrady nákladů a cenových kontrol, včetně povinností ohledně nákladové orientace cen a povinností týkajících se systému nákladového účetnictví pro poskytování specifických typů propojení a/nebo přístupu; a
- d) povinnost vyhovět oprávněným žádostem poskytovatelů jiné strany o přístup k určitým síťovým prvkům a přiřazeným zařízením a o jejich využívání, mimo jiné v situacích, v nichž se regulační orgán domnívá, že by odmítnutí přístupu nebo nepřiměřené smluvní podmínky a podmínky s podobným účinkem bránily vývoji udržitelného soutěžního maloobchodního trhu, nebo že by byly v rozporu se zájmy koncových uživatelů.

2. Podle odst. 1 písm. d) může být po velkých poskytovatelích požadováno, aby mimo jiné:
- a) poskytli třetím stranám přístup k určitým síťovým prvkům a/nebo zařízením;
 - b) vyjednávali v dobré víře s podniky, které žádají o přístup;
 - c) poskytovali určité služby za velkoobchodních podmínek za účelem jejich dalšího prodeje třetími stranami;
 - d) poskytli přístup k technickým rozhraním, protokolům nebo jiným klíčovým technologiím, jež jsou nezbytné pro interoperabilitu sítí a jež na žádost umožňují propojení i v jiných bodech sítě než v koncových, jež jsou přístupné většině uživatelů, za poplatky odrážející náklady na vybudování dalších nezbytných zařízení;
 - e) poskytovat společné umístění nebo jiné formy sdílení zařízení, včetně sdílení kabelovodů, budov nebo stožárů;
 - f) poskytovat určité služby potřebné k zajištění interoperability koncových služeb pro uživatele, včetně zařízení pro služby inteligentních sítí nebo roamingu v mobilních sítích; a
 - g) propojovat sítě nebo zařízení sítě.

ČLÁNEK 143

Regulační orgány

1. Regulační orgány pro telekomunikační služby musí být právně odlišeny a funkčně nezávislé na jakémkoli poskytovateli telekomunikačních služeb.
2. Regulační orgán musí mít dostatečnou pravomoc pro regulaci tohoto odvětví. Úkoly, které má regulační orgán plnit, se zveřejní ve snadno přístupné a jasné formě, zejména pokud jsou tyto úkoly uloženy více než jednomu orgánu.
3. Rozhodnutí regulačního orgánu a postupy, jež používá, musí být transparentní a nestranné vůči všem účastníkům na trhu.
4. Poskytovatel, který je dotčen rozhodnutím kolumbijského regulačního orgánu, má právo podat opravný prostředek nebo případně žádost o přezkum k subjektu nezávislému na dotčeném regulačním orgánu.
5. Poskytovatel, který je dotčen rozhodnutím regulačního orgánu Peru nebo strany EU, má právo podat opravný prostředek proti rozhodnutí k subjektu rozhodujícímu o opravném prostředku, který je nezávislý na zúčastněných stranách a který může být buď soudní nebo jiné povahy.

6. Pokud subjekt rozhodující o oprávněm prostředku strany nemá charakter soudu, odůvodní vždy svá rozhodnutí písemně a jeho rozhodnutí rovněž podléhá přezkumu nestranným a nezávislým soudním orgánem. Rozhodnutí přijatá subjekty rozhodujícími o oprávněm prostředku nebo případně přezkumnými orgány strany musí být efektivně prosazována.

ČLÁNEK 144

Oprávnění k poskytování telekomunikačních služeb

1. Strany se snaží uplatňovat zjednodušené postupy povolující poskytování telekomunikačních služeb.
2. V souladu s domácími právními předpisy každé strany se může požadovat oprávnění⁵⁰ pro řešení otázek přidělování čísel a kmitočtů. Podmínky pro udělení takového oprávnění musí být veřejně přístupné.
3. Tam, kde se vyžaduje oprávnění:
 - a) veškerá kritéria pro oprávnění a přiměřená lhůta, jež je běžně požadována za účelem rozhodnutí o žádosti o oprávnění, musí být veřejně přístupná;

⁵⁰ Pro účely tohoto oddílu se má za to, že výraz „oprávnění“ zahrnuje licence, koncese, povolení, rejstříky nebo jakákoli jiná oprávnění, jež strana může pro poskytování telekomunikačních služeb požadovat.

- b) důvody zamítnutí oprávnění musí být žadateli na požádání písemně sděleny;
- c) v případě, že je oprávnění bezdůvodně zamítnuto, musí mít žadatel možnost vyžádat si přezkoumání a/nebo opravný prostředek proti rozhodnutí v souladu s domácími právními předpisy příslušné strany;
- d) poplatky požadované stranou za udělení oprávnění nesmí přesahovat správní náklady obvykle vynakládané na řízení, kontrolu a prosazování příslušných oprávnění⁵¹.

ČLÁNEK 145

Propojení

1. Každá strana zajistí, aby kterýkoli poskytovatel oprávněný poskytovat telekomunikační služby na jejím území měl právo sjednávat propojení s dalšími poskytovateli veřejně přístupných telekomunikačních sítí a služeb. Propojení by mělo být v zásadě vyjednáno mezi dotčenými poskytovateli na obchodním základě.

⁵¹ Poplatky za oprávnění nezahrnují platby za aukce, výběrová řízení nebo jiné nediskriminační způsoby udělování koncesí nebo povinné příspěvky na poskytování univerzálních služeb. Pro upřesnění je třeba uvést, že toto písmeno nelze vykládat jako omezení práva stran požadovat platbu za přidělení omezených zdrojů, jako je rádiové spektrum.

2. Regulační orgány každé strany požadují, aby poskytovatelé, kteří získají informace od jiných poskytovatelů před sjednáním dohod o propojování, využívali tyto informace výhradně k účelu, pro který byly poskytnuty, a aby vždy respektovali důvěrnost sdělovaných nebo uchovávaných informací.

3. Propojení s hlavním poskytovatelem musí být zajištěno v jakémkoli bodu sítě, kde je to technicky proveditelné. Takové propojení je zajištěno:

- a) za nediskriminačních podmínek (včetně technických norem a specifikací) a sazeb a v kvalitě ne nižší, než jaká je poskytována v případě obdobných služeb tohoto subjektu nebo obdobných služeb poskytovatelů mimo skupinu nebo v případě jeho poboček či dceřiných společností;
- b) včas za podmínek (včetně technických norem a specifikací) a za nákladově orientované ceny, jež jsou transparentní, rozumné a zohledňují kritérium ekonomické proveditelnosti a jež jsou dostatečně podrobné, aby poskytovatel nemusel platit za síťové prvky nebo zařízení, které za účelem poskytování služby nepotřebuje; a
- c) na žádost i v jiných bodech sítě než v koncových, jež jsou přístupné většině uživatelů, za poplatky odrážející náklady na vybudování dalších nezbytných zařízení.

4. Každá strana zajistí, aby postupy týkající se propojení s hlavním poskytovatelem byly veřejně přístupné.
5. Každá strana požaduje, aby velcí poskytovatelé veřejně zpřístupnili buď své dohody o propojení nebo své referenční nabídky na propojení.
6. Každá strana zajistí, aby poskytovatel služby požadující propojení s velkým poskytovatelem měl možnost obrátit se, buď kdykoli nebo po přiměřené době, která byla oznámena, na nezávislý vnitrostátní orgán, kterým může být regulační orgán uvedený v článku 143, aby v rozumné lhůtě vyřešil spory týkající se vhodných podmínek a cen za propojení.

ČLÁNEK 146

Omezené zdroje

Každá strana zajistí, aby všechny způsoby přidělování a využívání omezených zdrojů, včetně kmitočtů, čísel a práv přístupu, byly prováděny objektivně, včas, transparentně a nediskriminujícím způsobem. Současný stav přidělených kmitočtových okruhů musí být zveřejněn, ale podrobná identifikace kmitočtů přidělených pro zvláštní státní účel není požadována.

ČLÁNEK 147

Univerzální služba

1. Každá strana má právo definovat druh závazku spojeného s univerzální službou, který si přeje přijmout nebo zachovat.
2. Povinnosti uvedené v odstavci 1 nebudou samy o sobě považovány za protisoutěžní za předpokladu, že budou takové povinnosti prováděny transparentním, objektivním a nediskriminačním způsobem. Provádění těchto povinností musí rovněž probíhat z hlediska hospodářské soutěže neutrálním způsobem a nesmí zatěžovat více, než je nezbytné pro druh univerzální služby vymezené každou stranou.
3. Všichni poskytovatelé by měli být způsobilí k zajištění univerzální služby a žádný poskytovatel by neměl být a priori vyloučen. Určení poskytovatelů musí být učiněno prostřednictvím účinného, transparentního a nediskriminačního mechanismu v souladu s právními předpisy každé strany.

ČLÁNEK 148

Telefonní seznamy

Každá strana zajistí, aby:

- a) uživatelé pevných linek měli k dispozici seznamy veškerých účastníků v podobě schválené vnitrostátním regulačním orgánem, buď tištěné nebo elektronické nebo obojí, které jsou pravidelně nejméně jednou ročně aktualizovány; a
- b) organizace poskytující služby uvedené v písmenu a) uplatňovaly zásadu nediskriminace při nakládání s informacemi, které jim byly poskytnuty jinými organizacemi.

ČLÁNEK 149

Důvěrnost informací

Každá strana zajistí důvěrný charakter sdělení přenášených pomocí veřejně dostupných telekomunikačních sítí a služeb a s nimi souvisejících provozních údajů, aniž by tím byl omezen obchod službami.

ČLÁNEK 150

Spory mezi poskytovateli

1. Dojde-li ke sporu mezi poskytovateli telekomunikačních sítí nebo služeb v souvislosti s právy a povinnostmi vyplývajících z tohoto oddílu, dotčený regulační orgán strany na žádost některé ze stran sporu vydá v co nejkratší době závazné rozhodnutí řešící tento spor.
2. Týká-li se tento spor přeshraničního poskytování služeb, regulační orgány dotčených stran koordinují své kroky s cílem dospět k vyřešení sporu.

ODDÍL 5

FINANČNÍ SLUŽBY

ČLÁNEK 151

Oblast působnosti

Tento oddíl stanoví zásady předpisového rámce pro všechny finanční služby v souladu s kapitolami 2 (Usazování), 3 (Přeshraniční poskytování služeb) a 4 (Dočasná přítomnost fyzických osob pro účely podnikání) této hlavy. Tento oddíl se týká opatření, jež mají dopad na poskytování finančních služeb⁵².

ČLÁNEK 152

Definice

Pro účely této kapitoly a kapitol 2 (Usazování), 3 (Přeshraniční poskytování služeb) a 4 (Dočasná přítomnost fyzických osob pro účely podnikání) této hlavy:

⁵² Odkaz na poskytnutí finanční služby v tomto oddílu znamená poskytnutí služby definované v článku 108.

- „finanční službou“ se rozumí každá služba finanční povahy nabízená poskytovatelem finančních služeb strany. Mezi finanční služby patří všechny pojišťovací služby a služby související s pojištěním a všechny bankovní a jiné finanční služby (kromě pojištění). Mezi finanční služby patří tyto činnosti:
 - a) pojišťovací služby a služby související s pojištěním:
 - i) přímé pojištění (včetně soupojištění):
 - A) životní pojištění;
 - B) jiné než životní pojištění;
 - ii) zajištění a retrocese;
 - iii) zprostředkování pojištění (makléřským nebo agentským způsobem); a
 - iv) činnosti související s pojišťovací činností, zejména poradenská činnost, činnost pojistného matematika, hodnocení pojistných rizik a likvidace pojistných událostí;
 - b) bankovní a jiné finanční služby (kromě pojištění):
 - i) přijímání vkladů a jiných splatných peněžních prostředků od veřejnosti;
 - ii) půjčky všech druhů, včetně spotřebitelského úvěru, hypotečního úvěru, faktoringu a financování obchodních transakcí;

- iii) finanční leasing;
- iv) veškeré služby týkající se plateb a peněžních převodů, včetně kreditních, charge a debetních karet, cestovních šeků a bankovních směnek;
- v) záruky a závazky;
- vi) obchodování na vlastní účet nebo na účet zákazníků, ať už na burze, na přepážkovém trhu nebo jinak:
 - A) s nástroji peněžního trhu (včetně šeků, směnek a vkladových certifikátů);
 - B) s peněžními prostředky v cizích měnách;
 - C) s deriváty, včetně termínovaných a opčních obchodů (futures);
 - D) s nástroji využívajícími směnných kurzů a úrokových sazeb, včetně takových produktů jako swapy a dohody o termínování kurzů;
 - E) s převoditelnými cennými papíry; a
 - F) s ostatními obchodovatelnými nástroji a finanční aktivy, včetně drahých kovů;

- vii) účast na vydávání všech druhů cenných papírů, včetně upisování a umístování jako zástupce (veřejně i soukromě), a poskytování služeb souvisejících s takovými emisemi;
- viii) peněžní makléřství;
- ix) správa aktiv, například správa hotovosti nebo portfolia, všechny formy správy kolektivního investování, správa penzijních fondů, správcovské, depozitní a svěřenecké služby;
- x) platební a zúčtovací služby týkající se finančních aktiv, včetně cenných papírů, derivátů a jiných obchodovatelných nástrojů;
- xi) poskytování a převod finančních informací a zpracování finančních dat a souvisejícího programového vybavení; a
- xii) poradenské, zprostředkovatelské a jiné pomocné finanční služby ve vztahu ke všem činnostem uvedeným v seznamu v bodech i) až xi), včetně úvěrových referencí a rozborů, výzkumu a poradenství v oblasti investic a portfolia a poradenství v oblasti akvizic a podnikové restrukturalizace a strategie;

– „poskytovatelem finančních služeb“ se rozumí jakákoli fyzická nebo právnická osoba strany usilující o poskytování finančních služeb nebo poskytující finanční služby. Pojem „poskytovatel finančních služeb“ nezahrnuje veřejný subjekt;

- „novou finanční službou“ se rozumí služba finanční povahy, včetně služeb vztahujících se ke stávajícím nebo novým produktům nebo způsobu, jakým je produkt poskytován, kterou neposkytuje žádný poskytovatel finančních služeb na území strany, ale která je poskytována na území jiné strany;
- „veřejným subjektem“ se rozumí:
 - a) vláda, centrální banka nebo měnová instituce strany nebo subjekt vlastněný nebo kontrolovaný stranou, který se především zabývá výkonem funkcí veřejné moci nebo činnostmi pro veřejné účely, což nezahrnuje subjekt, který se především zabývá poskytováním finančních služeb na obchodním základě; nebo
 - b) soukromý subjekt vykonávající funkce, které obvykle vykonává centrální banka nebo měnová instituce při výkonu těchto funkcí;
- „samosprávnou organizací“ se rozumí jakýkoli nevládní orgán, včetně jakékoli burzy nebo trhu cenných papírů nebo termínovaných obchodů, zúčtovací agentury nebo jiné organizace či sdružení, které vykonává vlastní nebo přenesené regulační nebo dohledové pravomoci nad poskytovateli finančních služeb; pro upřesnění je třeba uvést, že samosprávná organizace se nepovažuje za určený monopol pro účely hlavy VIII (Hospodářská soutěž);

- „službami poskytovanými při výkonu veřejné moci“ pro účely článku 108 se rozumějí také:
- a) činnosti vykonávané centrální bankou nebo měnovou institucí nebo jakýmkoli jiným veřejným subjektem při provádění měnové nebo devizové politiky;
 - b) činnosti, které tvoří součást veřejného systému důchodového nebo sociálního zabezpečení; a
 - c) jiné činnosti vykonávané veřejným subjektem na účet vlády, s její zárukou nebo za použití jejích finančních zdrojů;

pro účely definice „služby poskytované při výkonu veřejné moci“ v článku 108, povoluje-li strana, aby její poskytovatelé finančních služeb vykonávali kteroukoli z činností uvedených výše v písmenu b) nebo c) v hospodářské soutěži s veřejným subjektem nebo poskytovatelem finančních služeb, zahrnuje definice „služby“ uvedená v článku 108 zmíněné činnosti.

ČLÁNEK 153

Zúčtovací a platební systémy

1. Za podmínek, které odpovídají národnímu zacházení, uděluje každá strana poskytovatelům finančních služeb jiné strany, kteří jsou usazeni na jejím území, přístup k platebním a zúčtovacím systémům, které provozují veřejné subjekty, a k oficiálním možnostem financování a re financování, které jsou dostupné v normálním průběhu běžného podnikání. Cílem tohoto odstavce není poskytnout přístup k metodám financování strany určeným pro případy nouze.

2. Jestliže strana:

- a) vyžaduje členství či účast nebo přístup k jakékoli samosprávné organizaci, k burze nebo k trhu cenných papírů nebo termínovaných obchodů, k zúčtovací agentuře nebo jakékoli jiné organizaci či sdružení k tomu, aby poskytovatelé finančních služeb jiné strany poskytovali finanční služby na rovnocenném základě s poskytovateli finančních služeb strany; nebo
- b) poskytuje přímo nebo nepřímo takovým subjektům výsady nebo výhody při poskytování finančních služeb;

zajistí, že takové subjekty udělí poskytovatelům finančních služeb jiné strany usazeným na jejím území národní zacházení.

ČLÁNEK 154

Výjimka pro obezřetnostní opatření

1. Bez ohledu na ostatní ustanovení této hlavy nebo hlavy V (Běžné platby a pohyb kapitálu) může strana přijmout nebo zachovat obezřetnostní opatření, jako například:

- a) ochranu investorů, vkladatelů, pojistníků nebo osob, vůči nimž má poskytovatel finančních služeb fiduciární povinnost;

b) zajištění integrity a stability svého finančního systému.

2. Opatření uvedená v odstavci 1 nesmějí být více zatěžující, než je nezbytné k dosažení jejich cíle, a nesmějí diskriminovat finanční služby nebo poskytovatele finančních služeb jiné strany oproti podobným finančním službám nebo podobným poskytovatelům finančních služeb strany.

3. Žádné ustanovení této dohody nelze vykládat jako povinnost kterékoli ze stran zveřejnit informace o obchodech a účetnictví jednotlivých zákazníků nebo jakékoli důvěrné nebo vlastnické informace v držení veřejných subjektů.

4. Aniž jsou dotčeny ostatní způsoby obezřetnostní regulace přeshraničního poskytování finančních služeb, může strana požadovat registraci nebo povolení poskytovatelů přeshraničních finančních služeb jiné strany a registraci nebo povolení finančních nástrojů.

ČLÁNEK 155

Účinná a transparentní regulace

1. Každá strana vynaloží veškeré úsilí, aby předem informovala všechny zúčastněné osoby o veškerých opatřeních s obecnou působností, jejichž přijetí zamýšlí, aby jim tak dala příležitost se k nim vyjádřit. Informace o takových opatřeních se poskytuje:

a) úředním vyhlášením; nebo

b) jinou písemnou nebo elektronickou formou.

2. Každá strana zpřístupní zúčastněným osobám své požadavky na vyplňování žádostí, které se vztahují k poskytování finančních služeb.

3. Na žádost žadatele mu dotčená strana poskytne informace o stavu vyřízení jeho žádosti. Požaduje-li dotčená strana od žadatele dodatečné informace, oznámí mu to bez zbytečného prodlení.

4. Každá strana vynaloží veškeré úsilí k zajištění toho, aby byly na jejím území zavedeny a uplatňovány mezinárodní normy pro regulaci a dohled v sektoru finančních služeb a pro boj proti praní peněz a proti financování terorismu. Takovými mezinárodními normami jsou Základní zásady pro účinný bankovní dohled Basilejského výboru, Základní zásady a metodika pojišťovnictví Mezinárodní asociace orgánů pro dozor v pojišťovnictví, Cíle a principy regulace cenných papírů Mezinárodní organizace komisí pro cenné papíry, Čtyřicet doporučení pro boj proti praní peněz a Devět zvláštních doporučení pro boj proti financování terorismu Finančního akčního výboru.

5. Strany také berou na vědomí Deset klíčových zásad pro sdílení informací vyhlášených ministerstvy financí zemí G7, Dohodu o výměně informací o daňových záležitostech Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (dále jen „OECD“) a Prohlášení o transparentnosti a výměně informací pro daňové účely G20.

ČLÁNEK 156

Nové finanční služby

Každá strana povolí poskytovateli finančních služeb jiné strany usazenému na jejím území poskytovat jakékoli nové finanční služby, jejichž typ se podobá službám, které daná strana povoluje svým vlastním poskytovatelům finančních služeb podle vnitrostátního práva za obdobných okolností. Strana může určit institucionální a právní formu, jejímž prostřednictvím může být nová finanční služba poskytována, a může poskytování této služby podmínit udělením oprávnění. Vyžaduje-li se takové oprávnění, musí být o jeho udělení rozhodnuto v přiměřené době a může být odmítnuto jen z obezřetnostních důvodů.

ČLÁNEK 157

Zpracování údajů

1. Každá strana povolí poskytovateli finančních služeb jiné strany, aby přenášel informace v elektronické nebo jiné formě na její území a z něj za účelem zpracování údajů, pokud je tohoto zpracování zapotřebí k obvyklé podnikatelské činnosti tohoto poskytovatele finančních služeb.
2. Každá strana přijme přiměřená ochranná opatření k ochraně práva na soukromí a vyvarování se zásahů do soukromí, rodiny, domova nebo osobní korespondence, zejména pokud jde o přenos osobních údajů.

ČLÁNEK 158

Uznávání obezřetnostních opatření

1. Strana může uznat obezřetnostní opatření kterékoli jiné země tím, že určí, jakým způsobem se uplatní opatření strany vztahující se k finančním službám. Toto uznání, jehož lze dosáhnout prostřednictvím harmonizace nebo jinak, může být založeno na dohodě nebo ujednání s dotčenou zemí nebo může být uděleno samostatně.
2. Strana, která je smluvní stranou dohody nebo ujednání podle odstavce 1, budoucí i stávající, poskytne jiné straně vhodnou příležitost ke sjednání jejího přístupu k těmto dohodám nebo ujednáním nebo ke sjednání podobných dohod nebo ujednání s ní za okolností, za kterých by vznikla rovnocenná regulace, dohled, provádění této regulace a případně rovnocenné postupy týkající se sdílení informací mezi stranami dohody nebo ujednání. Pokud strana uděluje uznání samostatně, poskytne jiné straně vhodnou příležitost k tomu, aby prokázala, že takové okolnosti existují.

ČLÁNEK 159

Zvláštní výjimky

1. Žádné ustanovení této hlavy nelze vykládat tak, že brání straně, včetně jejích veřejných subjektů, na svém území výhradně vykonávat činnosti nebo poskytovat služby tvořící součást veřejného systému důchodového nebo sociálního zabezpečení, kromě případů, kdy tyto činnosti mohou být vykonávány, jak stanoví domácí předpisy strany, poskytovateli finančních služeb v hospodářské soutěži s veřejnými subjekty nebo soukromými institucemi.
2. Žádné ustanovení této dohody se nevztahuje na činnosti či opatření vykonávaná či přijatá centrální bankou nebo měnovou institucí, devizovým nebo úvěrovým orgánem nebo jakýmkoli jiným veřejným subjektem při provádění měnové a související úvěrové nebo devizové politiky.
3. Žádné ustanovení této hlavy nelze vykládat tak, že brání straně, včetně jejích veřejných subjektů, na svém území výhradně provádět činnosti nebo poskytovat služby na účet nebo se zárukou strany nebo za použití finančních zdrojů strany nebo jejích veřejných subjektů.

ODDÍL 6

SLUŽBY V MEZINÁRODNÍ NÁMOŘNÍ DOPRAVĚ

ČLÁNEK 160

Oblast působnosti a zásady

1. Tento oddíl stanoví zásady pro služby v mezinárodní námořní dopravě v souladu s kapitolami 2 (Usazování), 3 (Přeshraniční poskytování služeb) a 4 (Dočasná přítomnost fyzických osob pro účely podnikání) této hlavy.
2. S ohledem na stávající úroveň liberalizace mezi stranami v oblasti mezinárodní námořní dopravy každá strana:
 - a) účinně uplatňuje zásadu neomezeného přístupu na mezinárodní námořní trh a obchodu na obchodním a nediskriminačním základě; a
 - b) poskytuje plavidlům, která plují pod vlajkou jiné strany nebo která provozují poskytovatelé služeb jiné strany, zacházení neméně příznivé, než jaké poskytuje vlastním plavidlům, mimo jiné pokud jde o přístup do přístavů, využití infrastruktury a pomocné námořní služby v přístavech a rovněž o související platby a poplatky, celní služby a přidělení prostoru pro přistání a vybavení pro nakládku a vykládku.

3. Při uplatňování těchto zásad:

- a) žádná strana nezačlení do budoucích dvoustranných dohod o službách v námořní dopravě s třetími zeměmi ustanovení o vzájemném rozdělení množství nákladu, včetně suchého sypkého a kapalného nákladu a pravidelné námořní dopravy, a v případě, že takováto ustanovení existují v předchozích dvoustranných dohodách, je v přiměřené době ukončí; a
- b) každá strana při vstupu této dohody v platnost zruší všechna jednostranná opatření a správní, technické a ostatní překážky, které by mohly mít skryté omezující nebo diskriminační účinky na svobodné poskytování služeb v mezinárodní námořní dopravě, a upustí od jejich zavádění.

4. Každá strana povolí poskytovatelům služeb v mezinárodní námořní dopravě, včetně služeb námořních agentur, jiné strany, aby měli provozovny na jejím území za podmínek usazování a provozování neméně příznivé, jaké poskytuje svým poskytovatelům služeb nebo poskytovatelům služeb z kterékoli třetí země, podle toho, co je výhodnější.

5. Každá strana zpřístupní poskytovatelům mezinárodní námořní přepravy jiné strany za přiměřených a nediskriminačních podmínek tyto služby v přístavech: lodivodství, pomoc při vlečení a tažení lodí, zásobování, dodávky paliva a vody, odstraňování odpadů a balastní vody z vypouštění nádrží, služby kapitána přístavu, navigační pomoc, provozní služby na pobřeží nezbytné pro provoz plavidla, včetně komunikace, dodávek vody a elektřiny, zařízení pro nouzové opravy, kotvení a kotvicí služby.

ČLÁNEK 161

Definice

Pro účely tohoto oddílu a této hlavy kapitoly 2 (Usazování), 3 (Přeshraniční poskytování služeb) a 4 (Dočasná přítomnost fyzických osob pro účely podnikání):

- „službami skladování a úschovy kontejnerů“ se rozumějí činnosti spočívající ve skladování kontejnerů, ať již v přístavních oblastech nebo ve vnitrozemí, s ohledem na jejich nakládání/vykládání, opravy a připravení pro nalodění;
- „službami celního odbavení“ (též „služby celních agentů“) se rozumějí činnosti, které spočívají v provádění celních formalit týkajících se dovozu, vývozu nebo tranzitu nákladů na účet jiné strany, ať už je tato služba hlavní činností poskytovatele služeb nebo je běžným doplňkem jeho hlavní činnosti;
- „zasílatelskými nákladními službami“ se rozumějí činnosti, které spočívají v organizaci a sledování odesílání zásilek jménem lodních zasílatelů, prostřednictvím opatřování dopravních a souvisejících služeb, přípravou dokumentace a poskytováním obchodních informací;
- „mezinárodní námořní doprava“ zahrnuje operace typu „z domu do domu“ a multimodální dopravní operace, tj. přepravu zboží, při níž je použito více než jednoho způsobu dopravy pod jedním přepravním dokladem a která zahrnuje námořní úsek, a v tomto smyslu zahrnuje právo přímo uzavírat smlouvy s poskytovateli jiných způsobů dopravy;

- „službami námořních agentur“ se rozumí činnosti spočívající v zastupování obchodních zájmů jedné nebo více lodních linek nebo rejdařství v určité zeměpisné oblasti, a to za tímto účelem:
 - a) marketing a prodej služeb v námořní dopravě a souvisejících služeb, od cenových nabídek po fakturaci a vystavování konosamentů jménem společností, získávání a opětovný prodej nezbytných souvisejících služeb, příprava dokumentace a poskytování obchodních informací; a
 - b) organizování, na účet rejdařství, příplutí lodi nebo převzetí nákladu, je-li to vyžadováno;
- „službami při manipulaci s nákladem“ se rozumějí činnosti vykonávané dokařskými společnostmi, včetně terminálových operací, ale kromě přímých činností dokařů, pokud je tato pracovní síla organizována nezávisle na dokařských nebo terminálových společnostech. K zahrnutým činnostem patří organizace a dohled nad:
 - a) nakládkou a vykládkou nákladu z lodi a na loď;
 - b) uvazováním a odvazováním nákladu; a
 - c) přijetím a dodáním a úschovou nákladu před odesláním nebo po vyložení.

KAPITOLA 6

ELEKTRONICKÝ OBCHOD

ČLÁNEK 162

Cíl a zásady

1. Strany uznávají, že elektronický obchod zvyšuje obchodní příležitosti v mnoha odvětvích, a dohodly se na podpoře rozvoje vzájemného elektronického obchodu, zejména prostřednictvím spolupráce v otázkách souvisejících s elektronickým obchodem podle této hlavy.
2. Strany souhlasí s tím, že rozvoj elektronického obchodu musí být slučitelný s mezinárodními normami pro ochranu údajů, aby byla zaručena ochrana soukromí uživatelů elektronického obchodu.
3. Strany se dohodly, že dodávka elektronickou cestou je považována za poskytování služeb ve smyslu kapitoly 3 (Přeshraniční poskytování služeb) a nepodléhá clo.

ČLÁNEK 163

Regulační aspekty elektronického obchodu

1. Strany povedou dialóg o otázkách regulace v souvislosti s elektronickým obchodem, které se týkají mimo jiné těchto oblastí:
 - a) uznávání certifikátů elektronických podpisů vydaných veřejnosti a usnadnění přeshraničních certifikačních služeb;
 - b) odpovědnost zprostředkujících poskytovatelů služeb, pokud jde o přenos nebo ukládání údajů;
 - c) nakládání s nevyžádanými elektronickými obchodními sděleními;
 - d) ochrana spotřebitelů v oblasti elektronického obchodování mimo jiné před podvodnými a klamavými obchodními praktikami v přeshraničních souvislostech;
 - e) ochrana osobních údajů;
 - f) podpora elektronického obchodování a
 - g) jakékoli další otázky související s rozvojem elektronického obchodu.

2. Strany spolupracují mimo jiné tím, že si vyměňují informace o svých příslušných právních předpisech a judikatuře a o provádění těchto právních předpisů.

ČLÁNEK 164

Ochrana osobních údajů

Strany v rámci svých pravomocí usilují, pokud je to možné, o vytvoření nebo zachování právních předpisů na ochranu osobních údajů.

ČLÁNEK 165

Správa elektronického obchodování

Strany v rámci svých pravomocí usilují, pokud je to možné, o to, aby:

- a) dokumenty pro řízení obchodu měla veřejnost k dispozici v elektronické podobě a

- b) dokumenty pro správu obchodu⁵³ předkládané v elektronické podobě byly uznávány jako právně rovnocenné s dokumenty v tištěné podobě.

ČLÁNEK 166

Ochrana spotřebitele

1. Strany uznávají, že je důležité zachovávat a přijímat transparentní a účinná opatření k ochraně spotřebitelů před podvodnými a klamavými obchodními praktikami, když provádějí transakce v elektronickém obchodu.
2. Strany uznávají, že je důležité posilovat ochranu spotřebitelů a spolupráci mezi domácími orgány na ochranu spotřebitele v činnostech týkajících se elektronického obchodu.

⁵³ Pro upřesnění je třeba uvést, že v případě Kolumbie a Peru se „dokumenty pro správu obchodu“ rozumějí formuláře vydávané nebo kontrolované stranou, které musí být vyplněny dovozcem či vývozcem nebo jeho jménem v souvislosti s dovozem nebo vývozem zboží.

KAPITOLA 7

VÝJIMKY

ČLÁNEK 167

Obecné výjimky

1. Za podmínky, že se taková opatření neuplatňují způsobem, který by vytvářel nástroj svévolné nebo neoprávněné diskriminace mezi stranami nebo skryté omezení usazování nebo přeshraničního poskytování služeb, nelze žádné ustanovení této hlavy a hlavy V (Běžné platby a pohyb kapitálu) vykládat tak, že kterékoli straně brání v přijetí nebo uplatňování opatření:

- a) nezbytných pro ochranu veřejné bezpečnosti nebo veřejné mravnosti nebo pro udržení veřejného pořádku⁵⁴;
- b) nezbytných k ochraně života a zdraví lidí, zvířat nebo rostlin, včetně opatření v oblasti životního prostředí k tomu účelu nezbytných;

⁵⁴ Výjimku týkající se veřejného pořádku lze uplatnit, pouze pokud je skutečně a dostatečně závažně ohrožen jeden ze základních zájmů společnosti.

- c) vztahujících se k ochraně živých i neživých vyčerpatelných přírodních zdrojů, jsou-li tato opatření uplatňována ve spojení s omezením domácích investic nebo domácího poskytování nebo spotřeby služeb;
- d) nezbytných k ochraně národních památek umělecké, historické nebo archeologické hodnoty;
- e) nezbytných k zajištění souladu s právními předpisy, které nejsou neslučitelné s ustanoveními této hlavy a hlavy V (Běžné platby a pohyb kapitálu)⁵⁵, včetně ustanovení týkajících se:
 - i) předcházení klamavým a podvodným praktikám nebo odstraňování následků neplnění závazků ze smluv;
 - ii) ochrany soukromí jednotlivců, pokud jde o zpracování a šíření osobních údajů, a ochrany důvěrné povahy záznamů a účtů jednotlivých osob;
 - iii) bezpečnosti.

⁵⁵ Pro upřesnění je třeba uvést, že v případě Peru provádění opatření, která mají zabránit peněžnímu převodu prostřednictvím spravedlivého, nediskriminačního a v dobré víře vykonávaného uplatňování peruánských právních předpisů týkajících se:

- a) úpadku, insolventnosti a ochrany práv věřitelů;
- b) vydávání, obchodování nebo podnikání s cennými papíry, termínovanými obchody (futures), opcemi nebo deriváty;
- c) trestných činů;
- d) účetního výkaznictví nebo vedení záznamů o převodech v zájmu pomoci orgánům činným v trestním řízení nebo finančním regulačním orgánům v případě potřeby; nebo
- e) zajištění souladu se soudními nebo správními příkazy nebo rozsudky a nálezy v soudních nebo správních řízeních;

není považováno za neslučitelné s ustanoveními této hlavy a hlavy V (Běžné platby a pohyb kapitálu).

2. Ustanovení této hlavy, příloh VII (Seznam závazků v oblasti usazování) a VIII (Seznam závazků týkajících se přeshraničního poskytování služeb) a hlavy V (Běžné platby a pohyb kapitálu) se nevztahují na systémy sociálního zabezpečení stran ani na činnosti na území každé strany, které jsou spojeny, byť jen příležitostně, s výkonem veřejné moci.

HLAVA V

BĚŽNÉ PLATBY A POHYB KAPITÁLU

ČLÁNEK 168

Běžný účet

Strany povolují veškeré platby a převody na běžném účtu platební bilance mezi stranami ve volně směnitelné měně a v souladu s ustanoveními článku VIII stanov Mezinárodního měnového fondu.

ČLÁNEK 169

Kapitálový účet

Pokud jde o transakce na kapitálovém účtu a finanční operace platební bilance, po vstupu této dohody v platnost zajistí strany volný pohyb kapitálu související s přímými investicemi⁵⁶ uskutečněnými do právnických osob, které byly založeny v souladu s právními předpisy hostitelské země, s investicemi a jinými transakcemi uskutečněnými v souladu s ustanoveními hlavy IV (Obchod službami, usazování a elektronický obchod)⁵⁷ a s likvidací nebo repatriací těchto investic a veškerých z nich plynoucích zisků.

ČLÁNEK 170

Ochranná opatření

1. V případě Kolumbie, pokud za mimořádných okolností pohyb plateb a kapitálu způsobuje nebo hrozí způsobit závažné potíže pro provádění devizové nebo měnové politiky v Kolumbii, může Kolumbie na dobu nepřesahující jeden rok přijmout ochranná opatření týkající se pohybu kapitálu. Tato ochranná opatření mohou být z oprávněných důvodů zachována i po uplynutí uvedené doby, pokud bude třeba překonat mimořádné okolnosti, které vedly k jejich uplatňování. V takovém případě Kolumbie ostatním stranám předem přednese důvody pro zachování ochranných opatření.

⁵⁶ Pro upřesnění je třeba uvést, že „přímými investicemi“ se nerozumějí úvěry spojené se zahraničním obchodem, portfoliové investice podle domácích právních předpisů, veřejný dluh ani související úvěry.

⁵⁷ Pro upřesnění je třeba uvést, že hlava IV (Obchod službami, usazování a elektronický obchod) kapitola 7 (Výjimky) platí také pro tuto hlavu.

2. V případě Peru a strany EU, pokud za mimořádných okolností pohyb plateb a kapitálu způsobuje nebo hrozí způsobit závažné potíže pro provádění devizové nebo měnové politiky v Peru nebo v Evropské unii, může Peru nebo strana EU na dobu nepřesahující jeden rok přijmout ochranná opatření týkající se pohybu kapitálu.
3. Uplatňování ochranných opatření podle odstavce 2 může být prostřednictvím jejich formálního znovuzavedení prodloženo v případě extrémně mimořádných okolností a po předchozí koordinaci záležitostí týkajících se provádění jakéhokoli navrženého formálního znovuzavedení mezi dotčenými stranami.
4. Opatření uvedená v odstavcích 1 a 2 nesmějí být za žádných okolností využívána jako prostředek obchodní ochrany nebo pro účely ochrany konkrétního výrobního odvětví.
5. Strana, která přijímá nebo zachovává ochranná opatření podle odstavců 1, 2 nebo 3, neprodleně informuje ostatní strany o jejich významu a působnosti a co nejdříve předloží časový plán pro jejich odstranění.

ČLÁNEK 171

Závěrečná ustanovení

V zájmu podpory stabilního a bezpečného rámce pro dlouhodobé investice strany povedou konzultace za účelem usnadnění pohybu kapitálu mezi sebou, zejména postupné liberalizace kapitálových a finančních účtů.

HLAVA VI

VEŘEJNÉ ZAKÁZKY

ČLÁNEK 172

Definice

Pro účely této hlavy se rozumí:

- „smlouvou o výstavbě, provozu a převodu a smlouvou o koncesi na stavební práce“ jakákoli smluvní dohoda, jejímž primárním účelem je zajistit výstavbu nebo rekonstrukci fyzické infrastruktury, továrny, budov, zařízení nebo jiných podniků ve veřejném vlastnictví a podle které, jako protiplnění za plnění smluvního ujednání dodavatelem, zadavatel dodavateli poskytne po určité definované období dočasné vlastnictví nebo právo řídit a provozovat tyto podniky po dobu trvání smlouvy a požadovat platbu za jejich používání;

- „komerčním zbožím či službami“ typ zboží nebo služeb, které se běžně prodávají nebo nabízejí na obchodním trhu nebo které obvykle kupují neveřejní odběratelé k neveřejným účelům;
- „stavební službou“ služba, jejímž cílem je jakákoli realizace inženýrských staveb nebo stavebních prací, na základě 51. sekce prozatímní ústřední klasifikace produktů vypracované OSN (dále jen „CPPC“);
- „elektronickou aukcí“ opakující se postup, při němž dodavatelé využívají elektronických prostředků pro prezentaci buď nových cen, nebo nových hodnot pro kvantifikovatelné necenové prvky nabídek, které souvisejí s hodnotícími kritérii, nebo pro prezentaci obojího, a jenž umožňuje řazení a přerazování nabídek;
- výrazem „písemně“ nebo „písemný“ jakékoli slovní nebo číselné vyjádření, které lze číst, reprodukovat a následně sdělovat. Může se jednat i o elektronicky předávané nebo uchovávané informace;
- „omezeným nabídkovým řízením“ řízení, kdy se zadavatel spojí s jedním nebo více dodavateli dle svého výběru;
- „opatřením“ jakýkoli právní předpis, postup, administrativní pokyny či praxe nebo jakýkoli jiný krok zadavatele ve vztahu k předmětné zakázce;
- „stálým seznamem“ seznam dodavatelů, kteří podle zadavatele splňují podmínky pro účast na tomto seznamu a které zadavatel zamýšlí využít více než jednou;

- „oznámením zamýšlené zakázky“ oznámení zveřejněné zadavatelem vyzývajícím dodavatele, kteří mají zájem, k podání žádosti o účast, nabídky nebo obojího;
- „kompenzací“ jakákoli podmínka nebo opatření, které se využívá k podpoře místního rozvoje nebo ke zlepšení platební bilance strany, jako je použití vnitrostátního obsahu, udělování licencí na technologii, investiční požadavky, výměnný obchod nebo podobná opatření či požadavky;
- „otevřeným nabídkovým řízením“ řízení, při němž mohou své nabídky podat všichni dodavatelé, kteří mají zájem;
- „zadavatelem“ subjekt strany uvedený v dodatku 1 přílohy XII (Veřejné zakázky);
- „kvalifikovaným dodavatelem“ dodavatel, jehož zadavatel uznává jako splňujícího podmínky účasti;
- „výběrovým nabídkovým řízením“ řízení, v němž zadavatel vyzve k podání nabídky pouze kvalifikované dodavatele;
- „službami“ rovněž stavební práce, není-li uvedeno jinak; a

- „technickou specifikací“ požadavky nabídkového řízení, které:
 - a) stanovují vlastnosti zboží nebo služeb, které mají být pořízeny, jako jsou jakost, výkon, bezpečnost a rozměry nebo postupy a způsoby jejich výroby nebo poskytování; nebo
 - b) se týkají požadavků na terminologii, symboly, balení, značení nebo štítkování, pokud se týkají zboží či služby.

ČLÁNEK 173

Oblast působnosti

1. Tato hlava se vztahuje na jakékoli opatření týkající se zahrnutých zakázek přijaté některou stranou.
2. Pro účely této hlavy se „zahrnutou zakázkou“ rozumí zakázka na pořízení zboží, služeb nebo jejich kombinace, jak jsou pro každou stranu specifikovány v dodatku 1 přílohy XII (Veřejné zakázky), pro veřejné účely:
 - a) za účelem jiným, než je obchodní prodej či další prodej nebo použití při výrobě zboží nebo poskytováním služeb pro obchodní prodej či další prodej;

- b) všemi smluvními prostředky včetně koupě, koupě na splátky, nájmu nebo nájmu s právem následné koupě nebo bez něj, smluv o výstavbě, provozu a převodu a smluv o koncesi na stavební práce;
- c) jejíž hodnota se v okamžiku zveřejnění oznámení v souladu s článkem 176 rovná příslušné prahové hodnotě stanovené pro každou stranu v dodatku 1 přílohy XII (Veřejné zakázky), nebo je vyšší;
- d) vypsaná zadavatelem; a
- e) která není jinak vyloučena z oblasti působnosti této hlavy.

3. Není-li stanoveno jinak, nevztahuje se tato hlava na:

- a) nabývání nebo pronájem pozemků, stávajících budov nebo jiných nemovitostí nebo práv k nim;
- b) mimosmluvní ujednání nebo jakoukoli formu pomoci, kterou strana poskytuje, včetně dohod o spolupráci, grantů, půjček, subvencí, kapitálových injekcí, záruk, indosací a daňových pobídek;

- c) pořizování nebo získávání služeb finančních agentur nebo depozitních služeb, konkursních služeb a služeb pro řízení v případě regulovaných finančních institucí nebo odbytových, výplatních a distribučních služeb pro cenné papíry vydané orgány veřejné správy, včetně půjček a vládních dluhopisů, směnek a jiných cenných papírů⁵⁸;
- d) smlouvy na zajišťování veřejné zaměstnanosti a související opatření; a
- e) zakázky prováděné:
 - i) za konkrétním účelem poskytování mezinárodní pomoci, včetně rozvojové pomoci;
 - ii) podle zvláštního postupu nebo podmínky mezinárodní dohody týkající se:
 - A) rozmisťování vojsk; nebo
 - B) společného provádění projektu smluvními stranami takové dohody;
 - iii) podle zvláštního postupu nebo podmínky mezinárodní organizace nebo financované mezinárodními granty, půjčkami nebo jinou pomocí, kde by platný postup nebo podmínka byl v rozporu s touto hlavou.

⁵⁸ Pro upřesnění je třeba uvést, že tato hlava se nevztahuje na pořizování bankovních, finančních nebo specializovaných služeb souvisejících s těmito činnostmi:

- a) vznik veřejného dluhu; nebo
- b) správa veřejného dluhu.

4. Každá strana ve svém pododdílu dodatku 1 přílohy XII (Veřejné zakázky) specifikuje tyto informace:

- a) ústřední orgány státní správy, na jejichž veřejné zakázky se vztahuje tato hlava (v pododdílu 1);
- b) nižší než ústřední orgány státní správy, na jejichž veřejné zakázky se vztahuje tato hlava (v pododdílu 2);
- c) všechny ostatní subjekty, na jejichž veřejné zakázky se vztahuje tato hlava (v pododdílu 3);
- d) zboží, na které se vztahuje tato hlava (v pododdílu 4);
- e) služby, jiné než stavební, na které se vztahuje tato hlava (v pododdílu 5);
- f) stavební služby, na které se vztahuje tato hlava (v pododdílu 6); a
- g) jakékoli obecné poznámky (v pododdílu 7).

5. Pokud zadavatel v souvislosti se zahrnutou zakázkou vyžaduje, aby osoby, které nejsou zahrnuty v dodatku 1 přílohy XII (Veřejné zakázky) týkajícím se strany, zadávaly zakázky v souladu s určitými požadavky, použije se na tyto požadavky přiměřeně článek 175.

Určování hodnoty

6. Při odhadování hodnoty zakázky za účelem ujištění, že jde o zahrnutou zakázku zadavatel zakázku nerozdělí na dílčí zakázky ani nevybere či nepoužije určitou oceňovací metodu pro odhad její hodnoty s cílem zakázku úplně nebo částečně vyloučit z působnosti této hlavy.

7. Zadavatel vypočte maximální odhadovanou celkovou hodnotu zakázky na celou dobu jejího trvání, bez ohledu na to, zda bude zadána jednomu či více dodavatelům, přičemž zohlední všechny formy odměňování, včetně premií, honorářů, provizí a úroků. Pokud zakázka stanoví možnost opčních doložek, vypočte zadavatel maximální odhadovanou celkovou hodnotu zakázky, včetně opcí.

8. Pokud je při jediném požadavku na zakázku zadáno více samostatných zakázek nebo je zadána zakázka v samostatných částech (dále jen „opakující se veřejné zakázky“), základem pro výpočet maximální odhadované celkové hodnoty je buď:

- a) maximální celková hodnota zakázky po celou dobu jejího trvání; nebo
- b) hodnota opakujících se zakázek na zboží nebo služby téhož druhu zadaných během předcházejících 12 měsíců nebo předcházejícího rozpočtového roku zadavatele, přičemž tato hodnota je pokud možno upravena s ohledem na očekávané změny množství či hodnoty zboží nebo služeb pořizovaných v následujících 12 měsících; nebo

- c) odhadovaná hodnota opakujících se zakázek na zboží nebo služby téhož druhu, jež mají být zadány během dvanácti měsíců, které následují po zadání první zakázky, či v rozpočtovém roce zadavatele.

9. Žádné ustanovení této hlavy nebrání straně, aby vypracovala nové politiky, postupy nebo smluvní prostředky pro zadávání zakázek, pokud jsou v souladu s touto hlavou.

ČLÁNEK 174

Výjimky

Za předpokladu, že se tato opatření neuplatňují způsobem, který by byl prostředkem svévolné nebo neoprávněné diskriminace mezi stranami nebo skrytého omezení mezinárodního obchodu, nelze žádné ustanovení této hlavy vykládat tak, že kterékoli straně brání v přijetí nebo zachovávání opatření:

- a) nutných k ochraně veřejné mravnosti, pořádku nebo bezpečnosti;
- b) nutných k ochraně života nebo zdraví lidí, zvířat nebo rostlin, včetně příslušných opatření v oblasti životního prostředí;
- c) nutných k ochraně duševního vlastnictví; nebo
- d) vztahujících se ke zboží nebo službám osob s postižením, dobročinným institucím nebo práci vězňů.

ČLÁNEK 175

Obecné zásady

1. Pokud jde o jakákoli opatření související se zahrnutou zakázkou:
 - a) strana EU (včetně jejích zadavatelů⁵⁹) okamžitě a bezpodmínečně zajistí pro zboží a služby signatářských andských zemí a pro dodavatele signatářských andských zemí nabízející takové zboží nebo služby zacházení, které není méně příznivé než zacházení s domácím zbožím, službami a dodavateli;
 - b) každá signatářská andská země (včetně jejích zadavatelů) okamžitě a bezpodmínečně zajistí pro zboží a služby strany EU a pro dodavatele strany EU nabízející takové zboží nebo služby zacházení, které není méně příznivé než zacházení s domácím zbožím, službami a dodavateli.
2. Pokud jde o veškerá opatření týkající zahrnutých zakázek nesmí žádná strana (včetně jejích zadavatelů):
 - a) zacházet s jedním dodavatelem usazeným na jejím území méně příznivě než s jiným dodavatelem usazeným na jejím území na základě stupně cizí příslušnosti nebo vlastnictví; nebo
 - b) diskriminovat žádného dodavatele usazeného na jejím území na základě toho, že zboží nebo služby, které pro určitou zakázku nabízí, jsou zbožím nebo službami jiné strany.

⁵⁹ Pojem „zadavatelé“ strany EU zahrnuje „zadavatele“ členských států Evropské unie podle přílohy XII (Veřejné zakázky) dodatku 1.

Zadávání veřejných zakázek

3. Zadavatel zadává zahrnuté zakázky transparentním a nestranným způsobem, který předchází střetu zájmů a brání korupčním praktikám.

Nabídková řízení

4. Zadavatel používá takové metody nabídkového řízení, jako jsou otevřená, výběrová nebo omezená nabídková řízení, podle svých domácích právních předpisů a v souladu s touto hlavou.

Používání elektronických prostředků

5. Při zadávání zahrnuté zakázky elektronickými prostředky je zadavatel povinen:

- a) zajistit, aby byla zakázka zadávána s použitím takových informačních technologií a softwaru (včetně informačních technologií a softwaru pro ověřování pravosti a kódování informací), které jsou obecně dostupné a interoperabilní s ostatními běžně dostupnými informačně technologickými a softwarovými produkty; a
- b) udržovat mechanismy zajišťující neporušenost žádostí o účast a nabídek, včetně registrace času příjmu, a bránící neoprávněnému přístupu k nim.

Pravidla původu

6. Pro účely zahrnutých zakázek neuplatní žádná strana v případě zboží nebo služeb dovážených z jiné strany nebo poskytovaných jinou stranou pravidla původu, která se liší od pravidel původu, jež daná strana ve stejné době uplatňuje pro dovoz stejného zboží nebo poskytování stejných služeb od téže strany při běžném obchodování.

Kompenzace

7. S výhradou ustanovení obsažených v této hlavě nebo s ní související příloze žádná strana neusiluje o kompenzace, nezohledňuje je, neukládá ani nevymáhá.

Opatření, jež nejsou specifická pro zadávání zakázek

8. Odstavce 1 a 2 se nevztahují na clo a poplatky jakéhokoli druhu, které se ukládají na dovoz nebo v souvislosti s ním, na způsob výběru takového cla a poplatků, na jiné dovozní předpisy či formální náležitosti a opatření ovlivňující obchodování se službami jiná než opatření upravující zahrnuté zakázky.

ČLÁNEK 176

Zveřejňování informací o zakázkách

1. Každá ze stran:
 - a) neprodleně zveřejní všechna opatření obecné působnosti týkající se zahrnutých zakázek, jakož i veškeré jejich změny, v úředně určených elektronických či tištěných médiích, která mají širokou distribuci a jsou veřejnosti snadno dostupná;
 - b) poskytne jiné straně na požádání jejich vysvětlení;
 - c) uvede v dodatku 2 přílohy XII (Veřejné zakázky) seznam elektronických a tištěných médií, na nichž strana zveřejní informace podle písmene a); a
 - d) uvede v dodatku 3 přílohy XII (Veřejné zakázky) seznam elektronických médií, na nichž strana zveřejní informace podle tohoto článku a článku 177, čl. 180 odst. 1 a čl. 188 odst. 2.
2. Každá strana neprodleně oznámí ostatním stranám veškeré změny informací uvedených v dodatcích 2 a 3 přílohy XII (Veřejné zakázky).

ČLÁNEK 177

Zveřejňování oznámení

Oznámení zamýšlené zakázky

1. Zadavatel u každé zahrnuté zakázky s výjimkou okolností popsanych v článku 185, zveřejní v příslušném médiu uvedeném v dodatku 3 přílohy XII (Veřejné zakázky) oznámení zamýšlené zakázky. Každé takové oznámení musí obsahovat informace stanovené v dodatku 4 přílohy XII (Veřejné zakázky). Oznámení musí být přístupná bezplatně v elektronické podobě z jednoho přístupového místa.

Oznámení plánované zakázky

2. Každá strana vyzývá své zadavatele k tomu, aby v každém finančním roce co nejdříve zveřejnili oznámení plánované zakázky. Oznámení by mělo obsahovat předmět veřejné zakázky a plánované datum zveřejnění oznámení zamýšlené zakázky.

3. Zadavatelé uvedení na seznamu v pododdíle 3 dodatku 1 přílohy XII (Veřejné zakázky) mohou využívat oznámení plánované zakázky jako oznámení zamýšlené zakázky za předpokladu, že toto oznámení obsahuje tolik informací podle dodatku 4 přílohy XII (Veřejné zakázky), kolik jich je dostupných, a také prohlášení, že dodavatelé, kteří mají o zakázku zájem, jej mají vyjádřit zadavateli.

ČLÁNEK 178

Podmínky účasti

1. Zadavatelé omezí podmínky účasti v nabídkovém řízení na takové, které jsou zásadní pro zajištění toho, aby měl dodavatel pro splnění dané zakázky právní a finanční kapacitu i podnikatelské a odborné schopnosti.
2. Při posuzování, zda dodavatel splňuje podmínky účasti, hodnotí zadavatel finanční, podnikatelské a odborné schopnosti dodavatele na základě jeho podnikatelských aktivit jak na území strany zadavatele, tak mimo ně, a nesmí účast dodavatele na zakázce podmínit dřívějším zadáním jedné nebo více zakázek danému dodavateli zadavatelem této strany nebo předchozími pracovními zkušenostmi dodavatele na území této strany.
3. Při posuzování podle odstavce 2 vychází zadavatel z podmínek, které předem blíže určil v oznámeních či v zadávací dokumentaci.
4. Zadavatel smí vyloučit dodavatele z důvodu, jako jsou úpadek, nepravdivá prohlášení, závažné nebo opakované nedostatky při plnění některého hmotněprávního požadavku nebo povinnosti vyplývající z předchozí smlouvy či smluv, odsouzení pro závažný trestný čin nebo jiné odsouzení pro závažný veřejný delikt, profesní pochybení nebo neplacení daní.

5. Zadavatel může požadovat, aby uchazeč ve své nabídce uvedl, jakou část zakázky případně zamýšlí zadat třetím stranám, a všechny navrhované subdodavatele. Tímto údajem není dotčena odpovědnost hlavního zhotovitele.

ČLÁNEK 179

Výběrové nabídkové řízení

1. Pokud zadavatel hodlá využít výběrového nabídkového řízení:
 - a) uvede v oznámení zamýšlené zakázky přinejmenším informace uvedené v dodatku 4 písm. a), b), d), e), h), a i) přílohy XII (Veřejné zakázky) a vyzve dodavatele k podání žádosti o účast; a
 - b) poskytne kvalifikovaným dodavatelům do začátku běhu lhůty pro podávání nabídek přinejmenším informace uvedené v dodatku 4 písm. c), f) a g) přílohy XII (Veřejné zakázky).
2. Zadavatel uzná za kvalifikované dodavatele všechny domácí dodavatele a všechny dodavatele jiné strany, kteří splňují podmínky účasti v dané, řízení, ledaže by zadavatel v oznámení zamýšlené zakázky stanovil jakékoli omezení počtu dodavatelů, jimž bude dovoleno podat nabídku, a kritéria pro výběr tohoto omezeného počtu dodavatelů.

3. Pokud zadávací dokumentace není veřejně přístupná ode dne zveřejnění oznámení podle odstavce 1, zadavatel zajistí, aby tyto dokumenty byly zpřístupněny všem kvalifikovaným dodavatelům vybraným v souladu s odstavcem 2 ve stejnou dobu.

ČLÁNEK 180

Stálý seznam⁶⁰

1. Zadavatel může zřídit nebo vést stálý seznam dodavatelů za předpokladu, že každý rok zveřejní oznámení vyzývající dodavatele, kteří mají zájem, k podání žádosti o zařazení na tento seznam a že tato oznámení, jsou-li zveřejněna elektronickými prostředky, jsou nepřetržitě k dispozici v příslušném médiu uvedeném v dodatku 3 přílohy XII (Veřejné zakázky). Toto oznámení obsahuje informace stanovené v dodatku 5 přílohy XII (Veřejné zakázky).
2. Nečiní-li doba platnosti stálého seznamu více než tři roky, může zadavatel bez ohledu na odstavec 1 zveřejnit oznámení podle zmíněného odstavce pouze jednou, a sice na začátku doby jeho platnosti, za předpokladu, že v oznámení je uvedena doba platnosti a informace o tom, že žádná další oznámení již nebudou zveřejněna.
3. Zadavatel umožní dodavatelům požádat kdykoli o zařazení na stálý seznam a všechny kvalifikované dodavatele na tento seznam zapíše v rozumně krátké době.

⁶⁰ V případě Kolumbie, a pro účely odstavce 3 a odst. 4 písm. c) tohoto článku, mají stálé seznamy s maximálním trváním jednoho roku v případě „concurso de méritos“ zvláštní lhůtu pro sestavení určenou zadavatelem. Po uplynutí této lhůty není zařazení nových dodavatelů možné. Nabídky mohou podávat pouze dodavatelé uvedení v seznamu.

4. Zadavatel může oznámení vyzývající dodavatele k podání žádosti o zařazení na stálý seznam použít jako oznámení zamýšlené zakázky za předpokladu, že:

- a) oznámení je zveřejněno v souladu s odstavcem 1 a obsahuje informace stanovené v dodatku 5 přílohy XII (Veřejné zakázky) a tolik informací stanovených v dodatku 4 přílohy XII (Veřejné zakázky), kolik jich je dostupných, a že je v něm uvedeno, že jde o oznámení zamýšlené zakázky;
- b) zadavatel neprodleně poskytne dodavatelům, kteří u něho projeví o danou zakázku zájem, informace, jež jim budou postačovat pro posouzení jejich zájmu o zakázku, včetně všech zbývajících informací podle dodatku 4 přílohy XII (Veřejné zakázky), nakolik jsou tyto informace dostupné; a
- c) dodavateli, který požádal o zařazení na stálý seznam v souladu s odstavcem 3, může být umožněno podání nabídky pro danou zakázku, pokud má zadavatel dostatek času na posouzení, zda nabídka splňuje podmínky účasti.

5. Zadavatel všechny dodavatele, kteří podají žádost o účast na zakázce nebo o zařazení na stálý seznam, neprodleně informuje o svém rozhodnutí ve vztahu k jejich žádostem.

6. Pokud zadavatel zamítne dodavatelovu žádost o účast na zakázce nebo o zařazení na stálý seznam, přestane dodavatele považovat za kvalifikovaného nebo jej vyškrtně ze stálého seznamu, neprodleně o této skutečnosti informuje daného dodavatele a na jeho žádost mu poskytne písemné odůvodnění svého rozhodnutí.

ČLÁNEK 181

Technické specifikace

1. Zadavatel nesmí připravovat, přijímat ani používat žádné technické specifikace nebo předepisovat žádný postup pro posuzování shody za účelem nebo s účinkem vytvoření zbytečných překážek pro mezinárodní obchod.
2. Při předepisování technických specifikací pořizovaného zboží nebo služeb zadavatel, je-li to vhodné:
 - a) stanoví technické specifikace spíše jako požadavky na výkon a funkci než jako vzhledové nebo popisné charakteristiky; a
 - b) založí technické specifikace na mezinárodních normách, pokud takové normy existují; jinak na vnitrostátních technických předpisech, uznávaných vnitrostátních normách nebo na stavebních předpisech.

3. Pokud se v technických specifikacích použijí vzhledové nebo popisné charakteristiky, měl by zadavatel uvést, je-li to vhodné, že bude brát v úvahu nabídky rovnocenného zboží či služeb prokazatelně splňujících podmínky zakázky, a to použitím například slov „nebo rovnocenné“ v zadávací dokumentaci.
4. Zadavatel nesmí v technických specifikacích uvádět požadavek nebo odkaz na určitou ochrannou známku nebo obchodní jméno, patent, autorské právo, průmyslový vzor nebo typ, specifický původ, výrobce nebo dodavatele, pokud existuje jiný dostatečně přesný nebo srozumitelný způsob, jak popsat požadavky na zakázku. Pokud takový způsob neexistuje, musí zadavatel v zadávací dokumentaci použít například slova „nebo rovnocenný“.
5. Zadavatel nesmí způsobem, který by ve svém důsledku bránil hospodářské soutěži, vyžadovat ani přijímat rady, které by mohly být použity při přípravě nebo přijímání technických specifikací pro určitou zakázku, od osoby, která může mít na zakázce obchodní zájem.
6. Strany, včetně jejich zadavatelů, mohou v souladu s tímto článkem připravovat, přijímat či používat technické specifikace s cílem podporovat zachování přírodních zdrojů nebo ochranu životního prostředí.

ČLÁNEK 182

Zadávací dokumentace

1. Zadavatel poskytne dodavatelům zadávací dokumentaci, která obsahuje všechny informace, které dodavatelé potřebují k přípravě a podání odpovídajících nabídek. Tato dokumentace musí zahrnovat úplný popis požadavků uvedených v dodatku 8 přílohy XII (Veřejné zakázky), pokud již nebyl poskytnut v oznámení zamýšlené zakázky.
2. Zadavatel neprodleně reaguje na každou přiměřenou žádost o relevantní informace podanou dodavatelem, jenž se řízení účastní, za předpokladu, že tyto informacemi nezvýhodní tohoto dodavatele proti jeho soutěžitelům v daném řízení.
3. Pokud před zadáním zakázky zadavatel změní kritéria nebo požadavky stanovené v oznámení zamýšlené zakázky nebo v zadávací dokumentaci poskytnuté zúčastněným dodavatelům nebo pokud provede změny v oznámení či zadávací dokumentaci, předá veškeré takové změny nebo upravená či znovu vydaná oznámení či zadávací dokumenty v písemné podobě:
 - a) všem dodavatelům, kteří se v době změn informací účastní řízení, pokud jsou známi, a ve všech ostatních případech stejným způsobem jako u původních informací; a
 - b) ve vhodnou dobu tak, aby tito dodavatelé měli možnost příslušně upravit své nabídky a znovu je podat.

ČLÁNEK 183

Lhůty

Zadavatel v souladu se svými vlastními přiměřenými potřebami poskytne dodavatelům dostatek času na přípravu a na podání žádosti o účast na veřejné zakázce, jakož i na podání odpovídající nabídky, přičemž vezme v úvahu takové faktory, jako je povaha a složitost zakázky, předpokládaný rozsah subdodávek nebo doba nutná pro doručení nabídky ze zahraničních i domácích míst, pokud k doručení není použito elektronických prostředků. Platné lhůty jsou stanoveny v dodatku 5 přílohy XII (Veřejné zakázky).

ČLÁNEK 184

Jednání

1. Strany mohou stanovit, že jejich zadavatelé vedou jednání:
 - a) v souvislosti se zakázkami, u kterých uvedly tento záměr v oznámení zamýšlené zakázky; nebo
 - b) pokud se na základě vyhodnocení jeví, že žádná nabídka není zjevně nejvýhodnější z hlediska zvláštních hodnotících kritérií stanovených v oznámeních nebo v zadávací dokumentaci.

2. Zadavatel je povinen:

- a) zajistit, aby každé vyloučení dodavatelů, kteří se účastní jednání, probíhalo v souladu s hodnotícími kritérii stanovenými v oznámeních nebo v zadávací dokumentaci; a
- b) kde je to vhodné, po ukončení jednání poskytnout zbývajícím dodavatelům společnou lhůtu pro podání nových nebo přepracovaných nabídek.

ČLÁNEK 185

Omezené nabídkové řízení

Zadavatel může použít omezeného nabídkového řízení a může se rozhodnout nepoužít články 177 až 180, 182 až 184, 186 a 187 pouze za těchto podmínek:

- a) pokud:
 - i) nebyly podány žádné nabídky nebo o účast nepožádal žádný dodavatel;
 - ii) nebyly podány žádné nabídky, které by splňovaly základní požadavky zadávací dokumentace;

iii) žádný dodavatel nesplnil podmínky účasti; nebo

iv) podané nabídky byly předem dohodnuty;

za předpokladu, že požadavky v zadávací dokumentaci nejsou výrazně změněny;

- b) pokud zboží či služby mohou být dodány pouze určitým dodavatelem a neexistuje k nim žádná přiměřená alternativa nebo náhrada, protože se veřejná zakázka týká uměleckého díla; kvůli ochraně patentů, autorských práv nebo jiných výhradních práv; nebo kvůli nepřítomnosti hospodářské soutěže z technických důvodů, jako v případě zakázek na služby *intuitu personae*;
- c) v případě dodatečných dodávek od původního dodavatele, jež obsahují zboží a služby, které nebyly do prvotní zakázky zahrnuty, pokud změna dodavatele tohoto dodatečného zboží či služeb:
- i) není možná z ekonomických nebo technických důvodů, jakými jsou požadavky na zaměnitelnost nebo interoperabilitu se stávajícím zařízením, softwarem, službami nebo instalacemi pořízenými v rámci prvotní veřejné zakázky; a
 - ii) by pro zadavatele znamenala značné obtíže nebo výrazné zvýšení nákladů;

- d) v nezbytně nutných případech, pokud z důvodů krajní naléhavosti vyvolaných událostmi, které zadavatel nemohl předvídat, by zboží nebo služby nemohly být získány včas prostřednictvím otevřeného nebo výběrového nabídkového řízení;
- e) v případě zboží zakoupeného na komoditním trhu;
- f) pokud zadavatel pořizuje prototypy nebo první zboží nebo službu, které jsou vyvinuty na jeho žádost v průběhu plnění nebo pro plnění určité zakázky na výzkum, pokus, studii nebo původní vývoj;
- g) v případě koupí za výjimečně výhodných podmínek, které jsou nabízeny pouze krátkodobě v souvislosti s neobvyklým prodejem, jako je konkurs, nucená správa nebo likvidace, a kdy nejde o běžné koupě od pravidelných dodavatelů; nebo
- h) v případě zadání zakázky vítězi soutěže o návrh, pokud byla soutěž uspořádána způsobem, který je v souladu se zásadami této hlavy, a pokud jsou v ní soutěžící hodnoceni nezávislou porotou s cílem zadat zakázku na návrh vítězi.

ČLÁNEK 186

Elektronické aukce

Pokud zadavatel hodlá zadat zahrnutou zakázku v elektronické aukci, poskytne každému účastníkovi před jejím zahájením:

- a) metodu pro automatické hodnocení, včetně matematického vzorce, která je založena na hodnotících kritériích stanovených v zadávací dokumentaci a která bude při aukci použita pro automatické řazení a přerazování;
- b) výsledky všech prvotních hodnocení prvků jeho nabídky, pokud má být zakázka zadána na základě nejvýhodnější nabídky; a
- c) jakékoli jiné relevantní informace k průběhu aukce.

ČLÁNEK 187

Zacházení s nabídkami a zadávání zakázek

1. Zadavatel všechny nabídky přijímá, otevírá a nakládá s nimi podle postupů, které zaručí spravedlnost a nestrannost nabídkového řízení, jakož i zachování důvěrnosti nabídek. Rovněž zachovává důvěrnost nabídek nejméně do jejich otevření.

2. Nabídka, která má být hodnocena z hlediska možnosti zadání zakázky, musí mít písemnou podobu a musí v době otevření nabídek odpovídat základním požadavkům stanoveným v oznámeních a v zadávací dokumentaci a musí být podána dodavatelem, který splňuje podmínky účasti.

3. S výjimkou případů, kdy zadavatel rozhodne, že zadání zakázky není ve veřejném zájmu, zadá zakázku tomu dodavateli, o kterém rozhodl, že je schopen splnit podmínky smlouvy, a který výlučně na základě hodnotících kritérií stanovených v oznámeních a v zadávací dokumentaci podal nejvýhodnější nabídku, nebo pokud je jediným kritériem cena, nabídku cenově nejnížší.

4. Obdržel-li zadavatel nabídku v ceně, která je mimořádně nižší než ceny ve ostatních podaných nabídkách, může u dodavatele ověřit, zda splňuje podmínky účasti a zda je schopen splnit podmínky zakázky.

ČLÁNEK 188

Transparentnost informací o veřejné zakázce

1. Zadavatel zúčastněné dodavatele neprodleně seznámí se svým rozhodnutím o zadání zakázky a na žádost tak učiní písemně. S výhradou čl. 189 odst. 2 a 3 informuje zadavatel neúspěšné dodavatele na jejich žádost o důvodech, proč nevybral jejich nabídku, a o relativních výhodách nabídky vítězného dodavatele.

2. Do 72 dnů po zadání každé zahrnuté zakázky zveřejní zadavatel oznámení o zadání zakázky, které obsahuje přinejmenším informace stanovené v dodatku 7 přílohy XII (Veřejné zakázky), v příslušném tištěném nebo elektronickém médiu uvedeném v dodatku 2 přílohy XII (Veřejné zakázky). Použije-li se pouze elektronické médium, musí informace zůstat snadno dostupné po přiměřeně dlouhou dobu.

3. Zadavatel vede zprávy a záznamy o nabídkových řízeních souvisejících se zahrnutými zakázkami, včetně zpráv podle dodatku 7 přílohy XII (Veřejné zakázky), a uchovává je nejméně po dobu tří let od zadání zakázky.

ČLÁNEK 189

Zpřístupňování informací

1. Na žádost jiné strany poskytne kterákoli strana pohotově informace potřebné ke zjištění, zda bylo zadávací řízení provedeno spravedlivě, nestranně a v souladu s touto hlavou, včetně informací o vlastnostech a relativních přednostech úspěšné nabídky. V případech, kdy by sdělení těchto informací poškodilo hospodářskou soutěž při nabídkových řízeních v budoucnosti, nezpřístupní přijímající strana tyto informace žádnému dodavateli bez konzultace se stranou, která dané informace poskytla, a bez jejího souhlasu.

2. Strany, včetně jejich zadavatelů, neposkytnou žádnému dodavateli informace, jež by mohly poškodit poctivou hospodářskou soutěž mezi dodavateli, bez ohledu na jakákoli jiná ustanovení této hlavy.

3. Žádná ustanovení této hlavy nelze vykládat tak, že by byly strany, včetně jejich zadavatelů, orgány a přezkumné subjekty povinny zpřístupňovat důvěrné informace, pokud by takové zpřístupnění ohrozilo výkon práva, mohlo poškodit poctivou hospodářskou soutěž mezi dodavateli, poškozovalo by oprávněné obchodní zájmy konkrétních osob, včetně ochrany duševního vlastnictví, nebo by bylo jinak v rozporu s veřejným zájmem.

ČLÁNEK 190

Vnitřní námitkové řízení

1. Každá strana zachová nebo zavede včasné, účinné, transparentní a nediskriminační správní či soudní přezkumné řízení, které dodavateli, jenž má či měl zájem na zahrnuté zakázce, umožní podat námitky proti:

a) porušení této hlavy; nebo

- b) nedodržení opatření, kterými strana tuto hlavu provádí, pokud dodavatel nemá podle domácího práva strany právo přímo napadnout porušení této hlavy;

k nimž došlo v souvislosti s danou veřejnou zakázkou, na kterou se vztahuje tato hlava.

2. Procesní pravidla pro veškeré námitky podle odstavce 1 musí mít písemnou podobu a být všeobecně dostupná.
3. V případě stížnosti dodavatele vznesené v souvislosti se zahrnutou zakázkou, na níž má nebo měl zájem, že došlo k porušení nebo nedodržení ve smyslu odstavce 1, vyzve dotčená strana zadavatele a dodavatele, aby hledali řešení stížnosti prostřednictvím konzultací. Zadavatel jakoukoli takovou stížnost včas a nestranně zváží tak, aby to nebylo na újmu dodavatelově účasti na probíhajícím nebo budoucím zadávacím řízení ani jeho právu domáhat se nápravy ve správním či soudním přezkumném řízení.
4. Každému dodavateli se na vypracování a podání námítky poskytne dostatek času, v každém případě nejméně 10 dní od doby, kdy se dodavatel o důvodech pro námitku dozvěděl nebo se rozumně dozvědět mohl.
5. Každá strana zřídí nebo pověří nejméně jeden nestranný správní či soudní orgán, který je nezávislý na zadavateli a který bude přijímat a přezkoumávat námitky podané dodavatelem v souvislosti se zahrnutou zakázkou.

6. Pokud námitku prvotně přezkoumá subjekt jiný než orgán uvedený v odstavci 5, zajistí příslušná strana dodavateli možnost odvolat se proti prvotnímu rozhodnutí k nestrannému správnímu nebo soudnímu orgánu, který je nezávislý na zadavateli, jehož zakázka je předmětem námitky. Přezkumný orgán, který není soudem, buď podléhá soudnímu přezkumu, nebo pracuje podle postupů, které zajistí, aby:

- a) zadavatel odpověděl na námitku písemně a zpřístupnil přezkumnému orgánu veškerou relevantní dokumenty;
- b) před rozhodnutím přezkumného orgánu o námitce účastníci řízení (dále jen „účastníci“) měli právo být slyšeni;
- c) účastníci měli právo na zastoupení a doprovod;
- d) účastníci měli přístup na všechna řízení;
- e) účastníci měli právo požadovat, aby řízení probíhalo veřejně a mohli při něm být přítomni svědci; a
- f) rozhodnutí nebo doporučení navazující na námitky dodavatelů byla poskytována včas, písemně a s odůvodněním základu pro každé rozhodnutí či doporučení.

7. Každá ze stran přijme nebo zachová řízení pro:
- a) rychlá předběžná opatření, která zajistí, že dodavatel neztratí příležitost účastnit se zadávacího řízení. Tato dočasná opatření mohou vést k přerušení zadávacího řízení. Uvedené řízení může zajistit, že při rozhodování, zda by měla být taková opatření uplatněna, mohou být vzaty v úvahu hlavní nepříznivé důsledky pro dotčené zájmy, včetně veřejného zájmu. Nepřijetí opatření musí být patřičně písemně zdůvodněno; a
 - b) nápravu porušení této hlavy nebo vyrovnání za ztrátu nebo utrpěné škody, pokud přezkumný orgán rozhodl, že došlo k porušení nebo nedodržení ve smyslu odstavce 1. Taková náprava nebo vyrovnání mohou být omezeny buď na náklady na přípravu nabídky, nebo na náklady související s námitkou, nebo na obojí.

ČLÁNEK 191

Úpravy a opravy oblasti působnosti

- 1. Pokud strana pozmění oblast působnosti zakázek, na které se vztahuje tato hlava:
 - a) poskytne písemné oznámení ostatním stranám; a
 - b) v oznámení ostatním stranám uvést návrh přiměřené vyrovnávací úpravy, aby byla oblast působnosti zachována na srovnatelné úrovni jako před změnou.

2. Bez ohledu na odst. 1 písm. b) nemusí strana navrhnout vyrovnávací úpravu, pokud:
 - a) předmětná změna je drobnou změnou nebo opravou čistě formální povahy; nebo
 - b) navržená změna se týká subjektu, nad nímž strana fakticky ztratila kontrolu nebo vliv.
3. Pokud jiná strana nesouhlasí, že:
 - a) změna navržená podle odst. 1 písm. b) je přiměřená, aby byla zachována srovnatelná úroveň vzájemně dohodnuté oblasti působnosti;
 - b) navržená změna je drobnou změnou nebo opravou podle odst. 2 písm. a); nebo
 - c) navržená změna se týká subjektu, nad nímž strana fakticky ztratila kontrolu nebo vliv podle odst. 2 písm. b);

musí do 30 dnů od přijetí oznámení uvedeného v odstavci 1 podat písemnou námitku, jinak se má za to, že s úpravou nebo navrženou změnou souhlasila, a to i pro účely hlavy XII (Řešení sporů).

4. Pokud se strany ve Výboru pro obchod dohodnou na jakékoli navržené změně, opravě nebo drobné změně, včetně případů, kdy ve lhůtě 30 dnů podle odstavce 3 nepodá žádná strana námitku, neprodleně změní příslušnou přílohu.

5. Strana EU může kdykoli zahájit dvoustranná jednání s kteroukoli signatářskou andskou zemí za účelem rozšíření přístupu na trh, jenž byl v rámci této hlavy vzájemně dohodnut.

ČLÁNEK 192

Účast mikropodniků a malých a středních podniků

1. Strany uznávají důležitost účasti mikropodniků a malých a středních podniků na veřejných zakázkách.

2. Strany rovněž uznávají důležitost obchodních partnerství mezi dodavateli stran, a zejména mikropodniků a malých a středních podniků, včetně společné účasti na nabídkových řízeních.

3. Strany se dohodly na výměně informací a na spolupráci s cílem usnadnit mikropodnikům a malým a středním podnikům přístup k postupům a metodám zadávání veřejných zakázek a souvisejícím požadavkům a zaměřit se při tom na jejich zvláštní potřeby.

ČLÁNEK 193

Spolupráce

1. Strany uznávají důležitost spolupráce v zájmu dosažení lepšího porozumění svým systémům pro zadávání veřejných zakázek a v zájmu zlepšení přístupu ke svým trhům, zejména pro dodavatele z řad mikropodniků a malých a středních podniků.

2. Strany usilují o spolupráci například v těchto oblastech:

- a) výměna zkušeností a informací, jako jsou předpisové rámce, osvědčené postupy a statistiky;
- b) vývoj a používání elektronické komunikace v systémech pro zadávání veřejných zakázek;
- c) budování kapacity a technická pomoc pro dodavatele s ohledem na přístup na trh s veřejnými zakázkami;
- d) posílení institucí v zájmu provádění ustanovení této hlavy, včetně odborného vzdělávání pracovníků veřejné správy; a
- e) budování kapacity k zajištění mnohojazyčného přístupu k příležitostem k zakázkám.

3. Strana EU poskytuje potenciálním uchazečům o veřejnou zakázku ze signatářských andských zemí na jejich žádost pomoc, kterou považuje za přiměřenou, při předkládání nabídek a při výběru zboží nebo služeb, jež by mohly zajímat zadavatele Evropské unie nebo jejich členských států. Strana EU jim obdobně pomáhá při dodržování technických předpisů a norem týkajících se zboží nebo služeb, jež jsou předmětem zamýšlené zakázky.

ČLÁNEK 194

Podvýbor pro veřejné zakázky

1. Strany zřizují Podvýbor pro veřejné zakázky složený ze zástupců každé strany.
2. Podvýbor:
 - a) hodnotí provádění této hlavy, včetně využití příležitostí, jež nabízí zlepšený přístup k veřejným zakázkám, a doporučuje stranám vhodné činnosti;
 - b) hodnotí a sleduje opatření v oblasti spolupráce, jež strany předkládají; a
 - c) aniž je dotčen čl. 191 odst. 5, zvažuje další jednání zaměřená na rozšíření oblasti působnosti této hlavy.

3. Podvýbor pro veřejné zakázky se schází na žádost některé ze stran v místě a v den, na nichž se dohodnou, a o svých zasedáních vede písemné záznamy.

HLAVA VII

DUŠEVNÍ VLASTNICTVÍ

KAPITOLA 1

OBECNÁ USTANOVENÍ

ČLÁNEK 195

Cíle

Cílem této hlavy je:

- a) podporovat inovace a kreativitu a usnadňovat výrobu a uvádění na trh inovativních a kreativních produktů mezi stranami; a
- b) dosáhnout přiměřené a účinné úrovně ochrany a vymáhání práv k duševnímu vlastnictví, která přispěje k převodu a šíření technologie a podpoří sociální a hospodářský blahobyt a rovnováhu mezi právy majitelů a veřejným zájmem.

ČLÁNEK 196

Povaha a rozsah povinností

1. Strany potvrzují práva a závazky podle Dohody WTO o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (dále jen „dohoda TRIPS“) a podle veškerých dalších mnohostranných dohod týkajících se duševního vlastnictví a dohod uzavřených v rámci Světové organizace duševního vlastnictví (dále jen „WIPO“), jejichž stranami jsou.
2. Ustanovení této hlavy doplňují a specifikují práva a závazky stran podle dohody TRIPS a dalších mnohostranných dohod týkajících se duševního vlastnictví, jejichž stranami jsou, a proto nebude žádné ustanovení této hlavy odporovat ustanovením takových mnohostranných dohod ani je narušovat.
3. Strany uznávají potřebu udržovat rovnováhu mezi právy majitelů práv k duševnímu vlastnictví a zájmem veřejnosti, zejména pokud jde o vzdělávání, kulturu, výzkum, veřejné zdraví, bezpečnost potravin, životní prostředí, přístup k informacím a převod technologie.
4. Strany uznávají a potvrzují práva a závazky podle Úmluvy o biologické rozmanitosti přijaté dne 5. června 1992 a podporují a prosazují úsilí zaměřené na vytvoření vzájemně se podporujícího vztahu mezi dohodou TRIPS a zmíněnou úmluvou.

5. Pro účely této dohody zahrnují práva k duševnímu vlastnictví:
- a) autorské právo, včetně autorského práva k počítačovým programům a databázím;
 - b) práva související s právem autorským;
 - c) patentová práva;
 - d) ochranné známky;
 - e) obchodní jména, jsou-li chráněna jako výhradní vlastnická práva v dotčeném domácím právu;
 - f) průmyslové vzory;
 - g) topografie integrovaných obvodů;
 - h) zeměpisná označení;
 - i) odrůdy rostlin; a
 - j) ochranu důvěrných informací.

6. Pro účely této dohody zahrnuje ochrana práv k duševnímu vlastnictví ochranu proti nekalé soutěži, jak je uvedena v článku 10bis Pařížské úmluvy na ochranu průmyslového vlastnictví (ve znění Stockholmského aktu z roku 1967) (dále jen „Pařížská úmluva“).

ČLÁNEK 197

Obecné zásady

1. S ohledem na ustanovení této hlavy může každá strana při přípravě nebo změnách domácích právních předpisů využívat výjimek a možností povolených mnohostrannými dohodami týkajícími se duševního vlastnictví, zejména při přijímání opatření nezbytných k ochraně veřejného zdraví a výživy a zajištění přístupu k lékům.
2. Strany uznávají důležitost prohlášení přijatého na čtvrté ministerské konferenci v Dohá a především prohlášení z Dohá o dohodě TRIPS a veřejném zdraví, přijatého dne 14. listopadu 2001 na ministerské konferenci WTO, a jeho následných změn. V tomto smyslu strany při výkladu a provádění práv a povinností podle této hlavy zajišťují soulad s tímto prohlášením.

3. Strany přispívají k provádění a dodržování Rozhodnutí Generální rady WTO ze dne 30. srpna 2003 o odstavci 6 prohlášení z Dohá o dohodě TRIPS a veřejném zdraví a rovněž Protokolu, kterým se mění dohoda TRIPS, podepsaného v Ženevě dne 6. prosince 2005.
4. Strany rovněž uznávají důležitost podpory provádění rezoluce WHA 61.21 týkající se celosvětové strategie a akčního plánu pro veřejné zdraví, inovace a duševní vlastnictví, přijaté na zasedání Světového zdravotnického shromáždění dne 24. května 2008.
5. V souladu s dohodou TRIPS nebude žádné ustanovení této hlavy bránit straně v přijetí jakéhokoli opatření nezbytného k zamezení zneužití práv k duševnímu vlastnictví ze strany majitelů práv nebo uchýlování se k praktikám, které nevhodně omezují obchod nebo nepříznivě ovlivňují mezinárodní převod technologie.
6. Strany uznávají, že převod technologie přispívá k posilování schopností jednotlivých zemí v zájmu vytvoření zdravé a životaschopné technické základny.
7. Strany uznávají dopad informačních a komunikačních technologií na využívání literárních a uměleckých děl, uměleckých výkonů, zvukových záznamů a vysílání, a tedy potřebu zajistit přiměřenou ochranu autorských práv a souvisejících práv v digitálním prostředí.

ČLÁNEK 198

Národní zacházení

Každá strana poskytne státním příslušníkům ostatních stran zacházení neméně příznivé, než jaké poskytuje svým vlastním státním příslušníkům, týkající se ochrany⁶¹ duševního vlastnictví, s výhradou výjimek již stanovených v článcích 3 a 5 dohody TRIPS.

ČLÁNEK 199

Zacházení podle nejvyšších výhod

Pokud jde o ochranu duševního vlastnictví, bude jakákoli výhoda, přednost, výsada nebo osvobození přiznaná stranou státním příslušníkům kterékoli jiné země přiznána ihned a bezpodmínečně státním příslušníkům všech ostatních stran, s výhradou výjimek stanovených v článcích 4 a 5 dohody TRIPS.

⁶¹ Pro účely článků 198 a 199 bude „ochrana“ zahrnovat skutečnosti, vztahující se k dostupnosti, nabývání, rozsahu, udržování a prosazování práv duševního vlastnictví, jakož i takové skutečnosti, které se vztahují k využívání práv duševního vlastnictví výslovně uvedených v této hlavě.

ČLÁNEK 200

Vyčerpání práva

Každá strana může zřídit vlastní režim pro vyčerpání práv k duševnímu vlastnictví, s výhradou ustanovení dohody TRIPS.

KAPITOLA 2

OCHRANA BIOLOGICKÉ ROZMANITOSTI A TRADIČNÍCH VĚDOMOSTÍ

ČLÁNEK 201

1. Strany uznávají důležitost a význam biologické rozmanitosti a jejích složek a s ní souvisejících tradičních vědomostí, inovací a postupů domorodých a místních společenství⁶². Strany dále potvrzují svá svrchovaná práva ke svým přírodním zdrojům a uznávají svá práva a závazky podle Úmluvy o biologické rozmanitosti, pokud jde o přístup ke genetickým zdrojům a o spravedlivé a nestranné rozdělování přínosů vyplývajících z využívání těchto genetických zdrojů.

⁶² Pokud je to vhodné, zahrnují „domorodé a místní společenství“ afroamerické potomky.

2. Strany uznávají přispění domorodých a místních společenství v minulosti, současnosti a budoucnosti k ochraně a udržitelnému využívání biologické rozmanitosti i všech jejích složek a obecně přispění tradičních vědomostí⁶³ svých domorodých a místních společenství ke kultuře a hospodářskému a sociálnímu rozvoji národů.
3. V mezích svých domácích právních předpisů strany v souladu s čl. 8 písm. j) Úmluvy o biologické rozmanitosti respektují, chrání a udržují vědomosti, inovace a postupy domorodých a místních společenství ztělesňujících tradiční životní styl vhodný pro ochranu a udržitelné využívání biologické rozmanitosti, podporují jejich širší využívání podmíněné předchozím informovaným souhlasem vlastníků takových vědomostí, inovací a postupů a zasazují se o spravedlivé rozdělování přínosů vyplývajících z využívání takových vědomostí, inovací a postupů.
4. V souladu s čl. 15 odst. 7 Úmluvy o biologické rozmanitosti strany potvrzují svůj závazek přijmout opatření, jehož cílem je spravedlivé a nestranné rozdělování přínosů vyplývajících z využívání genetických zdrojů. Strany rovněž uznávají, že vzájemně dohodnuté podmínky mohou obsahovat v souvislosti s právy k duševnímu vlastnictví závazky pro sdílení přínosů vyplývajících z využívání genetických zdrojů a s nimi souvisejících tradičních vědomostí.
5. Kolumbie a strana EU budou spolupracovat na dalším vyjasnění otázky a pojetí neoprávněného využívání genetických zdrojů a s nimi souvisejících tradičních vědomostí, inovací a postupů, aby v souladu s ustanoveními mezinárodního a domácího práva a podle potřeby našly opatření k řešení této otázky.

⁶³ Aniž je dotčeno provádění této kapitoly, jsou strany srozuměny s tím, že pojetí tradičních vědomostí je projednáváno na příslušných mezinárodních fórech.

6. S výhradou domácích právních předpisů a mezinárodního práva strany spolupracují, aby zajistily, že práva k duševnímu vlastnictví jsou oporou a nikoli protikladem jejich práv a závazků podle Úmluvy o biologické rozmanitosti, pokud se týká genetických zdrojů a s nimi souvisejících tradičních vědomostí domorodých a místních společenství žijících na jejich územích. Strany potvrzují svá práva a závazky, jež pro ně ve vztahu k zemím poskytujícím genetické zdroje vyplývají podle čl. 16 odst. 3 Úmluvy o biologické rozmanitosti, přijmout opatření v zájmu zajištění přístupu k technologiím, které těchto zdrojů využívají, a jejich převodu na základě vzájemně dohodnutých podmínek. Tímto ustanovením nejsou dotčena práva a závazky podle článku 31 dohody TRIPS.
7. Strany uznávají užitečnost toho, aby byl při přihlašování patentů uváděn původ či zdroj genetických zdrojů a s nimi souvisejících tradičních vědomostí, jelikož se tím přispívá k transparentnosti o využívání genetických zdrojů a s nimi souvisejících tradičních vědomostí.
8. Strany v souladu se svými domácími právními předpisy zajistí, aby byly veškeré takové požadavky uplatnitelné, a tak byl podpořen soulad s předpisy upravujícími přístup ke genetickým zdrojům a s nimi souvisejícím tradičním vědomostem, inovacím a postupům.
9. Strany budou usilovat o usnadnění výměny informací o přihláškách patentů a o udělených patentech týkajících se genetických zdrojů a s nimi souvisejících tradičních vědomostí, aby k těmto informacím mohlo být přihlédnuto při věcném přezkoumání, zejména při určování stavu techniky (prior art).

10. S výhradou kapitoly 6 (Spolupráce) této hlavy budou strany na základě vzájemně dohodnutých podmínek spolupracovat v oblasti odborného vzdělávání hodnotitelů patentů při přezkouvání přihlášek patentů týkajících se genetických zdrojů a s nimi souvisejících tradičních vědomostí.
11. Strany uznávají, že databáze nebo digitální knihovny obsahující relevantní informace představují užitečné nástroje pro přezkouvání patentovatelnosti vynálezů týkajících se genetických zdrojů a s nimi souvisejících tradičních vědomostí.
12. V souladu s platným mezinárodním a domácím právem se strany dohodly na spolupráci při uplatňování domácích rámců pro přístup ke genetickým zdrojům a s nimi souvisejícím tradičním vědomostem, inovacím a postupům.
13. Strany mohou vzájemnou dohodou tuto kapitolu přepracovat na základě výsledků a závěrů mnohostranných diskusí.

KAPITOLA 3

USTANOVENÍ TÝKAJÍCÍ SE PRÁV K DUŠEVNÍMU VLASTNICTVÍ

ODDÍL 1

OCHRANNÉ ZNÁMKY

ČLÁNEK 202

Mezinárodní dohody

1. Strany dodržují práva a závazky stanovené v Pařížské úmluvě a dohodě TRIPS.
2. Evropská unie a Kolumbie přistoupí k Protokolu k Madridské dohodě o mezinárodním zápisu ochranných známek přijatému dne 27. června 1989 (dále jen „Madridský protokol“) do 10 let ode dne podpisu této dohody. Peru vynaloží veškeré přiměřené úsilí k tomu, aby k Madridskému protokolu přistoupilo.

3. Evropská unie a Peru vynaloží veškeré přiměřené úsilí k tomu, aby dosáhly souladu se Smlouvou o známkovém právu přijatou dne 27. října 1994 v Ženevě (dále jen „Smlouva o známkovém právu“). Kolumbie vynaloží veškeré přiměřené úsilí k tomu, aby ke Smlouvě o známkovém právu přistoupila.

ČLÁNEK 203

Požadavky na zápis

Jakékoli označení nebo jakákoli kombinace označení, způsobilá odlišit zboží nebo služby jednoho podniku od zboží nebo služeb jiných podniků, může na trhu tvořit ochrannou známku. Taková označení mohou být tvořena zejména slovy, včetně kombinací slov, osobních jmen, písmen, číslovek, obrazových prvků, zvuků a kombinací barev, jakož i jakoukoli kombinací těchto označení. Tam, kde označení nejsou schopna podstatně rozlišit příslušné zboží nebo služby, může strana podmínit zápisnou způsobilost rozlišovací schopností získanou užíváním. Jako podmínku pro zápis může strana požadovat, aby označení byla rozeznatelná zrakem.

ČLÁNEK 204

Zápisné řízení

1. K zatřídění zboží a služeb, pro které je podána přihláška ochranné známky, strany používají systém třídění zavedený Niceskou dohodou o mezinárodním třídění výrobků a služeb pro účely zápisu známek přijatou dne 15. června 1957 v Nice, a jejími platnými změnami.

2. Každá strana⁶⁴ stanoví systém pro zápis obchodních známek, v němž je každé konečné rozhodnutí přijaté příslušnou správou ochranných známek zdůvodněné a má písemnou podobu. Důvody pro zamítnutí zápisu ochranné známky musí být písemně sděleny žadateli, který bude mít možnost podat vůči takovému zamítnutí odpor a odvolat se proti konečnému rozhodnutí k soudu. Každá strana zajistí, aby bylo možné vznést proti žádostem o zápis ochranné známky námitku. Takové námitkové řízení musí být sporné. Každá strana zpřístupní veřejnosti elektronické databáze přihlášek ochranných známek a zapsaných ochranných známek.

⁶⁴ V případě strany EU se povinnosti stanovené v tomto odstavci vztahují na Evropskou unii pouze s ohledem na její ochrannou známku Společenství.

ČLÁNEK 205

Všeobecně známé ochranné známky

Strany spolupracují za účelem zajištění účinné ochrany všeobecně známých ochranných známek podle článku 6 bis Pařížské úmluvy a článků 16.2 a 16.3 dohody TRIPS.

ČLÁNEK 206

Výjimky z práv udělených ochranné známce

1. Každá strana zavede omezenou výjimku⁶⁵ z práv udělených ochranné známce, jež v obchodním styku umožňuje správné užití vlastního názvu a adresy nebo popisných výrazů týkajících se druhu, kvality, množství, zamýšleného účelu, hodnoty, zeměpisného původu, doby výroby zboží nebo poskytnutí služeb či jiných vlastností zboží nebo služeb, za předpokladu, že taková výjimka bude brát zřetel na oprávněné zájmy majitele ochranné známky a třetích stran.

⁶⁵ Omezenou výjimkou se rozumí výjimka, která třetím stranám umožní užívat na trhu popisný výraz bez nutnosti získání souhlasu majitele práv, za předpokladu, že takové užívání je učiněno v dobré víře a nepředstavuje užívání daného výrazu jako ochranné známky.

2. Každá strana rovněž zavede omezené výjimky umožňující komukoli užívat ochrannou známku, je-li to nezbytné k uvedení zamýšleného účelu výrobku nebo služby, zejména v případě použití jako příslušenství či náhradních dílů, za předpokladu, že známka je užitá v souladu s poctivými zvyky v průmyslu nebo obchodě.

ODDÍL 2

ZEMĚPISNÁ OZNAČENÍ

ČLÁNEK 207

Oblast působnosti tohoto oddílu

S ohledem na uznávání a ochranu zeměpisných označení pocházejících z území stran platí:

- a) zeměpisnými označeními se pro účely této hlavy rozumí označení, která obsahují název určité země, oblasti nebo místa anebo název, který odkazuje na určitou zeměpisnou oblast, aniž by byl názvem určité země, oblasti nebo místa, a která určují produkt/výrobek jako pocházející z tohoto území, jestliže lze danou jakost, pověst nebo jiné charakteristické znaky produktu/výrobku připsat výlučně nebo v podstatě zeměpisnému prostředí, v němž je produkt/výrobek vyráběn, s jeho charakteristickými přírodními a lidskými zdroji;

- b) na zeměpisná označení jedné strany, která mají být jinou stranou chráněna, se tato hlava vztahuje, pouze pokud jsou za zeměpisná označení uznána a prohlášena v zemi původu;
- c) každá strana musí chránit zeměpisná označení pro zemědělské produkty a potraviny, vína, lihoviny a aromatizovaná vína uvedená v dodatku 1 přílohy XIII (Seznamy zeměpisných označení) v souladu s postupy uvedenými v článku 208 od vstupu této dohody v platnost;
- d) zeměpisná označení pro jiné produkty/výrobky než zemědělské produkty a potraviny, vína, lihoviny a aromatizovaná vína uvedená v dodatku 1 přílohy XIII (Seznamy zeměpisných označení) mohou být chráněna podle právních předpisů platných v každé ze stran. Strany uznávají, že zeměpisná označení uvedená v dodatku 2 přílohy XIII (Seznamy zeměpisných označení) jsou chráněna jako zeměpisná označení v zemi původu;
- e) používání⁶⁶ zeměpisných označení pro produkty/výrobky pocházející z území jedné ze stran je výlučně vyhrazeno producentům, výrobcům či řemeslníkům s výrobními či zpracovatelskými zařízeními nacházejícími se na území strany v místě nebo oblasti, na kterou označení odkazuje;
- f) pokud strana přijme nebo zachová systém pro schvalování používání zeměpisných označení, musí se takový systém vztahovat pouze na zeměpisná označení pocházející z jejího území;

⁶⁶ Pro účely tohoto písmene se „používáním“ rozumí výroba a/nebo zpracování a/nebo příprava produktu/výrobku identifikovaného zeměpisným označením.

- g) veřejné nebo soukromé subjekty, které jsou oprávněnými uživateli zeměpisných označení, nebo subjekty pro tento účel určené musí mít k dispozici mechanismy umožňující účinnou kontrolu používání chráněných zeměpisných označení; a
- h) zeměpisná označení chráněná v souladu s touto hlavou nesmějí být považována za běžné nebo obecné označení produktu/výrobku, který označují, dokud jsou chráněna ve své zemi původu.

ČLÁNEK 208

Zavedená zeměpisná označení

1. Po dokončení řízení o námitce a po přezkoumání zeměpisných označení Evropské unie uvedených v dodatku 1 přílohy XIII (Seznamy zeměpisných označení) a zapsaných ve straně EU budou signatářské andské země chránit tato zeměpisná označení podle úrovně ochrany stanovené v tomto oddílu.
2. Po dokončení řízení o námitce a po přezkoumání zeměpisných označení některé ze signatářských andských zemí uvedených v dodatku 1 přílohy XIII (Seznamy zeměpisných označení) a zapsaných v této signatářské andské zemi bude strana EU chránit tato zeměpisná označení podle úrovně ochrany stanovené v tomto oddílu.

ČLÁNEK 209

Přidání nových zeměpisných označení

1. Strany se dohodly, že po dokončení řízení o námitce a po přezkoumání zeměpisných označení podle článku 208 je možné do dodatku 1 přílohy XIII (Seznamy zeměpisných označení) přidávat nová zeměpisná označení.
2. Strana, která si přeje na svůj seznam v dodatku 1 přílohy XIII (Seznamy zeměpisných označení) přidat nové zeměpisné označení, podá jiné straně v Podvýboru pro duševní vlastnictví odpovídající žádost.
3. Dnem podání žádosti o ochranu se rozumí den předání žádosti jiné straně. Tato výměna informací probíhá v Podvýboru pro duševní vlastnictví.

Rozsah ochrany zeměpisných označení

1. Zeměpisná označení jedné ze stran uvedená v dodatku 1 přílohy XIII (Seznamy zeměpisných označení) i zeměpisná označení přidaná podle článku 209 chrání jiná strana alespoň proti:

- a) jakémukoli komerčnímu používání takového chráněného zeměpisného označení:
 - i) pro totožné nebo obdobné produkty/výrobky, které nejsou v souladu se specifikací produktu/výrobku zeměpisného označení; nebo
 - ii) pokud takové používání zneužívá pověst zeměpisného označení;
- b) jakémukoli jinému nepovolenému užívání⁶⁷ zeměpisných označení jiných než zeměpisná označení, která označují vína, aromatizovaná vína a lihoviny a způsobují záměnu, a to i v případě, že je název doprovázen výrazy jako „druh“, „typ“, „styl“, „napodobenina“ nebo podobnými, které jsou pro spotřebitele matoucí; aniž je dotčeno toto písmeno, jestliže některá ze stran změnila své právní předpisy v zájmu ochrany zeměpisných označení jiných než zeměpisných označení, která označují vína, aromatizovaná vína a lihoviny, na vyšší úroveň než podle této dohody, musí tato strana takovou ochranu rozšířit na zeměpisná označení uvedená v dodatku 1 přílohy XIII (Seznamy zeměpisných označení);

⁶⁷ Pojem „nepovolené užívání“ se může vztahovat na zneužívání, napodobování nebo naznačování.

- c) jakémukoli zneužívání, napodobování nebo naznačování v případě zeměpisných označení, která označují vína, aromatizovaná vína nebo lihoviny, alespoň pro výrobky tohoto druhu, a to i v případě, že je uveden skutečný původ produktu/výrobku nebo že je chráněný název uveden v překladu nebo je doprovázen výrazy jako „druh“, „styl“, „typ“, „způsob“, „jak se vyrábí v“, „napodobenina“, „chuť“, „jako“ nebo podobnými;
- d) jakémukoli jinému lživému nebo zavádějícímu údaji o provenienci, původu, povaze nebo základních vlastnostech produktu/výrobku použitým na vnitřním nebo vnějším obalu nebo na reklamním materiálu k danému produktu/výrobku, který by mohl vyvolat mylný dojem, pokud jde o původ produktu/výrobku; a
- e) veškerým dalším praktikám, které by mohly spotřebitele uvést v omyl, pokud jde o skutečný původ produktu/výrobku.

2. Pokud některá strana v souvislosti s jednáními se třetí zemí navrhuje přiznat ochranu zeměpisnému označení uvedené třetí země a uvedený název je shodný se zeměpisným označením jiné strany, je o tom tato jiná strana informována a dá se jí možnost vyjádřit připomínky, než se názvu přizná ochrana.

3. Strany se navzájem uvědomí, pokud zeměpisné označení přestane být chráněno ve své zemi původu.

ČLÁNEK 211

Vztah k ochranným známkám

1. Zápis ochranné známky odpovídající některé ze situací popsaných v čl. 210 odst. 1 ve vztahu k chráněnému zeměpisnému označení totožných nebo obdobných produktů/výrobků, strany odmítnou nebo prohlásí za neplatný, pokud je žádost o něj podána po dni podání žádosti o ochranu daného zeměpisného označení na jejich území.
2. Aniž jsou dotčeny důvody pro odmítnutí ochrany zeměpisných označení stanovené v jejich domácích právních předpisech, není žádná strana povinna chránit zeměpisné označení, pokud by taková ochrana s ohledem na proslavené nebo všeobecně známé ochranné známky mohla uvést spotřebitele v omyl ohledně skutečné totožnosti produktu/výrobku.

ČLÁNEK 212

Obecná ustanovení

1. Strany si mohou v Podvýboru pro duševní vlastnictví vyměňovat dodatečné informace o technických specifikacích produktů/výrobků chráněných zeměpisnými označeními uvedenými v dodatku 1 přílohy XIII (Seznamy zeměpisných označení). Dále mohou strany usnadnit výměnu informací o kontrolních subjektech na svých územích.
2. Žádné ustanovení tohoto oddílu nezavazuje žádnou ze stran k ochraně zeměpisného označení, které není nebo přestane být chráněno ve své zemi původu. Strana, která je územím, z něhož zeměpisné označení pochází, informuje ostatní strany, pokud takové zeměpisné označení přestane být ve své zemi původu chráněno.
3. Specifikace produktu/výrobku, včetně veškerých jejích změn, uvedená v tomto oddílu musí být schválena orgány strany, z jejíhož území produkt/výrobek pochází.

ČLÁNEK 213

Spolupráce a transparentnost

1. V Podvýboru pro duševní vlastnictví může kterákoli ze stran v případě potřeby požadovat od jiné strany informace o souladu produktů/výrobků se zeměpisným označením chráněným podle tohoto oddílu s příslušnými specifikacemi produktů/výrobků a jejich změnami a rovněž informace o kontaktních místech pro usnadnění kontrol.

2. Pokud jde o zeměpisná označení jiné strany, která jsou chráněna podle tohoto oddílu, může každá strana zveřejnit příslušné specifikace produktů/výrobků nebo jejich shrnutí a kontaktní místa pro usnadnění kontrol.

ČLÁNEK 214

Tímto oddílem nejsou dotčena práva, která strany již uznávají v souladu s dohodami o volném obchodu s třetími zeměmi.

ODDÍL 3

AUTORSKÉ PRÁVO A PRÁVA PŘÍBUZNÁ

ČLÁNEK 215

Poskytovaná ochrana

1. Strany chrání co nejúčinněji a nejjednotněji práva autorů k jejich literárním a uměleckým dílům. Strany rovněž chrání práva výkonných umělců, výrobců zvukových záznamů a vysílacích organizací, pokud jde o jejich výkony, zvukové záznamy a vysílání.
2. Strany dodržují stávající práva a závazky na základě Bernské úmluvy o ochraně literárních a uměleckých děl ze dne 9. září 1886 (dále jen „Bernská úmluva“), Římské úmluvy o ochraně výkonných umělců, výrobců zvukových záznamů a rozhlasových organizací podepsané dne 26. října 1961 (dále jen „Římská úmluva“) a Smlouvy Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO) o právu autorském (dále jen „WCT“) a Smlouvy WIPO o výkonech výkonných umělců a o zvukových záznamech (dále jen „WPPT“) přijatých dne 20. prosince 1996.

ČLÁNEK 216

Osobnostní práva

1. Nezávisle na majetkových právech autorských a i po jejich postoupení má autor právo přinejmenším uplatňovat své autorství k dílu a odporovat každému znetvoření, zkomolení nebo jiné změně díla, jakož i jinému zásahu do díla, který by byl na újmu jeho cti nebo dobré pověsti.
2. Práva poskytovaná autorovi podle odstavce 1 se po jeho smrti zachovávají nejméně do uplynutí majetkových práv a mohou je vykonávat osoby nebo instituce oprávněné právními předpisy země, kde se ochrana uplatňuje.
3. Nezávisle na majetkových právech výkonného umělce a i po postupu těchto práv má výkonný umělec, pokud jde o jeho živé, sluchem vnímatelné výkony nebo výkony zaznamenané na zvukových záznamech, právo požadovat, aby byl uveden jako výkonný umělec svého výkonu, ledaže neuvedení je odůvodněno způsobem užití výkonu, a odporovat každému znetvoření, zkomolení nebo jiné změně jeho výkonů, která by byla na újmu jeho pověsti. Tímto odstavcem nejsou dotčena jiná osobnostní práva uznávaná domácími právními předpisy.

4. Nápravné prostředky k zajištění práv poskytovaných podle tohoto článku se řídí právními předpisy strany, kde se ochrana uplatňuje.

5. Každá strana může poskytnout vyšší stupeň ochrany osobnostních práv, než který je stanoven podle tohoto článku.

ČLÁNEK 217

Kolektivní správci práv

Strany uznávají důležitost kolektivních správců autorských práv a práv příbuzných v zájmu zajištění účinné správy práv svěřených těmto společností i spravedlivého rozdělení vybraných odměn, jež jsou úměrné užití děl, výkonů nebo zvukových záznamů, přičemž je třeba brát zřetel na transparentní a osvědčené způsoby správy v souladu s domácími právními předpisy každé strany.

ČLÁNEK 218

Trvání autorského práva

1. Práva autora literárního nebo uměleckého díla ve smyslu článku 2 Bernské úmluvy trvají po dobu autorova života a 70 let po jeho smrti.
2. U díla spoluautorů se doba ochrany stanovená v odstavci 1 počítá od smrti spoluautora, který ostatní přežil.
3. U děl anonymních nebo pseudonymních uplyne doba ochrany udělená podle této dohody 70 let po tom, kdy bylo dílo oprávněně zpřístupněno veřejnosti. Nevzbuzuje-li však autorem přijatý pseudonym pochybnosti o jeho totožnosti, platí doba ochrany stanovená v odstavci 1. Prohlásí-li autor anonymního nebo pseudonymního díla svoji totožnost v průběhu výše uvedené doby, uplatní se doba ochrany stanovená v odstavci 1. Žádná strana není povinna chránit anonymní nebo pseudonymní díla, u nichž lze důvodně předpokládat, že jejich autor je již 70 let mrtev.

4. Je-li doba ochrany díla jiného, než je fotografické dílo nebo dílo užitého umění, počítána na jiném základě, než je život fyzické osoby, nebude tato doba kratší než 70 let od konce kalendářního roku oprávněného uveřejnění díla, nebo, nedojde-li k takovému oprávněnému uveřejnění nejmeně do 50 let od vytvoření díla, 70 let od konce kalendářního roku vytvoření díla.

5. Doba ochrany kinematografických nebo audiovizuálních děl činí nejmeně 70 let od uveřejnění díla se souhlasem autora, nebo, nedojde-li k takovému uveřejnění nejmeně do 50 let od vytvoření takového díla, nejmeně 70 let po jeho vytvoření. Případně může strana stanovit, že doba ochrany kinematografických nebo audiovizuálních děl uplyne 70 let od smrti poslední osoby označené za autora podle domácích právních předpisů.

ČLÁNEK 219

Trvání práv příbuzných právu autorskému

1. Ochranná doba poskytovaná výkonným umělcům podle této dohody trvá nejmeně 50 let od konce roku, v němž byl výkon zaznamenán.

2. Ochranná doba poskytovaná výrobcům zvukových záznamů podle této dohody trvá nejméně 50 let od konce roku, v němž byl zvukový záznam vydán, nebo, nedojde-li k takovému vydání do 50 let od pořízení zvukového záznamu, nejméně 50 let od konce roku, v němž byl záznam pořízen.
3. Doba ochrany poskytovaná vysílacím organizacím trvá nejméně 50 let od konce kalendářního roku, v němž se uskutečnilo vysílání.

ČLÁNEK 220

Vysílání a sdělování veřejnosti

1. Pro účely tohoto článku se:
 - „vysíláním“ rozumí šíření zvuků nebo obrazů a zvuků, anebo jejich vyjádření, bezdrátovými prostředky k příjmu veřejností; takové šíření pomocí satelitu je rovněž „vysíláním“; šíření zakódovaných signálů je „vysíláním“, jestliže jsou vysílající organizací nebo s jejím souhlasem poskytnuty veřejnosti prostředky k dekodování; a

- „sdělováním veřejnosti“ výkonu nebo zvukového záznamu rozumí šíření zvuků výkonu nebo zvuků anebo vyjádření zvuků zaznamenaných na zvukovém záznamu veřejnosti, uskutečňované jakýmkoli jiným způsobem než vysíláním. Pro účely odstavce 3 zahrnuje „sdělování veřejnosti“ zpřístupňování zvuků nebo vyjádření zvuků zaznamenaných na zvukovém záznamu k poslechu veřejnosti.
- 2. Výkonní umělci mají výlučné právo udílet svolení, pokud jde o jejich výkony:
 - a) k vysílání a sdělování veřejnosti svých nezaznamenaných výkonů s výjimkou případu, kdy výkon je již vysílaným výkonem; a
 - b) k záznamu svých nezaznamenaných výkonů.
- 3. Výkonní umělci a výrobci zvukových záznamů mají právo na jednu přiměřenou odměnu za přímé nebo nepřímé užití zvukových záznamů, vydaných k obchodním účelům, k vysílání nebo k jakémukoli sdělování veřejnosti. Strany ve svých domácích právních předpisech stanoví, že jednu přiměřenou odměnu může od uživatele požadovat výkonný umělec nebo výrobce zvukového záznamu, anebo oba. Strany mohou v domácích právních předpisech stanovit, že v případě, že není dohody mezi výkonným umělcem a výrobcem zvukového záznamu, určí pravidla, podle nichž se budou výkonní umělci a výrobci zvukových záznamů podílet na jedné přiměřené odměně.

4. Každá strana zaručí výkonným umělcům výlučné právo, v souvislosti s jejich zaznamenanými výkony, pro povolení nebo zákaz:

- a) přímého nebo nepřímého rozmnožování;
- b) distribuce prodejem nebo jiným převodem vlastnictví;
- c) pronajímání veřejnosti originálů záznamů nebo jejich kopií; a
- d) zpřístupňování veřejnosti po drátě nebo bezdrátovými prostředky takovým způsobem, že každý může k nim mít přístup na místě a v čase podle své individuální volby.

5. Pokud výkonní umělci své právo na zpřístupnění nebo své právo na pronajímání převedli, může strana stanovit, že se výkonným umělcům zachovává nezadatelné právo na spravedlivou odměnu, která může být vybírána v souladu s domácím právem strany k tomuto účelu řádně povoleným kolektivním správcem.

6. Strany mohou výkonným umělcům, kteří předvádějí audiovizuální díla, přiznat nezadatelné právo na spravedlivou odměnu za vysílání nebo jakékoli sdělování jejich zaznamenaných výkonů veřejnosti, přičemž odměna může být vybírána v souladu s domácím právem strany k tomuto účelu řádně povoleným kolektivním správcem.

7. Strany mohou ve svých domácích právních předpisech stanovit omezení nebo výjimky z práv výkonných umělců, kteří předvádějí audiovizuální díla, v určitých zvláštních případech, které nejsou v rozporu s obvyklým využíváním díla a nezpůsobují neospravedlnitelnou újmu oprávněným zájmům výkonných umělců.

8. Každá strana poskytne vysílacím organizacím výlučné právo povolit nebo zakázat opětovný přenos jejich vysílání přinejmenším jakýmkoli bezdrátovými prostředky.

ČLÁNEK 221

Ochrana technologických prostředků

Strany musí dodržovat ustanovení článku 11 smlouvy WCT a článku 18 smlouvy WPPT.

ČLÁNEK 222

Ochrana informací týkajících se správy práv

Strany musí dodržovat ustanovení článku 12 smlouvy WCT a článku 19 smlouvy WPPT.

ČLÁNEK 223

Právo umělců na opětovný prodej uměleckého díla

1. Aniž by bylo dotčeno ustanovení čl. 14 ter odst. 2 Bernské úmluvy, poskytne každá strana autorovi uměleckého díla a po jeho smrti jeho právním nástupcům nezcizitelné a nezadatelné právo na odměnu z prodejní ceny při dalším prodeji díla po prvním převodu vlastnictví uskutečněného autorem díla.
2. Právo uvedené v odstavci 1 se použije v souladu s domácími právními předpisy na každý další prodej uskutečněný v dražbě nebo zprostředkovaný profesionálními zástupci trhu s uměleckými díly, jako jsou aukční síně, umělecké galerie nebo jiní obchodníci s uměleckými díly.

ODDÍL 4

PRŮMYSLOVÉ VZORY

ČLÁNEK 224

Mezinárodní dohody

Strany vynaloží veškeré přiměřené úsilí k tomu, aby přistoupily k Ženevskému aktu Haagské dohody o mezinárodním zápisu průmyslových vzorů, přijatému dne 2. července 1999 v Ženevě.

ČLÁNEK 225

Požadavky na ochranu průmyslových vzorů⁶⁸

1. Každá strana poskytuje ochranu nezávisle vytvořeným průmyslovým vzorům, které jsou nové. Pokud tak stanoví právní předpisy strany, může být rovněž požadováno, aby tyto průmyslové vzory měly jedinečnou povahu. Tato ochrana je zajištěna zápisem a uděluje výlučné právo majitelům průmyslových vzorů v souladu s ustanoveními tohoto oddílu.

⁶⁸ Pro účely tohoto oddílu poskytuje Evropská unie rovněž ochranu nezapsaného průmyslového vzoru, pokud splňuje požadavky nařízení Rady (ES) č. 6/2002 ze dne 12. prosince 2001 o (průmyslových) vzorech Společenství, naposledy pozměněného nařízením Rady (ES) č. 1891/2006 ze dne 18. prosince 2006.

2. Na průmyslový vzor použitý u výrobku nebo začleněný do výrobku, který je součástí složeného výrobku, se vztahuje ochrana podle odstavce 1, pouze pokud tato součást, začleněná do složeného výrobku⁶⁹, zůstává při obvyklém použití⁷⁰ složeného výrobku viditelná a pokud tyto viditelné znaky součásti samy splňují požadavky na ochranu.

ČLÁNEK 226

Práva udělená zápisem

1. Majitel zapsaného průmyslového vzoru má výlučné právo alespoň zabránit třetím stranám, které nemají jeho souhlas, aby takový výrobek vyráběly, nabízely, prodávaly, dovážely, vyvážely, skladovaly nebo využívaly předměty, které zahrnují nebo obsahují chráněný průmyslový vzor, jestliže se taková jednání uskutečňují pro komerční účely.

2. Majitel zapsaného průmyslového vzoru má rovněž právo učinit právní kroky proti komukoli, kdo vyrábí nebo uvádí na trh výrobek, jehož průmyslový vzor vykazuje ve srovnání s chráněným průmyslovým vzorem pouze drobné rozdíly nebo jehož vzhled je stejný jako vzhled chráněného průmyslového vzoru.

⁶⁹ Pro účely tohoto oddílu se „složeným výrobkem“ rozumí výrobek sestávající z více součástí, které mohou být nahrazeny, takže výrobek může být rozebírán a opět sestavován.

⁷⁰ Pro účely tohoto oddílu se „obvyklým použitím“ v této souvislosti rozumí použití konečným uživatelem, s výjimkou údržby, servisu nebo opravy.

ČLÁNEK 227

Doba ochrany

Doba ochrany průmyslového vzoru činí nejméně 10 let ode dne podání žádosti o zápis. Strany mohou ve svých domácích právních předpisech stanovit delší dobu ochrany.

ČLÁNEK 228

Výjimky

1. Strany mohou poskytovat omezené výjimky z ochrany průmyslových vzorů za předpokladu, že takové výjimky nebudou nepřiměřeně v rozporu s běžným využíváním chráněných průmyslových vzorů a že nebudou nepřiměřeně na úkor oprávněným zájmům majitele chráněného průmyslového vzoru s tím, že bude brán zřetel na oprávněné zájmy třetích stran.
2. Ochrana průmyslového vzoru se nevztahuje na průmyslové vzory zcela vynucené technickými nebo funkčními hledisky.

3. Právo k průmyslovému vzoru se nevztahuje na vzhledové znaky výrobku, které musí být nezbytně napodobeny v jejich přesném tvaru a rozměrech, aby výrobek, ve kterém je průmyslový vzor začleněn nebo pro který byl použit, mohl být mechanicky připojen na jiný výrobek nebo do něj vestavěn či jím obestavěn tak, aby oba výrobky plnily svou funkci.
4. Právo k průmyslovému vzoru nevznikne, pokud je v rozporu s veřejným pořádkem nebo mravností.

ČLÁNEK 229

Vztah k autorskému právu

Předmět ochrany průmyslového vzoru může být chráněn podle právních předpisů o autorském právu, jestliže jsou splněny podmínky pro takovou ochranu. Rozsah a podmínky, za kterých je taková ochrana poskytována, včetně požadované úrovně původnosti stanoví každá strana.

ODDÍL 5

PATENTY

ČLÁNEK 230

1. Strany dodržují články 2 až 9 Budapešťské smlouvy o mezinárodním uznávání uložení mikroorganismů k účelům patentového řízení, podepsané dne 28. dubna 1977 v Budapešti a pozměněné dne 26. září 1980.
2. Evropská unie vynaloží veškeré přiměřené úsilí k tomu, aby dosáhla souladu se Smlouvou o patentovém právu přijatou dne 1. června 2000 v Ženevě (dále jen „PLT“). Signatářské andské země vynaloží veškeré přiměřené úsilí k tomu, aby k PLT přistoupily.

3. Vyžaduje-li uvádění farmaceutických přípravků nebo zemědělských chemických výrobků⁷¹ na trh některé ze stran získání povolení od příslušných orgánů této strany, vynaloží taková strana veškeré úsilí k tomu, aby byla příslušná žádost vyřízena urychleně s cílem vyvarovat se bezdůvodných průtahů. Strany k dosažení tohoto cíle spolupracují a poskytují si vzájemně pomoc.

4. Pokud jde o jakýkoli farmaceutický přípravek, který je předmětem patentu, může každá strana v souladu se svými domácími právními předpisy poskytnout majiteli patentu mechanismus kompenzace za nepřiměřené zkrácení účinné životnosti patentu v důsledku prvního povolení uvést daný přípravek na trh této strany. Takový mechanismus udělí všechna výlučná práva patentu platná pro původní patent, s výhradou stejných omezení a výjimek.

⁷¹ Pro účely této hlavy se „zemědělskými chemickými výrobky“ rozumí v případě strany EU účinné látky a přípravky obsahující jednu či více účinných látek, ve formě, v níž jsou dodávány uživateli, určené:

- a) k ochraně rostlin nebo rostlinných produktů proti všem škodlivým organismům nebo k zabránění působení těchto organismů, nejsou-li tyto látky nebo přípravky vymezeny níže jinak;
- b) k ovlivňování životních pochodů rostlin jinak než jako živiny (například regulátory růstu rostlin);
- c) ke konzervaci rostlinných produktů, pokud se na tyto látky nebo produkty nevztahují zvláštní předpisy Rady nebo Komise o konzervantech;
- d) k ničení nežádoucích rostlin; nebo
- e) k ničení částí rostlin, potlačení nežádoucího růstu rostlin nebo k zabránění nežádoucího růstu rostlin.

ODDÍL 6

OCHRANA ÚDAJŮ TÝKAJÍCÍCH SE NĚKTERÝCH REGULOVANÝCH VÝROBKŮ

ČLÁNEK 231

1. Každá strana chrání nezveřejněné výsledky zkoušek nebo jiné údaje týkající se bezpečnosti a účinnosti farmaceutických přípravků⁷² a zemědělských chemických výrobků v souladu s článkem 39 dohody TRIPS a se svými domácími právními předpisy.
2. Strana, která povolení uvádět na trh farmaceutické přípravky nebo zemědělské chemické výrobky, které obsahují nové chemické látky, podmiňuje předložením nezveřejněných výsledků zkoušek nebo jiných údajů týkajících se bezpečnosti a účinnosti, poskytne v souladu s odstavcem 1 a s výhradou odstavce 4 dobu výlučnosti v obvyklé délce pěti let ode dne souhlasu s uvedením na trh na území této strany u farmaceutických přípravků a deseti let u zemědělských chemických výrobků; během této doby nesmí s výrobkem s využitím těchto údajů obchodovat žádná třetí strana, nepředloží-li doklad o výslovném souhlasu držitele chráněných informací nebo své vlastní výsledky zkoušek.

⁷² V případě Kolumbie a strany EU bude tato ochrana zahrnovat ochranu údajů týkajících se biologických a biotechnologických produktů. V případě Peru je poskytována ochrana nezveřejněných informací týkajících se takových produktů proti zveřejnění a způsobům, které jsou v rozporu s čestnou komerční praxí, v souladu s článkem 39.2 dohody TRIPS, pokud tato oblast není upravena konkrétními právními předpisy.

3. Pro účely tohoto článku se „novou chemickou látkou“ rozumí látka, která dříve nebyla na území strany v souladu s jejími domácími právními předpisy schválena pro použití ve farmaceutickém přípravku nebo zemědělském chemickém výrobku. Proto strany nemusí tento článek uplatňovat na farmaceutické přípravky obsahující chemickou látku, která byla na území strany schválena dříve.

4. Strany mohou upravit:

- a) výjimky z důvodů veřejného zájmu nebo v situacích národního výjimečného stavu či jiných mimořádně naléhavých okolností, kdy je nezbytné zpřístupnit tyto údaje třetím stranám; a
- b) zrychlené postupy pro souhlas s uvedením na trh na svém území, které vycházejí ze souhlasu s uvedením na trh uděleného jinou stranou. V takovém případě začíná doba výlučného používání údajů předložených ve spojitosti se získáním souhlasu dnem prvního povolení uvádění na trh, z něhož se vychází, je-li povolení uděleno do šesti měsíců ode dne podání žádosti.

5. Pokud jde o zemědělské chemické výrobky, mohou strany stanovit postupy umožňující uvedení nezveřejněných informací týkajících se bezpečnosti a účinnosti v souvislosti se zkouškami a studiemi, jež se týkají obratlovců, nebo odkaz na takové informace. Po dobu ochrany musí zájemce o používání těchto informací poskytnout majiteli chráněných informací vyrovnání. Náklady spojené s takovým vyrovnáním se stanoví spravedlivým, nestranným, transparentním a nediskriminačním způsobem. Právo na toto vyrovnání se uplatňuje po celou dobu trvání ochrany nezveřejněných informací týkajících se bezpečnosti a účinnosti.

6. V souladu s ustanovením čl. 197 odst. 5 nebrání ochrana stanovená v tomto článku žádné straně v přijetí opatření nezbytných v reakci na zneužití práv k duševnímu vlastnictví či na praktiky, které nepřiměřeně omezují obchod.

ODDÍL 7

ODRŮDY ROSTLIN

ČLÁNEK 232

Strany spolupracují v zájmu podpory a zajištění ochrany odrůd rostlin podle Mezinárodní úmluvy na ochranu nových odrůd rostlin (dále jen „úmluva UPOV“), v revidovaném znění ze dne 19. března 1991, včetně fakultativní výjimky z práva šlechtitele podle čl. 15 odst. 2 uvedené úmluvy.

ODDÍL 8

NEKALÁ SOUTĚŽ

ČLÁNEK 233

1. Každá strana poskytuje v souladu s článkem 10 bis Pařížské úmluvy účinnou ochranu před nekalou soutěží. Pro tyto účely musí být všechna opatření učiněná v souvislosti s duševním vlastnictvím v obchodním styku, jež jsou v rozporu s čestnou komerční praxí, považována v souladu s domácími právními předpisy každé strany za nekalá.
2. V souladu s domácími právními předpisy každé strany může být tento článek uplatňován, aniž je dotčena ochrana udělená podle této hlavy.

KAPITOLA 4

PROSTŘEDKY K DODRŽOVÁNÍ PRÁV K DUŠEVNÍMU VLASTNICTVÍ

ODDÍL 1

OBEČNÁ USTANOVENÍ

ČLÁNEK 234

1. Každá strana, aniž jsou dotčena její práva a závazky podle dohody TRIPS, a zejména její části III, stanoví opatření, řízení a nápravná opatření podle této kapitoly, která jsou potřebná k zajištění dodržování práv k duševnímu vlastnictví definovaných v čl. 196 odst. 5 písm. a) až i).
2. Ustanovení podle této kapitoly zahrnují opatření, řízení a nápravná opatření, která jsou rychlá, účinná a přiměřená, odrazují od dalšího porušování práv a jsou uplatňována způsobem, který vyloučí vytváření překážek proti oprávněnému obchodu a poskytne ochranu proti jejich zneužití.

3. Řízení týkající se dodržování práv k duševnímu vlastnictví musí být spravedlivá a nestranná a nesmějí být nadměrně složitá nebo nákladná, nesmějí obsahovat nerozumné lhůty ani nesmějí mít za následek bezdůvodná zdržení.

4. Tato kapitola nevytváří pro strany žádnou povinnost ustavit soudní systém pro dodržování práv k duševnímu vlastnictví odlišný od systému uplatňování právních předpisů obecně ani povinnost vztahující se k rozdělení zdrojů na prostředky pro dodržování práv k duševnímu vlastnictví a prostředky pro uplatňování právních předpisů obecně.

ODDÍL 2

OBČANSKOPRÁVNÍ A SPRÁVNÍ ŘÍZENÍ A NÁPRAVNÁ OPATŘENÍ

ČLÁNEK 235

Ustanovení článků 237, 239 a 240 platí pro jednání uskutečňovaná v obchodním měřítku, a pokud to domácí právní předpisy umožňují, mohou strany uplatňovat opatření stanovená v těchto článcích i na jiná jednání.

ČLÁNEK 236

Způsobilí navrhovatelé

1. Každá strana uznává jako osoby způsobilé navrhopvat použití opatření, zahajovat řízení a navrhopvat nápravná opatření uvedená v tomto oddílu a části III dohody TRIPS:
 - a) majitele práv k duševnímu vlastnictví v souladu s jejím platným právem;
 - b) všechny ostatní osoby oprávněné užívat tato práva, zejména držitele výhradní licence a jiných licencí, v rozsahu povoleném jejím platným právem a v souladu s tímto právem;
 - c) kolektivní správce práv k duševnímu vlastnictví, kteří jsou řádně uznáváni jako oprávnění zastupovat majitele práv k duševnímu vlastnictví, v rozsahu povoleném jejím platným právem a v souladu s ním; a
 - d) profesní subjekty ochrany práv, které jsou řádně uznávány jako oprávněné zastupovat majitele práv k duševnímu vlastnictví, v rozsahu povoleném jejím platným právem a v souladu s ním.

ČLÁNEK 237

Důkazy

Každá strana přijme opatření nezbytná k tomu, aby v případě porušení práva k duševnímu vlastnictví spáchaného v obchodním měřítku měl příslušný soudní orgán tam, kde je to vhodné, a na návrh strany pravomoc nařídit protistraně předložení příslušných bankovních, finančních nebo obchodních dokumentů, které jsou v jejím držení, s výhradou ochrany důvěrných informací.

Opatření k zajištění důkazů

Každá strana zajistí, aby příslušné soudní orgány mohly i před zahájením řízení ve věci na návrh strany, která předložila přiměřeně dostupné důkazy dostatečně podporující její tvrzení, že bylo porušeno její právo k duševnímu vlastnictví nebo že toto porušení hrozí, nařídít okamžitá, účinná a přiměřená předběžná opatření k zajištění relevantních důkazů údajného porušení, s výhradou ochrany důvěrných informací. Tato opatření mohou mimo jiné zahrnovat podrobný popis, včetně odebrání vzorků či bez něj, nebo, je-li to souladu s domácími právními předpisy, fyzické zabavení zboží údajně porušujícího právo a ve vhodných případech i materiálů a nástrojů použitých k výrobě a/nebo distribuci tohoto zboží a dokumentů vztahujících se k tomuto zboží. Tato opatření se přijmou bez slyšení druhé strany, je-li to nezbytné, zvláště když by jakýkoli odklad pravděpodobně způsobil nenapravitelné poškození majiteli práv nebo když hrozí prokazatelné nebezpečí, že důkaz bude zničen.

ČLÁNEK 239

Právo na informace

1. Každá strana zajistí, aby v souvislosti s řízením o porušení práva k duševnímu vlastnictví a na základě odůvodněné a přiměřené žádosti navrhovatele mohly příslušné soudní orgány nařídít, že informace o původu a distribučních sítích zboží či služeb, kterými je porušováno právo k duševnímu vlastnictví, musí poskytnout porušovatel a/nebo jakákoli jiná osoba, která:

- a) prokazatelně v obchodním měřítku držela zboží porušující právo;
- b) prokazatelně v obchodním měřítku užívala služby porušující právo;
- c) prokazatelně v obchodním měřítku poskytovala služby využívané při činnostech porušujících právo; nebo
- d) byla označena osobou uvedenou v písmenech a), b) nebo c) jako účastník na výrobě, zpracování nebo distribuci zboží či poskytování služeb.

2. Informace uvedené v odstavci 1 případně obsahují:

- a) jména a adresy producentů, výrobců, distributorů, dodavatelů a jiných předchozích držitelů zboží nebo služeb, jakož i zamýšlených velkoobchodníků a maloobchodníků;

- b) informace o vyrobeném, zpracovaném, dodaném, přijatém nebo objednaném množství a o ceně za dané zboží nebo služby.
3. Odstavce 1 a 2 se použijí, aniž jsou dotčeny jiné právní předpisy, které:
- a) přiznávají majiteli práv právo na získání plnějších informací;
 - b) upravují použití informací poskytnutých na základě tohoto článku v občanském soudním či trestním řízení;
 - c) upravují odpovědnost za zneužití práva na informace;
 - d) povolují odepřít poskytnutí informací, které by nutily osobu uvedenou v odstavci 1 přiznat svou účast nebo účast svého blízkého příbuzného na porušení práva k duševnímu vlastnictví; nebo
 - e) upravují ochranu důvěrnosti informačních zdrojů nebo zpracování osobních údajů.

ČLÁNEK 240

Předběžná a preventivní opatření

1. Každá strana zajistí, aby její soudní orgány mohly v souladu s domácími právními předpisy na návrh žalobce vydat vůči jakékoli straně předběžný soudní zákaz s cílem zamezit hrozícímu porušení práva k duševnímu vlastnictví nebo jí předběžně zakázat, případně pod pokutou, pokud to právní předpisy strany umožňují, pokračování v údajném porušování tohoto práva, nebo podmínit takové pokračování složením záruky k zajištění odškodnění majitele práva.
2. Předběžným soudním opatřením lze rovněž nařídit zabavení nebo stažení zboží, u kterého je podezření, že jsou jím porušována práva k duševnímu vlastnictví, aby se zabránilo jeho vstupu do obchodních kanálů nebo oběhu v nich.

ČLÁNEK 241

Nápravná opatření

1. Každá strana přijme nezbytná opatření k zajištění toho, aby příslušné soudní orgány mohly na návrh žalobce, a aniž je dotčena náhrada škody, která vznikla majiteli práv porušením práv, a bez jakéhokoli odškodnění ve prospěch porušovatele, nařídít stažení, konečné odstranění z obchodních kanálů nebo zničení zboží, u něhož bylo prokázáno, že porušuje právo k duševním vlastnictví. Příslušné soudní orgány mohou rovněž, je-li to vhodné, nařídít zničení materiálu a nástrojů použitých hlavně při vytváření nebo výrobě tohoto zboží.
2. Soudní orgány nařídí, aby opatření uvedená v odstavci 1 byla provedena na náklady porušovatele práv, pokud tomu neodporují zvláštní důvody.

ČLÁNEK 242

Soudní zákazy

Aniž jsou dotčena ustanovení článku 44.2 dohody TRIPS, zajistí každá strana, aby v případě vydání soudního rozhodnutí shledávajícího porušení práva k duševnímu vlastnictví mohly soudní orgány porušovateli práv zakázat další porušování. Stanoví-li tak domácí právní předpisy strany, je za nedodržení tohoto zákazu případně uložena opakovaná pokuta k zajištění jeho dodržování⁷³.

ČLÁNEK 243

Alternativní opatření

Každá strana může stanovit, že v souladu s jejími domácími právními předpisy mohou příslušné soudní orgány ve vhodných případech a na žádost osoby, na niž se vztahují opatření uvedená v článku 241 a/nebo 242, nařídít zaplacení peněžitého vyrovnání poškozenému namísto použití opatření uvedených v článku 241 a/nebo 242, pokud tato osoba nejednala úmyslně ani z nedbalosti, výkon dotyčných opatření by jí způsobil nepřiměřenou újmu a pokud se peněžité vyrovnání poškozenému jeví přiměřeně dostatečným.

⁷³ Strany zajistí, aby opatření uvedená v tomto odstavci mohla být použita rovněž proti osobám, jejichž služby byly použity k porušení práv k duševnímu vlastnictví, pokud se na tomto porušení podílely.

ČLÁNEK 244

Náhrada škody

1. Každá strana zajistí, aby její soudní orgány při stanovení náhrady škody:
 - a) přihlížely ke všem patřičným okolnostem, jako jsou nežádoucí hospodářské důsledky, včetně ztráty zisku, kterou poškozený utrpěl, k neoprávněným ziskům porušovatele práv a případně i k jiným než hospodářským hlediskům, jako je morální újma způsobená majiteli práv jejich porušením; nebo
 - b) jako alternativu k písmenu a) mohly ve vhodných případech stanovit náhradu škody jako paušální částku na základě takových hledisek, jako je alespoň výše licenčních poplatků nebo poplatků, které by musely být zaplacený, kdyby porušovatel práv požádal o udělení oprávnění k užívání příslušných práv k duševnímu vlastnictví.
2. Jestliže se porušovatel dopustil porušení práv nevědomky nebo bez dostatečného důvodu vědět, mohou strany stanovit, že soudní orgány mohou nařídit vymáhání zisků nebo zaplacení předem stanovených náhrad škod.

ČLÁNEK 245

Náklady řízení

Každá strana zajistí, aby odpovídající a přiměřené náklady řízení a jiné náklady, jež vznikly straně, která ve sporu uspěla, včetně honoráře právního zástupce, byly v zásadě uhrazeny stranou, která ve sporu neuspěla, pokud není v zájmu spravedlnosti nebo z jiných důvodů v souladu s domácími právními předpisy nutno stanovit jinak.

ČLÁNEK 246

Zveřejnění soudních rozhodnutí

Každá strana zajistí, aby v případě soudního řízení zahájeného pro porušení práva k duševnímu vlastnictví mohly soudní orgány nařídít na návrh žalobce a na náklady porušovatele práv vhodná opatření k rozšíření informace týkající se rozhodnutí, včetně zveřejnění celého rozhodnutí nebo jeho části. Strany mohou stanovit další opatření týkající se zveřejnění, která odpovídají zvláštním okolnostem, včetně inzerce.

ČLÁNEK 247

Domněnka autorství nebo vlastnictví

Pro účely použití opatření, řízení a nápravných opatření stanovených v této dohodě v souvislosti s vymáháním autorského práva a práv s ním souvisejících platí:

- a) k tomu, aby autor literárního nebo uměleckého díla byl za takového autora považován, není-li prokázán opak, a aby byl tudíž oprávněn zahájit řízení o porušení práva, postačuje, je-li na díle obvyklým způsobem uvedeno jeho jméno. Toto písmeno se použije i v případě, kdy je takovým jménem pseudonym, nevzbuzuje-li autorem přijatý pseudonym pochybnosti o jeho totožnosti;
- b) písmeno a) se přiměřeně použije na majitele práv příbuzných právu autorskému, pokud jde o jejich chráněný předmět.

ČLÁNEK 248

Správní řízení

V rozsahu, v jakém lze nařídit jakékoli občanskoprávní nápravné opatření jako výsledek správního řízení ve věci, budou tato řízení odpovídat zásadám v podstatě se rovnajícím zásadám uvedeným v příslušných ustanoveních tohoto oddílu.

Opatření na hranicích

1. Každá strana, není-li v tomto článku uvedeno jinak, přijme postupy⁷⁴, které umožní majiteli práv, který má oprávněné důvody k podezření, že může dojít k dovozu, vývozu či tranzitu zboží porušujícího autorské právo nebo právo k ochranné známce⁷⁵, podat příslušným orgánům písemnou žádost, aby celní orgány přerušily řízení o propuštění tohoto zboží do volného oběhu nebo toto zboží zadržely. Strany posoudí použití těchto opatření pro zboží, u kterého je podezření, že je jím porušováno zeměpisné označení.

⁷⁴ Strany rozumí, že neexistuje žádná povinnost použít takové postupy v případě dovozu zboží uváděného na trh v jiné zemi majitelem práv nebo s jeho souhlasem.

⁷⁵ Pro účely tohoto ustanovení se „zbožím porušujícím autorské právo nebo právo k ochranné známce“ rozumí:

- a) „padělký“, totiž:
 - i) zboží, včetně obalu, nesoucí bez oprávnění ochrannou známku, která je totožná s ochrannou známkou právoplatně zapsanou pro takové zboží nebo která svými podstatnými znaky nemůže být odlišena od takové ochranné známky, a která tak porušuje práva majitele dotyčné ochranné známky;
 - ii) jakýkoli symbol ochranné známky (logo, etiketa, nálepka, leták, návod k použití nebo záruční list), a to i tehdy, je-li předkládán samostatně, za stejných podmínek jako zboží uvedené v bodě i);
 - iii) obalové materiály označené ochrannými známkami padělků, předkládané samostatně, za stejných podmínek jako zboží uvedené v bodě i);
- b) „nedovolené napodobeniny“, totiž zboží, které je kopií nebo obsahuje kopie vytvořené bez souhlasu majitele autorského práva nebo příbuzného práva nebo práva k průmyslovému vzoru, nebo majitelem práva řádně zmocněnou osobou v zemi výroby, bez ohledu na to, zda je zapsáno podle vnitrostátního práva.

2. Každá strana stanoví, že pokud celní orgány během své činnosti mají oprávněné důvody k podezření, že určité zboží porušuje autorské právo nebo právo k ochranné známce, mohou z moci úřední přerušit řízení o uvolnění zboží nebo ho zadržet tak, aby měl majitel práva možnost podat návrh na soudní či správní opatření v souladu s odstavcem 1, s výhradou domácího práva každé strany.

3. Veškerá práva či povinnosti stanovené v části III, oddíle 4 dohody TRIPS týkající se dovozce se uplatní rovněž na vývozce nebo na příjemce zboží.

ODDÍL 3

ODPOVĚDNOST ZPROSTŘEDKUJÍCÍCH POSKYTOVATELŮ SLUŽEB

ČLÁNEK 250

Využívání zprostředkovatelských služeb

Strany uznávají, že zprostředkovatelské služby mohou být využívány třetími osobami při činnostech porušujících práva. V zájmu zajištění volného pohybu informačních služeb a současně v zájmu vymáhání autorského práva a příbuzných práv v digitálním prostředí přijme každá strana opatření stanovená v tomto oddílu pro zprostředkující poskytovatele služeb, nejsou-li žádným způsobem spojeni s přenášenou informací.

ČLÁNEK 251

Odpovědnost zprostředkujících poskytovatelů služeb:

„prostý přenos“

1. Každá strana zajistí, aby v případě, kdy poskytovaná služba spočívá v přenosu informací poskytnutých příjemcem služby v komunikační síti nebo ve zprostředkování přístupu ke komunikační síti, nebyl poskytovatel služby odpovědný za přenášené informace, pokud takový poskytovatel:

- a) nezahajuje přenos;
- b) nevolí příjemce přenosu; a
- c) nevolí a nemění obsah přenášené informace.

2. Přenos informací a zprostředkování přístupu podle odstavce 1 zahrnuje automatické přechodné a dočasné ukládání přenášených informací, pokud toto ukládání slouží výhradně pro uskutečnění přenosu v komunikační síti a pokud jeho délka nečiní více, než je pro přenos rozumně nezbytné.

3. Tímto oddílem není dotčena možnost, aby soudní nebo správní orgán, v souladu s právním řádem každé strany, požadoval, aby poskytovatel služby ukončil porušování práv nebo mu zabránil.

ČLÁNEK 252

Odpovědnost zprostředkujících poskytovatelů služeb:
„ukládání do vyrovnávací paměti (caching)“

1. Každá strana zajistí, aby v případě, kdy poskytovaná služba spočívá v přenosu informací poskytnutých příjemcem služby v komunikační síti, nebyl poskytovatel služby odpovědný za automatické přechodné a dočasné ukládání informací, které slouží pouze pro účinnější následný přenos informace jiným příjemcům služby na jejich žádost, pokud takový poskytovatel:

- a) informaci nezmění;
- b) splní podmínky přístupu k informaci;
- c) dodržuje pravidla o aktualizaci informace, která jsou stanovena způsobem obecně uznávaným a používaným v průmyslu;

- d) nepřekračuje povolené používání technologie obecně uznávané a používané v průmyslu s cílem získat údaje o užívání informace a
- e) ihned přijme opatření vedoucí k odstranění jím uložené informace nebo ke znemožnění přístupu k ní, jakmile zjistí, že informace byla na výchozím místě přenosu ze sítě odstraněna nebo k ní byl znemožněn přístup nebo soudní či správní orgán nařídil odstranění této informace nebo znemožnění přístupu k ní.

2. Tímto oddílem není dotčena možnost, aby soudní nebo správní orgán, v souladu s právním řádem každé strany, požadoval, aby poskytovatel služby ukončil porušování práv nebo mu zabránil.

ČLÁNEK 253

Odpovědnost zprostředkujících poskytovatelů služeb:

„shromažďování informací (hosting)“

1. Každá strana zajistí, aby v případě, kdy poskytovaná služba spočívá v ukládání informací poskytnutých příjemcem služby, nebyl poskytovatel služby odpovědný za informace ukládané na žádost příjemce, pokud takový poskytovatel:

- a) neví o protiprávní činnosti nebo informaci a ani s ohledem na nárok na náhradu škody si není vědom skutečností nebo okolností, z nichž by byla zjevná protiprávní činnost nebo informace; nebo

- b) jakmile se o protiprávní činnosti nebo informaci dozvěděl, okamžitě jednal s cílem odstranit dotyčné informace nebo k nim znemožnit přístup.
2. Odstavec 1 se nepoužije, pokud příjemce služby jedná z pověření poskytovatele nebo podléhá jeho dohledu.
3. Tímto oddílem není dotčena možnost, aby soudní nebo správní orgán, v souladu s právním řádem každé strany, požadoval, aby poskytovatel služby ukončil porušování práv nebo mu zabránil, ani možnost strany zavést postupy upravující odstranění informace nebo znemožnění přístupu k ní.

ČLÁNEK 254

Neexistence obecné povinnosti dohledu

1. Žádná strana neukládá poskytovatelům služeb uvedených v člácích 251, 252 a 253 obecnou povinnost dohlížet na jimi přenášené nebo ukládané informace ani obecnou povinnost aktivně vyhledávat skutečnosti a okolnosti poukazující na protiprávní činnosti.

2. Strany mohou zavést pro poskytovatele služeb povinnost neprodleně informovat příslušné orgány veřejné moci o údajných protiprávních činnostech uskutečněných nebo informacích poskytnutých příjemci jeho služby nebo povinnost příslušným orgánům na jejich žádost sdělit informace umožňující identifikaci příjemců jeho služby, s nimiž uzavřel dohody o ukládání.

KAPITOLA 5

PŘEVOD TECHNOLOGIE

ČLÁNEK 255

1. Strany se dohodly na výměně zkušeností a informací v souvislosti se svými domácími a mezinárodními postupy a politikami ovlivňujícími převod technologie⁷⁶. Tato výměna zahrnuje zejména dobrovolná opatření pro usnadnění informačních toků, obchodních partnerství, udělování licencí a subdodávek. Zvláštní pozornost je věnována podmínkám nezbytným pro vytvoření příslušného prostředí umožňujícího podporu trvalých vztahů mezi vědeckými kruhy stran a zesílení aktivit na podporu vazeb, inovací a převodu technologie mezi stranami, včetně otázek, jako je příslušný právní rámec a rozvoj lidského kapitálu.

⁷⁶ V zájmu větší srozumitelnosti zahrnuje převod technologie přístup k technologii a její využívání, jakož i vývoj technologie.

2. Strany usnadňují a podporují aktivity související s výzkumem, inovacemi a technologickým rozvojem, převod a šíření technologie mezi stranami, zaměřené mimo jiné na podniky, vládní subjekty, vysoké školy, výzkumná a technologická střediska. V rámci svých možností budou strany podporovat budování kapacit, výměnu a odborné vzdělávání pracovníků v této oblasti.

3. V zájmu posílení kapacit v oblasti vědy, technologie a inovace strany podporují mechanismy pro účast subjektů a odborníků působících v jejich systémech v oblasti vědy, technologie a inovace na projektech a v sítích pro společný výzkum, rozvoj a inovaci. Tyto mechanismy mohou zahrnovat:

- a) činnosti související se společným výzkumem, inovací a technologickým rozvojem a rovněž vzdělávací projekty;
- b) návštěvy a výměny vědců, výzkumníků, stážistů a technických odborníků;
- c) společnou organizaci vědeckých seminářů, konferencí, sympozií a workshopů a rovněž účast odborníků na těchto činnostech;
- d) síť pro společný výzkum, rozvoj a inovace;
- e) výměnu a vzájemné poskytování zařízení a materiálů;

f) podporu hodnocení společné práce a šíření jejích výsledků; a

g) všechny ostatní činnosti, na nichž se strany dohodnou.

4. Strany by měly zvážit zřízení mechanismů pro výměnu informací o projektech v oblasti výzkumu, rozvoje a inovace financovaných z veřejných prostředků.

5. Strana EU usnadní a podpoří využívání pobídek udělovaných institucím a podnikům na svém území pro převod technologie do institucí a podniků signatářských andských zemí, aby jim tak umožnila vybudovat životaschopnou technologickou základnu.

6. Každá strana vynaloží veškeré úsilí k tomu, aby dle svých možností usnadnila dovoz a vývoz zařízení, jež strany používají v souladu s tímto článkem pro činnosti v oblasti výzkumu, inovace a technologického rozvoje, a údajů souvisejících s těmito činnostmi na své území nebo z něj, a to podle právních předpisů platných na území každé strany, včetně režimů upravujících kontrolu vývozu výrobků dvojího použití a souvisejících právních předpisů.

KAPITOLA 6

SPOLUPRÁCE

ČLÁNEK 256

1. Strany se dohodly, že budou spolupracovat, aby podpořily provádění závazků a povinností podle této hlavy.
2. S výhradou ustanovení hlavy XIII (Technická pomoc a budování kapacity v oblasti obchodu) zahrnují oblasti spolupráce mimo jiné tyto činnosti:
 - a) výměna informací o právním rámci týkajícím se práv k duševnímu vlastnictví a příslušných pravidel jejich ochrany a dodržování a rovněž výměna zkušeností s legislativním procesem mezi stranou EU a každou signatářskou andskou zemí;
 - b) výměna zkušeností s dodržováním práv k duševnímu vlastnictví mezi stranou EU a každou signatářskou andskou zemí;
 - c) vytváření kapacit a výměna a odborné vzdělávání pracovníků;
 - d) podpora a šíření informací o právech k duševnímu vlastnictví mimo jiné v podnikatelských kruzích a v občanské společnosti a rovněž podpora veřejného povědomí spotřebitelů a majitelů práv;

- e) posílení institucionální spolupráce, například mezi úřady pro duševní vlastnictví; a
- f) aktivní podpora informovanosti a vzdělávání široké veřejnosti o politikách práv k duševnímu vlastnictví.

ČLÁNEK 257

Podvýbor pro duševní vlastnictví

1. Strany zřizují Podvýbor pro duševní vlastnictví, který dohlíží na provádění ustanovení této hlavy. Podvýbor se schází alespoň jednou ročně, pokud se strany nedohodnou jinak. Tato zasedání se mohou konat jakýmkoli dohodnutým způsobem.
2. Podvýbor pro duševní vlastnictví rozhoduje na základě konsensu. Podvýbor může přijmout svůj jednací řád. Podvýbor pro duševní vlastnictví odpovídá za vyhodnocování informací uvedených v článku 209 a za předkládání návrhů změn dodatku 1 přílohy XIII (Seznamy zeměpisných označení), pokud jde o zeměpisná označení, Výboru pro obchod.

HLAVA VIII

HOSPODÁŘSKÁ SOUTĚŽ

ČLÁNEK 258

Definice

1. Pro účely této hlavy se rozumí:

- „právními předpisy o hospodářské soutěži“:
 - a) za stranu EU články 101, 102 a 106 Smlouvy o fungování Evropské unie, nařízení Rady (ES) č. 139/2004 ze dne 20. ledna 2004 o kontrole spojování podniků a jejich prováděcí předpisy a změny;
 - b) za Kolumbii a Peru:
 - i) vnitrostátní právní předpisy týkající se hospodářské soutěže přijaté nebo zachované v souladu s článkem 260 a jejich prováděcí předpisy a změny; a/nebo

ii) právní předpisy Andského společenství platné v Kolumbii a Peru a jejich prováděcí předpisy a změny;

– „orgánem na ochranu hospodářské soutěže“ a „orgány na ochranu hospodářské soutěže“:

a) za stranu EU Evropská komise; a

b) za Kolumbii a Peru jejich příslušné vnitrostátní orgány na ochranu hospodářské soutěže.

2. Žádné ustanovení tohoto článku se nedotýká pravomocí, které strany svěřily svým regionálním a vnitrostátním orgánům s ohledem na účinné a soudržné uplatňování svých právních předpisů o hospodářské soutěži.

ČLÁNEK 259

Cíle a zásady

1. Strany uznávají důležitost volné hospodářské soutěže a skutečnost, že postupy narušující hospodářskou soutěž mohou narušit řádné fungování trhů, ovlivnit hospodářský a sociální rozvoj, hospodářskou efektivitu a blahobyt spotřebitelů a oslabovat výhody plynoucí z provádění této dohody, a uplatňují své politiky a právní předpisy v oblasti hospodářské soutěže.

2. Strany se dohodly, že následující postupy jsou neslučitelné s touto dohodou, a to do té míry, v níž by mohly ovlivnit obchod a investice mezi stranami:

- a) veškeré dohody, rozhodnutí, doporučení nebo jednání ve vzájemné shodě, jejichž cílem či výsledkem je znemožnění, omezení či narušení hospodářské soutěže v souladu s jejich příslušnými právními předpisy o hospodářské soutěži;
- b) zneužívání dominantního postavení v souladu s jejich příslušnými právními předpisy o hospodářské soutěži; a
- c) spojování společností, jež významně brání účinné hospodářské soutěži, zejména v důsledku vytvoření nebo posilování dominantního postavení, v souladu s jejich příslušnými právními předpisy o hospodářské soutěži.

3. Strany uznávají důležitost spolupráce a koordinace svých příslušných orgánů na ochranu hospodářské soutěže v zájmu dalšího účinného prosazování politiky a právních předpisů o hospodářské soutěži, včetně oznámení podle článku 262, konzultací, výměny informací, technické pomoci a podpory hospodářské soutěže.

4. Strany podporují a prosazují opatření na posílení hospodářské soutěže ve svých příslušných jurisdikcích v souladu s cíli této dohody.

ČLÁNEK 260

Právní předpisy o hospodářské soutěži, orgány na ochranu hospodářské soutěže a politiky hospodářské soutěže

1. Každá strana zachovává právní předpisy o hospodářské soutěži, které řeší postupy uvedené v čl. 259 odst. 2, a přijímá v souvislosti s takovými postupy vhodná opatření.
2. Každá strana zřídí nebo zachová orgány na ochranu hospodářské soutěže odpovědné za účinné prosazování právních předpisů o hospodářské soutěži, a vhodně k tomu vybavené.
3. Strany uznávají význam uplatňování svých právních předpisů o hospodářské soutěži transparentně, včas a nediskriminačně, za dodržování zásad procesní spravedlnosti a práva na obhajobu.
4. Každá strana si zachovává svou samostatnost s ohledem na vytváření, rozvoj a provádění svých politik hospodářské soutěže.

ČLÁNEK 261

Spolupráce a výměna informací

1. Strany vynaloží veškeré úsilí o spolupráci prostřednictvím orgánů na ochranu hospodářské soutěže v otázkách týkajících se provádění právních předpisů o hospodářské soutěži.
2. V souvislosti s činnostmi k prosazení práva může orgán na ochranu hospodářské soutěže jedné strany vyžadovat spolupráci orgánu na ochranu hospodářské soutěže jiné strany. Tato spolupráce nebrání dotčeným stranám v přijímání nezávislých rozhodnutí.
3. Orgány na ochranu hospodářské soutěže si mohou vyměňovat informace za účelem usnadnění účinného uplatňování svých právních předpisů o hospodářské soutěži.
4. Při výměně informací podle tohoto článku berou orgány na ochranu hospodářské soutěže v úvahu omezení uložená jejich právními předpisy.
5. Pokud se některá ze stran domnívá, že postup narušující hospodářskou soutěž ve smyslu čl. 259 odst. 2 uskutečňovaný na území jiné strany má nepříznivý účinek na území obou stran nebo na obchodní vztahy mezi nimi, může tato strana požadovat, aby jiná strana zahájila kroky k prosazení práva stanovené jejími právními předpisy.

6. Orgány na ochranu hospodářské soutěže mohou spolupraci dále posilovat vhodnými prostředky nebo nástroji v souladu se svými zájmy a možnostmi.

ČLÁNEK 262

Oznamování

1. Pokud to správní zdroje umožňují, oznamuje orgán na ochranu hospodářské soutěže každé ze stran orgánu na ochranu hospodářské soutěže jiné strany činnosti k prosazení právních předpisů o hospodářské soutěži, o nichž oznamující orgán na ochranu hospodářské soutěže předpokládá, že by mohly ovlivnit důležité zájmy⁷⁷ této jiné strany.
2. Oznámení podle odstavce 1 musí být učiněno co nejdříve a v rozsahu, který neporušuje právní předpisy o hospodářské soutěži oznamující strany ani neovlivňuje jakékoli probíhající vyšetřování.

ČLÁNEK 263

Určené monopoly a státní podniky

1. Žádné ustanovení této dohody nebrání straně v zavedení či zachování veřejných nebo soukromých monopolů a státních podniků v souladu s jejími právními předpisy⁷⁸.

⁷⁷ Zejména tehdy, pokud by oznámení mohlo přispět k dosažení cílů opatření k prosazení práva prováděných orgánem na ochranu hospodářské soutěže, jenž je příjemcem oznámení.

⁷⁸ Pro upřesnění je třeba uvést, že jsou strany srozuměny s tím, že „monopolios rentísticos“ zavedené v souladu s článkem 336 Politické ústavy Kolumbie patří do kategorie určených monopolů a státních podniků.

2. Každá strana zajistí, aby se na státní podniky a určené monopoly vztahovaly její právní předpisy o hospodářské soutěži, pokud jejich uplatňování právně nebo fakticky nebrání výkonu zvláštních veřejných úkolů, které jim byly svěřeny.
3. S ohledem na státní podniky a určené monopoly nesmí žádná strana přijmout či zachovat jakékoli opatření, které je v rozporu s ustanoveními této hlavy a které narušuje obchod a investice mezi stranami.

ČLÁNEK 264

Technická pomoc

1. V zájmu dosažení cílů stanovených v této hlavě uznávají strany význam technické pomoci a podporují iniciativy za účelem rozvoje kultury hospodářské soutěže.
2. Iniciativy podle odstavce 1 se mimo jiné zaměřují na posílení technických a institucionálních kapacit, pokud jde o provádění politiky hospodářské soutěže a prosazování právních předpisů o hospodářské soutěži, odborné vzdělávání lidských zdrojů a výměnu zkušeností.

ČLÁNEK 265

Konzultace

1. Pro účely podpory vzájemného pochopení mezi stranami nebo řešení jakékoli zvláštní záležitosti spadající do působnosti této hlavy kterákoli strana na žádost jiné strany vydá souhlas se zahájením konzultací, aniž by tím bylo dotčeno provádění jakéhokoli opatření v souladu s jejími právními předpisy o hospodářské soutěži a při zachování její plné samostatnosti, pokud jde o konečné rozhodnutí o otázkách podléhajících konzultacím.
2. Strana, která žádá o konzultace podle odstavce 1, uvede, jakým způsobem záležitost ovlivňuje řádné fungování trhů, spotřebitele a obchod a investice mezi stranami. Žádaná strana v co největší míře zváží obavy žádající strany.

ČLÁNEK 266

Řešení sporů

V záležitostech spadajících do působnosti této hlavy nemůže žádná strana použít postup řešení sporů stanovený v hlavě XII (Řešení sporů).

HLAVA IX

OBCHOD A UDRŽITELNÝ ROZVOJ

ČLÁNEK 267

Souvislosti a cíle

1. Strany se odvolávají na Deklaraci o životním prostředí a rozvoji z Rio de Janeiro a Agendu 21 přijaté na Konferenci OSN o životním prostředí a rozvoji dne 14. června 1992, na Rozvojové cíle tisíciletí přijaté v září 2000, na Johannesburgskou deklaraci o udržitelném rozvoji a její Prováděcí plán přijaté dne 4. září 2002 a na Ministerské prohlášení o plné a produktivní zaměstnanosti a důstojné práci přijaté v rámci Hospodářské a sociální rady OSN v září 2006 a potvrzují své odhodlání podporovat udržitelný rozvoj pro blahobyt současných a budoucích generací. V tomto ohledu se strany dohodly, že budou podporovat mezinárodní obchod tak, aby přispěly k cíli udržitelného rozvoje, a budou pracovat na tom, aby byl tento cíl začleněn a zohledněn v jejich obchodním vztahu. Strany zejména zdůrazňují příznivý účinek vnímání pracovních⁷⁹ a environmentálních záležitostí souvisejících s obchodem jako součást globálního přístupu k obchodu a udržitelnému rozvoji.

⁷⁹ Pojem „práce“ nebo „pracovní“ tak, jak je použit v této hlavě, zahrnuje záležitosti relevantní pro strategické cíle Mezinárodní organizace práce.

2. S ohledem na odstavec 1 patří k cílům této hlavy mimo jiné:
- a) podpora dialogu a spolupráce mezi stranami v zájmu snazšího provádění ustanovení této hlavy a posílení vztahů mezi obchodními, pracovními a environmentálními politikami a postupy;
 - b) lepší dodržování pracovních a environmentálních právních předpisů každé strany a rovněž závazků vyplývajících z mezinárodních úmluv a dohod uvedených v člancích 269 a 270 jakožto důležitý prvek k většímu přispívání obchodu k udržitelnému rozvoji;
 - c) posílení úlohy obchodu a obchodní politiky při podpoře ochrany a udržitelného využívání biologické rozmanitosti a přírodních zdrojů a rovněž při snižování znečišťování v souladu s cílem udržitelného rozvoje;
 - d) posílení respektu k pracovním zásadám a právům v souladu s touto hlavou jakožto důležitému prvku zvyšování příspěvku obchodu k udržitelnému rozvoji;
 - e) podpora účasti veřejnosti na záležitostech, na které se vztahuje tato hlava.

3. Strany potvrzují plné odhodlání dodržovat své závazky podle této hlavy s přihlédnutím ke svým kapacitám, zejména technickým a finančním.
4. Strany opětovně zdůrazňují svůj závazek k řešení celosvětových problémů v oblasti životního prostředí v souladu se zásadou společné, ale rozlišené odpovědnosti.
5. Ustanovení této hlavy nesmějí být vykládána ani používána jako prostředek svévolné či neoprávněné diskriminace mezi stranami ani jako skryté omezení obchodu nebo investic.

ČLÁNEK 268

Právo regulace a úroveň ochrany

Strany uznávají, že každá z nich má svrchované právo určovat své domácí politiky a priority v oblasti udržitelného rozvoje a vlastní úroveň ochrany životního prostředí a práce v souladu s mezinárodně uznávanými normami a dohodami uvedenými v článcích 269 a 270 a odpovídajícím způsobem přijímat či měnit své příslušné právní předpisy a politiky, a každá strana se snaží zajistit, aby její příslušné právní předpisy a politiky poskytovaly a podporovaly vysokou úroveň ochrany životního prostředí a ochrany práce.

ČLÁNEK 269

Mnohostranné pracovní normy a dohody

1. Strany uznávají mezinárodní obchod, produktivní zaměstnanost a důstojnou práci pro všechny jako klíčové prvky pro řízení procesu globalizace a potvrzují své závazky k podpoře rozvoje mezinárodního obchodu způsobem, který přispívá k produktivní zaměstnanosti a důstojné práci pro všechny.
2. Strany povedou dialog a budou spolupracovat v otázkách pracovních záležitostí souvisejících s obchodem, na nichž mají zájem obě strany.
3. Každá strana se zavazuje k podpoře a účinnému provádění mezinárodně uznávaných základních pracovních norem obsažených v základních úmluvách Mezinárodní organizace práce (dále jen „MOP“) ve svých právních předpisech a postupech a na celém svém území:
 - a) svoboda sdružování a účinné uznání práva na kolektivní vyjednávání;
 - b) odstranění všech forem nucené nebo povinné práce;
 - c) účinné odstranění dětské práce; a

d) odstranění diskriminace s ohledem na zaměstnání a povolání.

4. Strany si vyměňují informace o své situaci a dosaženém pokroku, pokud jde o ratifikaci prioritních úmluv MOP a ostatních úmluv, jež MOP klasifikuje jako aktuální.

5. Strany zdůrazňují, že pracovní normy by neměly být využívány k protekcionistickým účelům v oblasti obchodu a že by v žádném případě neměla být zpochybňována komparativní výhoda žádné strany.

ČLÁNEK 270

Mnohostranné environmentální normy a dohody

1. Strany uznávají význam mezinárodní politiky a dohod v oblasti životního prostředí jako reakce mezinárodního společenství na globální nebo regionální environmentální problémy a zdůrazňují, že obchod a životní prostředí se musí více vzájemně podporovat. V tomto kontextu strany povedou dialog a budou spolupracovat v otázkách environmentálních záležitostí souvisejících s obchodem, na nichž mají zájem obě strany.

2. Strany potvrzují svůj závazek účinně provádět ve svých právních předpisech a postupech tyto mnohostranné dohody v oblasti životního prostředí: Montrealský protokol o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu přijatý dne 16. září 1987, Basilejskou úmluvu o kontrole pohybu nebezpečných odpadů přes hranice států a jejich zneškodňování přijatou dne 22. března 1989, Stockholmskou úmluvu o perzistentních organických znečišťujících látkách přijatou dne 22. května 2001, Úmluvu o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin podepsanou dne 3. března 1973 (dále jen „CITES“), Úmluvu o biologické rozmanitosti, Kartagenský protokol o biologické bezpečnosti k Úmluvě o biologické rozmanitosti přijatý dne 29. ledna 2000, Kjótský protokol k Rámcové úmluvě Organizace spojených národů o změně klimatu přijatý dne 11. prosince 1997 (dále jen „Kjótský protokol“) a Rotterdamskou úmluvu o postupu předchozího souhlasu pro určité nebezpečné chemické látky a pesticidy v mezinárodním obchodu přijatou dne 10. září 1998⁸⁰.

3. Výbor pro obchod může na návrh Podvýboru pro obchod a udržitelný rozvoj doporučit, aby byla působnost odstavce 2 rozšířena na další mnohostranné dohody v oblasti životního prostředí.

4. Žádné ustanovení této dohody neomezuje právo stran přijmout nebo zachovat opatření, kterými se provádějí dohody uvedené v odstavci 2. Taková opatření nesmějí být uplatňována způsobem, který by vytvářel prostředek svévolné nebo neoprávněné diskriminace mezi stranami nebo skrytého omezení obchodu.

⁸⁰ Pro účely tohoto odstavce zahrnují zmíněné mnohostranné dohody v oblasti životního prostředí také protokoly, změny, přílohy a úpravy ratifikované stranami.

ČLÁNEK 271

Obchod podporující udržitelný rozvoj

1. Strany potvrzují, že obchod by měl podporovat udržitelný rozvoj. Strany rovněž uznávají příznivý vliv, který mohou mít základní pracovní normy a důstojná práce na hospodářskou efektivitu, inovace a produktivitu, a rovněž hodnotu větší soudržnosti obchodních politik na jedné straně a politiky práce na straně druhé.
2. Strany se snaží usnadňovat a podporovat obchod a přímé zahraniční investice do produktů a služeb v oblasti životního prostředí.
3. Strany se dohodly, že budou podporovat osvědčené obchodní praktiky související se sociální odpovědností podniků.
4. Strany uznávají, že flexibilní, dobrovolné a na pobídkách založené mechanismy mohou přispět k soudržnosti obchodních praktik a cílů udržitelného rozvoje. V tomto smyslu a v souladu se svými právními předpisy a politikami bude každá strana podporovat rozvoj a používání takových mechanismů.

Biologická rozmanitost

1. Strany uznávají důležitost ochrany a udržitelného využívání biologické rozmanitosti a všech jejích složek jakožto klíčového prvku pro dosažení udržitelného rozvoje. Strany potvrzují svůj závazek k ochraně a udržitelnému využívání biologické rozmanitosti v souladu s Úmluvou o biologické rozmanitosti a s ostatními příslušnými mezinárodními dohodami, jejichž stranami jsou.
2. Strany budou nadále usilovat o uskutečnění svých mezinárodních cílů ohledně zřízení a udržení komplexních, účinně spravovaných a ekologicky reprezentativních celostátních a regionálních systémů chráněných oblastí, a sice pro suchozemské oblasti do roku 2010 a pro mořské oblasti do roku 2012, jakožto základních nástrojů pro ochranu a udržitelné využívání biologické rozmanitosti. Strany rovněž uznávají důležitost chráněných oblastí pro dobré životní podmínky obyvatel usazených v těchto oblastech a v jejich ochranných pásmech.
3. Strany budou usilovat o společnou podporu rozvoje postupů a programů zaměřených na zlepšení přiměřené ekonomické rentability ochrany a udržitelného využívání biologické rozmanitosti.

4. S výhradou svých domácích právních předpisů strany uznávají svůj závazek v souladu s Úmluvou o biologické rozmanitosti k respektování, ochraně a udržování poznatků, inovací a postupů domorodých a místních společenství ztělesňujících tradiční životní styl vhodný pro ochranu a udržitelné využívání biologické rozmanitosti, k podpoře jejich širšího využívání podmíněného předchozím informovaným souhlasem vlastníků takových poznatků, inovací a postupů a k prosazování spravedlivého a nestranného rozdělování přínosů vyplývajících z využívání takových poznatků, inovací a postupů.

5. Strany se odvolávají na článek 15 Úmluvy o biologické rozmanitosti a uznávají výsostná práva států ke svým přírodním zdrojům a to, že pravomoc stanovit přístup ke genetickým zdrojům spočívá na vládách těchto států a podléhá jejich domácím právním předpisům. Dále strany uznávají, že mají usilovat o vytvoření podmínek pro usnadnění přístupu ke genetickým zdrojům pro z hlediska životního prostředí šetrné využívání, že nemají ukládat omezení, která by byla v rozporu s cíli Úmluvy o biologické rozmanitosti, a že přístup ke genetickým zdrojům má podléhat předchozímu informovanému souhlasu strany, která takové zdroje poskytuje, pokud tato strana neurčí jinak. Strany přijmou vhodná opatření, v souladu s Úmluvou o biologické rozmanitosti, jejichž cílem je spravedlivé, nestranné a vzájemně přijatelné sdílení výsledků výzkumu a rozvoje a přínosů vyplývajících z komerčního a jiného využívání genetických zdrojů se stranou, která tyto zdroje poskytuje.

6. Strany se zaměří na posílení a zvětšení kapacity vnitrostátních institucí odpovědných za ochranu a udržitelné využívání biologické rozmanitosti prostřednictvím nástrojů, jako posílení kapacit a technická pomoc.

ČLÁNEK 273

Obchod lesními výrobky

S cílem podpořit udržitelné hospodaření s lesními zdroji strany uznávají důležitost postupů, kterými v souladu s domácími právními předpisy a postupy zlepší prosazování práva a správu v oblasti lesnictví a podpoří obchod legálně a udržitelně získávanými lesními výrobky; tyto postupy mohou zahrnovat:

- a) účinné provádění a uplatňování úmluvy CITES, pokud jde o druhy dřevin, jež mohou být označeny za ohrožené, v souladu s kritérii této úmluvy a v rámci uvedené úmluvy;
- b) rozvoj systémů a mechanismů, jež umožňují ověření legálního původu dřevařských výrobků v rámci celého obchodního řetězce;

- c) podpora dobrovolných mechanismů pro certifikaci lesů, jež jsou uznávány na mezinárodních trzích;
- d) transparentnost a podpora účasti veřejnosti na hospodaření s lesními zdroji pro výrobu dřeva;
a
- e) posílení kontrolních mechanismů pro výrobu dřeva, a to i prostřednictvím nezávislých dozorčích institucí, v souladu s právním rámcem každé strany.

ČLÁNEK 274

Obchod produkty rybolovu

1. Strany uznávají potřebu racionálně a zodpovědně chránit a spravovat zdroje ryb tak, aby byla zajištěna jejich udržitelnost.
2. Strany uznávají potřebu spolupracovat v rámci regionálních organizací pro řízení rybolovu, jichž jsou členy, s cílem:
 - a) přezkoumat a regulovat kapacitu rybolovu pro rybolovné zdroje, včetně zdrojů postižených nadměrným odlovem, aby se zajistilo, že rybolovné činnosti jsou úměrné dostupným rybolovným právním;

- b) přijmout účinné nástroje pro monitorování a kontrolu, jako jsou programy pozorování, programy sledování plavidel, kontrola překládky a státní přístavní inspekce, v zájmu zajištění úplného dodržování platných opatření pro zachování populací ryb;
- c) přijmout opatření pro boj proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu; za tímto účelem se strany dohodly, že zajistí, aby plavidla plující pod jejich vlajkou prováděla rybolovné činnosti v souladu s pravidly přijatými v rámci regionálních organizací pro řízení rybolovu, a že v případě porušení zmíněných pravidel budou stíhat plavidla podle svých domácích právních předpisů.

ČLÁNEK 275

Změna klimatu

1. Strany mají na paměti Rámcovou úmluvu Organizace spojených národů o změně klimatu a Kjótský protokol a uznávají, že změna klimatu je záležitostí společného a celosvětového významu a vyžaduje co nejširší spolupráci všech zemí a jejich účast na účinné a přiměřené mezinárodní odezvě ve prospěch současných a budoucích generací lidstva.

2. Strany jsou odhodlány zesílit své úsilí v oblasti změny klimatu, vedené vyspělými zeměmi, mimo jiné podporou domácích politik a vhodných mezinárodních iniciativ ke zmírnění změny klimatu a přizpůsobování se této změně, na základě spravedlnosti a v souladu se svou společnou, ale rozlišenou odpovědností, svými schopnostmi a svými sociálními a hospodářskými podmínkami, a zejména s přihlédnutím k potřebám a okolnostem těch stran, jež jsou rozvojovými zeměmi, a k jejich vysoké zranitelnosti v důsledku nepříznivých vlivů změny klimatu.
3. Strany rovněž uznávají, že účinek změny klimatu může ovlivnit jejich současný a další rozvoj, a proto zdůrazňují význam stále silnějších a podpůrných snah o přizpůsobování se této změně, zejména v těch stranách, jež jsou rozvojovými zeměmi.
4. S ohledem na celkový cíl rychlého přechodu k nízkouhlíkovému hospodářství budou strany podporovat udržitelné využívání přírodních zdrojů a obchodní a investiční opatření, která podporují a usnadňují přístup k nejlepším dostupným technologiím pro čistou výrobu a využití energie a pro zmírnění změny klimatu a přizpůsobení se této změně, jakož i šíření a používání těchto technologií.
5. Strany se dohodly, že zváží opatření, jež přispějí k dosažení cílů pro zmírnění změny klimatu a přizpůsobení se této změně, prostřednictvím svých obchodních a investičních politik, mimo jiné tím, že:
 - a) usnadní odstraňování obchodních a investičních překážek bránících přístupu ke zboží, službám a technologiím, jež mohou přispět ke zmírnění změny klimatu nebo přizpůsobení se této změně, a inovacím, vývoji a zavádění tohoto zboží, služeb a technologií, s přihlédnutím k okolnostem rozvojových zemí;

- b) podpoří opatření pro energetickou účinnost a obnovitelnou energii, jež reagují na environmentální a ekonomické potřeby a minimalizují technické překážky obchodu.

ČLÁNEK 276

Migrující pracovníci

Strany uznávají důležitost podpory rovného zacházení, pokud jde o pracovní podmínky, v zájmu odstranění jakékoli diskriminace jakéhokoli pracovníka, včetně migrujících pracovníků zákonně zaměstnaných na jejich územích, v tomto smyslu.

ČLÁNEK 277

Zachování úrovně ochrany

1. Žádná strana nesmí podporovat obchod ani investice tím, že sníží úroveň ochrany poskytované podle jejích právních předpisů týkajících se životního prostředí a práce. Obdobně nesmí žádná strana upustit nebo se jinak odchýlit od svých právních předpisů týkajících se životního prostředí a práce tak, aby došlo ke snížení ochrany poskytované podle těchto předpisů, za účelem podpory obchodu či investic.

2. Žádná strana nesmí prostřednictvím udržitelného nebo opakujícího se postupu činnosti či nečinnosti opomíjet účinné prosazování svých právních předpisů týkajících se životního prostředí a práce způsobem, jenž má vliv na obchod nebo investice mezi stranami.
3. Strany uznávají právo každé z nich na vhodný výkon volného uvážení, pokud jde o rozhodnutí o přidělování zdrojů týkající se vyšetřování, kontroly a prosazování domácích předpisů a norem týkajících se životního prostředí a práce, aniž by bylo narušeno plnění závazků přijatých v rámci této hlavy.
4. Žádné ustanovení této hlavy nelze vykládat tak, že by zmocňovalo orgány kterékoli strany podniknout kroky k prosazování právních předpisů týkajících se práce a životního prostředí na území jiné strany.

ČLÁNEK 278

Vědecké informace

Strany uznávají význam zohlednění vědeckých a technických informací a příslušných mezinárodních norem, pokynů nebo doporučení při přípravě a provádění opatření na ochranu zdraví a bezpečnosti při práci nebo životního prostředí, která ovlivňují obchod mezi stranami, a jsou si vědomy toho, že v případě hrozby vážné nebo nenapravitelné škody by nedostatek úplné vědecké jistoty neměl být použit jako důvod k odložení ochranných opatření⁸¹.

⁸¹ Peru tento článek vykládá na základě zásady 15 Deklarace o životním prostředí a rozvoji z Rio de Janeiro.

ČLÁNEK 279

Přezkum dopadů na udržitelnost

Každá strana se zavazuje k přezkumu, monitorování a posouzení dopadů provádění této dohody na práci a životní prostředí, považuje-li to za vhodné, prostřednictvím svých domácích a participačních procesů.

ČLÁNEK 280

Institucionální mechanismus a mechanismus monitorování

1. Každá strana určí v rámci svých správních orgánů úřad, který bude ostatním stranám sloužit jako kontaktní místo pro účely provádění aspektů udržitelného rozvoje souvisejících s obchodem a komunikace ve všech otázkách, jež se mohou v souvislosti s touto hlavou vyskytnout.
2. Strany zřizují Podvýbor pro obchod a udržitelný rozvoj. Podvýbor pro obchod a udržitelný rozvoj tvoří vysocí úředníci ze správních orgánů každé strany příslušných pro záležitosti práce, životního prostředí a obchodu.

3. Aniž je dotčen odstavec 2, schází se Podvýbor pro obchod a udržitelný rozvoj pouze ve složení zástupců strany EU a zástupců jedné ze signatářských andských zemí, pokud se jedná o záležitostech, jež se týkají výhradně dvoustranného vztahu strany EU a takové signatářské andské země, včetně záležitostí řešených v rámci vládních konzultací podle článku 283 a v odborné komisi stanovené v článku 284.
4. Podvýbor pro obchod a udržitelný rozvoj se sejde do jednoho roku po vstupu této dohody v platnost a poté podle potřeby, aby dohlížel na provádění této hlavy, včetně spolupráce podle článku 286, a projednal záležitosti společného zájmu týkajících se této hlavy. Tento podvýbor přijme svůj jednací řád a rozhoduje na základě konsensu.
5. Práce Podvýboru pro obchod a udržitelný rozvoj je založena na dialogu, účinné spolupráci, rozvoji závazků a iniciativ v rámci této hlavy a na úsilí o dosažení vzájemně přijatelného řešení v případě veškerých obtíží, jež mohou vyvstat.
6. Podvýbor pro obchod a udržitelný rozvoj má tyto úkoly:
 - a) provádět následná opatření k této hlavě a stanovovat činnosti pro uskutečňování cílů udržitelného rozvoje;

- b) považuje-li to za vhodné, předkládat Výboru pro obchod doporučení pro správné a náležité provádění této hlavy a zajistit co nejlepší využití jejích možností;
- c) určovat oblasti spolupráce a ověřovat účinné naplňování spolupráce, aniž by byl dotčen článek 326;
- d) vyhodnocovat dopad provádění této dohody na práci a životní prostředí, považuje-li to za vhodné; a
- e) řešit jakékoli jiné záležitosti spadající do oblasti působnosti této hlavy, aniž jsou dotčeny mechanismy stanovené v článcích 283, 284 a 285.

7. Podvýbor pro obchod a udržitelný rozvoj podporuje transparentnost a účast veřejnosti na jeho práci. Rozhodnutí tohoto podvýboru a rovněž veškeré zprávy o záležitostech souvisejících s prováděním této hlavy, které může podvýbor vypracovat, se proto zveřejňují, nerozhodne-li podvýbor jinak. Dále je podvýbor ochoten přijímat a zvažovat informace, připomínky nebo názory veřejnosti týkající se záležitostí souvisejících s touto hlavou.

ČLÁNEK 281

Domácí mechanismy

Každá strana konzultuje domácí výbory či skupiny v oblasti práce a životního prostředí nebo udržitelného rozvoje, nebo je v případě, že neexistují, zřizuje. Tyto výbory či skupiny mohou předkládat stanoviska a doporučení v souvislosti s prováděním této hlavy, a to i z vlastního podnětu, příslušnými interními cestami stran. Postupy pro zřízení a konzultaci takových výborů či skupin, v nichž jsou vyváženě zastoupeny zastupující organizace za výše uvedené oblasti, musí být v souladu s domácím právem.

ČLÁNEK 282

Dialog s občanskou společností

1. S výhradou čl. 280 odst. 3 se Podvýbor pro obchod a udržitelný rozvoj schází jednou ročně, pokud se strany nedohodnou jinak, s organizacemi občanské společnosti a se širokou veřejností, aby spolu vedly dialog o záležitostech týkajících se provádění této hlavy. Strany se dohodnou na postupu pro tato setkání s občanskou společností nejpozději jeden rok po vstupu této dohody v platnost.

2. S cílem podpořit vyvážené zastoupení příslušných zájmů umožní strany účast na setkáních všem zúčastněným stranám v oblastech stanovených v článku 281. Zápisy z těchto setkání se zpřístupní veřejnosti.

ČLÁNEK 283

Vládní konzultace⁸²

1. Strana může požádat o konzultaci s jinou stranou, pokud jde o jakoukoli záležitost společného zájmu vyplývající z této hlavy, a sice předložením písemné žádosti kontaktnímu místu této strany. Žádaná strana ihned odpoví.

2. Konzultující strany vynaloží veškeré úsilí, aby prostřednictvím dialogu a konzultací vyřešily záležitost k vzájemné spokojenosti. Přichází-li to v úvahu, s výhradou dohody obou konzultujících stran, vyžádají si strany informace či stanoviska jakékoli osoby, organizace nebo subjektu, jež mohou přispět k posouzení sporné záležitosti, včetně mezinárodních organizací nebo subjektů ustavených dohodami uvedenými v člácích 269 a 270.

⁸² Stranami účastnicími se vládních konzultací stanovených v této hlavě (dále jen „konzultující strana“ nebo „konzultující strany“) jsou Evropská unie na jedné straně a jedna signatářská andská země na straně druhé. Žádná ze signatářských andských zemí nemůže požádat o konzultace s jinou signatářskou andskou zemí.

3. Domnívá-li se konzultující strana, že je o záležitosti třeba dále diskutovat, může požádat, aby Podvýbor pro obchod a udržitelný rozvoj zasedl a záležitost zvážil, a to písemnou žádostí podanou kontaktnímu místu druhé konzultující strany. Podvýbor pro obchod a udržitelný rozvoj neprodleně zasedne a vynasnaží se dohodnout se na řešení dané záležitosti. Závěry podvýboru se zveřejní, nerozhodne-li podvýbor jinak.

4. Podvýbor pro obchod a udržitelný rozvoj pravidelně zveřejňuje zprávy popisující výsledek dokončených konzultací a v případě, že to považuje za vhodné, zprávy o probíhajících konzultacích.

ČLÁNEK 284

Odborná komise

1. Nedohodnou-li se konzultující strany jinak, může konzultující strana 90 dnů po podání žádosti o konzultace požádat, aby zasedla odborná komise a přezkoumala záležitost, jež nebyla uspokojivě vyřešena během vládních konzultací podle článku 283.

2. Odborná komise vybraná postupy stanovenými v odstavcích 3 a 4 určí, zda strana dodržela své povinnosti podle této hlavy.

3. Při vstupu této dohody v platnost předloží strany Výboru pro obchod seznam nejméně patnácti osob s odbornými znalostmi problematiky, které se tato hlava týká, přičemž alespoň pět těchto osob nesmí být státními příslušníky žádné ze stran a může odborné komisi předsedat. Tento seznam se schválí na prvním zasedání Výboru pro obchod. Odborníci musí být nezávislí na obou stranách a nesmějí od nich přijímat pokyny.

4. Každá zúčastněná strana⁸³ vybere jednoho odborníka ze seznamu odborníků do 30 dnů od obdržení žádosti o zřízení odborné komise. Zúčastněné strany se mohou dohodnout na jmenování odborníků, kteří nejsou uvedeni v seznamu, aby působili v odborné komisi, pokud to považují za nezbytné. Pokud zúčastněná strana v této lhůtě svého odborníka nevybere, vybere druhá zúčastněná strana ze seznamu odborníků státního příslušníka strany, která odborníka nevybrala. Oba vybraní odborníci rozhodnou o předsedovi, jenž nesmí být státním příslušníkem žádné ze zúčastněných stran. V případě neshody musí být předseda vybrán losem. Odborná komise musí být zřízena do 40 dnů ode dne obdržení žádosti o její zřízení.

⁸³ „Zúčastněnou stranou“ se rozumí konzultující strana, která se účastní řízení před odbornou komisí.

5. Zúčastněné strany mohou odborné komisi předkládat podání. Odborná komise může požadovat a přijímat písemná podání nebo jakékoli jiné informace od organizací, institucí a osob s příslušnými informacemi nebo odbornými znalostmi, včetně písemných podání nebo informací od příslušných mezinárodních organizací a subjektů, ve věcech týkajících se mezinárodních úmluv a dohod uvedených v článcích 269 a 270.

6. Při vstupu této dohody v platnost předloží strany Výboru pro obchod jednací řád odborné komise tak, aby jej Výbor pro obchod mohl přijmout na svém prvním zasedání.

ČLÁNEK 285

Zpráva odborné komise⁸⁴

1. Do 60 dnů od výběru posledního odborníka předloží odborná komise zúčastněným stranám úvodní zprávu obsahující své předběžné závěry týkající se dané záležitosti. Zúčastněné strany mohou do 15 dnů od předložení úvodní zprávy podat odborné komisi písemné připomínky k této zprávě. Po posouzení písemných připomínek může odborná komise svou úvodní zprávu revidovat. Závěrečná zpráva odborné komise se musí zabývat veškerými tvrzeními, která zúčastněné strany předložily ve svých písemných připomínkách.

⁸⁴ Při vydávání svých doporučení odborná komise zohledňuje mnohostranné souvislosti závazků vyplývajících z dohod a úmluv uvedených v článcích 269 a 270.

2. Odborná komise předloží zúčastněným stranám svou závěrečnou zprávu, včetně svých doporučení, do 45 dnů ode dne předložení úvodní zprávy podle odstavce 1. Zúčastněné strany do 15 dnů od vydání závěrečné zprávy zveřejní její nedůvěrnou verzi.
3. Zúčastněné strany se mohou dohodnout na prodloužení lhůt uvedených v odstavcích 1 a 2.
4. Dotčená zúčastněná strana informuje Podvýbor pro obchod a udržitelný rozvoj o svých záměrech, pokud jde o doporučení odborné komise, včetně předložení akčního plánu na provedení těchto doporučení. Podvýbor pro obchod a udržitelný rozvoj monitoruje provádění opatření, která tato strana stanovila,.
5. Na tuto hlavu se nevztahuje hlava XII (Řešení sporů).

Spolupráce v oblasti obchodu a udržitelného rozvoje

S přihlédnutím k přístupu této hlavy a rovněž ustanovení hlavy XIII (Technická pomoc a budování kapacity v oblasti obchodu) založenému na spolupráci strany uznávají důležitost spolupráce, která přispěje k provádění a lepšímu používání této hlavy, a zejména ke zlepšení politik a postupů týkajících se práce a ochrany životního prostředí, jak je v ní stanoveno. Tato spolupráce by měla zahrnovat činnosti v oblastech společného zájmu, jako jsou:

- a) činnosti související s hodnocením dopadu této dohody na životní prostředí a práci, včetně činností zaměřených na zlepšení metodik a ukazatelů pro takové hodnocení;
- b) činnosti související s kontrolou, monitorováním a účinným prováděním základních úmluv MOP a mnohostranných dohod v oblasti životního prostředí, včetně aspektů souvisejících s obchodem;
- c) studie související s úrovněmi a normami práce a ochrany životního prostředí a mechanismy k monitorování těchto úrovní;
- d) činnosti související se zmírňováním změny klimatu a přizpůsobováním se této změně, včetně činností týkajících se snižování emisí vznikajících v důsledku odlesňování a znehodnocování lesů;

- e) činnosti související s aspekty mezinárodního režimu pro změnu klimatu, které souvisejí s obchodem, včetně obchodních a investičních opatření, jež mají přispět k uskutečnění cílů Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu;
- f) činnosti související s ochranou a udržitelným využíváním biologické rozmanitosti, jak jsou uvedeny v této hlavě;
- g) činnosti související s určením legálního původu lesních výrobků, dobrovolnými programy certifikace lesů a vysledovatelností různých lesnických výrobků;
- h) činnosti na podporu osvědčených postupů pro udržitelné hospodaření s lesy;
- i) činnosti související s obchodem produkty rybolovu, jak jsou uvedeny v této hlavě;
- j) výměna informací a zkušeností souvisejících s podporou a prováděním osvědčených postupů sociální odpovědnosti podniků; a
- k) činnosti související s obchodními aspekty Agendy důstojné práce Mezinárodní organizace práce, včetně činností na propojení mezi obchodem a produktivní zaměstnaností, základními pracovními normami, sociální ochranou a sociálním dialogem.

HLAVA X

TRANSPARENTNOST A SPRÁVNÍ POSTUPY

ČLÁNEK 287

Spolupráce v zájmu podpory transparentnosti

Strany spolupracují v příslušných dvoustranných a mnohostranných fórech v zájmu zlepšení transparentnosti v obchodních záležitostech.

ČLÁNEK 288

Zveřejňování

1. Každá strana zajistí, aby její opatření s obecnou působností, včetně právních a správních předpisů, soudních rozhodnutí, postupů a správních rozhodnutí týkajících se jakýchkoli záležitostí, na které se vztahuje tato dohoda, byla neprodleně zveřejněna nebo jinak snadno dostupná zainteresovaným osobám, aby se s nimi mohly seznámit.

2. Každá strana v možném rozsahu poskytuje zainteresovaným osobám příležitost k tomu, aby vyjádřily své připomínky k jakémukoli navrhovanému zákonu, předpisu, postupu nebo správnímu rozhodnutí s obecnou působností souvisejícímu s jakoukoli záležitostí, na kterou se vztahuje tato dohoda, a posoudí tyto připomínky, jsou-li relevantní.

3. Má se za to, že strana informace uvedené v odstavci 1 tohoto článku poskytla, pokud byly zpřístupněny prostřednictvím odpovídajícího oznámení WTO nebo pokud byly zpřístupněny na úřední, veřejně a bezplatně dostupné internetové stránce této strany.

ČLÁNEK 289

Důvěrné informace

Žádné ustanovení této dohody nevyžaduje od žádné strany, aby poskytla důvěrné informace, jejichž zveřejnění by narušilo prosazování práva nebo by bylo jinak v rozporu s veřejným zájmem nebo by bylo na újmu oprávněným obchodním zájmům jednotlivých veřejných či soukromých podniků.

ČLÁNEK 290

Výměna informací

1. Na žádost některé ze stran a v právně přípustném rozsahu poskytne strana prostřednictvím svého koordinátora dohody informace a neprodleně odpoví na jakékoli otázky v souvislosti se záležitostmi, která může mít podstatný vliv na tuto dohodu.
2. Poskytne-li jedna ze stran jiné straně v souladu s touto dohodou informace, které označila za důvěrné, musí tato strana s takovými informacemi nakládat jako s důvěrnými.
3. Na žádost některé ze stran označí koordinátor dohody jiné strany úřad nebo úředníka příslušného pro jakoukoli záležitost týkající se provádění této dohody a poskytne potřebnou podporu pro usnadnění komunikace se žádající stranou.

ČLÁNEK 291

Správní řízení

Každá strana spravuje veškerá opatření s obecnou působností zmíněná v čl. 288 odst. 1 jednotným, nestranným a přiměřeným způsobem. Při uplatnění těchto opatření ve zvláštních případech na konkrétní osoby, zboží, služby nebo podniky jiné strany:

- a) je-li to možné a je-li to v souladu s domácím právem, poskytuje osobám, jichž se řízení přímo týká, vhodné oznámení o zahájení řízení, včetně popisu povahy řízení, určení právního základu, na němž je řízení zahájeno, a obecného popisu veškerých sporných otázek;
- b) zajistí, aby byla takovým osobám poskytnuta vhodná příležitost k předložení skutečností a argumentace na podporu jejich stanoviska dříve, než se přistoupí ke konečnému správnímu aktu, umožní-li to čas, povaha řízení a veřejný zájem; a
- c) zajistí, aby se její řízení zakládala na jejím právu a byla s ním v souladu.

ČLÁNEK 292

Přezkum a odvolání

1. Každá strana zřídí nebo zachová soudní, kvazisoudní nebo správní tribunály nebo řízení pro účely rychlého přezkumu a v odůvodněných případech nápravy konečného správního aktu týkajícího se obchodních záležitostí, na které se vztahuje tato dohoda. Tyto tribunály nebo řízení musí být nezávislé na úřadu nebo orgánu pověřeném prosazováním správních předpisů a osoby odpovědné za tyto tribunály nebo řízení musí být nestranné a nesmějí mít žádný podstatný zájem na výsledku řízení.
2. Každá strana zajistí, aby strany řízení měly před takovými tribunály nebo v takových řízeních právo:
 - a) na vhodnou příležitost podpořit nebo hájit svá příslušná stanoviska; a
 - b) na rozhodnutí založené na důkazech a předaných záznamech nebo, vyžadují-li to její domácí právo, záznamech sestavených správním orgánem.
3. Každá strana zajistí, s výhradou odvolání nebo dalšího přezkumu podle svého práva, aby každé takové rozhodnutí vykonal úřad nebo orgán, který je pro dotčený správní akt příslušný, a aby se tímto rozhodnutím v praxi řídil.

Transparentnost v oblasti subvencí

1. Pro účely této dohody se subvencí týkající se obchodu zbožím rozumí opatření, které spadá do definice stanovené v čl. 1 odst. 1.1 Dohody o subvencích a je specifické ve smyslu článku 2 uvedené dohody.
2. Každá strana zajistí transparentnost v oblasti subvencí týkajících se obchodu zbožím. Po dvou letech ode dne vstupu této dohody v platnost podává každá strana jednou za dva roky ostatním stranám zprávu o právním základě, formě, částce či rozpočtu a pokud možno o příjemci subvencí, které udělila její vláda nebo jakýkoli jiný veřejnoprávní subjekt. Tato zpráva se považuje za poskytnutou, jsou-li příslušné informace dotčenými stranami nebo jejich jménem zpřístupněny na veřejně přístupné internetové stránce. Strany při výměně informací zohlední požadavky na profesní a obchodní tajemství.
3. Výbor pro obchod pravidelně hodnotí, jakého pokroku v provádění tohoto článku každá strana dosáhla.
4. Tímto článkem nejsou dotčena práva stran uplatnit nápravná opatření nebo využít mechanismu řešení sporů nebo jiného vhodného opatření proti subvenci poskytnuté jinou stranou v souladu s příslušnými ustanoveními WTO.

5. Strany se dohodly, že si na žádost kterékoli z nich navzájem sdělí informace o záležitostech subvencí týkajících se obchodu službami a že k první výměně stanovisek k těmto otázkám přistoupí po uplynutí jednoho roku od vstupu této dohody v platnost.
6. Tento článek nepodléhá hlavě XII (Řešení sporů).

ČLÁNEK 294

Zvláštní pravidla

Ustanoveními této hlavy nejsou dotčena zvláštní pravidla stanovená v jiných hlavách této dohody.

HLAVA XI

VŠEOBECNÉ VÝJIMKY

ČLÁNEK 295

Bezpečnostní výjimka

1. Žádné ustanovení této dohody nebude vykládáno tak, aby:
 - a) od kterékoli strany vyžadovalo podávat či zpřístupňovat jakoukoli informaci, jejíž sdělení by se podle jejího mínění přičilo podstatným zájmům její bezpečnosti; nebo
 - b) zabraňovalo kterékoli straně přijmout jakékoli opatření, které považuje za potřebné pro ochranu svých podstatných bezpečnostních zájmů:
 - i) opatření týkající se veřejných zakázek nezbytných pro účely národní bezpečnosti nebo národní obrany;
 - ii) opatření vztahující se ke štěpným a termonukleárním materiálům nebo materiálům, které slouží k jejich výrobě;

- iii) opatření související s výrobou zbraní, střeliva a válečného materiálu, s veřejnými zakázkami na ně či s obchodem s nimi a opatření vztahující se k obchodování s jiným zbožím a materiály a k poskytování služeb či usazování, která se provádějí přímo nebo nepřímo k zásobování vojenských sil;
 - iv) opatření učiněná za války nebo jiné mimořádné situace v mezinárodních stycích; nebo
 - c) bránilo kterékoli straně přijmout jakékoli nezbytné opatření ve snaze dostát závazkům, jež přijala, za účelem udržení nebo obnovení mezinárodního míru a bezpečnosti.
2. Výbor pro obchod musí být v co největší míře informován o veškerých opatřeních přijatých některou ze stran podle odst. 1 písm. b) a c) a o jejich ukončení.

ČLÁNEK 296

Daně

1. Tato dohoda se vztahuje na daňová opatření, pouze pokud je takové uplatnění nezbytné pro uvedení ustanovení této dohody v účinnost.

2. Žádným ustanovením této dohody nejsou dotčena práva a povinnosti kterékoli strany podle jakékoli daňové úmluvy⁸⁵ mezi členským státem Evropské unie a signatářskou andskou zemí.

V případě jakéhokoli rozporu mezi touto dohodou a jakoukoli takovou úmluvou má v rozporné otázce přednost příslušná úmluva. V případě daňových úmluv mezi členským státem EU a signatářskou andskou zemí nesou odpovědnost za stanovení, zda existuje rozpor mezi touto dohodou a uvedenou úmluvou, výhradně příslušné orgány podle uvedené úmluvy.

3. Žádné ustanovení této dohody nelze vykládat tak, aby bránilo kterékoli straně přijmout nebo prosazovat jakékoli opatření, které:

- a) má za cíl zajistit účinné a nestranné ukládání nebo vybírání přímých daní;
- b) při uplatňování příslušných ustanovení domácích daňových předpisů, včetně těch, jejichž cílem je zajištění ukládání a vybírání cel, rozlišuje mezi daňovými poplatníky, kteří se nenacházejí ve stejné situaci, zejména s ohledem na jejich daňovou rezidenci nebo s ohledem na místo, kde je investován jejich kapitál;
- c) má za cíl zabránit vyhýbání se daňovým povinnostem nebo daňovým únikům podle daňových ustanovení smluv o zamezení dvojího zdanění nebo jiných daňových úmluv nebo domácích daňových předpisů; nebo

⁸⁵ Pro účely tohoto článku se „daňovou úmluvou“ rozumí smlouva o zamezení dvojího zdanění nebo jiné mezinárodní daňové dohody či opatření.

d) je neslučitelné s jakoukoli povinností spojenou s doložkou nejvyšších výhod podle této dohody, za předpokladu, že rozdíl v zacházení je výsledkem daňové úmluvy.

4. Výrazy nebo pojmy z oblasti daní nedefinované v této dohodě se stanoví podle definic a pojmů z oblasti daní podle domácího práva strany přijímající dané opatření nebo podle rovnocenných nebo podobných definic a pojmů.

ČLÁNEK 297

Platební bilance

1. Má-li některá ze stran vážné potíže s vnější finanční situací nebo s platební bilancí nebo hrozí-li jí tyto potíže, může přijmout nebo zachovat omezující opatření týkající se obchodu zbožím a službami a usazování, včetně opatření týkajících se plateb či převodů souvisejících s těmito transakcemi.

2. Jakékoli omezující opatření přijaté nebo zachovávané podle odstavce 1 musí být nediskriminační, mít omezenou dobu trvání, nesmí překračovat rámec toho, co je nezbytně nutné k nápravě platební bilance, a musí být v souladu s podmínkami stanovenými v Dohodě WTO a případně v souladu s Dohodou o Mezinárodním měnovém fondu⁸⁶.

⁸⁶ Podmínky stanovené v Dohodě WTO zmíněné v tomto článku se považují za obdobně uplatnitelné na opatření vztahující se k platební bilanci v souvislosti s usazováním v jiných odvětvích než v odvětvích služeb.

3. Strany se snaží vyhýbat se ukládání omezujících opatření uvedených v odstavci 1. V případě, že některá ze stran taková opatření zavede či změní, oznámí je urychleně ostatním stranám a co nejdříve předloží časový plán pro jejich odstranění.

4. Neprodleně budou zahájeny konzultace ve Výboru pro obchod. V rámci těchto konzultací se hodnotí situace platební bilance strany, která přijímá či zachovává omezující opatření podle tohoto článku, i samotná opatření, přičemž se mimo jiné berou v úvahu takové faktory jako:

- a) povaha a rozsah potíží s platební bilancí nebo s vnější finanční situací;
- b) vnější hospodářské a obchodní prostředí; a
- c) alternativní nápravná opatření, kterých by bylo možné využít.

V rámci konzultací se posuzuje soulad veškerých omezujících opatření s odstavci 2 a 3. Všechna statistická zjištění a jiné skutečnosti předložené Mezinárodním měnovým fondem, které se vztahují k devizovým prostředkům, finančním rezervám a platební bilanci, se přijímají a závěry se zakládají na hodnocení platební bilance a vnější finanční situace strany, jež zavádí opatření, provedeném Mezinárodním měnovým fondem.

HLAVA XII

ŘEŠENÍ SPORŮ

KAPITOLA 1

CÍLE, OBLAST PŮSOBNOSTI A DEFINICE

ČLÁNEK 298

Cíl

Cílem této hlavy je vyhnout se sporům mezi stranami, které se týkají výkladu a uplatňování této dohody, urovnávat je, a je-li to možné, dosáhnout vzájemně přijatelného řešení každé záležitosti, která by mohla mít vliv na její fungování. V případě, že vzájemně přijatelné řešení není možné, je primárním cílem této hlavy obecně zajistit, aby byla dotčená opatření zrušena, jestliže jsou shledána neslučitelnými s ustanoveními této dohody.

ČLÁNEK 299

Oblast působnosti

1. Nestanoví-li tato dohoda jinak, vztahuje se tato hlava na jakýkoli spor týkající se výkladu a použití této dohody, zejména pokud se některá ze stran domnívá, že opatření přijaté jinou stranou není nebo by nemuselo být v souladu se závazky podle této dohody.
2. Tato hlava se nevztahuje na spory mezi signatářskými andskými zeměmi.

ČLÁNEK 300

Definice

Pro účely této hlavy se „stranou sporu“ nebo „stranami sporu“ rozumí strana nebo strany této dohody, které jsou stranou nebo stranami účastnicími se postupu řešení sporů podle této hlavy.

KAPITOLA 2

KONZULTACE

ČLÁNEK 301

Konzultace

1. Strany se snaží spory týkající se veškerých záležitostí uvedených v článku 299 řešit v dobré víře konzultacemi s cílem dosáhnout vzájemně přijatelného řešení.
2. Strana, která si přeje zahájit konzultace, může podat jiné straně a v kopii Výboru pro obchod písemnou žádost, ve které uvede všechna sporná opatření a právní základ stížnosti.
3. Žádaná strana na žádost o konzultace odpoví do deseti dnů od jejího obdržení a kopii odpovědi zašle Výboru pro obchod. V naléhavých případech činí tato lhůta pět dní.
4. Strany sporu se mohou dohodnout, že nepovedou konzultace v souladu s tímto článkem a že přímo zahájí rozhodčí řízení podle článku 302. Takové rozhodnutí písemně oznámí Výboru pro obchod nejpozději pět dní před podáním žádosti o ustavení rozhodčího soudu.

5. Pokud se konzultující strany nedohodnou jinak, konzultace se uskuteční a považují se za ukončené do 30 dnů ode dne, kdy žádaná strana obdržela žádost, a probíhají na území žádané strany. Na základě dohody stran sporu se konzultace mohou konat jakýmkoli dostupnými technickými prostředky. Konzultace a veškeré informace sdělené během konzultací zůstávají důvěrné.
6. V naléhavých případech, včetně případů týkajících se zboží podléhajícího zkáze nebo zboží či služeb, které rychle ztrácejí na obchodní hodnotě, jako jsou určité sezónní zboží či služby, se konzultace zahájí do 15 dnů ode dne, kdy žádaná strana obdržela žádost, a v téže lhůtě 15 dnů se považují za ukončené.
7. V průběhu konzultací poskytuje každá konzultující strana dostatek věcných informací, jež umožní úplné posouzení záležitosti, v níž by platné či navrhované opatření nebo jakákoli jiná otázka mohly ovlivnit fungování a uplatňování této dohody.
8. Při konzultacích podle této dohody každá konzultující strana zajistí účast pracovníků ze svých příslušných vládních orgánů, kteří mají příslušné znalosti o záležitosti, jež je předmětem konzultací.

9. Pokud se konzultující strany nedohodnou jinak, platí, že v případě, kdy byl spor předmětem konzultací v podvýboru zřízeném touto dohodou, mohou takové konzultace nahradit konzultace podle tohoto článku, jestliže sporné opatření a právní základ žádosti byly v průběhu takových konzultací náležitě zjištěny. Pokud se konzultující strany nedohodnou jinak, považují se konzultace uskutečněné v podvýboru za ukončené do 30 dnů ode dne, kdy žádaná strana obdržela žádost o konzultace.

10. Do pěti dnů ode dne obdržení žádosti o konzultace může strana, která není konzultující stranou a která má na záležitosti, jež je předmětem konzultací, zájem, podat konzultujícím stranám a v kopii Výboru pro obchod písemnou žádost o účast na konzultacích. Jestliže žádná z konzultujících stran tuto žádost neodmítne, může se taková strana účastnit konzultací jako třetí strana v souladu s jednacím řádem stanoveným podle článku 315 (dále jen „jednací řád“).

KAPITOLA 3

POSTUPY ŘEŠENÍ SPORŮ

ČLÁNEK 302

Zahájení rozhodčího řízení

1. Žalující strana může požádat o ustavení rozhodčího soudu, pokud:
 - a) žalovaná strana neodpoví na žádost o konzultace v souladu s čl. 301 odst. 3;
 - b) konzultace se neuskuteční ve lhůtě stanovené v čl. 301 odst. 5 nebo 6;
 - c) konzultující strany nedokázaly spor vyřešit konzultacemi; nebo
 - d) strany sporu se v souladu s čl. 301 odst. 4 dohodly, že nepovedou konzultace.

2. Písemná žádost o ustavení rozhodčího soudu se zašle žalované straně a Výboru pro obchod. Žalující strana ve své žádosti uvede konkrétní sporné opatření a vysvětlí, jakým způsobem toto opatření porušuje ustanovení této dohody způsobem, který jasně představuje právní základ stížnosti.
3. Strana nemůže požádat o ustavení rozhodčího soudu za účelem přezkumu navrženého opatření.
4. Do deseti dnů ode dne obdržení žádosti o ustavení rozhodčího soudu může strana, která není stranou sporu a má na věci podstatný zájem, podat stranám sporu a v kopii Výboru pro obchod písemnou žádost o účast na rozhodčím řízení. Taková strana se může v souladu s jednacím řádem řízení účastnit jako třetí strana.

ČLÁNEK 303

Ustavení rozhodčího soudu

1. Rozhodčí soud se skládá ze tří rozhodců.

2. Do 12 dnů ode dne, kdy žalovaná strana obdržela žádost o ustavení rozhodčího soudu, může každá strana sporu jmenovat rozhodce z kandidátů navržených kteroukoli stranou na seznam sestavený v souladu s článkem 304. Pokud některá ze stran sporu svého rozhodce nejmenuje, vybere jej na žádost druhé strany sporu předseda Výboru pro obchod nebo jeho zástupce, a to losem z kandidátů navržených dotyčnou stranou sporu na seznam rozhodců.
3. Pokud se strany sporu nedohodnou na osobě předsedy rozhodčího soudu ve lhůtě stanovené v odstavci 2, vybere předsedu rozhodčího soudu na žádost kterékoli ze stran sporu předseda Výboru pro obchod nebo jeho zástupce, a to losem z kandidátů vybraných pro tento účel ze seznamu rozhodců.
4. Předseda Výboru pro obchod nebo jeho zástupce vybere rozhodce losem ze seznamu podle článku 304 do pěti dnů ode dne obdržení žádosti podané v souladu s odstavcem 2 nebo 3.

5. Bez ohledu na odstavce 2 až 4 mohou strany sporu vzájemnou dohodou do deseti dnů ode dne, kdy žalovaná strana obdržela žádost, vybrat za rozhodce osoby, které nejsou uvedeny v seznamu rozhodců, avšak splňují požadavky stanovené v čl. 304 odst. 3.

6. Za den ustavení rozhodčího soudu se považuje den, kdy v souladu s jednacím řádem všichni určení rozhodci potvrdili svůj souhlas.

ČLÁNEK 304

Seznam rozhodců

1. Výbor pro obchod na svém prvním zasedání sestaví seznam 25 osob, které jsou ochotny a schopny zastávat funkci rozhodců. Každá strana navrhne na funkci rozhodce pět osob. Strany rovněž vzájemnou dohodou vyberou deset osob, které nejsou státními příslušníky⁸⁷ ani jedné z nich a které mohou zastávat funkci předsedy rozhodčího soudu.

2. Výbor pro obchod zajistí, aby byl seznam sestavený v souladu s odstavcem 1 stále úplný. V každém případě může být seznam použit v souladu s článkem 303 i tehdy, pokud není úplný.

⁸⁷ Pro účely této hlavy se „státním příslušníkem“ rozumí fyzická osoba, která má občanství některého členského státu Evropské unie nebo některé signatářské andské země nebo je osobou s trvalým pobytem v některém členském státě Evropské unie nebo některé signatářské andské zemi.

3. Rozhodci musí mít odborné znalosti nebo zkušenosti v oblasti práva, mezinárodního obchodu nebo řešení sporů v rámci mezinárodních dohod. Musí být nezávislí, nestranní, nesmí být v přímém ani nepřímém vztahu se žádnou ze stran a nesmějí přijímat pokyny od žádné strany ani organizace. Rozhodci musí jednat ve shodě s kodexem chování vypracovaným v souladu s touto hlavou (dále jen „kodex chování“).

4. Výbor pro obchod dále sestaví další seznamy 12 osob, které mají odborné znalosti v oborech, na něž se vztahuje tato dohoda. Za tímto účelem jmenuje každá strana tři osoby, které by mohly zastávat funkci rozhodce. Strany vyberou vzájemnou dohodou tři kandidáty, kteří by mohli předsedat rozhodčímu soudu a kteří nejsou státními příslušníky žádné ze stran. Každá strana sporu může za svého rozhodce určit některou z osob navržených kteroukoli stranou na oborový seznam. Použije-li se postup výběru podle čl. 303 odst. 3, může předseda Výboru pro obchod nebo jeho zástupce se souhlasem stran sporu použít oborový seznam.

ČLÁNEK 305

Vznesení námitky, odvolání a nahrazení rozhodce

1. Kterákoli strana sporu může vznést námitku proti rozhodci, má-li důvodné pochybnosti o tom, že jedná ve shodě s kodexem chování. Rozhodnutí o námitce nebo o odvolání rozhodce se přijímá v souladu s jednacím řádem.
2. Pokud se rozhodce nemůže řízení zúčastnit, odstoupí nebo musí být nahrazen, vybere se jeho náhradník v souladu s článkem 303.

ČLÁNEK 306

Konsolidace rozhodčích řízení

Jestliže ustavení rozhodčího soudu pro stejné opatření a založené na stejném právním základě požaduje více stran a je-li to možné, je za účelem posouzení těchto žádostí ustaven jediný rozhodčí soud.

ČLÁNEK 307

Rozhodnutí rozhodčího soudu

1. Rozhodčí soudy oznámí své rozhodnutí stranám sporu a Výboru pro obchod do 120 dnů ode dne svého ustavení. Pokud rozhodčí soud usoudí, že tuto lhůtu není možné dodržet, uvědomí o tom předseda rozhodčího soudu písemně strany sporu a Výbor pro obchod s uvedením důvodů zpoždění a dne, kdy rozhodčí soud oznámí své rozhodnutí. Rozhodnutí rozhodčího soudu nesmí být v žádném případě oznámeno později než 150 dnů ode dne ustavení rozhodčího soudu.
2. V naléhavých případech, včetně těch, které se týkají zboží podléhajícího rychlé zkáze nebo zboží či služeb, které rychle ztrácejí na obchodní hodnotě, jako jsou určité sezónní zboží či služby, vydá rozhodčí soud do deseti dnů po svém ustavení rozhodnutí o tom, zda daný případ považuje za naléhavý. Rozhodčí soud své rozhodnutí oznámí do 60 dnů ode dne svého ustavení a v každém případě nejpozději 75 dnů od tohoto dne.

ČLÁNEK 308

Splnění požadavků rozhodnutí rozhodčího soudu

1. Žalovaná strana neprodleně přijme veškerá opatření nezbytná ke splnění požadavků rozhodnutí rozhodčího soudu.

2. Do 30 dnů ode dne obdržení rozhodnutí oznámí žalovaná strana žalující straně:
 - a) zvláštní opatření, která považuje za nezbytná ke splnění požadavků rozhodnutí;
 - b) přiměřenou lhůtu ke splnění požadavků rozhodnutí; a
 - c) konkrétní nabídku dočasného vyrovnání do doby, než bude zvláštní opatření, jež považuje za nezbytné ke splnění požadavků rozhodnutí, v plném rozsahu provedeno.
3. Pokud se strany sporu nedohodnou na obsahu takového oznámení, může žalující strana požádat rozhodčí soud, který vydal rozhodnutí, aby určil, zda jsou opatření navrhovaná podle odst. 2 písm. a) v souladu s touto dohodou, zda je lhůta ke splnění požadavků rozhodnutí přiměřená a/nebo zda je nabídka vyrovnání zjevně neúměrná. Rozhodnutí musí být vydáno do 45 dnů ode dne podání žádosti.
4. Pokud se původní rozhodčí soud nemůže sejít nebo pokud se některý z jeho členů nemůže zasedání zúčastnit, použijí se řízení stanovená v článku 303. Lhůta pro oznámení rozhodnutí činí 45 dnů ode dne ustavení nového rozhodčího soudu.
5. Přiměřenou lhůtu uvedenou v odst. 2 písm. b) lze na základě dohody stran sporu prodloužit.

ČLÁNEK 309

Přezkum opatření přijatých ke splnění požadavků rozhodnutí rozhodčího soudu

1. Žalovaná strana oznámí žalující straně a Výboru pro obchod před uplynutím přiměřené lhůty stanovené podle čl. 308 odst. 2 písm. b) a odst. 3 nebo 5 veškerá opatření přijatá k tomu, aby ukončila nedodržování svých povinností podle této dohody.
2. Pokud opatření oznámená žalovanou stranou v souladu s odstavcem 1 nejsou podobná těm, která tato strana již dříve oznámila podle čl. 308 odst. 2 písm. a), nebo pokud žalující strana požádala o rozhodčí řízení podle čl. 308 odst. 3 a tato opatření oznámená podle odstavce 1 nejsou podobná těm, která rozhodčí soud shledal za slučitelná s touto dohodou, a neshodnou-li se strany sporu na existenci oznámených opatření nebo jejich souladu s touto dohodou, může žalující strana písemně požádat původní rozhodčí soud o rozhodnutí v této věci. Tato žádost musí uvádět konkrétní sporná opatření a vysvětlit, do jaké míry jsou v rozporu s touto dohodou. Rozhodčí soud oznámí své rozhodnutí do 30 dnů ode dne podání žádosti.
3. Není-li původní rozhodčí soud nebo některý z jeho členů k dispozici, použijí se postupy stanovené v článku 303. Rozhodnutí musí být vydáno do 30 dnů ode dne ustavení nového rozhodčího soudu.

ČLÁNEK 310

Dočasná nápravná opatření v případě nesplnění požadavků rozhodnutí

1. Pokud žalovaná strana neoznámí přijetí jakéhokoli opatření ke splnění požadavků rozhodnutí rozhodčího soudu před uplynutím přiměřené lhůty nebo pokud rozhodčí soud rozhodne podle čl. 309 odst. 2, že oznámené opatření není v souladu s touto dohodou, může žalující strana:
 - a) žádat po žalované straně vyrovnání pro nesplnění požadavků, a to buď formou pokračování dočasného vyrovnání, nebo formou jiného vyrovnání; nebo
 - b) oznámit žalované straně a Výboru pro obchod svůj záměr pozastavit koncese vyplývající z ustanovení uvedených v článku 299 v rozsahu, který odpovídá zrušení nebo zmenšení výhod způsobenému porušením povinnosti.
2. Nejsou-li strany sporu schopny dosáhnout dohody o vyrovnání podle odst. 1 písm. a) do 20 dnů po uplynutí přiměřené lhůty nebo po vydání rozhodnutí rozhodčího soudu, že opatření oznámené podle čl. 311 odst. 2 je v rozporu s touto dohodou, může žalující strana oznámit žalované straně a Výboru pro obchod svůj záměr pozastavit výhody vyplývající z ustanovení uvedených v článku 299 v rozsahu, který odpovídá zrušení nebo zmenšení výhod způsobenému porušením povinnosti.

3. Pokud žalovaná strana neposkytne dočasné vyrovnání stanovené podle článku 308 v přiměřené lhůtě⁸⁸, může žalující strana oznámit žalované straně a Výboru pro obchod svůj záměr pozastavit výhody vyplývající z ustanovení uvedených v článku 299 v rozsahu, který odpovídá dočasnému vyrovnání, až do doby, kdy bude poskytnuto dočasné vyrovnání, nebo do doby, než žalovaná strana přijme opatření ke splnění požadavků rozhodnutí, podle toho, co nastane dříve.

4. Jestliže žalující strana oznámí svůj záměr pozastavit výhody podle odstavce 2 nebo 3, může toto pozastavení výhod provést deset dnů po oznámení, za předpokladu, že žalovaná strana nepožádá o rozhodčí řízení podle odstavce 5.

5. Domnívá-li se žalovaná strana, že oznámený rozsah pozastavení neodpovídá zrušení nebo zmenšení výhod způsobenému porušením povinnosti, může písemně požádat původní rozhodčí soud o rozhodnutí v této věci. Tato žádost musí být žalující straně a Výboru pro obchod oznámena před uplynutím desetidenní lhůty uvedené v odstavci 4. Původní rozhodčí soud oznámí své rozhodnutí o rozsahu pozastavení výhod stranám sporu a Výboru pro obchod do 30 dnů ode dne obdržení žádosti. Výhody nesmějí být pozastaveny, dokud původní rozhodčí soud neoznámí své rozhodnutí stranám sporu, a jakékoli pozastavení musí být v souladu s tímto rozhodnutím.

⁸⁸ Pro upřesnění je třeba uvést, že žalovaná strana neposkytla dočasné vyrovnání v přiměřené lhůtě pouze tehdy, pokud nezahájí vnitřní postup vedoucí k poskytnutí vyrovnání během přiměřené lhůty nebo pokud je výsledkem takového vnitřního postupu rozhodnutí proti poskytnutí dočasného vyrovnání.

6. Není-li již původní rozhodčí soud nebo některý z jeho členů k dispozici, použijí se postupy stanovené v článku 303. Rozhodnutí musí být vydáno do 45 dnů ode dne ustavení nového rozhodčího soudu.

7. Vyrovnání nebo pozastavení výhod podle tohoto článku je dočasné a nezprošťuje žalovanou stranu od povinnosti splnit požadavky rozhodnutí. Tyto prostředky nápravy se použijí pouze do doby, než je opatření prohlášené za neslučitelné s touto dohodou zrušeno či změněno tak, aby bylo s touto dohodou v souladu, nebo než strany sporu dosáhnou vzájemně přijatelného řešení.

ČLÁNEK 311

Přezkum opatření přijatých po pozastavení výhod nebo vyrovnání v důsledku nesplnění požadavků

1. Žalovaná strana může žalující straně a Výboru pro obchod kdykoli oznámit jakékoli opatření, které přijala ke splnění požadavků rozhodnutí rozhodčího soudu, a podle okolností podat žádost žalující straně, aby ukončila pozastavení výhod, nebo jí oznámit svůj záměr ukončit poskytování vyrovnání v důsledku nesplnění požadavků rozhodnutí. Kromě případu stanoveného v odstavci 2 se pozastavení výhod ukončí 30 dnů po tomto oznámení.

2. Nejsou-li strany sporu schopny dosáhnout dohody o slučitelnosti oznámeného opatření s ustanoveními této dohody do 30 dnů ode dne oznámení podle odstavce 1, může kterákoli z nich podat písemnou žádost o přijetí rozhodnutí v této věci původnímu rozhodčímu soudu. Tato žádost musí být oznámena současně žalované straně a Výboru pro obchod. Rozhodnutí rozhodčího soudu musí být oznámeno stranám sporu a Výboru pro obchod do 45 dnů ode dne podání této žádosti. Pokud rozhodčí soud rozhodne, že opatření ke splnění požadavků rozhodnutí je s touto dohodou v souladu, je pozastavení výhod ukončeno.

3. Není-liž původní rozhodčí soud nebo některý z jeho členů k dispozici, použijí se postupy stanovené v článku 303. Rozhodnutí musí být oznámeno do 45 dnů ode dne ustavení nového rozhodčího soudu.

4. Jestliže po uplynutí třicetidenní lhůty uvedené v odstavci 2 žádná ze stran sporu nepožádala původní rozhodčí soud, aby rozhodl o souladu opatření oznámeného podle odstavce 1 s touto dohodou, a žalující strana nesplnila povinnost ukončit pozastavení výhod, může žalovaná strana pozastavit výhody v rozsahu, který odpovídá rozsahu výhod pozastavených žalující stranou, a to do doby, než žalující strana pozastavení výhod nezruší.

ČLÁNEK 312

Žádost o objasnění rozhodnutí

1. Do deseti dnů po oznámení rozhodnutí může kterákoli ze stran sporu podat rozhodčímu soudu písemnou žádost, jejíž kopii zašle druhé straně sporu a Výboru pro obchod, o upřesnění některých zvláštních aspektů zjištění nebo doporučení obsažených v rozhodnutí, které tato strana považuje za nejednoznačné, včetně těch, které se týkají splnění požadavků rozhodnutí. Druhá strana sporu může předložit připomínky k takové žádosti rozhodčímu soudu a v kopii straně, která původní žádost o upřesnění podala. Rozhodčí soud odpoví na takovou žádost do deseti dnů od jejího obdržení.
2. Podání žádosti podle odstavce 1 nemá vliv na běh lhůt uvedených v článku 308.

ČLÁNEK 313

Pozastavení a ukončení rozhodčích řízení

1. Strany sporu se mohou kdykoli dohodnout, že pozastaví práci rozhodčího soudu na dobu, která nepřesáhne 12 měsíců ode dne uzavření takové dohody. Strany sporu o takové dohodě písemně uvědomí předsedu rozhodčího soudu a v kopii Výbor pro obchod. V případě pozastavení se lhůty stanovené v článku 307 prodlužují o dobu, po kterou byla práce pozastavena.

2. Pokud se strany sporu nedohodnou jinak, ztrácí rozhodčí soud v každém případě pravomoc, jestliže byla jeho práce pozastavena na dobu delší 12 měsíců. Pokud rozhodčí soud ztratí pravomoc, žádné ustanovení tohoto článku nebrání kterékoli straně v zahájení jiného rozhodčího řízení ve stejné věci.

3. Strany sporu se mohou dohodnout, že rozhodčí řízení kdykoli ukončí společným písemným oznámením předsedovi rozhodčího soudu a v kopii Výboru pro obchod.

KAPITOLA 4

OBECNÁ USTANOVENÍ

ČLÁNEK 314

Vzájemně přijatelné řešení

Strany sporu se mohou kdykoli dohodnout na vzájemně přijatelném řešení sporu podle této hlavy. Každé takové řešení strany sporu společně oznámí Výboru pro obchod. Oznámením vzájemně přijatelného řešení je řízení ukončeno.

ČLÁNEK 315

Jednací řád a kodex chování

1. Postupy řešení sporů podle této hlavy se řídí jednacím řádem přijatým Výborem pro obchod na jeho prvním zasedání po vstupu této dohody v platnost. Výbor pro obchod na tomto zasedání přijme rovněž kodex chování pro rozhodce.
2. Pokud se strany sporu nedohodnou jinak, jsou v souladu s jednacím řádem veškerá slyšení rozhodčího soudu veřejná.

ČLÁNEK 316

Informace a technické poradenství

1. Na žádost některé ze stran sporu nebo z vlastního podnětu může rozhodčí soud získat veškeré informace, které považuje za vhodné, z jakéhokoli zdroje, včetně stran sporu. Rozhodčí soud má také právo si vyžádat znalecké posudky, považuje-li to za vhodné. Veškeré informace získané tímto způsobem musí být předány každé straně sporu, aby se k nim mohla vyjádřit.

2. Rozhodčí soud může rovněž umožnit zainteresovaným nevládním osobám usazeným na území některé strany sporu, aby mu v souladu s jednacím řádem předložily stanoviska *amicus curiae*.

ČLÁNEK 317

Pravidla výkladu

Rozhodčí soud vykládá ustanovení uvedená v článku 299 v souladu se zvykovými pravidly výkladu mezinárodního práva veřejného uvedenými ve Vídeňské úmluvě o smluvním právu, podepsané ve Vídni dne 23. května 1969. Rozhodnutím rozhodčího soudu nelze rozšířit ani omezit práva a povinnosti vymezené v ustanoveních uvedených v článku 299.

ČLÁNEK 318

Rozhodnutí rozhodčího soudu

1. Rozhodčí soud se snaží přijímat veškerá rozhodnutí cestou konsensu. Pokud však není k rozhodnutí možné dospět cestou konsensu, rozhodne o věci většinovým hlasováním. Nesouhlasná stanoviska rozhodců nejsou v žádném případě zveřejňována.

2. Rozhodnutí rozhodčího soudu je závazné pro strany sporu a nezakládá práva ani povinnosti pro fyzické nebo právnické osoby. Rozhodnutí musí obsahovat zjištění skutkového stavu, použitelnost příslušných ustanovení této dohody, závěr o tom, zda dotčená strana dodržela či nedodržela povinnosti z nich vyplývající, a základní zdůvodnění učiněných zjištění a závěrů.
3. Rozhodčí soud může na žádost kterékoli strany sporu vydat doporučení o tom, jak má být jeho rozhodnutí provedeno.
4. Rozhodnutí rozhodčího soudu se zveřejní, pokud se strany sporu nedohodnou jinak.

ČLÁNEK 319

Spojitost s právy podle WTO a volba soudu

1. Ustanoveními obsaženými v této hlavě nejsou dotčena práva a povinnosti stran podle Dohody WTO, včetně opatření pro řešení sporů.

2. Spory týkající se téhož opatření vyplývající z této dohody a na základě Dohody WTO mohou být podle uvážení žalující strany řešeny podle této hlavy, nebo v rámci Ujednání o řešení sporů. Pokud však některá ze stran požádala o ustavení skupiny odborníků podle článku 6 Ujednání o řešení sporů nebo rozhodčího soudu podle článku 303, nemůže tato strana zahájit jiné řízení týkající se stejné věci u jiného fóra, ledaže by příslušný subjekt v rámci zvoleného fóra z procesních nebo jurisdikčních důvodů o věci nerozhodl.
3. Strany jsou srozuměny s tím, že dva nebo více sporů se týkají stejné věci, pokud se jich účastní stejné strany sporu, vztahují se na stejné opatření a zabývají se stejným závažným porušením.
4. Žádné ustanovení této hlavy nebrání žádné straně v tom, aby uplatnila pozastavení výhod schválených Orgánem pro řešení sporů při WTO. Dohoda WTO se nepoužije s cílem zabránit kterékoli straně v pozastavení výhod podle této hlavy.

ČLÁNEK 320

Lhůty

1. Veškeré lhůty stanovené v této hlavě, včetně lhůt pro oznamování rozhodnutí rozhodčích soudů, se počítají od prvního dne následujícího po úkonu nebo události, které se týkají.

2. Veškeré lhůty uvedené v této hlavě mohou být prodlouženy vzájemnou dohodou stran sporu.

ČLÁNEK 321

Změna jednacího řádu a kodexu chování

Výbor pro obchod může změnit jednací řád a kodex chování.

ČLÁNEK 322

Mechanismus zprostředkování

Podle přílohy XIV (Mechanismus zprostředkování pro nesazební opatření) může kterákoli strana požádat jinou stranu, aby se zúčastnila postupu zprostředkování, pokud jde o nesazební opatření žádané strany v souvislosti s jakoukoli záležitostí v rámci hlavy III (Obchod zbožím), o které se žádající strana domnívá, že nepříznivě ovlivňuje obchod.

ČLÁNEK 323

Dobré služby, smírčí řízení a zprostředkování

1. Bez ohledu na článek 322 se mohou strany kdykoli dohodnout, že jako alternativní metodu řešení sporů požádají o dobré služby, smírčí řízení nebo zprostředkování.
2. Alternativní metody řešení sporů uvedené v odstavci 1 jsou prováděny postupy dohodnutými zúčastněnými stranami.
3. Řízení stanovená podle tohoto článku může kdykoli zahájit a kdykoli přerušit nebo ukončit kterákoli ze zúčastněných stran.
4. Řízení podle tohoto článku jsou důvěrná a nejsou jimi dotčena práva stran zúčastněných v jakýchkoli jiných řízeních.

HLAVA XIII

TECHNICKÁ POMOC A BUDOVÁNÍ KAPACITY V OBLASTI OBCHODU

ČLÁNEK 324

Cíle

1. Strany se dohodly posílit spolupráci, jež přispívá k provádění této dohody, a co nejvíce ji využít v zájmu optimalizace jejích výsledků, rozšíření příležitostí a dosažení co největších přínosů pro strany. Tato spolupráce se rozvíjí v právním a institucionálním rámci, jímž se řídí vztahy spolupráce mezi stranami a jedním z jehož hlavních cílů je podpora udržitelného hospodářského rozvoje, který umožňuje dosáhnout vyšší míry sociální soudržnosti, a zejména snižování chudoby.
2. K dosažení cílů uvedených v odstavci 1 se strany dohodly přikládat zvláštní důležitost iniciativám spolupráce zaměřeným na:
 - a) zlepšení a vytvoření nových obchodních a investičních příležitostí, podporu konkurenceschopnosti a inovací, jakož i modernizaci výroby, usnadnění obchodu a na převod technologií;

- b) podporu rozvoje mikropodniků a malých a středních podniků prostřednictvím obchodu jako nástroje pro snižování chudoby;
- c) podporu spravedlivého obchodu, usnadnění přístupu k přínosům této dohody pro všechna výrobní odvětví, zejména ta nejslabší;
- d) posílení obchodních a institucionálních kapacit v této oblasti s ohledem na provádění této dohody a její co nejlepší využití; a
- e) řešení potřeb spolupráce stanovených v jiných částech této dohody.

ČLÁNEK 325

Rozsah a prostředky

1. Spolupráce se uskutečňuje prostřednictvím nástrojů, zdrojů a mechanismů, jež mají strany podle platných pravidel a postupů za tímto účelem k dispozici, a prostřednictvím subjektů každé strany příslušných pro uskutečňování opatření spolupráce, a to i v oblasti obchodní spolupráce.

2. Podle odstavce 1 mohou strany použít nástroje, jako jsou mimo jiné výměna informací, zkušeností a osvědčených postupů, technická a finanční podpora a společná identifikace, vývoj a provádění projektů.

ČLÁNEK 326

Úloha Výboru pro obchod v oblasti spolupráce podle této hlavy

1. Strany přikládají zvláštní důležitost sledování opatření spolupráce, jež byly zavedeny s cílem přispět k optimálnímu provádění této dohody a k jejímu co nejlepšímu využití.
2. Výbor pro obchod sleduje hlavní aspekty spolupráce v rámci cílů uvedených v čl. 324 odst. 1 a 2 a podle potřeby poskytuje podněty a vodítka.
3. Výbor pro obchod může subjektům každé strany příslušným pro plánování a provádění spolupráce předkládat doporučení.

HLAVA XIV

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

ČLÁNEK 327

Přílohy, dodatky, prohlášení a poznámky

Přílohy, dodatky, prohlášení a poznámky k této dohodě tvoří její nedílnou součást.

ČLÁNEK 328

Přistoupení nových členských států Evropské unie

1. Strana EU oznámí signatářským a ne-signatářským zemím každou žádost o přistoupení třetí země k Evropské unii.
2. Během vyjednávání mezi Evropskou unií a kandidátskou zemí usilující o přistoupení k Evropské unii strana EU:
 - a) poskytne na žádost kterékoli signatářské země a v co největší míře veškeré informace o jakékoli záležitosti, na kterou se vztahuje tato dohoda; a

b) vezme v úvahu veškeré obavy vyjádřené signatářskými andskými zeměmi.

3. Strana EU vyrozumí signatářské andské země o nabytí účinnosti každého přistoupení k Evropské unii.

4. Strana EU a signatářské andské země přezkoumají ve Výboru pro obchod s dostatečným předstihem přede dnem přistoupení třetí země k Evropské unii veškeré účinky takového přistoupení pro tuto dohodu. Výbor pro obchod rozhodne o veškerých nezbytných úpravách nebo přechodných opatřeních.

ČLÁNEK 329

Přistoupení dalších členských států Andského společenství k této dohodě

1. Kterýkoli členský stát Andského společenství, který není stranou této dohody ke dni jejího vstupu v platnost mezi stranou EU a nejméně jednou ze signatářských andských zemí, (dále jen „kandidátská andská země“) může k této dohodě přistoupit za podmínek a v souladu s postupy stanovenými v tomto článku.

2. Strana EU sjedná s kandidátskou andskou zemí podmínky jejího přistoupení k této dohodě. Při těchto jednáních strana EU usiluje o zachování integrity dohody, přičemž veškerou flexibilitu omezí na jednání o seznamech vzájemných koncesí odpovídajících přílohám I (Harmonogramy odstraňování cel), VII (Seznam závazků v oblasti usazování) a VIII (Seznam závazků týkajících se přeshraničního poskytování služeb) a na aspekty, pro něž je flexibilita k přistoupení kandidátské andské země nezbytná. Strana EU oznámí Výboru pro obchod dokončení těchto jednání pro účely konzultací uvedených v odstavci 3.

3. Strana EU konzultuje signatářské andské země ve Výboru pro obchod k jakémukoli výsledku přístupových jednání s kandidátskou andskou zemí, který může mít vliv na práva nebo povinnosti signatářských andských zemí. Na žádost kterékoli strany přezkoumá Výbor pro obchod důsledky přistoupení kandidátské andské země k této dohodě a rozhodne o veškerých dalších opatřeních, která mohou být nezbytná.

4. Přistoupení kandidátské andské země nabývá účinnosti uzavřením protokolu o přistoupení po jeho schválení Výborem pro obchod⁸⁹. Strany provedou vnitřní postupy nezbytné pro vstup takového protokolu v platnost.

⁸⁹ Bez ohledu na tento odstavec jsou strany srozuměny s tím, že seznamy koncesí stanovené v přílohách I (Harmonogramy odstraňování cel), VII (Seznam závazků v oblasti usazování) a VIII (Seznam závazků týkajících se přeshraničního poskytování služeb) vyplývající z jednání mezi stranou EU a kandidátskou andskou zemí budou začleněny do protokolu o přistoupení bez nutnosti schválení Výborem pro obchod.

5. Tato dohoda vstoupí v platnost mezi kandidátskou andskou zemí a každou stranou prvním dnem měsíce následujícího po dni, kdy depozitář obdrží poslední oznámení kandidátské andské země a příslušné strany o dokončení jejich vnitřních postupů nezbytných pro vstup protokolu o přistoupení v platnost. Tato dohoda také může být prováděna prozatímně, pokud tak stanoví protokol o přistoupení.

6. Pokud v den vstupu této dohody v platnost mezi stranou EU a nejméně jednou signatářskou andskou zemí tuto dohodu nepodepsal některý členský stát Andského společenství, který se podílel na přijetí jejího znění, je taková země oprávněna ji podepsat a není považována za kandidátskou andskou zemi podle odstavce 1.

ČLÁNEK 330

Vstup v platnost

1. Každá strana písemně oznámí dokončení svých vnitřních postupů nezbytných pro vstup této dohody v platnost všem ostatním stranám a depozitáři podle článku 332.

2. Tato dohoda vstupuje v platnost mezi stranou EU a každou signatářskou andskou zemí prvním dnem měsíce následujícího po dni, kdy depozitář obdrží poslední oznámení uvedené v odstavci 1 v souvislosti se stranou EU a uvedenou signatářskou andskou zemí, pokud se dotčené strany nedohodly na jiném datu.

3. Bez ohledu na odstavec 2 mohou strany tuto dohodu prozatímně provádět plně nebo částečně. Každá strana oznámí depozitáři a všem ostatním stranám dokončení vnitřních postupů nezbytných pro prozatímní provádění této dohody. Prozatímní provádění této dohody mezi stranou EU a určitou signatářskou andskou zemí začíná prvním dnem měsíce následujícího po dni, kdy depozitář obdržel poslední oznámení strany EU a dotyčné signatářské andské země.

4. Jestliže v souladu s odstavcem 3 některé ustanovení této dohody, které strany uplatňují ještě před vstupem dohody v platnost, odkazuje na vstup této dohody v platnost, považuje se to za odkaz na den, od kterého se strany dohodly na provádění daného ustanovení v souladu s odstavcem 3.

ČLÁNEK 331

Doba trvání a odstoupení

1. Tato dohoda se sjednává na dobu neurčitou.

2. Kterákoli strana může od této dohody odstoupit písemným oznámením adresovaným všem ostatním stranám a depozitáři. Takové odstoupení nabývá účinku šest měsíců po dni, kdy depozitář obdrží toto oznámení.

3. Bez ohledu na odstavec 2 platí, že pokud některá ze signatářských andských zemí od této dohody odstoupí, zůstává dohoda nadále v platnosti mezi stranou EU a ostatními signatářskými andskými zeměmi. Tato dohoda pozbývá platnosti v případě, pokud od ní odstoupí strana EU.

ČLÁNEK 332

Depozitář

Depozitářem této dohody je generální tajemník Rady Evropské unie.

ČLÁNEK 333

Změny Dohody WTO

Strany jsou srozuměny s tím, že každé ustanovení Dohody WTO začleněné do této dohody je začleněno s veškerými změnami, které do doby jeho použití vstoupily v platnost.

ČLÁNEK 334

Změny

1. Strany se mohou písemně dohodnout na změnách této dohody.
2. Změny vstupují v platnost a představují nedílnou součást dohody obdobně podle podmínek stanovených v článku 330.
3. Strany mohou dále rozvíjet závazky přijaté v této dohodě nebo rozšířit oblast působnosti této dohody tím, že se dohodnou na jejích změnách nebo uzavřou dohody o zvláštních odvětvích či činnostech, přičemž přihlédnou ke zkušenostem získaným během jejího provádění.

ČLÁNEK 335

Výhrady

Tato dohoda neumožňuje výhrady ve smyslu Vídeňské úmluvy o smluvním právu.

ČLÁNEK 336

Práva a povinnosti podle této dohody

Žádné ustanovení této dohody nelze vykládat tak, že osobám uděluje práva nebo ukládá povinnosti jiné než ty, které mezi sebou strany založily podle mezinárodního práva veřejného.

ČLÁNEK 337

Platná znění

Tato dohoda je sepsána ve třech vyhotoveních v jazyce anglickém, bulharském, českém, dánském, estonském, finském, francouzském, italském, litevském, lotyšském, maďarském, maltském, německém, nizozemském, polském, portugalském, rumunském, řeckém, slovenském, slovinském, španělském a švédském, přičemž všechna znění mají stejnou platnost.

NA DŮKAZ ČEHOŽ připojili níže podepsaní řádně zmocnění zástupci k této dohodě své podpisy.

V [...] dne [...] [...] 2012 ve třech vyhotoveních.